

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus)

TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2015

Kirjanpitoyksikköön 380 kuuluvat virastot:

Uudenmaan ELY-keskus
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Satakunnan ELY-keskus
Hämeen ELY-keskus
Pirkanmaan ELY-keskus
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Keski-Suomen ELY-keskus
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Lapin ELY-keskus
TE-toimistot
KEHA-keskus

SISÄLLYSLUETTELO

1	Toimintakertomus	4
1.1	Johdon katsaus	4
1.2	Toiminnan vaikuttavuus	6
1.2.1	Uudenmaan ELY-keskus.....	11
1.2.2	Varsinais-Suomen ELY-keskus.....	12
1.2.3	Satakunnan ELY-keskus	15
1.2.4	Hämeen ELY-keskus	17
1.2.5	Pirkanmaan ELY-keskus	19
1.2.6	Kaakkois-Suomen ELY-keskus	22
1.2.7	Etelä-Savon ELY-keskus.....	24
1.2.8	Pohjois-Savon ELY-keskus	25
1.2.9	Pohjois-Karjalan ELY-keskus	27
1.2.10	Keski-Suomen ELY-keskus.....	29
1.2.11	Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	31
1.2.12	Pohjanmaan ELY-keskus	33
1.2.13	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	35
1.2.14	Kainuun ELY-keskus	38
1.2.15	Lapin ELY-keskus.....	40
1.2.16	ELY-keskuksen erikoistuminen	43
1.2.17	ELY-keskusten yhteinen toiminta	47
1.2.17.1	KEHA-keskus	47
1.2.17.2	TE-asiakaspalvelukeskus.....	49
1.2.17.3	Liikenteen keskitetyt asiakaspalvelut	50
1.2.17.4	Y-asiakaspalvelukeskus.....	51
1.2.17.5	Kasvu ja innovaatiot –yksikkö.....	52
1.2.17.6	Siviilipalveluskeskus.....	53
1.3	Toiminnallinen tehokkuus	54
1.3.1	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus	54
1.3.1.1	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus ELY-keskuksissa (pl. TE-toimistot).....	54
1.3.1.2	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus TE-toimistoissa.....	72
1.3.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	76
1.3.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	85
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta	87
1.4.1	Suoritteiden määrät	87
1.4.2	Palvelukyky ja suoritteiden laatu.....	91
1.4.2.1	ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu	91

1.4.2.1.1	ELY-keskusten asiakastyytyväisyys ja suoritteiden laatu.....	91
1.4.2.1.2	ELY-keskuksen sidosryhmien tyytyväisyys.....	93
1.4.2.1.3	Tienkäyttäjien tyytyväisyys.....	94
1.4.2.2	TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu	95
1.5	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	97
1.5.1	ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö.....	98
1.5.1.1	ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstön määrä ja henkilöstön rakenne	98
1.5.1.2	ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen työhyvinvointi	104
1.5.2	TE-toimistojen henkilöstö.....	107
1.5.2.1	TE-toimistojen henkilöstön määrä ja henkilöstön rakenne.....	107
1.5.2.2	TE-toimistojen työhyvinvointi	111
1.5.3	ELY-keskusten, KEHA-keskuksen ja TE-toimistojen osaaminen ja aineeton pääoma	114
1.6	Tilinpäätösanalyysi	116
1.6.1	Rahoituksen rakenne.....	116
1.6.2	Talousarvion toteutuminen	116
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma	119
1.6.4	Tase.....	122
1.7	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	123
1.8	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	124
2	Talousarvion toteutumalaskelma	126
3	Tuotto- ja kululaskelma	135
4	Tase.....	136
5	Liitetiedot	137
6	Allekirjoitus.....	156
7	Tilintarkastajan merkintä.....	157

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

1.1 Johdon katsaus

Vuosi 2015 oli ELY-keskusten strategiakauden 2012 - 2015 viimeinen vuosi. ELY-keskusten toimintaa ohjasivat tarkistettut strategiset tulossopimukset sekä toiminnalliset tulossopimukset. Vuotta 2015 koskevat toiminnalliset tulossopimukset tehtiin 1) työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä sisäministeriön 2) maa- ja metsätalousministeriön, Eviran, Maaseutuviraston sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 3) Liikenneviraston sekä 4) ympäristöministeriön tehtävissä.

Vuonna 2015 valmisteltiin uutta strategiakautta 2016 - 2019 ja siihen liittyviä uusia tulossopimuksia. Uudella strategiakaudella ELY-keskusten tulossopimukset pohjautuvat laajan osallistujajoukon laatimaan Aluehallintovirastojen ja ELY-keskusten yhteiseen strategia-asiakirjaan, hallitusohjelmaan, julkisen talouden suunnitelmaan sekä hallitusohjelman toimeenpanosuunnitelmaan.

ELY-keskuksiin kohdistuneet säästötarpeet johtivat siihen, että ELY-keskuksissa käytiin talouden tasapainottamiseksi YT-neuvottelut. Eläköitymisen, muutostukitoimien, määräaikaisten palvelussuhteiden päättymisten ja irtisanomisten johdosta henkilöstömäärä väheni ELY-keskuksissa yli 500 henkilöllä. Toimintavuonna painopisteenä on ollut turvata asiakaspalvelun asiantuntevuus ja saatavuus henkilöstövähennyksistä huolimatta. ELY-keskusten palvelukyky onkin sekä sidosryhmille että asiakkaille suunnattujen kyselyjen perusteella säilynyt edellisvuosien tasolla.

ELY-keskusten toimintaa on tehostettu myös keskittämällä toimintoja. Vuoden 2015 alusta aloitti ELY-keskusten ja TE-toimistojen yhteinen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus). Innovaatio- ja keksintöasioita ja liiketoiminnan kansainvälistymistä sekä energiatukia koskevat asiat keskitettiin Pirkanmaan ELY-keskukseen. Kalatalouteen liittyvät asiat keskitettiin kolmeen ELY-keskukseen.

ELY-keskukset pyrkivät edistämään elinkeinoelämän myönteistä kehitystä ja toiminta-alueensa työllisyyttä tilanteessa, jossa Suomen talouskehitys on taantunut vuodesta 2011 saakka. Ennakkotietojen mukaan tuotannon volyymi jäisi vuonna 2015 edellisvuoden tasolle. Talouden keskeisiä haasteita ovat ulkomaisen kysynnän väheneminen ja investointien supistuminen. Tullin ennakkotietojen mukaan tavaraviennin arvo laski vuonna 2015 neljä prosenttia. Viennin arvon supistumiseen vaikuttivat ennen kaikkea öljytuotteiden viennin arvon lasku sekä Venäjän viennin väheneminen.

Heikko taloustilanne heijastuu työmarkkinoille, jossa työttömyyden kasvu on jatkunut ja vastaavasti työllisyys on heikentynyt. Vuonna 2015 työttömyysaste oli Tilastokeskuksen mukaan keskimäärin 9,4 %, kun se vuotta aiemmin oli 8,7 %. Työllisten määrä oli vuonna 2015 keskimäärin 10.000 alempi kuin vuotta aiemmin. Vuoden 2015 työllisyysaste on keskimäärin 68,1 %. Pitkäaikais- ja rakennetyöttömien lukumäärä kasvoi voimakkaasti. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita oli 118.000, mikä oli lähes 20.000 enemmän kuin vuoden 2014 lopussa.

Toiminnan vaikuttavuus

ELY-keskusten toiminnan vaikuttavuus kohdistui alueen vetovoimaisuuteen, elinkeinoelämän menestystekijöihin sekä väestön hyvinvointiin. Toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan strategisten ohjausindikaattorien avulla. Osa ELY-keskuksista on strategiakauden aikana muuttuneiden olosuhteiden johdosta sopinut tarkistuksista tulostavoitteiden tasoon, osalla taas tavoitteet ovat pysyneet alkuperäisellä, vuonna 2012 asetulla tasolla.

Vuoden 2015 aikana työllisyysaste parani vain viiden ELY-keskuksen alueella. Työllisyysasteelle asetetut tavoitteet saavutettiin Lapin, Pohjois-Karjalan, Pohjanmaan ja Satakunnan ELY-keskusten alueilla.

Työttömyysasteelle asetettu tavoite tavoitettiin Pirkanmaan, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten alueilla. Alle 25-vuotiaiden sekä ulkomaalaisten työttömyysasteille asetettuihin tavoitteisiin ei päästy millään alueella.

Pakolaisten kuntasijoituksia toteutui reilut 1.200, kun tavoitteena oli yli 2.200 kuntasijoituspaikkaa. Loppuvuonna jouduttiin uuden tilanteen eteen turvapaikanhakijoiden määrän moninkertaistuttua.

Yritysten kokemat rekrytointiongelmat ovat valtakunnallisesti pysyneet aiempien vuosien tasolla ja arvio on, että noin puolet ELY-keskuksista alittaa rekrytointiongelmiin asetetut tavoitteet.

Monimuotoisen luonnon säilyttämiseen liittyneet tavoitteet toteutuivat hyvin. Sekä luonnonsuojeluohjelmien toteuttamiselle että METSO-ohjelman toteuttamiselle asetetut tavoitteet ylitettiin valtaosassa ELY-keskuksia.

Vilkaasti liikennöityjen teiden kunnossapidon tavoitteet ylitettiin Kaakkois-Suomen ja Keski-Suomen ELY-keskusten alueilla. Tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan jatkoi heikkenemistään ja kautta maan jäätisiin tavoitetilasta. Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä on ollut hienoisessa laskusuunnassa ja koko maan tasolla päästiin tavoitetasolle.

Tiestön ja siltojen ylläpidosta on jouduttu tinkimään erityisesti alempiluokkaisella tieverkolla ja liikenneväylien kunto on heikentynyt jo pitkään. Hallitusohjelmassa on tartuttu korjausvelan kasvun pysäyttämiseen ja sen hallittuun vähentämiseen. Lisärahoitus tulee parantamaan tieverkon kuntoa tulevina vuosina.

Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

ELY-keskusten toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta seurataan tiettyjen avainsuoritteiden avulla, joihin ELY-keskuksissa käytettiin eniten työaikaa. Avainsuoritteista kattavat tiedot on vuosilta 2011 - 2015.

Suoritekohtaiset kustannukset nousivat hieman yli puolessa tarkastelluista avainsuoritteista ja vastaavasti laskivat vähän alle puolessa avainsuoritteista. Suoritteiden määrät henkilötyövuotta kohti nousivat tai pysyivät ennallaan hieman yli puolessa avainsuoritteista. ELY-keskusten toiminnan taloudellisuuden sekä toiminnan tuottavuuden arvioidaan kokonaisuutena parantuneen edellisvuodesta.

ELY-keskukset käyttivät toimintamenoja 201,0 M€, mikä oli 4 % vähemmän kuin vuonna 2014 (209,7 M€). TE-toimistot käyttivät toimintamenoja 147,8 M€, mikä oli 4 % vähemmän kuin v. 2014 (153,9 M€).

ELY-keskukset ja KEHA-keskus käyttivät 3.284 henkilötyövuotta, mikä oli noin 480 henkilötyövuotta vähemmän kuin v. 2014. TE-toimistot käyttivät 2.793 henkilötyövuotta, mikä oli noin 138 henkilötyövuotta vähemmän kuin vuonna 2014. Henkilöstön työtyytyväisyyden kokonaisindeksi oli ELY-keskuksissa 3,34 (v. 2014 3,33) ja KEHA-keskuksessa 3,35. TE-toimistoissa henkilöstön työtyytyväisyyden kokonaisindeksi oli 3,19 (v. 2014 3,13).

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

ELY-keskusten toiminnan vaikuttavuuden raportointi perustuu strategisissa ja sitä täydentävissä toiminnallisissa tulossopimuksissa oleviin tietoihin.

ELY-keskusten strategisten ohjausindikaattorien toteumatiedot esitetään vuosilta 2012 - 2014 ja vuodelta 2015 siltä osin kuin ne ovat olleet saatavilla toimintakertomuksen valmistumiseen mennessä.

ELY-keskukset esitetään ELY-asetuksessa luetellussa järjestyksessä. ELY-keskuksista käytetään seuraavia lyhenteitä:

Uudenmaan ELY-keskus	UUD
Varsinais-Suomen ELY-keskus	VAR
Satakunnan ELY-keskus	SAT
Hämeen ELY-keskus	HÄM
Pirkanmaan ELY-keskus	PIR
Kaakkois-Suomen ELY-keskus	KAS
Etelä-Savon ELY-keskus	ESA
Pohjois-Savon ELY-keskus	POS
Pohjois-Karjalan ELY-keskus	POK
Keski-Suomen ELY-keskus	KES
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	EPO
Pohjanmaan ELY-keskus	POH
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	POP
Kainuun ELY-keskus	KAI
Lapin ELY-keskus	LAP

Taulukoiden jälkeen kerrotaan sanallisesti kunkin ELY-keskuksen toiminnan vaikuttavuudesta. Toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan strategisten painopisteiden (Alueen elinvoimaisuus, Elinkeinoelämän menestystekijät ja Väestön hyvinvointi) mukaisesti. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toiminnan kehittämisen painopisteen tulostavoitteet esitetään toimintakertomuksen luvuissa 1.4 (asiakastyytyväisyys) ja 1.5 (henkilöstön tyytyväisyys).

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Työllisyysaste vähintään (%)	2013	73,0	68,2	68	66,8	67,8	63,9	65,8	67,1	60,9	62,8	69,3	72,6	65,8	60,8	62,4	68,5
	2014	72,6	67,0	67,2	66,9	67,7	63,6	65,2	67,2	63,3	64,7	70,9	71,1	65,3	58,3	62,5	68,3
	TOT 2015	72,3	66,7	68,0	67,9	66,9	63,3	64,6	65,6	63,0	63,0	70,2	72,8	64,1	60,2	65,0	68,1
	TAV 2015	77,0	73,0	68,0	69,0	68,0	68,0	65,0	68,0	62,0	64,0	72,0	72,0	67,0	62,0	61,0	70,6
Työttömyysaste enintään (%)	2013	6,7	8,9	7,7	7,5	9,4	8,8	10,8	8,1	12,5	10	7,6	5,3	9,9	11,5	10,5	8,2
	2014	7,3	9,6	7,5	8,5	9,5	10,2	9,7	8,6	10,4	10,4	7,9	6,5	10,2	16,9	9,7	8,7
	TOT 2015	8,0	10,2	9,1	8,9	10,7	11,1	9,6	9,7	10,7	11,5	8,9	6,6	10,3	14,9	11,8	9,4
	TAV 2015	4,0	5,0	8,3	8,0	12,0	6,0	10,0	8,0	11,0	11,0	5,0	6,0	9,7	11,0	12,0	7,5
Väestötiheydeltään vähintään 20 as/ha alueilla asuvan väestön osuus kaupunkiseudun (pl. haja-asutusalueet) väestöstä vähintään (%)	2013	81,2	60,2	41,7	58,1	67,0	41,4	56,7	76,8	53,4	58,4	43,0	59,6	55,7	52,8	43,9	63,7
	2014	81,5	60,1	42,0	57,8	67,2	40,4	56,7	76,5	53,0	59,0	43,8	58,7	55,2	52,7	43,5	
	TOT 2015																
	TAV 2015	81,4	64,3		62,9		43	60		55,0	62	65		56	61	48,5	59,92
Asemakaava-alueelle rakennettujen asuinhuoneistojen osuus koko laajemmalle kaupunkiseudulle rakennetuista huoneistoista vähintään (%)	2013	97	92	94	92	94	79	87	92	91	93	93	84	93	61	92	93
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015	97	90		92		74	90		87	94	83		96	82	91	
Vilkkaasti liikennöityjen teiden kunto (huonokuntoisen tieverkon %-osuus enintään)	2013	6,2	8,8			9,7	4,1		4,7		7,2	3,6		7,0		5,1	6,3
	2014	6,6	8,2			14,9	3,4		5,0		8,6	4,8		8,5		5,2	7,0
	TOT 2015	7,0	6,9			12,2	5,2		6,4		7,3	5,0		8,4		5,6	7,1
	TAV 2015	4,2	4,6			8,2	6,5		5,8		8,8	4,2		8,0		4,2	
Kaatopaikalle sijoitetun biohajoavan yhdyskuntajätteen määrä enintään	2013	171	43		13	80	37	10	27	22	30	7		2	1	37	480
	2014	59	37		12	74	12	9	22	20	25	16		1	1	26	314
	TOT 2015																
	TAV 2015	37	31		9,3	59	12,3	6	25	20	25	10		27	1	40	303
Luonnonsuojelualueiden määrä vähintään (1 000 ha)	2013																
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015	142	245		28	33,5	104,2	64	38	87	45	273		275	160		
Jokivesien tila, hyvässä tilassa olevien %- osuus jokipituudesta vähintään	2013	27	9		28	37	21	74	65	78	47	26		44	95	95	64
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015	32	10		30	46	43	100	82	91	55	40		57	97	95	
Järvivesien tila, hyvässä tilassa olevien %- osuus järvipinta-alasta vähintään	2013	52	55		74	79	80	93	87	93	93	31		77	99	81	84
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015	80	64		85	80	88	100	92	98	94	62		92	99	82	
Merivesien tila, hyvässä tilassa olevien %- osuus rannikoiden pinta-alasta vähintään	2013		24									54		72		85	45
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015		24									88		96		85	

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Maatalouden tyypitase enintään	2013	34,3	53,4	50,0	47,5	23,9	38,9	50,7	52,5	31,7	40,5	48	66	46	46,5	48,4	46,4
	2014	29,8	48,0	52,6	45,8	32,3	46,5	63,9	82,8	48,1	52,6	61,4	74,7	52,8	30,9	72,0	48,8
	TOT 2015																
	TAV 2015	30	54,0		40	24	35	40	35	30	40	41			45	45	
Maatalouden fosforitase enintään	2013	-2,2	1,1	1,9	0,5	0,3	0,3	3	4,1	2,7	2,1	4,6	8,5	3,1	4	4,5	4,0
	2014	-2,9	-0,1	1,7	0,6	1,1	1,0	5,2	7	4,1	3,4	5,9	9	3,8	3,1	7,2	3,9
	TOT 2015																
	TAV 2015		2,3		1,5	0,3	0,8	3	0	3,0	3,0	3,5			4	4,1	
Elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen vähintään.	2013	3,87	3,87			3,87	3,87		3,87		3,87	3,87		3,87		3,87	3,87
	2014																
	TOT 2015	3,9	3,9			3,9	3,9		3,9		3,9	3,9		3,9		3,9	3,9
	TAV 2015	3,97										3,97					
Kasvuyritysten määrä vähintään	2008-2011	314	58	28	36	71	32	14	23	13	31	19	31	59	11	18	758
	2009-2012	343	53	30	34	79	37	12	35	14	30	17	35	64	9	19	811
	2010-2013	360	50	24	40	72	32	12	26	19	29	20	27	60	5	19	795
	TAV 2015	400	49	35	22	280	25	7	18	6	80	25	2	40	13	27	1029
Yritysten t&k-menot suhteutettuna väestön määrään vähintään	2013	152	172	159	173	155	108	129	181	114	95	139	227	183	160	146	2293
	2014	149	160	178	165	135	113	141	167	112	89	142	222	168	143	152	2236
	TOT 2015																
	TAV 2015	153	174	161	175	157	109	130	183	115	96	141	229	185	162	148	2318
Uusien yritysten määrä vähintään	2013	2841	422	220	327	891	370	247	356	282	472	314	313	552	128	213	7948
	2014	3370	530	251	393	842	366	237	306	264	416	228	352	464	99	240	8358
	TOT 2015																
	TAV 2015	2700	500	260	420	1190	560	270	400	330	560	350	350	690	160	260	9000
Rekrytointiongelmia kokeneiden toimipakkojen osuus enintään	2013	28	28	24	26	27	31	27	23	30	25	31	30	27	34	37	28
	2014	24	23	22	21	24	32	29	26	24	19	27	23	24	27	29	24
	TOT 2015	29	29	23	21	24	28	22	28	28	27	31	23	24	33	22	27
	TAV 2015	26	26	25	25	26	29	24	26	26	24	26	26	26	29	29	26,2
Tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan vähintään	2013	3,32	3,14			3,34	3,39		3,22		3,15	3,19		3,13		2,97	3,18
	2014	3,26	3,02			3,16	3,30		3,10		3,04	3,07		3,05		3,09	3,09
	TOT 2015	3,05	2,89			2,91	3,14		2,93		2,90	2,89		2,97		3,05	2,95
	TAV 2015	3,49	3,38			3,2	3,49		3,03		3,3	3,35		3,41		3,3	3,33
Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä enintään	2013	702	371			240	174		330		190	304		305		129	2745
	2015	722	418			224	164		371		181	310		288		137	2815
	TOT 2015	687	373			222	225		286		179	342		266		138	2718
	TAV 2015	736	380			218	206		335		175	285		306		167	2808
Säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus vähintään	2013	90	96	88	91	90	90	95	94	94	88	91	93	85	92	68	91
	2014	92	95	90	85	90	87	91	95	96	91	94	93	89	98	77	92
	TOT 2015	94	95	88	89	95	91	95	96	94	89	93	96	90	95	82	93
	TAV 2015	90	94	95	95		95			95	90			95	95	95	

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste enintään (%)	2013	17,2	19,6	24,6	21,7	21,7	21,7	24,4	17,1	26,1	26,4	19,1	15,4	22,5	19,9	18,9	19,9
	2014	18,3	22,5	20,5	20,6	19,4	26,4	24,8	19,5	20,1	24,5	19,5	18,9	22,5	34,4	18,8	20,5
	TOT 2015	19,1	22,4	26,0	21,5	23,6	25,0	29,1	25,8	26,7	28,0	22,4	20,5	22,4	28,7	26,6	22,4
	TAV 2015	9,0	10,0	20,0	20,0	18,0	12,0	17,0	15,0	26,0	26,0	11,0	15,0	22,0	15,0	18,0	15,4
Ulkomaalaisten työttömyysaste enintään (%)	2013	24,0	38,6	30,6	37,1	32,3	38,4	36,8	31,7	51,4	37,1	20,4	19,6	35,5	40,1	33,5	28,4
	2014	26,9	37,2	33	35,6	34,6	39,3	42,2	31,4	49,4	39,3	21,6	22	33	43,3	37,2	30,2
	TOT 2015	28,0	37,9	32,3	35,8	35,5	41,1	40,2	35,1	50,9	38,5	22,8	23,4	34,4	45,4	36,6	31,2
	TAV 2015	8,0	20,0	28,0	30,0	34,0	12,0	30,0	24,5	38,0	37,0	10,0	14,0	27,0	35,0	30,0	17,0
Pakolaisten toteutuneet kuntasijoituspaikat vähintään (lkm)	2013	61	50	10	80	127	125	56	130	7	51	0	119	74	131	175	1196
	2014	265	77	55	99	149	94	83	90	37	52	0	223	84	87	114	1509
	TOT 2015	173	70	4	75	174	79	140	64	29	53	0	223	91	64	108	1347
	TAV 2015	500	250			300	135		290	30	100		250	230		180	2265
ELY-keskuksen sidosryhmien kokonaistyytyväisyys	2013	3,41	3,38	3,98	3,64	3,69	3,35	3,61	3,68	3,71	3,67	3,54	3,67	3,7	3,57	3,61	3,61
	2014																
	TOT 2015	3,17	3,55	3,77	3,77	3,61	3,69	3,74	3,73	3,71	3,47	3,67	3,65	3,57	3,67	3,65	3,63
	TAV 2015	3,6		3,8	3,7		3,8			3,9	3,7	3,8	3,7	3,7	3,9	3,8	3,76
EAKR sidonnat	2013	96	94	69	88	95	82	73	62	65	79	74	88	81	73	85	
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015																
ESR sidonnat	2013	93	96	101	94	97	98	100	98	99	99	91	96	97	98	96	
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015																
EAKR maksatukset	2013	82	65	66	65	66	75	66	60	60	73	63	56	73	68	72	67
	2014				81,6			68,3			77,6			83,1			76,6
	TOT 2015				91,5			82,8			89,8			88,2			86,4
	TAV 2015				100			100			97			100			
ESR maksatukset	2013	78	80	78	81	86	83	84	81	76	80	71	72	83	78	79	80
	2014				89,2			91,8			90,7			92,6			91,1
	TOT 2015				91,1			92,3			95,5			90,6			92,7
	TAV 2015				100			100			97			100			

		UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Koko maa
Maksullisen toiminnan tuotot, julkisoikeudelliset suoritteet	2013	722 244	461 541	675	88 753	2 317 009	195 815	58 583	274 100	57 260	126 651	4 119 352	6 295	344 677	52 152	272 594	9 097 701
	2014	830 138	479 953	390	103 616	3 939 201	220 591	44 202	310 516	47 745	159 927	4 300 957	7 744	398 768	72 776	363 269	11 279 792
	TOT 2015	841 445	748 265	470	240 069	4 044 270	272 498	106 493	349 321	151 054	211 656	2 273 700	1 425	503 336	133 094	424 267	10 301 362
	TAV 2015	668200			90000		170000			100000	130000	3600000		305000	50000	300000	12 000 000
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset, julkisoikeudelliset suoritteet	2013	625 940	714 198	8 010	228 439	3 106 127	290 501	160 034	414 599	156 521	212 966	1 597 513	25 353	682 972	169 176	568 954	8 961 302
	2014	1 614 722	1 108 606	10 090	156 349	3 749 959	281 461	136 616	445 610	147 766	252 038	1 561 340	17 208	732 191	408 925	679 974	11 302 436
	TOT 2015	1 345 868	1 502 942	8 989	177 590	3 084 181	316 369	234 740	590 482	250 748	288 905	1 582 052	12 759	721 623	237 276	701 240	11 055 764
	TAV 2015	501150			200000		220000			120000	214000	6200000	180000	600000	120000	580000	13 300 000
Maksullisen toiminnan tuotot, liiketaloudelliset suoritteet	2013	430 364	1 041 903	1 104 198	377 973	418 716	6 423	144 742	65 549	1 721	62 954	37 876	258 387	134 755	53 731	157 034	4 296 327
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015																
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset, liiketaloudelliset suoritteet	2013	532 045	1 252 606	1 138 293	542 557	721 031	3 374	233 625	63 460	1 086	109 702	11 123	324 874	374 672	23 884	182 252	5 514 583
	2014																
	TOT 2015																
	TAV 2015																
Maatalouden tukivalvontojen toteutumisaste	2013	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	2014	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	TOT 2015	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	TAV 2015	100	100	100	100	100	100			100	100	100	100	100	100	100	100
Henkilötyövuosien kehitys	2013	420,91	375,16	87,52	182,52	338,23	247,75	154,83	253,83	164,58	221,93	363,93	123,42	341,93	126,27	300,01	3702,28
	2014	412,28	338,05	80,89	191,21	304,00	249,16	169,30	224,61	148,74	253,48	342,87	104,40	360,92	107,77	267,85	3555,53
	TOT 2015	267,62	250,98	47,26	147,00	324,65	177,58	125,91	176,70	91,89	201,90	270,71	68,37	268,70	67,50	195,19	2681,96
	TAV 2015	412,28									230				125	386	
Sairauspoissaolopäivät / htv	2013	9,93	6,14	7,53	7,82	9,15	8,99	7,7	7,62	5,72	9,85	7,74	5,67	7,46	6,44	4,88	7,70
	2014	8,05	4,46	8,3	7	6,21	7,56	5,94	6,57	4,85	8,66	7,67	4,34	8,35	5,75	7,18	6,93
	TOT 2015	7,75	5,06	12,53	5,27	7,63	7,17	3,98	5,89	7,23	6,87	9,32	7,30	7,49	5,51	8,50	7,13
	TAV 2015				8	8	7	7,3	7		7						
Lyhytaikaiset (1—3 pv) sairauspoissaolotapaukset	2013	747	408	153	252	593	312	169	290	196	280	373	164	454	121	280	4792
	2014	677	344	116	245	493	334	167	224	180	363	416	147	500	101	326	4633
	TOT 2015	396	203	59	197	448	238	78	163	103	234	343	92	288	74	201	3117
	TAV 2015					500			240								
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (1—5)	2013	3,31	3,27	3,36	3,51	3,44	3,28	3,34	3,2	3,47	3,35	3,44	3,41	3,32	3,58	3,28	3,35
	2014	3,39	3,28	3,34	3,4	3,34	3,12	3,41	3,21	3,38	3,3	3,42	3,61	3,26	3,46	3,19	3,33
	TOT 2015	3,42	3,34	3,48	3,53	3,27	3,17	3,43	3,19	3,37	3,32	3,31	3,52	3,28	3,55	3,27	3,34
	TAV 2015					3,8		3,41	3,45								

1.2.1 Uudenmaan ELY-keskus

Päätyvällä kaudella strategisen tulossopimuksen osa-alueet ja niihin liittyvät Uudenmaan ELY-keskuksen strategiset kärjet olivat:

- Alueiden elinvoimaisuus
 - Kohti hiilineutraalia metropolia
 - Itämeren tila paremmaksi
- Elinkeinoelämän menestystekijät
 - Työllisyysaste korkeammalle
 - Yritykset kestäväan kasvuun
- Väestön hyvinvointi
 - Turvalliset ja toimivat matkat
- Ulkopuolisesta osalliseksi

Nämä strategiset kärjet on vakiinnutettu osaksi Uudenmaan ELY-keskuksen toimintaa ja viestintää, ja otettu sidosryhmätyön rakenteeksi. Toimenpiteitä ja niiden toteutumista on seurattu strategiakauden aikana säännöllisesti päälliköiden strategiapäivillä ja ELY-keskuksen neuvottelukunnassa.

Alueen elinvoimaisuus

Saatavilla olevan toteumatiedon valossa *Alueiden elinvoimaisuus* -kokonaisuuden ohjaavien tahojen asettamat tavoitteet saavutetaan osittain. Vilkkaasti liikennöityjen teiden kunnon osalta tavoitteita ei kaikilta osin saavuteta. Luonnonsuojelun osalta on toimittu tavoitteiden mukaisesti. Vesien hyvää tilaa ei ole vielä saavutettu, mutta siihen liittyviä toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti ja menestyksekkäästi yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Strategiset kärjet, *Kohti hiilineutraalia metropolia* ja *Itämeren tila paremmaksi* ovat aikajänteeltään huomattavasti strategiakautta pidempiä. Uudenmaan ELY-keskus on pystynyt strategiakauden aikana omalla toiminnallaan ohjaamaan aluekehitystä näiden tavoitteiden suuntaan.

Uudenmaan ELY-keskus on toteuttanut useita toimenpiteitä, joilla on edistetty maankäytön ohjauksessa sekä liikennejärjestelmätyössä sellaista alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämistä, että liikennetarve vähenee ja ohjautuu kestäviin kulkumuotoihin eikä haja-asutus leviä. Alueellisessa jätesuunnittelussa ja ympäristölupien valvonnassa on ehkäisty jätteen syntyä, ja mahdollistettu jätteen hyötykäyttöä ja neitseellisten raaka-aineiden korvaamista jätejakeilla. Uusimaa hiilineutraaliksi 2050 -tiekartta valmistui 2015. Ympäristö- ja luomusituomuksiin liittyvät tavoitteet saavutettiin kaikilta osin: viljelijäkoulutukset, tiedotus, sopimusten ja sitoumusten jatkot tehtiin suunnitellusti. Vesien ekologiseen tilaan ja pohjavesien määrälliseen ja laadulliseen hyvään tilaan liittyvät toimenpiteet toteutettiin suunnitellusti. Uudenmaan ympäristökasvatuksen yhteistyöryhmä Välke jatkoi verkostomaista toimintaansa ja ryhmän nimittäminen seuraavalle kaudelle käynnistyi. Hankkeessa kokeiltiin ja kehitettiin erityisesti ennakoneuvottelumenettelyä.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Elinkeinoelämän menestystekijät – kokonaisuuden monet tulostavoitteet toteutuivat strategiakauden aikana. Osa yritysten tukemiseen liittyvästä tavoitteistosta muuttui valtakunnallisten tehtävien keskittämisen myötä, ja siirtyi osin Pirkanmaan ja Hämeen ELY-keskusten tavoitteiksi. Vuoden 2015 aikana yhteistyötä näiden ELY-keskusten kanssa on arvioitu ja parannettu.

Työllisyysaste on Uudenmaan alueella ja koko maassa ollut strategiakauden aikana laskussa. Myös *Yritykset kestävään kasvuun* -kärjen tavoitteiden toteutuminen on ollut strategiakauden taloustilanteessa haastavaa. Kuitenkin Uudellemaalle on perustettu paljon yrityksiä; Uudenmaan maakunta ja sen sisällä pääkaupunkiseutu on Suomen merkittävin kasvuyritysten keskittymä.

Työpolitiikan toimeenpanon, erityisesti työnvälityksen tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden seurannan kehittäminen on yksi Uudenmaan ELY-keskuksen ja TE-toimiston erityistavoite. Tähän liittyvä kehittämishanke aloitettiin 2015, ja sitä jatketaan edelleen 2016. Uudenmaan ELY-keskus ja TE-toimisto olivat aktiivisia toimijoita myös työvoimapaalvelujen tulosperusteisen hankinnan pilotissa. Tulosperusteista toimintatapaa jatketaan 2016.

Elinkeinoelämän tarpeita liikennejärjestelyissä on selvitetty aiempaa enemmän. Keski-Uudenmaan liikenteen poikittaisyhteyksien selvitys valmistui ja työn jatkoksi on käynnistymässä Nurmijärvi - Järvenpää yhteyden yleissuunnitelman tarkistus. Raskaan liikenteen taukopaikkaselvitys valmistui. Työn yhteydessä kuultiin monipuolisesti sidosryhmiä, ja tästä poikii edelleen jatkohankkeita.

Väestön hyvinvointi

Väestön hyvinvointi – kokonaisuuden tulostavoitteissa ei päästä strategiakaudella työttömyyteen liittyviin tavoitteisiin. Myöskään kaikki liikenneturvallisuuteen liittyvät tavoitteet eivät toteudu.

Turvalliset ja toimivat matkat – kärkeen liittyviä toimenpiteitä on monilta osin toteutettu onnistuneesti. Osin suunniteltuja asioita on jäänyt tekemättä määrärahojen puutteen vuoksi. Perusväylänpidon rahoitus on jo pitkään ollut riittämättömällä tasolla. Vilkasliikenteisen verkon priorisointi näkyy siinä, että varsinkin alemman tieverkon kunto on heikentynyt. Matkojen toimivuuden kärkeä leimaa laajan toimialueen moninaisuus (Uudenmaan maakunnan lisäksi Kanta- ja Päijät-Hämeen maakunnat): alueeseen kuuluu yhtäältä Helsingin metropolialue ja toisaalta useita harvaan asuttuja maaseutumaisia alueita.

Ulkopuolisesta osalliseksi – kärjen strateginen merkitys on kasvanut strategiakauden lopulla esimerkiksi kasvaneiden työttömien määrän ja turvapaikan hakijoiden määrän myötä. Uudenmaan ELY-keskus on monilta osin onnistunut kehittämään tähän kärkeen liittyviä toimintatapoja ja yhteistyötä kumppanien kanssa.

Valtakunnallisen, Uudenmaan ELY-keskuksen koordinoiman Kotona Suomessa -hankkeen puitteissa kehitettiin maahanmuuttajien kotouttamisen prosesseja, esimerkiksi kielen oppimisen ja ammatillisen koulutuksen entistä parempaa yhdistämistä.

1.2.2 Varsinais-Suomen ELY-keskus

Suhdanteiden osalta Varsinais-Suomessa tilanne muuttui loppuvuodesta aiempaan verrattuna valoisammaksi. Vientiteollisuuden piristyminen näkyi työllisyyden alamäen taittumisena, mutta uusien työpaikkojen syntymisen osalta tilanne pysyi haasteellisena niin, että toiminnallisten tavoitteiden kohdalla useimmat jäivät saavuttamatta. Maahanmuuttoasioissa asetetut tavoitteet saavutettiin kiintiöpakolaisten kuntiin sijoittamisen osalta, mutta vaikean taloudellisen tilanteen ja maahanmuuton rakenteen vuoksi työttömyyden osalta tavoitteet jäivät toteutumatta.

Kalatalouspalvelut-yksikön osalta kulunut vuosi oli uuden aluehallintomallin sisäänajoa. Suomeen perustettiin kolme kalatalouden aluehallintoyksikköä, joista Rannikko-Suomen kalatalouspalvelut muodostaa suuren maantieteellisen kokonaisuuden Suomenlahden perukasta Merenkurkun pohjoispuolelle Pohjois-Pohjanmaan maakuntarajalle asti. Säädosmuutoksissa huomioitiin samalla tarve keskittää Varsinais-Suomen

ELY-keskukseen joitakin valtakunnallisia perustehtäviä sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskien että erityisesti EU:n yhteisen kalastuspolitiikan valvonta-asetuksen toimeenpanoa koskien. Siten käytännössä kalatalouspalvelut – yksikön toimintavuosi oli hyvin hektinen ja monen eri osa-alueen sisäänajoa – myös uuden kalastuslain toimeenpano v. 2016 alusta lähtien edellytti hyvää valmistautumista jo loppusyksystä lähtien.

Sähköisten palveluiden käyttöönotossa edettiin TE - toimistojen asiakaskunnassa tavoitteiden suuntaisesti, mutta ei kaikin osin riittävästi.

Liikennevastuualueelle asetetut tulostavoitteet toteutuivat pääosin hyvin ja kokonaistulospisteet ylittivät reilusti kriittisen kolmen pisteen rajan eli toteutuma oli 3,8 (maksimi 5.0).

Ympäristövastuualueella jäätiiin jossain määrin toiminnallisessa tulossopimuksessa vuodelle 2015 asetuista tavoitteista, mikä johtui lähinnä vastuualueella toteutetuista kahdesta YT-menettelystä. Sopeutustoi-
mien johdosta henkilövoimavarat vähenivät merkittävästi.

Alueen elinvoimaisuus

Vesienhoitosuunnitelma ja merenhoidon toimenpideohjelma valmistuivat ja ne hyväksyttiin valtioneuvostossa. Merenhoidon koordinoititehtävä oli työmäärältään suuri sisältäen merenhoidon toimenpideohjelman, sen tausta-asiakirjan ja kuulemispalautteen yhteenvedon suunnittelu- ja kirjoitustyötä sekä VN:n esittelymuistion laatimiseen osallistumisen. ELY-keskus oli aktiivisesti mukana ravinteiden kierrätyksen edistämistyössä, maatalouden vesiensuojelun valtakunnallisissa tehtävissä ja toteutti ravinneneutraali kunta - hanketta. Vesien- ja merenhoidon konkreettisten toimenpiteiden vauhdittuminen alueella ei kuitenkaan ole edennyt toivotulla tavalla.

Maaseudun elinvoimaisuutta edistettiin Varsinais-Suomessa mm. investointeja ja maaseutuyrittäjyyttä tukemalla. Maaseudun kehittämisohjelma käynnistyi hyvin Varsinais-Suomen osalta, joskaan päätöksiä ei vielä paljon tehty vuonna 2015 tietojärjestelmäongelmista johtuen. Käytössä olivat vuosien 2014 ja 2015 määrärahat. Käynnistyvät hankkeet kohdistuvat pääasiassa maaseudun elinkeinotoiminnan kehittämiseen yhteistyö- ja tiedonvälityshankkeiden avulla. Samoin kävi maaseutuohjelman vesien suojeluun ja ravinteiden kierrätykseen tarkoitetun erillisrahoituksen kohdalla. Tavoitteena on löytää uusia, entistä tehokkaampia keinoja ravinteiden hyväksi käyttöön ja samalla hillitä maatalouden ravinteiden valumista vesistöihin. Myös yritystukien osalta toiminta oli vilkasta. Valtakunnallisesti Varsinais-Suomen maaseudun pienyrittäjillä on ollut useimpiin muihin maakuntiin verraten selvästi aktiivisempi ote oman yritystoimintansa kehittämisessä ja laajentamisessa. Hyväksytyt hankkeet kohdistuvat pääosin maataloustuote- ja elintarvikejalostukseen, bioenergiatuotantoon, puutuotejalostukseen sekä saaristo- ja maaseutumatkailuun.

ELY-keskus on osallistunut aktiivisesti kuntien maankäytön suunnitteluun tunnistamalla tärkeimmät kaavoitushankkeet. Aiempaa aktiivisemmin on oltu mukana myös rahoituksellisesti niissä kaavoitushankkeissa, joissa on maantieverkkoon tai väyliin liittyvää suunnittelutarvetta.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Yritysten kehittämisotteen elpymisestä oli Varsinais-Suomessa nähtävissä varovaisia merkkejä. Vuonna 2015 Tekes-/Team Finland -rahoitus kasvoi ja saavutti 30 M€:n tason, mitä voidaan pitää hyvänä verrattuna koko Suomen tilanteeseen. Kasvu näyttää perustuvan veturiyritysten kasvuun ja kehittämistoiminnan elpymiseen. Verkostoyrityksissä kasvua ei vielä näy tai merkit ovat pieniä. Erityisesti laivanrakennukseen keskitetyssä verkostossa sekä diagnostiikka- ja lääkekehitysaloilla on esiintynyt kasvun merkkejä. Myönteinen poikkeus yleisestä tilanteesta on myös pelialan yritysten positiivinen ote ja ala jatkaakin kasvuaan. Kansain-

välityshankkeiden määrä on noussut ja on saavuttanut tason, missä oltiin ennen laskusuhdanteen käynnistymistä. Työllisyyskehitys oli Varsinais-Suomessa strategisten mittarien valossa lievästi myönteisempää kuin viime vuosina. Työllisten määrän supistuminen pysähtyi, mutta silti sekä työllisyys- että työttömyysasetavoitteet jäivät saavuttamatta. TE - toimisto pystyi vastaamaan haasteisiin kohtuullisesti, vaikka teollisuudessa ja rakentamisessa tapahtunut hyvin koulutetun työvoiman kysynnän lievä elpyminen heijastui yritysten kokemien rekrytointiongelmien lähes vastaavana yleistymisenä lähelle tavoitetasoa.

Toiminnallisten tavoitteiden kohdalla heikohko työllisyystilanne teki vuodelle 2015 asetetut tavoitteet haasteellisiksi. Tilannetta ei helpottanut määrärahojen niukkuus. Virtatavoitteista yleinen virta yli 3 kk:n työttömyyteen ja nuorten vastaava tavoite jäivät saavuttamatta, vaikka nuorten osalta toteutuma olikin 14 prosenttiyksikköä parempi kuin yleisen virran kohdalla. Nuorten työttömyyden kasvuvauhti hidastui vuoden aikana ja syyskaudella miesten työttömyys kääntyi laskuun. Työvoiman kysynnän väistyminen heijastui myös vaikeasti työllistyvien määrän kasvuna ja tavoite jäi saavuttamatta. Tavoitteen saavuttamista on osaksi vaikeuttanut myös kysynnän heikentymiseen kytkeytyvä työvoimapolitiittisten toimenpiteiden vaikuttavuuden lievä heikentyminen, vaikka vaikuttavuus on Varsinais-Suomessa edelleen hyvä valtakunnallisesti vertailtuna. Ammatillisen työvoimakoulutuksen vaikuttavuus kohentui vuoden kuluessa, mutta tavoite jäi saavuttamatta. Palkkatuetun työn kohdalla vaikuttavuustavoite saavutettiin rimaa hipoen.

Sähköisten palveluiden käyttö TE - toimistojen asiakaskunnassa yleistyi vuoden 2015 aikana erityisesti työhaun aloituksen kohdalla. CV-netin käyttö on kuitenkin jäänyt vähäiseksi kuten yleisesti koko maassa ja tavoitetta ei saavutettu.

Alueellisen kehityksen tukemiseksi ELY- keskuksen alueella edistettiin liikennevastuualueen osalta seuraavia toimenpiteitä:

- valtatie 8 yhteysvälihankkeilla turvataan Turun, Rauman ja Porin kaupunkiseutujen kehitystä ja erityisesti viiden sataman yhteyksiä
- kt 52 Salon kohdalla ja vt 8 Luostarinkylän eritasoliittymän, Rauma -hankkeiden toteutuksen edellytyksiä varmistettiin kokoamalla rahoitus eri lähteistä ja edistämällä suunnittelua tehokkaasti. Hankkeiden toteuttaminen parantaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä: Salossa mm. mahdollistetaan uusien teollisuusalueiden hyvät liikenneyhteydet ja Raumalla mahdollistetaan logistiikka- ja teollisuusalueen toimintaedellytykset
- maantien 212 kunnostaminen paransi elinkeinoelämän ja Säkylän varuskunnan toimintaedellytyksiä

Väestön hyvinvointi

Luonnonsuojeluohjelmien toteutustavoitteita ei saavutettu, mutta METSO-ohjelman toteutuksessa tavoitteet ylitettiin voimavaraongelmista huolimatta. Muutoin luonnonsuojelun tavoitteiden osalta ei ollut merkittäviä poikkeamia. ELY-keskuksessa laaditut hallintasuunnitelmat merkittävillä tulvariskialueille hyväksyttiin ministeriössä. Vesistötulvakohteissa Porissa, Huittisissa, Eurassa, Salossa ja Merikarvialla edistettiin yhteistyössä paikallisten intressitahojen kanssa tulvasuojeluhankkeita. Kokemäenjoen vesistöalueen tulvavaroituspalvelua on kehitetty edelleen. ELY-keskus osallistui myös aktiivisesti Vesitilinpito-työryhmän toimintaan ja ICIDin toimintaan. Useita monitavoitteisia vesistön kunnostushankkeita edistettiin tiiviissä yhteistyössä kalatalousviranomaisen kanssa. Pohjavesivarat aktiiviseen hyötykäyttöön eteläisessä Satakunnassa ja Laitilassa -selvitys valmistui. Aktiivisesti aloitettiin Kiina-yhteistyöhön liittyvä erillistehtävä.

Maataloustuotannon yhtenä ydinalueista kehittyvä ruokaketju koetaan Varsinais-Suomessa hyvin myönteisenä. Kiinnostus lähiruokaan kasvaa ja toimintatavat uudistuvat. Alueella toimivat ruokaketju- ja lähiruoka-hankkeet tukevat osaltaan luomu- ja lähiruokatuotannon levittämistä ja toimijoiden verkostoitumista.

Liikenneturvallisuuden osalta on toteutettu suunnitelman mukaan kolme tavoitekokonaisuutta:

1. Taajamien liikenneturvallisuuden kehittäminen
2. Vakka-Suomen seudulla mopon paikka liikenneympäristössä muutosten toteutus
3. Maanteiden turvallisuuden kehittäminen:
 - jatketaan maanteiden nopeusrajoitusten harmonisointia ja käsittelyä onnettomuusriskin pienentämiseksi ja onnettomuuksien seurausten lieventämiseksi
 - alueellinen ja paikallinen yhteistyö-> Vakka-Suomen liikenneturvallisuussuunnitelma

1.2.3 Satakunnan ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Työllisyydelle ja väestön hyvinvoinnille asetetut tavoitteet jäävät strategiakaudella pääosin saavuttamatta. Vuosina 2013–2014 realisoituneet mittavat irtisanomiset (mm. STX Finlandin Rauman telakan toiminnan loppuminen) sekä pitkään jatkunut heikko talouskehitys ovat lisänneet erityisesti ikääntyvien ja muiden vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien työttömyyttä. Vaikka irtisanomiset ovat vähentyneet kauden loppua kohti mentäessä, työttömyys on Satakunnassa ollut kasvussa vuodesta 2012 lähtien. Tilannetta on hankaloittanut palkkatukiin ja starttirahoihin käytettävien työllisyysmäärärahojen riittämättömyys etenkin v. 2015. Heikentyneestä työllisyystilanteesta huolimatta Satakunta on monipuolisen elinkeinorakenteensa ansiosta pysynyt TEM:n tilastojärjestelmän työttömyysasteella mitaten pitkään viiden työttömyysasteeltaan alhaisimman ELY-alueen joukossa. Työllisyysaste on vaihdellut viimeisen neljän vuoden aikana 67–68 %:n välillä. Satakunnan työllisyysaste vuonna 2015 oli 68,0 %, mikä oli sama kuin asetettu tavoite. Viime vuonna työllisyysaste oli Satakuntaa parempi vain Pohjanmaalla, Uudellamaalla sekä Etelä-Pohjanmaalla. Työttömyysastetavoitteesta (enintään 8,3 %) jäätin jonkun verran. Toteutuma oli 9,1 %.

Elinkeinoelämän menestystekijät

ELY-keskuksen rahoittamien uusien yritysten määrää koskeva tavoite vuonna 2015 oli 260. ELY-keskuksen rahoitusta sai kertomusvuonna 212 uutta yritystä. Suurin osa (207 kpl) rahoitetuista yrityksistä on starttirahan saaneita. Starttirahan käyttöä jouduttiin v. 2015 rajoittamaan työllisyysmäärärahojen niukkuuden vuoksi, jonka vuoksi asetettu tavoite jäi saavuttamatta. Myös maaseuturahaston päätöksenteon aloittamisen siirtyminen vuodelle 2016 vaikutti siihen, ettei uusille rahoitetuille yrityksille asetettua tavoitetta kertomusvuonna saavutettu. Vuonna 2014 ELY-keskus rahoitti 260 uutta yritystä, eli silloin tavoitteeseen päästiin.

Rekrytointiongelmia kokeneita toimipaikkoja koskevan tavoitteen toteutuma vuosineljännesten keskiarvona oli vuonna 2015 Satakunnassa 23 %. Tavoitteena oli enintään 25 % eli tavoite näyttäisi toteutuvan. Tavoitteen saavuttamiseen vaikutti todennäköisesti heikentyneen työllisyystilanteen myötä helpottunut työvoiman saatavuus. Rekrytointiongelmiin on myös ELY-keskuksen ja TE-toimiston toimenpitein pystytty vastaamaan, koska esim. TE-toimistoon ilmoitetut työpaikat ovat täyttyneet ja yhteishankintoina yritysten kanssa toteutetut rekrytointikoulutukset ovat onnistuneet hyvin. Koettujen rekrytointiongelmienvaihtelu vuosineljänneksittäin on ollut erittäin suurta, esim. Satakunnassa prosentti vaihteli viime vuonna 15–35 %:n välillä. Eniten rekrytointiongelmia on koettu terveydenhuollossa.

Elinkeinoelämän menestystekijöiden yhtenä mittarina on yritysten t & k-menot suhteutettuna väestön määrään. Luku kuvataan indeksinä, jossa vuosi 1999=100. Vuoden 2015 toteumatietoa ei ole käytettävissä. Mittarin kehitys riippuu paljon talouden yleisestä kehityksestä ja bkt:n kasvusta, ja vain vähän ELY-keskuksen toimivallassa olevista toimista. T&K-panostukset vaihtelevat vuosittain ja luku on Satakunnassa erittäin riippuvainen alueen suuryritysten panostuksista. Toteumatiedot on tähän mennessä käytettävissä vuosilta

2012- 2014, jolloin indeksin arvot olivat 178, 159 ja 178. Vaikka indeksi näyttää reagoivan talouden taantumaa ja vuosittainen vaihtelu on suurta, Satakunta on niin teollistunut alue, että tavoitetaso (160) saavuttaminen vuonna 2015 on mahdollisuuksien rajoissa.

Väestön hyvinvointi

Väestön hyvinvointiin liittyvät tulostavoitteet jäivät pääosin vuonna 2015 saavuttamatta. Työllisyystilanne heikkeni kaikilla aloilla ja nuoriso- sekä rakennetyöttömyys lisääntyivät. Irtisanomisia Satakunnassa vuonna 2015 oli noin 570, mikä on hivenen vähemmän kuin edellisvuonna (noin 600). Nuorten työttömyysaste nousi edellisvuodesta (20,5 %) ollen v. 2015 26,0 %, kun tavoitteena oli enintään 20 %. Nuorten aktivointiaste Satakunnassa laski voimakkaasti viime vuonna työllisyysmäärärahojen riittämättömyydestä johtuen. Alle 25-vuotiaiden nuorten aktivointiaste oli 32,4 %. Laskua vuoden takaiseen oli peräti 8,1 prosenttiyksikköä.

Ulkomaalaisten työttömyysaste oli kertomusvuonna 32,3 %, kun tavoite oli enintään 28 %. Ulkomaalaisten työttömyysaste on noussut viime vuosina tasaisesti, mutta myös ulkomaalaisperäisen väestön osuus Satakunnassa on ollut koko ajan kasvussa ollen vuoden 2014 lopussa 4.631. Ulkomaalaisten työttömyyden kasvua selittää kohderyhmän lisääntyneen määrän ohella vaikeutunut työmarkkinatilanne ja sen johdosta tapahtunut työvoiman kysynnän heikkeneminen, joka kohdistuu erityisesti työmarkkina-asemaltaan heikoimmassa asemassa oleviin kuten ulkomaalaisiin, joilla usein on puutteita kielitaidossa ja myös ammatillisessa osaamisessa. Vaikka ulkomaalaisten työttömyysaste on Satakunnassa korkealla tasolla, on se edelleen neljänneksi matalin kaikista ELY-keskuksista. Ulkomaalaisten osallistuminen TE-palveluihin (erityisesti koulutus) oli Satakunnassa viime vuonna koko maan keskiarvoa korkeammalla tasolla. Tavoite pakolaisten kuntapaikoista on Satakunnalle ja Varsinais-Suomelle yhteinen. Satakunnassa kuntapaikkojen määrää on kyetty lisäämään hetkellisesti (v. 2014 toteutui 55), mutta pidempijänteisesti tavoitteista ollaan kaukana. Lisääntyneen maahanmuuton myötä tilanteeseen on tulossa parannusta v. 2016.

TEM:n kanssa tehtyyn toiminnalliseen tulossopimukseen liittyvistä tavoitteista virta yli 3 kk:n työttömyyteen alle 25-vuotiailla toteutuma oli 38,1 % vuonna 2015, kun tavoite oli enintään 10,5 %. Virta yli 3 kk:n työttömyyteen -tavoitteen osalta toteutuma oli Satakunnassa kertomusvuonna 46,8 %, kun tavoitteeksi oli asetettu enintään 29 %. Virta yli 3 kk työttömyyteen 25–29 –vuotiailla vastavalmistuneilla toteutuma oli 44,4 % kun tavoite oli enintään 13,5 %. Virtatavoitteet olivat alun alkaenkin työmarkkinatilanteeseen nähden täysin ylimitoitettuja.

Vaikeasti työllistyvien määrää koskeva tavoite oli vuonna 2015 enintään 6.300. Tavoitteesta jäätiin selvästi, sillä toteuma oli 8.462. Vaikeasti työllistyvien määrä on kasvanut jatkuvasti. Pitkäaikaistyöttömistä yhä useammat ovat ikääntyneitä, mikä yhdistettynä muihin tekijöihin (esim. puutteellinen ammattitaito, työrajoite) vaikeuttaa heidän työllistymistään vallitsevassa tilanteessa. Pitkäaikaistyöttömien työllistämistä on erityisesti hankaloittanut työllistämisrahojen vähäisyys. Työvoiman palvelukeskusten moniammatillisella toimintatavalla Porissa ja Raumalla, hyvässä yhteistyössä kaupunkien ja muiden yhteistyökumppaneiden (esim. Porin seudun kuntakokeilu) kanssa, on pystytty vastaamaan moniin lisääntyneen rakennetyöttömyyden haasteisiin. Työvoiman palvelukeskusten asiakasprosesseja, työmenetelmiä ja asiakasohjautuvuutta on kehitetty aktiivisesti.

Kolme kuukautta palkkatuetun työn jälkeen työttömäksi jääneiden osuus vuonna 2015 oli 53,3 %, kun tavoitteena oli enintään 50 %. Kolme kuukautta ammatillisen työvoimakoulutuksen jälkeen työttömäksi jääneiden osuus oli viime vuonna 34,4 %, kun tavoitteena oli enintään 33 %. Kummassakin tavoitteessa päästiin melko lähelle asetettua tavoitetta, jota voidaan pitää työmarkkinatilanne huomioiden hyvänä tuloksena. Työtarjouksesta tai muuten TE-toimiston hakijalla täyttyneiden paikkojen osuus oli viime vuonna 59,6 %, kun tavoitteena oli vähintään 30 %. Tavoite saavutettiin siis selkeästi. Työnhakijoiden verkkopalvelujen käyttöaste oli Satakunnassa 53 % vuonna 2015, kun tavoitteena oli 60 %.

Väestön hyvinvointia koskeviin seurantamittareihin kuuluu myös Eviran tuottama tieto säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuudesta. Mittari kertoo, kuinka hyvin elintarvikeketjun valvonnalle asetetut tavoitteet saavutetaan. ELY-keskukset voivat vaikuttaa indikaattoriin panostamalla toimijoiden ohjaukseen sekä suorittamalla tarkastukset Eviran laatiman valvontasuunnitelman mukaisesti. Indikaattorin katsotaan kuvaavan elintarviketurvallisuutta. Vuoden 2012 toteuma oli 90 %, vuoden 2013 toteuma 88 % ja vuoden 2014 toteuma 90 % jätteen kuitenkin hieman tavoitteesta (95 %). Vuoden 2015 toteuma oli 88 % jätteen selvästi tavoitteesta (95 %).

1.2.4 Hämeen ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Alueen elinvoimaisuutta edistävät toimenpiteet liittyivät Hämeen alueellisten vahvuuksien kuten esim. cleantech-, kierrätys- ja muotoiluosaamisen sekä vahvassa perusteellisuudessa olevan potentiaalin hyödyntämiseen yritystoiminnan kehittämisessä. Toimenpiteitä on lisäksi kohdennettu alueen vetovoiman lisäämiseen asumisen ja yrittämisen toimintaympäristönä, pohjavesivarojen suojeluun, työllisyyteen ja työvoiman saatavuuteen, yhdyskuntarakenteen eheytymiseen sekä monimuotoisen luonnon säilyttämiseen ja sen keskittämiseen käyttöön.

Tavoitteiden toteutumista on edistetty pääasiassa hyödyntämällä ELY-keskuksen normaaleja rahoitus- ja kehittämistyökaluja sekä EU-ohjelmien tarjoamia mahdollisuuksia. Pitkään jatkunut taantuma vaikeutti kuitenkin erityisesti työllisyyden hoitoon liittyvien tavoitteiden saavuttamista. Hämeen seutukuntien perusteellisuus oli myös edelleen rakennemuutoksen kohteena, minkä seurauksena erityisesti teollisuustyöpaikat vähenivät.

Perinteisen teollisuuden työpaikkamenetysten kompensoimiseksi ELY-keskus on kohdentanut rahoitus- ja kehittämistoimia uuden elinkeinotoiminnan kehittämiseen. Erityisesti cleantechin, muotoilun ja resurssitehokkuuden hyödyntäminen yritysten uusiutumisen välineinä sekä uusiutuvan energian käytön edistäminen olivat kehittämistoiminnan keskiössä. Panostus näkyi mm. kyseisiin teemoihin liittyvien hankkeiden rahoituksen kasvuna. Teknologiarahoituksen määrä olikin Hämeessä hyvällä tasolla.

Pohjavesien suojelutarpeiden yhteensovittaminen oli erityisesti suunnittelukauden alkuvuosina vilkkaan keskustelun kohteena, siksi työtä pohjavesien suojelun, liikenteen, asumisen ja elinkeinoelämän tarpeiden yhteensovittamiseksi on tehty mm. pohjavesialueiden rajaamiseen liittyvillä selvityksillä sekä eri toimijoiden välistä vuorovaikutusta lisäämällä.

Työllisyysastetavoite vuodelle 2015 oli 69 % ja toteutuma 67,9 % eli hieman alle asetetun tavoitetason. Työttömyysasteeseen liittyvä tavoite vuodelle 2015 oli 8 % ja toteutuma 8,9 % eli työttömyys kasvoi hieman tavoitetasoa korkeammaksi.

Monimuotoisen luonnon säilyttämiseen liittyneet luonnonsuojelualueiden valtiolle hankkimista ja METSO-ohjelman toteuttamista koskeneet tavoitteet etenivät asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Samoin yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen liittyvät tavoitteet etenivät toivottuun suuntaan.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Elinkeinoelämän menestymistä edistettiin vuonna 2015 tukemalla yritysten perustamista ja uudistumiskykyä, luonnonvarojen kestäväää käyttöä, kasvua ja kansainvälistymistä, uusiutuvan energian käyttöä sekä toimivia työmarkkinoita.

Yritystoimintaan liittyvien tavoitteiden saavuttaminen oli vallitsevassa taloustilanteessa haastavaa. Uusien yritysten perustamistavoite oli 420 yritystä. Tavoite toteutui kohtuullisen hyvin, kun pelkästään Hämeen TE-toimiston myöntämällä starttirahoituksella aloitti 404 uutta yritystä. Kysyntää olisi ollut enemmänkin, mutta starttirahoitukseen käytettävät määrärahat olivat liian niukat, ja maaseutuohjelman kautta uusi yrityksiä ei ohjelman käynnistymisen lykkääntyessä päästy lainkaan rahoittamaan.

Työvoiman saatavuutta kuvaavan rekrytointiongelmien määrän enimmäistaso vuodelle 2015 oli 25 %. Vähentyneen työvoiman kysynnän vuoksi tämä taso näyttäisi kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen tietojen mukaan toteutuvan.

Suunnittelukauden tavoitteena ollut uusiutuvan energian käytön lisääminen eteni tavoitteen mukaisesti. Tavoitetta edistettiin mm. hyödyntämällä energiatukea ja maaseutuohjelman rahoitusta sekä tukemalla mm. uusiutuvan energian käytön lisäämiseen tähtäävien selvitysten tekemistä.

Kasvuyritysten määrän lisääminen oli myös vuoden 2015 tavoitteena. Yhteistyö alueen elinkeinoyhtiöiden kanssa sekä työ- ja elinkeinoministeriön alaisten organisaatioiden yhteistyö eteni myönteisesti. Uusien kasvuyritysten määrään liittyvä tavoite oli 22 yritystä. Käytettävissä olevien tietojen mukaan tavoite ylittyi.

Maaseutuyrittäjyyden edistämisen, maatilojen investointien ja sukupolvenvaihdosten osalta strategisia tulostavoitteita ei asetettu. Rahoitustoiminta käynnistyi vasta vuoden lopulla uuden ohjelmakauden käynnistämistä vaikeuksien vuoksi.

Väestön hyvinvointi

Väestön hyvinvointia edistävät tavoitteet liittyivät mm. terveelliseen, turvalliseen ja viihtyisään elinympäristöön, turvalliseen ruokaan, nuorten osallistamiseen sekä maahanmuuttajien kotoutumiseen.

Kunnianhimoiset työllisyystavoitteet olivat vaikeassa työllisyystilanteessa hyvin haastavia. Alle 25-vuotiaiden työttömyysasteen toteutuma (21,5 %) oli kohtuullisen lähellä 20 % tavoitetasoa, mutta ulkomaalaisten työttömyysaste (35,8 %) nousi selkeästi 30 %:n tavoitetasoa korkeammaksi. Pakolaisten kuntasijoituspaikkojen hankinnassa onnistuttiin kohtuullisen hyvin.

Hämeen ELY-keskus ja TE-toimisto panostivat merkittävästi nuorisotakuun toteuttamiseen. Tavoitteet osoittautuivat kuitenkin liian haastaviksi, vaikka myönteistäkin kehitystä tapahtui. Nuorten työttömien määrän kasvuun pystyttiin kuitenkin vastaamaan lisäämällä aktivointitoimia, mm. nuorten virta yli 3 kuukauden työttömyyteen pystyttiin pitämään valtakunnallisessa vertailussa keskimääräistä paremmalla tasolla.

Terveellisen ja turvallisen elinympäristön parantamiseen panostettiin mm. laatimalla Riihimäelle tulvariskien hallintasuunnitelma ja kohdentamalla ympäristönsuojelun valvontatoimia tehokkaasti riskikohteisiin. Tarkastuskäyntejä tehtiin yhteensä 110 kpl, joista maksullisten määräaikaistarkastusten määrä oli 50. Uusia vakavaa ympäristön pilaantumisvaaraa aiheuttavia tapauksia ei vuoden 2015 aikana tullut ilmi.

Hämeen ELY-keskus panosti luovien alojen kehittämiseen toteuttamalla valtakunnallista ESR-rahoitteista hanketoimintaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tehtäväkokonaisuutta edistettiin myös elinikäiseen ohjaukseen liittyvällä hanketoiminnalla ja vahvistamalla sidosryhmien kanssa tehtävää yhteistyötä.

1.2.5 Pirkanmaan ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Alueidenkäytön ohjauksessa painottui strateginen suunnittelu. ELY-keskus osallistui Pirkanmaan 2. maakuntakaavan ja taustaselvityksen laadinnan ohjaukseen. Luonnoksesta annetussa lausunnossa ELY-keskus painotti Tampereen kaupunkiseudun kasvun suuntaamista etelään, taajamien yhdyskuntarakenteen kehittämistä palveluverkkoon ja joukkoliikenteeseen tukeutuen, vesivarojen ja vesihuollon turvaamista sekä luonnonvarojen käytön ohjausta kestävästi. Liikennejärjestelmän kehittämisen toimenpideohjelma etenee muilta osin, mutta ELY-keskuksella ei ole vakiintunutta toimintamallia kuntien, toimivaltaisten viranomaisien ja muiden sidosryhmien kanssa henkilökuljetusten järjestämisestä.

Tampereen kaupunkiseudun ja valtion välisen toisen MAL-sopimuksen kausi päättyi vuonna 2015 ja uuden sopimuksen valmistelu vuosille 2016–19 käynnistyi. Vuonna 2015 valmistui Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelman päivitys kaupunkiseudun kuntien visiona maakuntakaavaa varten. Tampereen kaupungin maankäytön suunnittelu on keskittynyt keskusta-alueeseen ja suunniteltuun kaupunkiraitiotiehen kytkeytyviin täydennysrakentamisen alueisiin. Myös muissa kaupunkiseudun kunnissa pääpaino oli joukkoliikenteeseen kytkeytyvien alueiden kaavoituksessa. Kaupunkiseudun ulkopuolella maankäytön ohjaus kohdistui maaseutualueiden, matkailun ja energiatuotannon yleiskaavoihin. Vuoden 2015 kehittämisseskustelut kuntien kanssa järjestettiin teemaseminaareina, joissa aiheina olivat kulttuuriympäristö kuntien voimavarana (RKY-kunnat), täydennysrakentaminen (Tampereen kaupunkiseutu, yhteistyössä kuntayhtymän kanssa) sekä lakimuutokset ja yleiskaavoitus.

Pirkanmaan TE-toimiston tietoisuuteen tuli yhteensä 537 YT-esitystä vuoden 2015 aikana, joissa arvioitiin olevan henkilöstövaikutuksia. Neuvotteluiden päätyttyä henkilöstön vähennystarve oli noin 2.000 – 2.300 henkilöä. Vuoden 2015 YT-neuvotteluiden lopputulosta odotetaan vielä noin 25 neuvottelun osalta. Pirkanmaalla on ollut muutosturvan palvelumalli käytössä isoimmissa irtisanomistilanteissa. Muutosturvapalvelulla ja yritysten kanssa tehtävällä yhteistyöllä järjestetään mahdollisimman tehokasta työstä - työhön, koulutukseen tai yrittäjyyteen palvelua. Räättälöityjä muutosturvapalveluja tehtiin noin 20 yrityksen kanssa vuonna 2015.

Heinäkuussa 2015 Microsoft ilmoitti suunnittelevansa maailmanlaajuisesti yli 7.000 henkilön irtisanomista. Tampereella strategiamuutos johtaa merkittävään määrään ihmisten työsuhteiden päättymiseen loppusyksyn 2015 ja kesän 2016 välillä. Pirkanmaa sai Euroopan globalisaattiorahastosta rahoitusta kohderyhmän palveluihin. Ennen työsuhteiden päättymistä Microsoftin tiloissa järjestettiin syksyllä 2015 useita infotilaisuuksia eri aihealuepainotuksin koulutuksesta, yrittäjyydestä ja ammatinvalinnasta kiinnostuneille. TE-toimisto piti tapahtumien yhteydessä HelpDeskiä Microsoftin tiloissa – mukana oli painotuksesta riippuen myös Uusyrityskeskus Ensimetrin ja Tekesin edustajia. Pirkanmaan TE-toimiston johdolla järjestettiin valtakunnallinen virtuaalirekrytointi-messutapahtuma Microsoftilla työnsä päättävälle henkilölle.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Pirkanmaan työllisyyskehitys on ollut heikkoa koko edellisen strategiakauden.

Työllisyyden hoidon tavoitteissa jäätin selvästi erittäin kunnianhimoisista tulostavoitteista ja kaikissa tavoitteissa oli myös heikkenemistä edellisestä vuodesta. Tavoite ja toteumat olivat seuraavat:

	tavoite v2015	toteuma v2015	toteuma v2014
kaikkien virta yli 3kk:n työttömyyteen	30,0	51,1	47,2
alle 25v virta yli 3kk:n työttömyyteen	11,5	44,8	37,2
vastav 25-29v virta yli 3kk:n tyött	13,5	46,6	38,4

Strategisista tulostavoitteista alkaneet starttirahapäätökset ja starttirahan saajien määrät alenivat vuonna 2015 verrattuna edelliseen vuoteen. Syynä määrärahaongelmat, josta johtuen jatkopäätöksiä ei voitu tehdä. Vuoden 2015 aikana uusia alkaneita startteja oli 793 kpl ja edellisvuonna 886; muutos -93 (-11 %). Starttirahan saajia oli joulukuun 2015 lopussa 305 henkilöä, joka oli pienin määrä neljään vuoteen (vuosien 2012 - 2015 ylin määrä oli 624 henkilöä kesäkuussa 2014).

Uusien yritysten määrässä ei ole päästy strategiakaudella tavoitteisiin. Vuoden 2015 osalta tavoitteena oli Pirkanmaalla 1.190 uutta yritystä. Vuoden 2014 toteuma oli 842 (vuoden 2015 toteumaa ei vielä ole käytettävissä). Kasvuyritysten määrä on pysynyt strategiakauden aikana alle 80 yrityksessä (vuoden 2015 tavoite 280, toteuma vahvistamatta). Vuonna 2015 Pirkanmaalle muodostettiin Kasvu ja innovaatiot – yksikkö varmistamaan yritysten asiantuntevat innovaatiopalvelut koko maan alueella. Team Finland toimintaa vahvistettiin kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten palvelun tehostamiseksi.

Pirkanmaan TE-toimistossa on vuonna 2015 ollut kolme valtakunnallista pilottia, joista ensimmäiset on sovittu työ- ja elinkeinoministeriön kanssa ja viimeksi mainittu VM:n kanssa. Pilotit perustuvat hallitusohjelmaan.

- TE-toimiston roolia ja tehtäviä osana Team Finland kokonaisuutta on pilotoitu yrityspalvelujen osalta. Malli on tarkoitus laajentaa koko maahan 2016. Pilotti on tehty tiiviissä yhteistyössä alueellisten Team Finland toimijoiden kanssa.
- TE-toimistojen ja yksityisten henkilöstöpalveluyritysten välistä yhteistyötä on tiivistetty vuonna 2015 kumppanuus- ja ostopalveluyhteistyöhön liittyen.
- Kumppanuusyhteistyönä on luotu uusia toimintamuotoja vuokratyön työnvälityksen tehostamiseksi yhdessä Pirkanmaalaisten henkilöstöpalveluyritysten kanssa.
- Tulospäätöksessä ostopalvelupilotissa tavoitteena oli löytää uusia keinoja ehkäisemään työttömyyden pitkittymistä ja vähentämään pitkäaikaistyöttömyyttä. Tavoitteena oli kokeilla hankintoja, joissa palvelusta maksettava hinta määräytyy tuloksellisuuden, ei niinkään palvelun sisällön perusteella.
- Tuetun työllistymisen palvelulinjalla on pilotoitu valtiovarainministeriön kuvallisia etäyhteyksiä. Pirkanmaan pilotin painopisteenä oli Haltik- ohjelmalla kokeilla aktivointisuunnitelman laadintaa asiakkaan kanssa niin, että asiakas asioi tilanteessa kotitietokoneeltaan käsin.

Vuonna 2015 alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman osalta toiminta painottui ohjelmakauden 2007 – 2013 maaseudun vetovoimaisuuden ja kilpailukyvyn säilyttämiseksi rahoitettujen kehittämis- ja yrityshankkeiden maksamisen loppuun saattamiseen ja ohjelman sulkemista edistäviin toimenpiteisiin. Ohjelmakauden 2014 – 2020 osalta hanke- ja yritystukia ei vielä myönnetty, mutta asiakkaita aktivoitiin kehittämistyön ja hakemuksia vastaanotettiin. Lisäksi maatalouden kilpailukykyä ja maatilojen elinkelpoisuutta edistettiin rahoittamalla maatilojen investointihankkeita ja sukupolvenvaihdoksia. Luonnonmukaista tuotantoa edistettiin tekemällä uusia luomusitoumuksia. Elintarviketurvallisuuteen ja peltoala- ja eläintuotantoon liittyvät valvonnat ja tarkastukset tehtiin sovittujen suunnitelmien mukaisesti.

Pirkanmaan ELY-keskuksen alueella on ympäristölupavelvollisia, ELY-keskuksen valvonnassa olevia laitoksia on tällä hetkellä 345 kpl, joista ns. direktiivilaitoksia on noin 23 %. Tarkastusten sekä ilmoitusten ja raporttien käsittelyjen lisäksi valvonnassa painotettiin ympäristönsuojelullisen vaikuttavuuden lisäksi valvontatöiden sujuvoittamista. Määräaikaistarkastuksien kohteet ja tiheys määriteltiin ympäristöriskien arvioinnin perusteella. Ympäristönsuojelulain muutos aiheutti toimivaltamuutoksia jolloin mm. tarkastettavaksi aiottuja eläinsuojia siirrettiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaan.

Väestön hyvinvointi

Strategiakauden loppujaksoa leimasi voimallisimmin maahanmuuttoon liittyvät haasteet. Tavoitteena oli vuonna 2016 sijoittaa uusia kiintiöpakolaisia ja turvapaikanhakijoita Pirkanmaan kuntiin yhteensä 170 ja tavoitteeseen päästiin. Turvapaikanhakijamäärän huomattava kasvu koko Suomessa vuonna 2015 (32.587 turvapaikanhakijaa) edellytti myös Pirkanmaalla uusien yksiköiden perustamista. Pirkanmaan yhdeksän eri kunnan alueelle perustettiin uusia vastaanotto- ja hätämajoituskeskuksia ja alaikäisyksiköitä. Vuonna 2015 Pirkanmaalle majoitettiin yhteensä n. 3.000 turvapaikanhakijaa. Pirkanmaan ELY- keskus asetti 2.10.2015 Pirkanmaan ja Keski-Suomen ELY- keskusten laajamittaisen maahantulon yhteistyöryhmän. Ryhmässä valmisteltiin Sisäministeriön edellyttämä maahanmuuton varautumisselvitys.

Luonnonsuojelutehtävissä jatkettiin luonnonsuojeluohjelmien toteutusta sekä vapaaehtoista METSO-suojelua. Maanomistajien kiinnostus vapaaehtoista metsien suojelua kohtaan oli aktiivista ja tavoitteena ollut suojelupinta-ala ylitettiin. Pirkanmaan ympäristöohjelman sekä ilmasto- ja energiastrategian seurantatyötä jatkettiin mm. järjestämällä seminaari, jossa käsiteltiin ilmastonmuutoksen vaikutuksia maahanmuuttokriisiin, Pirkanmaan LUMO-ohjelmaa sekä Pirkanmaan tulevan biotalousstrategian suunnittelua.

Pirkanmaalla käynnistettiin laajana yhteistyönä biotalouteen liittyvä Pirkanmaan biomassojen ravinnevision laadinta ravinnetaseselvityksellä sekä arviolla biomassojen määrän kehityksestä. Vesienhoidon 2. kauden suunnittelu valmistui ja osallistuttiin Kokemäenjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelman tekoon. Säännöstelyjen kehittämisselvitys käynnistyi tunnistamalla ilmastonmuutoksen ja laajan kansalaiskeskustelun tuomat muutostarpeet. Pirkanmaan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitystyö valmistui. Lisäksi valmistui useita selvityksiä vedenottamoiden ja jätevedenpumppaamoiden ympäristö- ja tulvariskeistä. Monta maakuntaa käsittävä Kokemäenjoen vesistön visiotyö käynnistettiin Pirkanmaan johdolla. Pohjavedensuojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamishanke valmistui. Avustettiin useita vesistökuunnostus-, vesihuolto- ja pohjavesien suojelusuunnitelmahankkeita.

Liikenneturvallisuuden osalta vuosi 2015 nosti esiin huolen aiheita, koska etenkin vakavimpien onnettomuuksien suotuisa kehitys pysähtyi. Pirkanmaan maanteillä vuonna 2015 tapahtuneissa liikenneonnettomuuksissa menehtyi 16 henkilöä ja loukkaantui 225 henkilöä, mikä on enemmän kuin vuodelle 2015 asetettu tavoite. Kansalaisten tyytyväisyys teiden kuntoon on huonontunut heikentyneen tiestön kunnon johdosta. Talvihoitoon olivat tyytyväisiä enää noin kolmasosa tienkäyttäjien tyytyväisyyttä kartoittaneeseen kyselyyn vastanneista. Vilkasliikenteisen tieverkon huonokuntoisten päällysteiden määrä on vähentynyt,

mutta tavoitetasolle ei päästä (tulos 110 km, tavoite 90 km). Siltojen tavoite saavutetaan selvästi sekä vauriopesumman että huonokuntoisten siltojen määrän osalta.

1.2.6 Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Kaakkois-Suomen taloustilanne on muun Suomen tapaan haastava. Tilanteen taustalla on alueen pitkään jatkunut suurteollisuuden rakennemuutos ja myös julkisen sektorin supistuminen. Alueen toimijat ovat yhdessä keskittyneet elinkeinoelämän monipuolistamiseen sekä uuden liiketoiminnan ja työpaikkojen luomiseen. Vuonna 2015 toiminta nimettiin valtakunnallisestikin ennakoivaksi rakennemuutoksen hallinnaksi (ERM).

Alueen matkailuun ja kauppaan vaikuttava Venäjän liikenne on taantunut vuoden 2010 tasolle. Ruplan kurssimuutoksista ja Venäjä-pakotteista johtuen matkailijoiden määrä on vähentynyt ja heidän käyttämänsä rahamäärä pienentynyt. Matkailijoiden väheneminen näkyy etenkin Etelä-Karjalassa. Asetettua työllisyystavoitetta ei strategiakaudella saavutettu. Erityinen huolenaihe ovat nuoret, pitkäaikaistyöttömät ja maahanmuuttajat.

Kaupunkiseutujen aluerakenne Kaakkois-Suomessa on kehittynyt parhaiten Imatralla jossa asetettuun indikaattoritavoitteeseen on päästy. Kaupan pitkäaikaiselle kehittämiselle pohjaa luova Etelä-Karjalan maakuntakaava on vahvistunut. Kuntien laaja-alaisen suunnittelun painopisteitä ovat olleet Lappeenrannan yleiskaavahankkeet ja Etelä-Kymenlaakson strateginen kaavoitus. Kaavojen ulkopuolinen poikkeusluparakentaminen on yhä odotetusti vähentynyt.

Vilkkaasti liikennöidyillä teillä huonokuntoisten osuuksien määrä on 5,8 %, joka on hieman suurempi kuin vuonna 2014 (4,1 %). Liikenneviraston asettama tavoite on kuitenkin saavutettu ja uskotaan saavutettavan myös vuonna 2016.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Uusien yritysten perustaminen Kaakkois-Suomessa on taloustilanteesta johtuen ollut varovaista eikä uusien yritysten määrätavoitteeseen strategiakaudella päästy. Yritysten rekrytointiongelmien on vastattu ottamalla tehokkaasti käyttöön monikanavapalvelut, avoimeksi ilmoitettujen työpaikkojen entistä nopeampi täyttäminen ja siihen liittyvä työhön osoitusten käyttö sekä viestinnän parantaminen työnantajille ja yrittäjille.

Alkutuotannon rakennemuutos jatkuu voimakkaana. Maatilojen määrän ennakoidaan vähenevän yhä noin sadalla vuosittain yksikkökojojen kasvaessa voimakkaasti. Maito- ja sikataloudessa Venäjä-pakotteet ovat edelleen pahentaneet maatilojen tilannetta. Alkutuotannon kilpailukyvyyn paraneminen ja monipuolinen maaseutuyrittäjyys ovat alueen tulevaisuudelle välttämättömiä.

Viljelijät ottivat hyvin vastaan uuden maatalouden ympäristökorvausjärjestelmän suojavyöhyketoimenpiteen. Nurmipeitteisiä vyöhykkeitä vesistöjen ja valtaojien reunoille on perustettu lähes 3.100 ha ja vesien suojelun kannalta tärkeä suojavyöhykeala jopa kolminkertaistui. Toimenpiteen suosiota lisäsivät kohonnut tukitaso ja helpottunut hakuprosessi. Myös luonnonmukainen tuotanto kasvoi 6 % ollen noin 13.300 ha.

Kaakkois-Suomessa teollisuuden hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet ja merkittävältä laitosten häiriötilanteilta on välttytty. Yhdyskuntajätevesien puhdistustuloksissa on ollut toivomisen varaa vuotovesien vuoksi. Ympäristölupavalvonta toteutui valvontasuunnitelmaa suppeampana mm. eläköitymisestä johtuvan väliaikaisen resurssivajauksen vuoksi.

Elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen on laskenut ollen 2,87. Syitä lienevät alemman tieverkon kunnon lievä heikkeneminen ja käynnissä olleet isot parantamishankkeet E18-tiellä. Isot tietyömaat vaikeuttivat liikkumista ja aiheuttivat kuljetuksiin viiveitä.

Väestön hyvinvointi

Nuorten työttömyysaste oli maan keskiarvoa korkeampi eikä työttömyyden pitkittymistä pystytty estämään. Työttömyyden alentamiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi toteutettiin Kaakkois-Suomen nuorisotakuun toimintasuunnitelmaa. ELY-keskuksen asettama luovien alojen kehittämisfoorumi jatkoi yritystoiminnan aktivointia ja työllisyyden edistämistä toimivien yhteistyöverkostojen avulla.

Väestömäärään nähden Kaakkois-Suomessa on suuri määrä ulkomaan kansalaisia. Aluetta enemmän ulkomaan kansalaisia on vain Uudenmaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjanmaalla. Pakolaisten toteutuneita kuntasijoituksia koskeva tavoite ei aivan täyttynyt, koska pakolaisten omatoiminen muutto on korvannut ”perinteistä” kuntasijoitusta. Loppuvuodesta jouduttiin uuden tilanteen eteen turvapaikanhakijoiden määrän kymmenkertaistuttua. Yhteistyö keskeisten toimijoiden kesken on ollut kiinteää.

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelma METSON toteutuksessa on päästy hyvin eteenpäin suojelupinta-alan kasvaessa yli 300 ha vuonna 2015. Repoveden Woikosken alue on odottanut Kouvolan kaupungin ratkaisuja. Perinnebiotooppeja rannikolla on saatu pysyvän laidunnuksen piiriin hyvin.

Tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan on heikentynyt. Yksityishenkilöiden tyytyväisyys talvihoitoon oli 0,3 pistettä edellisvuotta heikompi (3,1). Pääteiden tilanne on seutu- ja yhdysteitä parempi. Hallituksen panostus liikenneverkon korjausvelan vähentämiseen parantanee vähäliikenteisen tiestön tilaa vuosina 2016–2019. Tienkäyttäjien tyytyväisyys Kaakkois-Suomessa on maan kärkitasoa.

Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä liikenteessä kääntyi vuonna 2015 muutaman vuoden laskusuhdanteen jälkeen nousuun. Useamman vuoden trendi kaakossa on kuitenkin laskeva.

Itäisen Suomenlahden tila on parantunut välttävästä tyydyttävään. Muutos on merkittävä, sillä pienetkin muutokset vesien tilassa ovat hitaita ja vaativat suuria panostuksia. Pien-Saimaalla liikkeelle saadut merkittävät kunnostushankkeet ovat laajentuneet kolmelle uudelle järvelle Etelä-Karjalassa. Korkeakosken kalatiehanke valmistuu alkuvuonna 2016.

ELY-keskuksen sidosryhmien tyytyväisyys on kasvanut maassa eniten Kaakkois-Suomessa vaikka kunnianhimoiseen tavoitteeseen ei aivan yllätäkään (toteuma 3,7/tavoite 3,8). Sen sijaan ELY-keskuksen sisäisen yhteistyön kehittämistavoite toteutui hienosti tuloksen asiakaslähtöisyydestä ollessa 3,7 (tavoite 3,5). Asiakas-tyytyväisyys tuoreimpana raportointivuonna 2014 oli Kaakkois-Suomessa 4,1.

1.2.7 Etelä-Savon ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

ELY-keskuksen kaavaohjauksessa painotettiin strategisen yleiskaavoituksen tarpeellisuutta. Maakunnan kaikki kolme kaupunkia (Pieksämäki, Savonlinna ja Mikkeli) ovatkin laatimassa strategista taajama-alueen yleiskaavaa ja Pieksämäki sai sen lähes valmiiksi. Etelä-Savon kulttuuriperintöä koskeva tietokanta valmistui v. 2015.

Pitkäaikaiset hankkeet Mikkelin ja Savonlinnan vedenhankinnan varmistamiseksi valmistuvat johtopäätösten tekemistä varten. Savonlinnaan näyttäisi löytyvän vesilähteitä seudun pohjavesivarjoista. Mikkelin seudulla varavesilähteeksi soveltuvat pohjavesiesiintymät sijaitsevat kaukana.

Saimaannorpan suojelustrategian ja toimenpiteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi valmistuvat uuden strategian ja kalastusrajoituksia koskevien asetusten valmistelua varten. Kalastusrajoituksia valmistellut MMM:n työryhmä sai vuoden lopulla valmiiksi esityksensä, johon jätettiin useita eriäviä mielipiteitä.

Vesienhoidossa toteutettiin nykyistä suunnitelmaa ja toimenpideohjelmia sekä tehtiin samanaikaisesti uutta vesienhoitokautta koskevaa suunnittelua. Suunnittelu perustui uuteen vesientilan ekologiseen luokitukseen. Valtioneuvosto hyväksyi uudet vesienhoitosuunnitelmat joulukuun alussa.

Vesiympäristön tilan seurannoissa siirrytään käyttämään markkinoilta hankittavia palveluita. Etelä-Savon ELY-keskus hoiti seurantojen kilpailutuksen koko maassa yhteistyössä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa.

ELY-keskus pystyi tuottamaan ympäristöhallinnon palvelut pääsääntöisesti hyvin. Poikkeamat tavoitteista kohdistuvat ympäristönsuojelun ja rakennussuojelun tehtäviin. Ympäristönsuojelussa pääasiallinen syy poikkeamiin on se, että ympäristönsuojelulain muutosten seurauksena tehtäviä siirtyi kuntien vastuulle. Rakennussuojelussa jäädään tavoitteesta ratkaistujen rakennussuojelupäätösten määrässä. Rakennussuojelupäätösten tekemiseen ei ole pystytty osoittamaan riittäviä voimavaroja.

ELY-keskus hoiti erikoistumistehtäviä vesienhoidossa, saimaannorpan suojelussa sekä ympäristötehtäviin liittyvien ulkopuolisten palveluiden hankinnassa

Elinkeinoelämän menestystekijät

Elinkeinoelämän kehittymistä vuonna 2015 leimasi tietynlainen laimeus. Tämä näkyy myös Etelä-Savon ELY-keskuksen tavoitteiden toteutumisessa huolimatta siitä, että yrityskentän aktivointiin on satsattu entistä enemmän. Alkavien yritysten määrässä ei saavutettu tavoitetta. Tähän vaikutti pienentyneen perustamisaktiivisuuden lisäksi työllisyysmäärärahojen niukkuus, vaikka starttirahat ovat olleet proriteettillistalla tärkeimpien joukossa, sekä Manner-Suomen maaseutuohjelman käynnistyminen päätöksenteon osalta vasta syksyllä 2015. Yritysten kehittämishankkeita käynnistyi kappalemääräisesti vähemmän verrattuna muutamaaan edelliseen vuoteen, sen sijaan euromääräisesti rahoja on sidottu varsin hyvin. Tekesin myöntämä yritysrahoituksen määrä Etelä-Savoon oli hyvällä tasolla. Kasvua tavoittelevien yritysten määrä asiakkaissa kehittyi kuitenkin tavoitteiden mukaisesti.

TeamFinland-toiminta on voimistunut ELY-verkoston organisaatiouudistusten jälkeen. Yritysaktivointia on pystytty Etelä-Savossa lisäämään järjestämällä markkinakohtaisia tilaisuuksia, tehostamalla julkisten palvelutuottajien ja muiden toimijoiden yhteistyötä sekä erityisesti yrityskäyntejä lisäämällä. Vuoden 2016 ensimmäiseen rakennerahasto-ohjelmien hankehaussa on yksi hakuteema yritysten kansainvälistymiseen liittyen.

EU-ohjelmatoiminnassa ohjelmakausien vaihdos onnistui. Viimeiset maksatukset päättyvän ohjelmakauden hankkeisiin tehtiin ajoissa; maksatusaste saatiin lopulta ihan hyvälle tasolle kaikissa ohjelmissa. Uusi ohjelmakausi on rakennerahastojen osalta käynnistynyt vauhdikkaasti, maaseutuohjelman osalta ensimmäiset hakemukset saatiin kesällä, mutta rahoituspäätöksiä ei pystytty tietojärjestelmäpulmien takia vielä vuonna 2015 tekemään lainkaan.

Väestön hyvinvointi

Työttömyys pahentui sitkeästi koko vuoden ajan kaikkien kohderyhmien osalta. Siten myös nuorisotyöttömyys lisääntyi huolimatta nuorisotakuun ponnisteluista. Etelä-Savon nuorisotyöttömyys on kuitenkin koko maan keskiarvoa pienempi. TE-toimiston määrärahoja ei ole voitu käyttää nuorisotakuun tavoitteiden mukaisesti, koska vuodelle 2015 on myös muille erityisryhmille pitänyt kohdentaa lisäpanoksia. Pahenevan työttömyyden tilanteessa varat ehtyivät jo loppukesällä, eikä kaikkia tarpeita pystytty täyttämään. Maakunnan työllisyysaste sen sijaan oli aika lähellä tavoitetta; ikärakenne auttaa osaltaan tässä, sillä eläkkeelle jäävien määrä on suurempi kuin työmarkkinoille tulevien.

Pakolaisvirran kiihtyessä ennen näkemättömiin mittoihin loppukesällä maahanmuuttostrategiaa jouduttiin päivittämään ja operatiivista toimintaa tehostamaan. Vastaanottokeskuksia käynnistyi viisi kappaletta, ja oleskelulupapäätösten jälkeisen ajan kuntapaikkoja on alettu kartoittaa, jotta entistä selvästi laajempi kotoittaminen saadaan aikanaan hyvin käyntiin.

Työelämä 2020 –alueverkostotyötä toteutettiin entisten suunnitelmien ja toimenpiteiden pohjalta.

1.2.8 Pohjois-Savon ELY-keskus

Henkilöstön vähentyminen on pakottanut priorisointiin ja voimavarojen kohdentamisen vaikutukseltaan merkittävimpiin asioihin, tämä on osaltaan vaikuttanut erilaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Kokonaisuutena strategiset tavoitteet saavutettiin kohtuullisesti, kun huomioidaan pitkään jatkunut haastava taloustilanne toiminta-alueella sekä omaan toimintaan kohdistuneet YT-neuvottelut henkilöstövähennyksineen.

Alueen elinvoimaisuus

Työllisyydelle ja väestön hyvinvoinnille asetetut tavoitteet jäivät strategiakaudella pääosin saavuttamatta. Pohjois-Savo onnistui pitkään olemaan valtakunnan parhaiden maakuntien joukossa työllisyysasteen nostamisen näkökulmasta. Pitkään jatkunut heikko talouskehitys laski vuonna 2015 tämän tavoitteen vuoden 2012 tasolle (65,6 %). Parhaimmillaan työllisyysaste oli vuonna 2014 jo 67,2 %. Pohjois-Savon työttömyysasteelle asetettua kunnianhimoista tavoitetta ei saavutettu. Erityisesti vuonna 2015 tehtiin merkittäviä absoluuttisia leikkauksia ja valtakunnallisia kohdennuksia työllisyysmäärärahoihin, jotka kavensivat merkittävällä tavalla Pohjois-Savon pitkäjänteistä toiminnan ja määrärahojen vaikuttavaa käyttämahdollisuutta strategiakauden viimeisenä vuonna. Tämä vaikutti myös työttömyysasteen selkeään nousuun vuonna 2015, koska työnhakijoiden aktivointiaste laski selkeästi. Vuosina 2012–2014 oltiin vielä hyvin lähellä tavoitteen saavuttamista. Pohjois-Savo oli selvästi valtakunnan tuloksekkain alue nuorisotakuun toimeenpanossa. Nuorten työttömyysaste pysyi kuitenkin korkeana. Vaikeana työttömyysaikana nuorten työttömyysasteen lisäksi ongelmissa ovat maahanmuuttajat ja ikääntyneet työttömät. Nuoria lukuun ottamatta työttömyyden osalta tulevia vuosia tulee vaikeuttamaan työttömyysjaksojen pitkittyminen.

Kalatalouden aluehallinnon uudistuksen jälkeen Pohjois-Savon ELY-keskus vastasi toimialasta seitsemän maakunnan alueella. Tulostavoitteet kalavarojen elinvoimaisuuden ja monipuolisuuden lisäämiseksi saavutettiin. Elinkeinokalataloudessa painottui kiertovesiviljelyn kehittäminen ja uusien kumppanuuksien käytännön toteuttaminen.

Kaupan maakuntakaava valmistui ja kunnat laativat verrattain aktiivisesti yleiskaavoja. Merkittävimpiä kaavahankkeita oli käynnissä Kuopion Tahkolla ja Savilahdessa, Siilinjärven keskustassa ja Kuuslahti-Juurusvedellä sekä Varkaudessa strategisen yleiskaavan osalta. Alueiden käytön ohjauksen hyvien käytäntöjen –projektia jatkettiin. Luonnonsuojelun toteutus onnistui mainiosti METSON osalta, mutta muiden suojelualueiden määrää ei saavutettu. Kuopion kaupungin kanssa laadittiin hyvässä yhteistyössä toimintamallia liito-oravan suojelun ja kaavoituksen yhteensovittamiseksi. ELY-keskus rahoitti useita hankkeita Etelä-Konneveden kansallispuiston palveluiden kehittämiseen.

Vesilain valvonnassa tehtiin tiivistä yhteistyötä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Vesienhoidon suunnitelmat vuosille 2016 - 2021 valmistuivat. Kestävää käyttöä ja vähähiilisyyttä edistettiin yhteistyössä maakuntaliiton ja RR-ELYN kanssa. Luonnonvaratalouden toimenpideohjelma hyväksyttiin maakunnan yhteistyöryhmässä ja hanketoimintaa edistettiin aktiivisesti. Vuoden vaihte 2015/2016 työllisti hyttöjen torjunnan osalta ELY-keskusta. Yhteistyö pelastusviranomaisen kanssa toimi hyvin ja mitään merkittävää vahinkoa hyttöjen aiheuttamasta jokien tulvimisesta ennakoivien tulvantorjuntatöiden ansiosta ei päässyt syntymään.

Elinkeinoelämän menestystekijät

ELY-keskuksen rahoittamien uusien yritysten määrää koskeva tavoite vuonna 2015 oli 400. Suurin osa rahoitetuista yrityksistä on starttirahan saaneita. Starttirahan käyttöä jouduttiin v. 2015 rajoittamaan työllisyysmäärärahojen niukkuuden vuoksi. Myös maaseuturahaston päätöksenteon aloittamisen siirtyminen vuodelle 2016 vaikutti siihen, ettei uusille rahoitetuille yrityksille asetettua tavoitetta kertomusvuonna saavutettu. Vuonna 2014 ELY-keskus rahoitti 306 uutta yritystä.

Rekrytointiongelmia kokeneita toimipaikkoja koskevan tavoitteena ollut enintään 26 % näyttäisi toteutuvan. ELY-keskuksen ja TE-toimiston työnantaja- ja yrityspalvelujen osalta on tehty palveluintegraatiota. Yhteisillä tavoitteilla ja toimintatavoilla vastataan työnantajien palvelutarpeisiin tehokkaammin. TE-toimisto on tehnyt vuositason yli 1.500 työnantajakäyntiä ja tehostanut työpaikkojen täyttämistä toimiston haki-joilla. Yhteishankintoina yritysten kanssa toteutetut rekrytointikoulutukset ovat onnistuneet hyvin. Tavoitteen saavuttamiseen on osaltaan vaikuttanut heikentyneen työllisyystilanteen myötä helpottunut työvoiman saatavuus. Maatalouden osalta valvontoja tehtiin valvontasuunnitelmassa edellytetyt määrät. V. 2015 tulostavoitteet saavutettiin valvontojen määrärajoissa. Uuden ohjelmakauden käynnistymisen viiveet vaikuttivat muutoin toimintaan.

Maanteiden päällystysohjelman pituus oli noin 400 km. Kevyen liikenteen väyliä päällystettiin 11 km ja huonokuntoisia vähäliikenteisiä päällystettyjä teitä muutettiin sorateiksi 20 km. Vilkkaan tieverkon huonokuntoisten päällysteiden määrä oli vuoden lopussa 113 km (6,4 % verkon pituudesta) ja muulla tieverkolla 833 km (11,8 % verkon pituudesta). Päällysteiden kuntotavoitetta ei täten saavutettu. Vilkkaalla tieverkolla erittäin huonokuntoisten päällysteiden määrä oli kuitenkin ainoastaan 13 km. Tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan laski selvästi edellisestä vuodesta. Tyytymättömyys lisääntyi sekä yksityisautoilijoilla että ras-kaan liikenteen edustajilla. Tieverkon kunnon heikkenemisen ohella osasyynä heikentyneeseen tulokseen olivat talven varsin haastavat keliolosuhteet.

Väestön hyvinvointi

Työ- ja elinkeinoministeriön Itä-Suomelle asettama tavoite pakolaisten kuntasijoituspaikoista Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa ja Pohjois-Karjalassa oli vuonna 2015 yhteensä 290 kuntapaikkaa, josta toteutui yhteensä 208 kuntapaikkaa. Pohjois-Savossa vuonna 2015 kuntapaikkoja kiintiöpakolaisille tarjosivat kaksi kuntaa, Kuopio ja Iisalmi. Vuonna 2015 Etelä-Savon kunnat vastaanottivat yhteensä 115 kiintiöpakolaista. Mikkelin seudulle on muodostunut seudullinen maahanmuuttotyön toimintamalli. Pohjois-Karjalassa Joensuun kaupunki vastaanotti lähes sovittun määrän kiintiöpakolaisia vuonna 2015.

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä kääntyi laskuun viime vuonna. ELY-keskuksella ei ole juurikaan resursseja parantaa liikenneympäristön turvallisuutta, joten liikenneturvallisuustyön painopiste on ollut yhteistyön edelleen kehittämässä muiden liikenneturvallisuustoimijoiden kanssa.

1.2.9 Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Pohjois-Karjalan työllisyystilanne heikkeni vuonna 2015 edelliseen vuoteen nähden, mutta työttömyysastetta (Tilastokeskus) koskeva tavoite vuodelle 2015 (11,0 %) saavutettiin. Työllisyysasteen osalta vastaava tavoite (62 %) jopa ylitettiin 1 prosenttiyksiköllä. Nämä ovat hyviä tuloksia ottaen huomioon pitkään jatkunut taloudellinen taantuma. Maakunnan elinkeinoelämä on monelta osin kehittynyt kohtuullisen hyvin, ja työllistämässä Pohjois-Karjalan aktivointiaste on ollut maan kärkeä. Tästä huolimatta Pohjois-Karjalan työllisyystilanne on edelleen maan vaikeimpia.

Pohjois-Karjalassa väestön keskittyminen Joensuun kaupunkiseudulle jatkuu edelleen, kun taas muualla maakunnassa väestömäärä vähenee. Mittarin ”väestötiheydeltään vähintään 20 asukasta/ha alueilla asuvan väestön osuus kaupunkiseudun väestöstä” osalta oltiin vuonna 2014 (54 %) lähes tavoiteuralla (tavoite vuonna 2015: 55 %).

Alueella toimiva kaatopaikka sai aluehallintoviraston poikkeusluvan biohajoavan ja orgaanisen jätteen sijoittamiseen vuoden 2016 loppuun saakka. Orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto alkaa vaikuttaa kaatopaikalle sijoitettavan biohajoavan jätteen määrään vasta vuonna 2017. Maakunnassa saavutettiin kuitenkin tavoite 20.000 tn/v kaatopaikalle sijoitetun biohajoavan yhdyskuntajätteen määrässä. Biotaloushankkeiden ympäristönsuojelun ohjausta on tehty aktiivisesti. Vuoden alussa annettiin yhteysviranomaisen lausunnot kahden biotaloushankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Ympäristökuormituksen vähentäminen valvonnan ja ohjauksen keinoin on osaltaan edistänyt ympäristön hyvää tilaa yhtenä alueen vetovoimatekijänä. ELY-keskus on edistänyt ilmasto- ja energiaohjelman toteutumista kaikessa toiminnassa. Maakunnan 13 kunnasta 9 on sitoutunut HINKU-hankkeeseen, ja lisäksi Joensuulla ja Kontiolahdella on omat paikalliset ilmasto-ohjelmansa.

Luonnonsuojelualueiden kokonaismäärää koskeva tavoite (87.000 ha) ylittyy 600 hehtaarilla viime vuosien hyvän tuloksen ansiosta. METSO-ohjelman suojelutavoitteet saavutettiin hyvin maanomistajien aktiivisuuden ja hyvän sidosryhmäyhteistyön siivittämänä. Lajisuojelussa on edetty turvaamistoimien priorisointityön mukaisesti. Laji- ja luontotyyppisuojelun tavoitteiden toteuttamista on pystytty hyvin yhdistämään käytännön suojelutoimissa ja maankäytön ohjauksessa.

Jokivesien tilaa koskevasta tavoitteesta (hyvässä tilassa olevien osuus 91 %) jäätin kauaksi (78 %). Vesienhoitosuunnitelmassa vuonna 2009 asetettu tavoite on todettu epärealistiseksi, joskin myös luokituksissa on

tapahtunut muutoksia. Hieman parempi tilanne on järvien osalta (tavoite 98 %, toteuma 92 %). Toimenpiteet ovat molempien osalta käynnissä, mutta toteutus on viivästynyt, ja toimien vaikutus havaitaan vesistöjen tilassa viiveellä. Vesienhoitosuunnitelman 2010 – 2015 toimeenpanoa edistettiin aktiivisesti erilaisin vesiensuojelutoimenpitein yhteistyössä useiden tahojen ja paikallisten toimijoiden kanssa. Lisäksi osallistuttiin Vuoksen vesienhoitosuunnitelman tarkistamiseen vuosille 2016 – 2021 ja valmisteltiin toimenpideohjelma Pohjois-Karjalaan. Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelma tarkistettiin, ja seurantatiedon hankinta ulkoistettiin. Osallistuttiin myös Freshabit LIFE IP -hankkeen (rahoitus vuonna 2015) valmisteluun Koitajoen ja Puruveden osahankkeissa.

Maatalouden fosforitasetta (3 kg/ha) ja typpitasetta (30 kg/ha) koskevia tavoitteita ei saavutettu (4,1 kg/ha ja 48,1 kg/ha). Ravinnetaseissa tapahtui nousu valtakunnan keskiarvon tasolle. Tämä johtuu pieneksi jääneestä satotasosta.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Uusien aloittavien yritysten määrää koskevaa tavoitetta (330 kpl) ei saavutettu. Starttirahakysyntä on ollut hiljentymään päin mm. taloudellisen taantuman vuoksi (toteuma 230 kpl). Toisaalta maaseuturahaston tukien käyttöönotto viivästyi tietoteknisten ongelmien vuoksi, minkä vuoksi vuonna 2015 maaseuturahastosta ei pystytty tekemään lainkaan yritys- ja hanketukipäätöksiä.

Rekrytointiongelmat ovat pysyneet kohtuullisen vähäisinä, mikä on osaltaan turvannut osaavan ja sitoutuneen työvoiman saatavuutta. Toisaalta on ollut jonkin verran kohtaanto-ongelmia. TE-palvelu-uudistus toteutettiin valtakunnallisen aikataulun mukaisesti siten, että Pohjois-Karjalassa TE-palveluissa on saavutettu monelta osin parhaimmat suorituskyky- ja henkilöstöbarometritulokset.

ELY-keskus on edistänyt innovaatiostrategioiden toteuttamiseen tarkoitettuja hankkeita mm. kaupunkien kasvusopimusmenettelyn, uuden rakennerahasto-ohjelman ja Joensuun biotalous-INKA-ohjelman valmistelun yhteydessä. ELY-keskus on ollut edistämässä puun käytön lisäämistä ja monipuolistamista alueella. ELY-keskus on edistänyt eri tavoin mm. bioenergian hyödyntämistä.

ELY-keskus on edistänyt elinkeinoelämän kansainvälisiä menestystekijöitä toimimalla valtakunnallisena koordinaattorina Euroopan työnvälitysverkostoa kehittävässä EURES-hankkeessa.

Väestön hyvinvointi

Nuorten, alle 25-vuotiaiden työllisyyttä koskevien tavoitteiden (työttömyysaste enintään 26 %) osalta jäätin vain hieman: tulos 26,7 % on melko hyvä, koska pitkittynyt taantuma vaikuttaa erityisesti nuorisotyöttömyyteen. ELY-keskus vaikutti vahvasti siihen, että maakunnallinen nuorten työttömyyttä ja syrjäytymistä ehkäisevä ohjaamohanke käynnistyi 10 kunnan ollessa mukana hankkeessa. Ulkomaalaisten työttömyysasteen osalta ei päästy lähellekään tavoitetta (työttömyysaste enintään 38 %), koska yli puolet (50,9 %) ulkomaalaisista oli työttömänä.

Säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuuden osalta jäätin prosenttiyksikkö tavoitteesta (95 %). Puutteita oli lähinnä eläinten merkinnöissä. Tukivalvonnoissa pysyttiin aikataulussa haastavasta resurssitilanteesta ja tietojärjestelmäongelmista huolimatta. ELY-keskus rekrytoi innovaatioasian-tuntijan edistämään maaseuturahaston käyttöä innovaatiotoiminnassa.

Ympäristönsuojelun valvonnan taso pystyttiin pitämään tehokkaana, millä on ollut merkittävä ennaltaehkäisevä vaikutus. Valvonnassa on korostunut riskienarviointi ja suunnitelmallisuus, ja sen osalta otettiin valvontamaksut käyttöön.

Vesiosuuskuntien yhdistymistä suuremmiksi toimijoiksi edistettiin mm. Liperissä, Lieksassa ja Kontiolahdella. Lisäksi ELY-keskuksen tukemana käynnistyi Joensuun seudun neljän kunnan alueellinen vesihuollon suunnitteluhanke. Maaseutualueiden viemärointiä edistettiin viemärointiohjelman mukaisesti. Pielisen hautausmaalla koettujen kuivuus- ja tulvatilanteiden lieventämiseksi aloitettiin selvitysten perusteella työ Kallion voimalaitoksen juoksuttamismääräysten muuttamiseksi yhteistyössä eri intressitahojen kanssa. Pinta- ja pohjavesien seurantaohjelma tarkistettiin.

Pohjois-Karjalan suurvesistöjen rannat ovat pääasiallisesti yleiskaavoitettuja tai yleiskaava on parhaillaan laadinnassa. Rantaosayleiskaavoissa on painotettu luontoarvojen merkitystä sekä virkistysalueiden riittävyyttä ja oikeaa sijaintia.

1.2.10 Keski-Suomen ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Maakuntakaavatyö on kohdistunut toiminnallisesti merkittäviin liikennekäytäviin ja kansainvälisiin yhteyksiin, tiiviimmän asutuksen taajamiin hyvien liikenneyhteyksien varrella, sekoittuneisiin vakituiseen asumiseen, vapaa-ajan asumiseen sekä matkailun ja virkistysten alueisiin, biotalouden ja uusiutuvan energian jalostusalueisiin sekä työpaikkakeskittymiin. Kuntia on ohjattu strategiseen maankäytön suunnitteluun ja aktiiviseen maapolitiikan harjoittamiseen.

Päivittäistä liikennöitävyyttä maanteilla varmistettiin liikenteen tarpeiden mukaisesti. Päätieverkon ulkopuolella teiden rakenteellinen kunto ja liikennöitävyys heikkenevät edelleen, mikä näkyy myös saaduissa asiakaspalautteissa. Äänekosken biotuotetehtaan käynnistymisestä ja toiminnasta aiheutuvia kuljetustarpeita ennakoitiin yhteistyössä Metsä Fibren kanssa. Vuoden aikana valtion talousarviossa myönnettiin erilisrahoitus Äänekosken biotuotetehtaan liikenneyhteyksien parantamiseen vuosina 2015–2018 ja liikenneolosuhteiden parantamiseen Pihtiputaalla. Valtatiellä 4 (TEN-T ydinverkko) edistettiin investointihankkeiden suunnitelmavalmiutta. Kehittämishankkeen Kirri-Tikkakoski osalta rakennusvaihe voidaan aloittaa, kun rahoitus on varmistunut.

ELY-keskus on edistänyt asiantuntijana biotaloutta kohteena mm. biokaasun tuotannon ja käytön lisäämiseksi Keski-Suomessa. Lausunnoilla ja valvonnassa on myötävaikutettu uusien biokaasulaitosten rakentamiseen maakuntaan. Hankkeita on edistetty myös järjestämällä infotilaisuuksia, jossa on nostettu esiin biokaasun etuja alueelle. Tuulivoimaloiden sijoittumisen suunnittelun ohjaus on työllistänyt ELY-keskusta huomattavan paljon vuosina 2014–2015. Tuulivoiman lisäämistavoite kohtasi kuitenkin vaikeuksia tuulivoimavastaisen ilmapiirin leviämisen vuoksi. Erityisesti tuulivoiman melu- ja luontovaikutukset ovat askarruttaneet ja tuottaneet epätietoisuutta.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Vuodelle 2015 päivitettyssä tulossuunnitelmassa määriteltiin Äänekoskelle suunniteltu Metsä Fibre Oy:n uuden sukupolven biotuotetehtaan perustaminen ELY-keskuksen tärkeimmäksi toimintakohteeksi. Hankkeen julkistamisen jälkeen, ennen biotuotetehtaan lopullista rakentamispäätöstä, ympäristöministeriö toteutti pilottihankkeen yhteistyössä Keski-Suomen ELY-keskuksen kanssa biotuotetehtaan käynnistämiseen liittyvien viranomaismenettelyiden sujuvoittamiseksi. Keski-Suomen ELY-keskus toteutti YVA-prosessin nopeutettuna lain sallimassa aikataulussa.

Tehtaan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi ELY-keskus ja TE-toimisto tekivät yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa laajoja selvityksiä työvoimatarpeista, tarjonnasta ja koulutustarpeista. Vuoden 2015 mitaan käynnistettiin jo useita koulutuksia tulevan tehtaan tarpeisiin, puunhankinnan varmistamiseksi ja rakennusaikaisen työvoiman saannin turvaamiseksi. Väyläverkon parantaminen puunkuljetuksen turvaamiseksi käynnistettiin yhtä aikaisesti.

ELY-keskuksen rahoituslinjausten taustalla on maakuntastrategian painopisteet: digi-, osaamis- ja biotalous sekä INKA- ohjelman teemojen kautta syntyvän uuden liiketoiminnan käynnistäminen. ELY-keskuksen yrittäjärahoituslinjausten tarkentavana suuntaviivana oli yritysten tukeminen kasvu-uralle ja kansainvälistymiseen.

Maakunnallinen ja TE-toimistossa tehtävä koulutuksen ennakointityö on ollut tuloksellista ja uudenlaisia työvoimakoulutusta on toteutettu ennakoluulottomasti heikkojen signaalien pohjalta tavoitteena tarjota koulutettua työvoimaa huomisen työmarkkinoille. Muutamia esimerkkejä: Luovuus rahaksi – yrittäjäksi luoville aloille, Pilviteknologian perusteet, Pelinkehittäjäkoulutus. Samoin rakennerahastohankkeilla on tuettu uutta osaamista.

Rakennerahastojen ohjelmakausi 2014–2020 on Keski-Suomen osalta käynnistynyt hyvin. Myönteisen rahoituspäätöksen saaneita ESR-hankkeita on Keski-Suomessa tällä hetkellä 31 kappaletta ja niihin varattu ESR-rahoitusta (EU/valtio-osuus) yhteensä 8,5 miljoonaa euroa. Vuosittaisten myöntövaltuuksien näkökulmasta tarkasteltuna varauksissa ollaan varsin lähellä tavoiteaikataulua.

Suosituimpia toimintalinjoja ovat olleet toimintalinja 3 (Työllisyyden ja työvoiman liikkuvuus) sekä toimintalinja 4 (Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen). Myönteisen rahoituspäätöksen saaneilla hankkeilla on pystytty vastaamaan etenkin osaamistalouteen ja väestön hyvinvointiin liittyviin tavoitteisiin.

Keski-Suomen alueella vuonna 2015 avustuksia myönnettiin yhteensä 9,25 milj. euroa joka jakaantui seuraavasti: yrityksen kehittämisavustukset 80 kpl 8,25 milj. euroa ja toimintaympäristön kehittämisavustukset 2 kpl 1 milj. euroa. Yrityksen kehittämisavustukset kohdistuivat mm. investointeihin sekä uusien tuotteiden ja palveluiden kehittämiseen ja kansainvälistymiseen. Toimintaympäristötuella kehitetään uusia toimintamalleja esimerkiksi aloittavien startup-yritysten käynnistymisen tehostamiseksi tai haetaan uusia ratkaisuja pk-yritysten alihankintaverkostojen toimintaan.

Vuonna 2015 myönnetty rahoitus painottui erityisesti uudistumista, kasvua ja kansainvälistymistä tavoittelevien mikro- ja pk-yritysten kehittämishankkeisiin. Niissä on painotettu alan uusinta teknologiaa, yrityksen liiketoiminnan muuta merkittävää uudistumista ja kehittämistä kuten tuotteiden- ja palveluiden kehittämistä ja kansainvälistymistä.

Yritykset kehittivät aktiivisesti toimintaansa myös yritysten kehittämispalveluiden avulla. Analyysi- ja konsultointipalveluiden sekä pitkäkestoisten johtamisvalmennusten kautta yritykset varmistivat tulevaisuuden kasvusuunnitelmiaan ja konsultoinneissa painottui markkinointipuolen kehittäminen. Vuoden aikana kokeiltiin uudenlaisia teemaklinikoita tuotekehityksen ja innovaatioidenteemasta ja ne saavuttivatkin suuren suosion yrittäjien keskuudessa.

Maaseuturahaston tukien hakeminen on alkanut keväällä 2015, mutta päätöksiä hanke- ja yritystuista päästiin tekemään vasta vuoden 2015 lopulla. Alueellisen maaseudun kehittämissuunnitelman peruskivet (biotalous, kokeilukulttuuri, lähitalous) ja painotukset (uudistuva yrittäjyys, maatalous/ruokaketju, metsätalous, maaseutuasuminen) liittyvät hyvin maakuntaohjelman painopisteisiin.

Pohjavesiselvityksillä ja tuetuilla vesihuoltohankkeilla on parannettu myös elinkeinoelämän vesihuollon toimintavarmuutta sekä tarkennettu pohjavesialueiden rajoja turhien rajoitusten karsimiseksi.

Väestön hyvinvointi

Vuoden mittaan eivät elinkeinoelämän hyvät uutiset vielä vaikuttaneet työllisyysasteeseen eikä työttömyysasteeseen, samoin nuorten alle 25 vuotiaitten ja ulkomaalaisten työttömyystavoitteista jäätiin jälkeen. Vaikka työvoimapolitiittisia toimia on suunnattu erityisen paljon nuoriin ja pitkäaikaistyöttömiin, niillä ei ole onnistuttu pysäyttämään työttömyyden kasvua.

Keski-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma saatiin valmiiksi joulukuussa 2015. Ohjelmassa esitetään toimenpiteitä, joita tarvitaan pinta- ja pohjavesien hyvän tilan saavuttamiseksi ja pintavesien erinomaisen ja hyvän tilan turvaamiseksi. Tuetuilla vesihuoltohankkeilla on parannettu elämisen laatua ja vähennetty jätevesien aiheuttamaa ympäristökuormitusta. Elinympäristön viihtyisyyttä lisäävät osaltaan myös toteutetut vesistöjen kunnostukset ja rakennusperinnön hoidon avustuksilla kunnostetut kohteet, pilaantuneita maa-alueita on kunnostettu ympäristöterveyden kannalta haitattomampaan ja tulevaa maankäyttöä mahdollistavaan tilaan.

Vapaaehtoinen metsiensuojeluohjelma METSO on edennyt mallikkaasti, sillä jo yli 3.500 ha uusia suojelu-alueita on muodostunut ohjelman toimikauden aikana.

Luomutuotantoa sekä luomu- ja lähiruuan käyttöä on edistetty hankkeilla. Keski-Suomen ruokaketjun kehittämisstrategiaa vuosille 2014–2020 on alettu toteuttaa ja myös luomutuotannon tavoitteita ja toimenpiteitä on valmisteltu yhteistyössä vuoden 2015 aikana.

Liikkumisen sujuvuutta ja turvallisuutta edistettiin yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa. Vuoden aikana otettiin käyttöön maakunnassa liikenneturvallisuustoimijamalli ja joukkoliikenteen toimivuutta kehitettiin pilotoimalla valtakunnallista lippu- ja maksujärjestelmän (Waltti) yhteiskäyttöisyyttä Jyväskylän kaupungin kanssa. Jyväskylässä laadittiin maankäytön kehittämiseen liittyvä esiselvitys, jossa kokonaisvaltaisesti tarkasteltiin maankäytön ja liikkumisen kehittämistarpeita. Vuoden aikana (tammi-marraskuu) henkilövahinko-onnettomuuksien määrä väheni 10 % edellisestä vuodesta. Kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä kaksinkertaistui edelliseen vuoteen nähden.

Laajamittaisen maahantulon takia on Keski-Suomen ELY-keskuksen alueella perustettu vastaanottokeskuksia ja alaikäisyksikköjä seuraaville paikkakunnille: Jyväskylä, Joutsa, Jämsä, Äänekoski, Saarijärvi, Petäjävesi, Kyyjärvi ja Keuruu. Yhteensä majoituskapasiteettia oli vuodenvaihteeseen mennessä arviolta 1.500–2.000 paikkaa.

1.2.11 Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Etelä-Pohjanmaa on kestänyt viime vuosien talousturbulenssia kohtuullisen hyvin. Teollisuuden rakenne-muutos ei ole ravistellut aluetta samassa määrin kuin monia muita maakuntia. Vaikean suhdannetilanteen takia työttömyys- ja työllisyysasteita koskevia, erittäin kunnianhimoisia, tavoitteita ei kuitenkaan saavutettu. Talous- ja työllisyystilanteen osalta maailmanmarkkinoiden kehittyminen on ratkaisevassa asemassa.

Maaseudun kehittämisessä viime kauden ohjelmavarat käytettiin lähes täysimääräisesti. Vuonna 2015 toimenpiteet jakautuivat kahteen isoon kokonaisuuteen, vanhan ohjelmakauden sulkemiseen ja uuden kauden toimenpanon käynnistämiseen. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007 – 2013 sulkeminen maksatusten osalta eteni ennakoitua huomattavasti paremmin. Rahoitetut hankkeet ovat toteutuneet aikaisempia ohjelmakausia paremmin, maksatusaste nousi 96 % :n ja ylitti valtakunnallisen keskiarvon.

Uuden kauden toimeenpano viivästyi suunnitellusta huomattavasti. Ohjelman mukaisten tukien haku alkoi keväällä ja ensimmäiset tukipäätökset tehtiin maatilainvestointeihin lokakuun lopussa. Maaseudun yritystuki- osalta päätöksenteko alkoi vuoden lopussa paperipäätöksinä, HYRRÄ-tietojärjestelmässä ilmenneiden ongelmien vuoksi.

Kaavoituksen ohjausta koskevat tehtävät ovat edenneet suunnitellusti. Strategisten indikaattoreiden kehitystrendit ovat tavoitteiden suuntaisia, mutta ajantasaista tietoa ei ole analysoitavaksi. Alueiden käytön tehtävissä tuulivoimaosayleiskaavoitus lisäsi huomattavasti kaavaohjaustehtäviä, mutta tehtävästä suoriututtiin kohtalaisesti tehtävän hoitoon saadun OHKE-hankerahoituksen avulla. Tehtävien priorisoinnista huolimatta kaavalausuntojen aikatauluissa pysymisessä oli haasteita.

Liikennejärjestelmän kehittämisessä tieverkolla tehtävät työt olivat edellisvuosien tapaan pääasiassa nykyisen tieverkon ylläpitotehtäviä. Teiden ominaisuuksien parantamista vastaamaan muuttuvia liikenteen tarpeita on teetetty paikallisesti kuntien rahoituksella. Merkittävistä tieverkon kehittämishankkeista meneillään on Seinäjoen ohikulkutien (vt 19) rakentaminen, jonka ensimmäinen vaihe avattiin liikenteelle marraskuussa. Vt 3 ja vt 18 risteysjärjestelyjen parantaminen Laihialla alkoi vuoden 2015 lopulla ja hanke parantaa valmistuttuaan vuonna 2018 alueen liikenneolosuhteita merkittävästi. Pietarsaaren satamayhteyttä parannetaan kehittämällä kt 68 paremmin vastaamaan elinkeinoelämän kuljetustarpeita. Parannettava tieosuus valmistuu vuonna 2016.

Tienpidon määrärahojen taso on mahdollistanut vain vilkkaan tieverkon pitämisen liikennettä tyydyttävässä kunnossa. Vähäliikenteisimmän tieverkon kuntoon ei ole voitu panostaa tienkäyttäjää tyydyttävässä määrin. Ylläpidossa on toimittu Liikenneviraston ohjeiden mukaisesti, mutta kuntotavoitteiden vaatimuksia alentuneella määrärahalla ei saavutettu. Hallituksen päättämän liikenneväylien korjausvelkarahoituksen kohdentamisesta on ELY:ssä tehty suunnitelma. Mikäli LVM hyväksyy suunnitelman niin sitä päästään toteuttamaan vuoden 2016 kesällä. Tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan on edelleen laskusuunnassa.

Kaatopaikalle sijoitetun biohajoavan jätteen määrä on pudonnut radikaalisti vuodesta 2013 alkaen. Kehityksen taustalla on vuoden 2012 aikana Mustasaaren avattu jätteenpolttolaitos, jossa polttokelpoista jätettä muunnetaan energiaksi. Ajantasaisia tietoja ei ole tarjolla analysoitavaksi.

Turvapaikanhakijoiden määrä kasvoi räjähdysmäisesti ja Etelä-Pohjanmaan alueelle perustettiin 3 vastaanottokeskusta sekä yksi nuorten alaikäisten turvapaikanhakijoiden yksikkö, joiden valmistelussa ELY-keskus oli aktiivisesti mukana.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Epävarma suhdannetilanne jatkui, mikä näkyi myös yritysten perustamisaktiivisuuden heikkoutena. Isompien investointihankkeiden osalta nähtiin peruuttamisia tai siirtymistä odottamaan parempia aikoja. Kasvu-yritysten osalta tuoreita tietoja ei ole tarjolla, mutta tavoitteen mukaisen kasvun saavuttaminen vallitsevassa suhdannetilanteessa on epätodennäköistä. Alkaneen ohjelmakauden liikkeelle lähtö on ollut yritysrahoituksen osalta jonkinasteinen pettymys. Maaseuturahoitus on alueella merkittävin rahoitusmuoto. Rahoitusta on kuitenkin haettu ennakoitua huomattavasti vähemmän.

Innovaatiotoiminnassa Tekes-rahoitusta kanavoitui alueelle kohtuullisen hyvin. Rahoituksen kohteena oli hyvin monenlaisia yrityksiä start up:eista suuriin toimijoihin. Uusien asiakkuuksien syntyminen ja projektien monipuolisuus olivat positiivinen piirre.

Alueella on vahva usko maatalouselinkeinojen jatkuvuuteen, vaikka toimintaympäristö on kärsinyt epävakaudesta. Maatilojen investointirahoitusta myönnettiin kuitenkin huomattavasti aikaisempaa vähemmän.

Ohjelmakauden toimeenpanon viivästys ja samaan aikaan tapahtuneet, vaikeasti ennakoitavat toimintaympäristön muutokset heijastuivat rahoituksen kysyntään. Alkutuotantoa koskevista indikaattoreista voidaan todeta, että ravinnetaseiden kehityksessä on ollut pitkällä aikavälillä tavoitteiden mukainen laskeva trendi.

Työvoiman rekrytointiongelmien osalta tavoitetaso tullaan todennäköisesti saavuttamaan. Rekrytointiongelmiä kokeneiden toimipaikkojen osuus on ollut laskusuunnassa, mikä on linjassa työllisyystilanteen kehityksen kanssa.

Elinkeinoelämän tyytyväisyys kuljetusten toimivuuteen on heikentynyt koko Suomessa, eli tavoitetasoa ei saavutettu. Aluekohtaista dataa ei ole saatavilla. Tulos on seurausta pitkäaikaisesta tieverkon ylläpidon ja kehittämisen aliresursoinnista.

Väestön hyvinvointi

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksessa tavoitteet saavutettiin selvästi, kun yksi lunastustoimituksessa ollut iso hanke päätyi vapaaehtoiseen toteutukseen. Sen sijaan METSO –ohjelman toteutuksessa jäätin tavoitteesta, kun henkilöresurssit painottuivat alkuvuodesta vanhojen ohjelmien toteutukseen.

Vesien tilan parantaminen on edennyt, mutta strategisena tavoitteena oleva vesien hyvän tilan saavuttaminen on vielä kaukana toteutumisesta. Vesienhoidon ja merensuojelun suunnittelu sekä niihin liittyvät hankkeet ovat edenneet suunnitellusti. Toimeenpanoa pyritään edistämään mm. Interreg- ja Life –hankerahoituksella, koska muiden rahoitusjärjestelmien käyttö on vaikeutunut.

Vesitaloustehtävissä tulvariskien hallinnan suunnittelu, toimintamalliryhmät ja erikoistumistehtävät ovat vaatineet merkittävästi resursseja. Kolmessa tulvaryhmässä (Kyrönjoki, Laihianjoki ja Lapuanjoki) on löydetty toimenpide-ehdotukset, jotka sopivat yhteen vesienhoidon suunnittelun ja eri käyttötavoitteiden kanssa. Tulvariskien hallinnan suunnittelua on toteutettu myös Lapväärtinjoella. ELY-keskuksen alueella oli käynnissä myös tulviin varautumista ja tulvatiedottamista koskeva kehittämishanke.

Toimivien matkustusketjujen aikaansaamista edistettiin joukkoliikenteen laatukäytävähankkeiden avulla. Päivittäinen liikennöitävyys tieverkolla on pystytty turvaamaan, vaikkakin tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan on edelleen heikentynyt. Henkilövahinko-onnettomuuksien laskennallista vähentämistavoitetta ei saavutettu. Investointirahoitusta ei ole tarpeeksi tarvittavien turvallisuustoimenpiteiden toteuttamiseksi. Myöskään tapahtuneiden onnettomuuksien määrää koskevaa tavoitetta ei saavutettu. Henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien määrä oli kasvusuunnassa jo toista vuotta.

Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran kanssa tulossopimuksella sovitut valvontatehtävät suoritettiin lähes täysimääräisesti. Säästösten mukaisten toimijoiden osuus on pysynyt suunnilleen aikaisempia vuosien hyvällä tasolla.

Työvoimapolitiikkaa koskevat tavoitteet jäivät suurelta osin saavuttamatta. Vallinneessa suhdannetilanteessa tämä ei ollut yllätys. Kokonaisuutena voidaan todeta, että asetetut strategiset ja toiminnalliset tavoitteet olivat melko epärealistisia. Palvelutoiminnassa ja määrärahan kohdentamisessa korostuivat vähintään 300 päivää työmarkkinatukea saaneiden aktivointitoimet sekä nuorten että rakenteellisen työttömyyden torjuntaan kohdistuvat toimet. Työtarjouksesta tai muuten TE-toimiston hakijalla täyttyneiden työpaikkojen osuus kasvoi jonkin verran. Verkkopalvelujen hyödyntäminen TE-toimiston asiakasrajapinnassa on kasvamaan päin.

1.2.12 Pohjanmaan ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Alueen elinvoimaisuutta mitataan työllisyysasteilla ja työttömyysasteilla. Aineistot ovat tilastokeskuksen tuottamia.

Työllisyysaste oli vuonna 2012 72 prosenttia. Vuonna 2013 luku oli hieman kohentunut 72,6 prosenttiin. 2014 toteuma putosi 71,1 prosenttiin. Viime vuonna (2015) tammi-marraskuussa työllisyysasteeksi muodostui 73,1 prosenttia. Lukema on maan paras, ohittaen edellisen vuoden kärkialue Uudenmaan, joten Pohjanmaan ELY-alueen työllisyysaste on tällä hetkellä hyvällä tasolla.

Työttömyysaste oli vuonna 2012 5,9 prosenttia. 2013 se oli vielä parempi, 5,3 prosenttia. Vuodelle 2014 työttömyysasteeksi muodostui 6,6 prosenttia. Viime vuonna (2015) tammi-marraskuussa lukema oli 7 prosenttia. Myös tämä lukema on maan paras.

Työttömyysasteen luvuissa huomionarvoista on tilastokeskuksen ja työnvälitystilaston aineistojen eroavaisuus. Työnvälitystilastojen mukaan työttömyysaste oli 8,9 prosenttia, yli neljänneksen enemmän mitä tilastokeskuksen aineistossa. Silti myös työnvälitystilastoissa Pohjanmaan ELY-alue on maan alhaisimman työttömyysasteen aluetta, ainoana alle kymmenen prosenttia.

Maatilainvestointien osalta uusi maaseutuohjelmakausi lähti käyntiin keväällä 2015. Ensimmäiset päätökset voitiin tehdä syksyllä. Pohjanmaan ELY keskus teki vuonna 2015 eniten päätöksiä koko maassa sekä maatilainvestointien että nuoren viljelijän aloitustuen osalta (213 sekä 18 päätöstä). Avustuksena myönnettiin 9,2 miljoonaa euroa ja korkotukilainoina 13,6 miljoonaa euroa. Eniten tukea myönnettiin kasvihuonetuotantoon, missä tehtiin suuria investointeja LED-lamppuihin. Navettainvestointeihin myönnettiin toiseksi eniten rahoitusta. Vaikka tukea myönnettiin eniten koko maassa, laskevat tuotehinnat näkyvät investointihalukkuudessa, ja investointien määrä on alempi kuin aiempina vuosina. Myös uuden ohjelmakauden korkeammat elinkelpoisuusvaatimukset karsivat tiloja, jotka voivat saada investointi- ja nuoren viljelijän aloitustukea. Myönteinen yllätys oli, että n. 70 % hakemuksista tuli sähköisesti, kun tavoite oli 50 %. Koko maan tasolla n. 60 % hakijoista hakivat tukea sähköisesti. Maksatuksessa mediaanikäsitteilyaika oli avustusten osalta 10 päivää ja lainannostolupien osalta 5 päivää. Tavoite on, että näitä tehtäisiin mediaanina 60 päivän sisällä.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Alueen elinkeinoelämän menestystekijöitä mitataan tulossopimuksen uusien yritysten määrillä ja rekrytointiongelmia kokeneiden työpaikkojen osuudella. Uusien yritysten määrä on itse koottu aineisto, rekrytointiongelmia kokeneiden työpaikkojen osuuden toimittajana on työ- ja elinkeinoministeriö.

Uusien yritysten määrän tavoitetta nostettiin vuonna 2013 330:stä 350:een, ja se pidettiin samalla tasolla vuodet 2014 ja 2015. Rekrytointiongelmia kokeneiden työpaikkojen osuuden tavoite oli vuodet 2012–2014 30 prosenttia, viime vuonna (2015) tavoite kiristettiin 26 prosenttiin.

Uusien yritysten määrä vuonna 2013 oli 314 kappaletta, 36 alle tavoitteen. Vuonna 2014 lukema oli hieman parempi, 327 kappaletta, mutta silti 23 alle tavoitteen. Viime vuonna (2015) tammi-marraskuussa saldo oli 172 kappaletta, vain noin puolet tavoitteesta. Rekrytointiongelmia kokeneiden yritysten osuus oli vuonna 2012 29 prosenttia, prosentin alle tavoitteen. 2013 lukema oli täsmälleen tavoitteen mukainen 30 prosenttia. 2014 osuudeksi muodostui 23 prosenttia, huomattavasti tavoitetta paremmin. Viime vuonna (2015) ensimmäisen kolmen neljänneksen aikana summaksi on muodostunut 24 prosenttia, tavoitteen sisään.

Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätöksien määrä laski vuodesta 2014 vuoteen 2015, koska uuden ohjelmakauden maksupäätöksiä ei voitu tehdä. Vuonna 2015 vanha ohjelmakausi vietiin loppuun etenevästi, vanhan ohjelmakauden maksut saatiin maksettua ajallaan ja Pohjanmaan ELY-keskus maksoi 96 prosenttia sidotuista tuista.

Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätösten määrä on pysynyt aika lailla samana vuosina 2014 ja 2015. Vuonna 2015 ohjelmakausi vietiin loppuun ohjeistusten mukaan. Maksupäätösten mediaani on avustuksilla 10 päivää ja lainanostoluvilla 5 päivää.

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella maksettiin tuensaajille vuonna 2015 ympäristötuen erityistukia, ympäristösopimusten korvauksia ja luonnonmukaisen tuotannon korvauksia yhteensä 2,86 miljoonaa euroa.

Pohjanmaan ELY-keskus on maan suurimpia toimijoita Eviran toimialueella. Eviran tehtävät suoritettiin vuonna 2015 tulossopimuksen ja valvontasuunnitelmien mukaisesti. ELY-keskuksen toiminnan painopiste on ennalta ehkäisevässä toiminnassa. Kasvintuhoojien, kasvintautien tai muiden ongelmien esiintyessä ryhdytään nopeasti tarvittaviin toimenpiteisiin yhteistyössä Elintarviketurvallisuusviraston kanssa.

Maatilojen lukumäärä väheni 5,8 % mitä on jonkin verran enemmän kuin koko maan tasolla (-5,3 %). Tavalisesti suurempi vähennys johtuu pääosin ohjelmakauden vaihtamisesta, vanhat sitoumukset päättyivät ja uusia piti tehdä. Viljelijätukien valvonnat saatiin suoritettua tulossopimuksen määräaikaan mennessä ja tuet maksettiin tiloille ajoissa.

Väestön hyvinvointi

Väestön hyvinvointia mitataan tulossopimuksen alle 25-vuotiaiden työttömyysasteella, ulkomaalaisten työttömyysasteella ja pakolaisten kuntasijoituspaikoilla. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste on tilastokeskuksen tuottama, ulkomaalaisten työttömyysaste saadaan työnvälitystilastoista ja pakolaisten kuntasijoituspaikat saadaan itse.

Alle 25-vuotiaiden työttömyysasteen tavoite oli vuonna 2012 20 prosenttia, 2013 17 prosenttia ja 2014 jälleen 20 prosenttia. Toteumat olivat seuraavat: vuonna 2012 18,6 prosenttia, 2013 15,4 prosenttia ja 2014 18,9 prosenttia. Toteumat olivat siis kaikissa tavoitteita paremmat. Viime vuonna (2015) tammi-marraskuussa toteuma oli 21,2 prosenttia, tavoitteen ollessa 15 prosenttia. Tavoitteesta siis jäätin ensimmäistä kertaa listattuna aikana. Kaikki kattavan työttömyysasteen tavoin myös tässä tilastokeskuksen luvut eroavat huomattavasti työnvälitystilaston luvuista.

Ulkomaalaisten työttömyysasteessa tavoite oli vuonna 2012 16 prosenttia, 2013 14 prosenttia ja 2014 19 prosenttia. Toteumat olivat seuraavat: vuonna 2012 17,8 prosenttia, 2013 19,6 prosenttia ja 2014 22 prosenttia. Toteumat jäivät kaikkina vuosina tavoitteista, ja toteuma kasvoi kaikkina vuosina. Viime vuonna (2015) tammi-marraskuussa toteuma oli 23,3 prosenttia, tavoitteen ollessa 14 prosenttia. Myös siis viime vuonna työttömyysaste kasvoi, ja jäi tavoitteesta reilusti.

Pakolaisten kuntasijoituspaikkojen tavoite oli vuonna 2012 60 paikkaa, 2013 230 paikkaa ja 2014 250 paikkaa. Toteumat olivat seuraavat: vuonna 2012 188 paikkaa, 2013 119 paikkaa ja 2014 223 paikkaa. Toteumat jäivät tavoitteesta vuosina 2013 ja 2014, 2013 selvästi. 2014 lukema oli kuitenkin samalla vertailujakson korkein. Viime vuonna (2015) tammi-elokuun summaksi muodostui 193 paikkaa, tavoitteen ollessa edellisen vuoden tapaan 250.

1.2.13 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Pohjoisessa Suomessa kansantalous kasvaa hitaasti ja työllisyyskehitys on erityisen heikko. Talouden uutta kasvua haetaan luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä, biotaloudesta, puhtaasta teknologiasta ja digitalisaatiosta. Yritysten rahoituksen kysyntä on vilkasta ja kehittämissuunnitelmia tehdään erityisesti kansainvälistymiseen. Team Finland -toiminta on päässyt vauhdilla alkuun ja kasvaa. Yritykset muodostavat yhteistoimintaverkostoja ja -yrityksiä vastatakseen oman maakunnan, sekä Ruotsin ja Norjan kasvaviin investointitarpeisiin. Vaikka uusi strategiakausi alkaa syvästä taantumasta, ovat elpymisen merkit jo olemassa.

Hallituksen kärkihankkeisiin on panostettu; Pohjois-Suomi ja ELY-keskus ovat vahvasti ja aktiivisesti mukana niiden edistämisessä. ELY-keskuksessa tämä koskee niin tie- ja logistiikka-hankkeita, ympäristön parantamista, kuin yritystoiminnan kehittämistäkin. Alue tarvitsee kipeästi investointivetureita Fennovoima-hankkeen lisäksi. Biotalous, metsäsektorin hyödyntäjänä, puuttuu veturi. Näin lähivuosien biotalouden panostukset liittyvät talonrakennukseen ja mekaaniseen puunjalostukseen. Erityisenä haasteena Pohjois-Pohjanmaalla on ICT-sektorin uudistaminen ja nuoret.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Erityisesti Oulun seudun hankala nuorisotyöttömyys ja kasvava pitkäaikaistyöttömyys ovat vähenevien työvoimapolitiikan määrärahojen puitteissa vaikeasti hoidettavissa. Vain elinkeinoelämän riipeä elpyminen ja uudet lähestymistavat erilaisten etuuksien käytänteissä, sekä koulutuksen ja työelämän tiiviimpi yhdistäminen voivat tuoda ratkaisun ongelmaan.

Työvoiman heikko liikkuvuus tulee vaikeuttamaan kasvua monilla toimialoilla Oulun ulkopuolisilla alueilla. Rajusti kasvanut turvapaikanhakijoiden määrä on haaste toimiville työmarkkinoille muutaman vuoden kuluessa, vaikka kotouttamistoimet onnistuisivat. Nykyiset määrärahat ja resurssit onnistuneeseen kotouttamiseen ovat riittämättömät.

Alueen vahvan alkutuotannon säilyttämiseen on panostettu, koska alkutuotannossa ja sen jalostusasteen nostamisessa nähdään monenlaisia uusia mahdollisuuksia ja resurssit edistämiseen ovat hyvät. Kulttuurin puolella kulttuurin saavutettavuuden kärkihanke on otettu ilolla vastaan. Sen merkityksen ymmärtämisen lisäämiseen sekä toimenpiteiden rahoittamiseen on varauduttu.

Pitkien etäisyyksien Pohjois-Suomessa elinkeinoelämän kannalta keskeistä on kilpailukykyiset eri liikenne- ja muotojen yhteydet. Tässä mielessä EU:n tekemä laajennuspäätös keskeisiin ydinverkkoihin oli merkittävä. Uutena osana Euroopan liikennejärjestelmän ydinverkossa on nyt Botnian käytävä. Pohjanlahden rannikon kiertävään käytävään kuuluu Suomen puolella Päärata Helsingistä Tornioon ja valtatie 4 Helsinki–Oulu–Kemi. Käytävä yhdistää Pohjois-Suomen entistä vahvemmin Euroopan laajuiseen liikenne-verkkoon. Suomi on sitoutunut tämän verkon kuntoon saattamiseen vuoteen 2030 mennessä. Erityisen tärkeää koko Pohjois-Suomen kannalta on Oulun kohdan ja Oulu – Kemi välin kunnostaminen.

Tiestön ja siltojen ylläpidosta on jouduttu tinkimään erityisesti alemmipilokkaisella tieverkolla. Liikenneväylien kunto on kehittymässä huolestuttavaan suuntaan. Perusväylänpidolla on merkittävä vaikutus elinkeinoelämän kilpailukykyyn, alueiden kehittymiseen ja työllisyyteen sekä ihmisten arkipäivän liikkumiseen. Hallitusohjelmassa on tartuttu korjausvelan kasvun pysäyttämiseen ja sen hallittuun vähentämiseen on käytettävissä ns. kärkihankerahoitusta 600 M€ sekä suurista hankkeista siirrettyä rahoitusta yli 364 M€ vuosina 2017 - 2019. Lisärahoitus tulee parantamaan oleellisesti tieverkon kuntoa. Korjausvelkarahoitusta kohdennetaan myös digitaalisuuden ja automaation edistämiseen.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan ensimmäinen vaihekaava vahvistettiin ympäristöministeriössä 23.11.2015, toinen vaihekaava on ollut luonnoksena nähtävillä. ELY-keskus on osallistunut maakuntakaavan laadinnan ohjaustyöhön eri ohjausryhmissä. Maakuntakaavan elinkeinotoimintaa koskevilla riittävillä aluevarauksilla pyritään turvaamaan elinkeinoelämän toimintaedellytykset ja kaupan sijoittamisen ohjauksella mm. eheyttämään yhdyskuntarakennetta. Maakunta-kaavan tieverkkoa on tarkasteltu yhteistyössä maakunnan liiton kanssa. Oulun seudun maankäytön, asumisen, liikenteen, palveluiden ja elinkeinon 2013 - 2015 (MALPE) aiesopimusta on toteutettu. Vuosia 2016 - 2019 koskevaa uutta MALPE-sopimusta on työstetty, POPELY on osallistunut aktiivisesti laadinta-työhön. Maakunnan ja Länsi-Kainuun suo-ohjelma sekä maakuntakaava ovat ohjanneet turvemaiden kestäväää käyttöä ja suojelua. Vuoden 2014 lopussa valmistuneessa maakunnan biotalousstrategiassa on tunnistettu osa-alueet ja hankkeet, joilla voidaan kasvattaa hyvinvointia alueelle sekä lisäarvoa asiakkaille. Nämä saavutukset ovat hyvä välivaihe uuden ELY strategiakauden tavoitteisiin.

Väestön hyvinvointi

Nuorten osuus maakunnan väestöstä on poikkeuksellisen suuri. Nuoret ovatkin ELY-keskuksen erityinen painopiste. Nuorten osallistumista edistetään monin eri tavoin: työvoimapalveluita ja -koulutusta sekä palkkatukea kohdennetaan nuoriin ja vastavalmistuneisiin. Myös ESR -hankkeilla, työllisyyspoliittisella avustuksella ja muilla aktivointitoimilla edistetään nuorten osallistumista. Oulun kaupunki ja TE -toimisto ovat mukana nuorisotakuun kuntakokeiluhankkeessa ja ohjaamo-toimintamalli on käytössä alueella. Toimenpiteistä huolimatta nuorten työmarkkinatilanne on edelleen vaikea, eikä tavoitteita kaikilta osin saavutettu. Työmarkkinatilanteen heikkeneminen ja koulutuspaikkojen väheneminen ovat vähentäneet toimenpiteiden vaikuttavuutta. Myös ulkomaalaisten työllisyystilanne on huono, mutta työttömyyden kasvu on kuitenkin päättynyt.

Vuoden 2015 aikana laajamittaisen maahantulon tilanne vaikutti ELY-keskuksen toimintaan merkittävästi. ELY-keskuksen laajamittaiseen maahantuloon varautumisen yhteistyöryhmä koordinoi toimintaa toimialueella. Vuoden lopussa alueelle oli sijoitettu noin 3.400 turvapaikanhakijaa. Kuntapaikkaneuvotteluihin ei ehditty paneutumaan laajamittaisen maahantulon vuoksi syksyllä aivan suunnitellulla tavalla. Neuvottelut kuntien kanssa kuitenkin käynnistettiin syksyllä 2015 tapaamalla kuntien johtoa mm. AVI:n valmiustoimikunnan kokousten yhteydessä.

Kaatopaikoille menevän jätteen määrä on vähentynyt merkittävästi kun kierrätys ja jätteiden materiaalina hyödyntäminen on lisääntynyt. Lannan hyötykäyttöä on edistetty monipuolisesti. Lukuisat konkurssitapaukset ja niihin liittyvät ympäristövelvoitteet ovat työllistäneet todella paljon henkilökuntaa, tästä viimeisimpänä vuoden 2015 lopulla konkurssiin mennyt Hituran kaivos.

Vesien ja merenhoidon toimenpiteet vaikuttavat pitkällä aikavälillä, mutta jo nyt on nähtävissä vesien tilan lievää paranemista. Tulvariskien hallintasuunnitelmat ovat valmistuneet ja niiden toimeenpano aloitettu. ELY-keskusten asiantuntijat ovat osallistuneet useisiin eri projekteihin ja tätä kautta tietopohjaa haitallisista happamista sulfaattimaista ja pohjavesialueiden rajauksista on laajennettu. Vaelluskalakantojen elvyttämiseen ja kalateihin liittyvä kärkihanke näyttäisi kohdistuvan maakuntaan ja haaste otetaan mielellään vastaan. Perinnebiotooppien hoito on edistynyt maatalouden erityisympäristötuen rahoituksella ja luonnon-suojeluverkosto on kehittynyt suunniteltua paremmin METSO-ohjelman keinoin.

1.2.14 Kainuun ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Vuosi 2015 päättyi työllisyyden suhteen myönteisiin näkymiin vaikkakaan työllisyydenhoidon tavoitteita ei saavutettu. Työttömyys kääntyi kesä-heinäkuun pienen kasvun jälkeen laskuun ja loppuvuodesta oltiin selvästi edellisvuotta alemmalla tasolla. Työttömiä työnhakijoita oli TE-toimistossa 2015 keskimäärin 5.896 ja vuoden lopussa työttömyys oli 6,3 % alemmalla tasolla kuin vuoden 2014 lopussa. Vuonna 2015 työttömyysaste oli tilastokeskuksen työvoimatiedustelun kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen keskiarvona 14,9 % (tavoite 11 %) ja se on 1,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin vastaavaan aikaan vuonna 2014. Myös työllisyysaste kehittyi edelliseen vuoteen nähden parempaan suuntaan. Kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen keskiarvo oli 60,4 % (tavoite 62 %) ja sekin on 1,7 prosenttiyksikköä parempi kuin vuonna 2014. Työvoiman kysynnässä oli loppuvuotta kohden tultaessa selviä piristymisen merkkejä ja koko vuoden aikana TE-toimistoon ilmoitettiin avoimia työpaikkoja 5.097, joka on lähes 400 enemmän kuin vuonna 2014. Myös lomautettuina olleiden määrä väheni vuoden edetessä.

Kainuu oli vuonna 2015 pitkään ainoa manner-Suomen alue, jossa työttömyys laski vuositasolla. Huolimatta käänteestä parempaan, pitkäaikaistyöttömyys jatkoi kasvuaan koko vuoden. Kasvuvauhti tosin hidastui vuoden loppua kohden tultaessa ja rakenteellisen työttömyyden kasvu näyttysi olevan pysähtymässä. Tämä johtuu erityisesti siitä, että työvoimapalvelujen päättymisen jälkeen asiakkaita on palannut takaisin työttömäksi loppuvuodesta vähemmän kuin vuonna 2014. Rakenteellisen työttömyyden osuus kokonaistyöttömyydestä oli vuoden lopussa 60 %.

ELY-keskuksen näkökulmasta Terrafame Oy:n perustaminen selkeytti kaivoksen toimintaa. Tuotannon käynnistämisen ohella yhtiö toteutti useita ympäristöturvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kaivoksen vesitase pysyi kuitenkin vaikeana ja yhtiö joutui turvautumaan poikkeusjuoksutuksiin kaksi kertaa. Vesitaseen kehittymisen ja kaivoksen toiminnan jatkamisen kannalta ratkaisevassa asemassa on Vaasan hallinto-oikeudessa käsiteltävänä oleva purkuputken juoksutuksia koskeva ympäristölupa. Terrafamen merkitys alueen elinvoimaisuuteen on mittava, sillä kaivosalueella työskentelee noin 750 henkilöä, joista noin 550 on Terrafamen palveluksessa.

Kainuun ELY-keskuksen valtakunnallisesti keskitetty patoturvallisuuden viranomaisvalvonta ja asiantuntijapalvelutehtävä sekä valtakunnallinen kaivosten ympäristöturvallisuuteen kuuluva erikoistumistehtävä toimivat kiinteässä yhteistyössä. Valtakunnallista erikoistumistehtävää vietiin suunnitelman mukaisesti eteenpäin, vaikka henkilömuutos vaikeutti kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuuden erikoistumistehtävän tavoitteiden saavuttamista. Korvaava rekrytointi onnistuttiin tekemään ja lisäksi TEM kohdensi Kainuun ELY-keskukselle kahden htv:n suuruisen uuden resurssin kaivannaistoiminnan ympäristönsuojelutehtäviin. Uusilla rekrytoinneilla on vahvistettu erikoistumiseen liittyvää osaamista ja samalla vähennetty avainhenkilöriskiä.

Vuonna 2015 saavutti lainvoiman kaksi Kainuuta koskevaa vaihemaakuntakaavaa, jotka käsitelivät puolustusvoimien harjoitusalueita sekä kauppaa. Tuulivoimaa koskeva maakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa ja se on parhaillaan vahvistamisen menettelyssä ympäristöministeriössä. Lisäksi vireille tuli maakuntakaavan kokonaisuudistus. Vuokatin alueen yleiskaavatyön perustaksi valmistui aluetta koskeva masterplan –suunnitelma, jossa tarkasteltiin laaja-alaisesti osallistaen alueen kehittämisen lähtökohtia sekä kehittämistarpeita. Yleiskaavoituksen osalta tuulivoimakaavoitus eteni, mutta hankkeisiin kohdistuva vastustus lisääntyi prosessien edetessä. Kuntien yleiskaavoitus ei edennyt toivotusti.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Kainuun elinkeinorakenne on muuttunut voimakkaasti viime vuosina, kun erityisesti perinteisestä teollisuudesta on hävinnyt runsaasti työpaikkoja. Kainuussa on onnistuttu löytämään uusia menestysaloja ja korvaavia työpaikkoja ja uudistamaan elinkeinorakennetta. Uusia toimialoja ovat esim. palvelu- ja yhteyskeskus-toiminta, konesalipalvelut ja peliala. Kainuussa yritysten liikevaihto oli viime vuonna laskusuunnassa kuten myös koko maassa keskimäärin. Vuoden 2014 lopussa alkanut liikavaihdon lasku oli kuitenkin Kainuussa muuta maata jyrkempää. Päätoimialoista teollisuuden ja rakentamisen volyymit ovat jääneet eniten jälkeen koko maan kehitystrendistä. Kainuun kehityksen elinkeinoelämän kärjet ovat matkailu ja palvelut, teknologiateollisuus, biotalous ja kestävä kaivannaistoiminta.

Työvoiman kysynnän kasvu viime vuonna edelliseen vuoteen verrattuna heijastui vuoden edetessä yritysten kokemuksiin rekrytointiongelmien. Ongelmia oli kahden ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kokenut vajaa kolmannes (29 % / 27 %) tilastokeskuksen kyselyyn vastanneista. Kolmannella vuosineljänneksellä luku oli jo 47 % (tavoite 29 %).

ELY-keskuksen rahoitustoimenpitein perustettavien uusien yritysten määrällistä tavoitetta (tavoite 160 kpl) vuodelle ei saavutettu. Kainuussa on vuosina 2013-2015 perustettu 236 yritystä enemmän kuin mitä yrityksiä on lakannut. Uusien yritysten perustaminen on PRH:n tilastojen mukaan laskenut vuonna 2015 merkittävästi vuodesta 2014. Aloittavien yritysten aktivointia ja neuvontaa varten Kainuussa on alkanut uusi EU-osarahoitteinen projekti, jonka avulla tilannetta pyritään korjaamaan yhteistyössä Yritys-Suomi toimijoiden kanssa.

Alkutuotannon rakennemuutos jatkui ennustetulla tavalla. Vuonna 2015 maidontuotanto kasvoi 2,1 miljoonaa litraa eli 2,9 % edellisvuodesta, vaikka tuottajamäärä laski 5 %. Sukupolvenvaihdoksia ei parin viikkoa myöhemmin vuoden jälkeen ollut lainkaan vuonna 2015. Investointeja tuettiin lähes edellisvuoden tapaan.

Maataloustuotannon kannattavuutta ja tulevaisuuden uskoa alensivat Venäjän tuontikiellot, maitokiintiöiden poisto, ruoan halpuutuskeskustelut, kesän huonot säät ja tukijärjestelmä- ja maksatusaikataulumuutokset. Maatilainvestointeja päästiin vuonna 2015 tukemaan EU osarahoituksella. Sukupolvenvaihdoksia koskevia myönteisiä päätöksiä ei hakemusten vähäisyyden vuoksi tehty. Hanke- ja pienyritystoiminnan haut käynnistyivät, mutta Hyrrä –järjestelmän keskeneräisyyden vuoksi tukipäätöksiä ei ehditty tekemään, jonka vuoksi uuden rahoituskauden kehitystoiminta ei päässyt kunnolla käyntiin.

Väestön hyvinvointi

Kainuun ikärakenne, jossa nuoria tulee työikään vähemmän kuin eläkeikäisiä työmarkkinoilta poistuu, on helpottanut sekä kokonaistyöttömyyttä että erityisesti nuorten sijoittumista työmarkkinoille. Nuorten työttömyys TE-toimiston asiakkuudessa onkin laskenut jonkin verran muuta työttömyyttä nopeammin. Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun mukainen työttömyysaste 34,1 % (tavoite 15 %) oli nuorilla kuitenkin kaksi prosenttiyksikköä korkeampi kuin samaan aikaan vuosi sitten. TE-toimistoon työttömiksi työnhakijoiksi ilmoittautuneiden nuorten määrä (839) oli vuoden lopussa 117 vähemmän kuin vuosi sitten.

Turvapaikanhakijoiden määrä kasvoi viime vuoden kesällä nopeasti ennätysmäisen korkealle koko Suomessa ja tulovirta painottui erityisesti Tornion rajanylityspaikalle. Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskus pitivät yhteisiä tilanpalavereita syksyn aikana yhdessä muiden viranomaisten kanssa akuuttien asioiden ratkaisemiseksi ja loppuvuodesta tilanne saatiinkin hallintaan. Kajaaniin perustettiin hätämajoitustila ja enimmillään Kainuussa oli n. 500 turvapaikanhakijaa eri tiloissa. Hyrynsalmen uuden vastaanottokeskuksen perustamisen jälkeen Kajaanin Asemakadulla sijaitseva hätämajoitustila suljettiin ja turvapaikanhakijat siirrettiin Hyrynsalmelle. Loppuvuodesta Suomussalmen kunta teki päätöksen 25 kiintiöpakolaisen vastaanottamisesta. Kajaanin kanssa on sopimus 50 kiintiöpakolaisen vastaanotosta ja vuoden 2015 aikana kaupunki

myönsi kuntapaikan 31 kiintiöpakolaiselle ja 33 turvapaikanhakijalle. Ulkomaalaisen työvoiman määrä Kainuussa oli viime vuonna 621 ja keskimääräinen työttömyysaste 45 % (tavoite 22,7 %).

Kyliä ja paikallisyhteisöjen toiminnan kehittämistoimet siirtyivät ohjelmakauden vaihtumisen myötä Kainuun LEADER – ryhmien rahoitusvastuulle. Toimintaryhmien hankkeisiin ei kuitenkaan voitu tehdä rahoituspäätöksiä vielä vuonna 2015.

Alkutuotannon rakennekehitys on jatkunut ennustetulla tavalla. Vaikkakaan aktiivikehittämistoimia ei voitu ylläpitää maakunnassa hankemuotoisesti, näkyy aikaisemmin toteutetun maatalouden rakennekehitystä edistävän kehittämistoiminnan vaikutukset Kainuun maatalouden päätuotantos suunnan kehittämisessä.

ELY-keskuksen toteuttamien Elintarviketurvallisuusviraston (Eviran) ja Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) valvontasuunnitelman mukaiset toimet toteutuivat pääosin. Valvonnassa ei havaittu toimenpiteitä vaativia puutteita.

Vuonna 1995 käynnistyneen Kainuun ilmastohankkeen toimenpiteinä käynnistettiin maakunnassa ilmaston suojelun valtavirtaistamistoimet, joiden tavoitteena on vähentää Kainuun kasvihuonekaasupäästöjä. Toimilla parannetaan edelleen Kainuun asemaa uusiutuvan energian käytön kärkimaakuntana ja edistetään energiansäästöä.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava sai maakuntavaltuuston hyväksynnän. Kaavan toteuttamisen tavoitteena on saada tuotantoon 75 GWh/v tuulienergiaa vuodesta 2020 lähtien.

ST1 käynnisti bioetanolitehtaan rakennustyöt Renforssin rannan alueella. Laitos otetaan käyttöön vuoden 2016 lopussa. Myös muuta biotalouden kehitystyötä on käynnistynyt maakunnassa, josta esimerkkinä on luonnonvarakeskuksen Sotkamon yksikköön viime vuonna rakennettu biokaasun kuivamädätsreaktori.

1.2.15 Lapin ELY-keskus

Alueen elinvoimaisuus

Lapin ELY -keskus on osallistunut aktiivisesti valtakunnalliseen sekä kansainväliseen asiantuntijatyöhön viranomais- ja hankeyhteistyön kautta erityisesti kalastuksen, säännöstelyn, vesienhoidon ja tulvariskien hallinnan sekä kaivoteollisuuden kysymyksissä. Liikenteessä on keskitytty älyliikenteen ja digitalisaation kansalliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön ja kehittämiseen. Päälysteiden osalta on oltu mukana kehittämässä uusia toimintamalleja.

Työllisyysastetta koskeva tavoite saavutettiin ja työvoiman kysyntä on ollut edellistä vuotta vilkkaampaa. Työelämän laatua on kehitetty Työelämä 2020 - hankkeen tavoitteiden mukaisesti mm. ESR:n oman tuotannon hankkeen toimenpiteillä sekä alueellisen Työelämä 2020 verkoston aktiivisella toiminnalla; alueellisen verkoston toiminnan teemoja olivat digitalisaatio, joustotyö sekä luovat alat. Maakunnallisessa ennakointitoiminnassa käynnistettiin skenaariotyöskentely ja valmisteltiin ennakoivan rakennemuutoksen toimenpiteitä. Ennakointiverkoston toimesta on toteutettu suunnitelmallisesti C&Q-osaamistarvekyselyitä (esim. matkailu ja teollisuus) ja toteutettu niiden pohjalta osaamisen kehittämisen toimenpiteitä. Elinikäisen ohjauksen kehittämiseksi verkostotyötä on johdonmukaistettu ja järjestetty Etappi-foorumi toistamiseen edistämään koulutuksen ja työelämän kumppanuutta. ELY-keskuksella on aktiivinen rooli Lapin arktisen erikoistumisen ohjelman toimeenpanossa ja kasvavien elinkeinojen edellytysten parantamisessa (erityisesti biotalous).

Ympäristöön liittyvän toiminnan ohjaukseen on kohdennettu merkittävästi voimavaroja Natura-asioissa sekä YVA-menettelyissä. Ympäristövalvonnassa on panostettu kaivosten ja muiden merkittävien laitosten valvontaan sekä pilaantuneiden maiden kunnostukseen resurssien sallimissa puitteissa. Maakuntakaavotusta on edistetty osallistumalla aktiivisesti asiantuntijana maakuntakaavojen valmisteluun. Kuntakaavotuksen ohjauksessa on varmistettu eri maankäyttömuotoihin liittyvien intressien oikea-aikainen yhteensovittaminen. Tuulivoimaa on edistetty yhteen sovittamalla aktiivisesti YVA- ja kaavoitusmenettelyjä.

Lapissa toimivien malminetsintäyhtiöiden toimintaedellytyksiä on tuettu selkeyttämällä luonnonsuojelualueilla ja niiden läheisyydessä toimimisen pelisääntöjä. Metso- ja muita suojelu-ohjelmia on toteutettu suunnitelmien mukaisesti.

Elinkeinoelämän menestystekijät

Elinkeinoelämän menestymiseen vaikuttaa olennaisesti saavutettavuus. Lentoliikenteen kehittämiseen vaikutetaan valtakunnallisen työryhmän kautta. Hallituksen käynnistämään korjausvelkaohjelmaan valittiin korjauskohde-ehdokkaat yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Yhteistyö korkeakoulujen kanssa on tiivistä sekä koulutussuunnittelun että EU-hankerahoituksen saralla. ELY-keskuksella on aktiivinen rooli uusiutuvan energian käytön lisäämisessä.

Työmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi oli vuonna 2015 käytettävissä aiempien vuosien päätöksillä sidottuna ja uusiin päätöksiin edelliseltä vuodelta siirtyneet määrärahat ml. yhteensä 32,3 miljoonaa euroa. Määräraha oli tarpeisiin nähden riittämätön johtuen osaltaan siitä, että työllistämiseen ei enää ollut käytettävissä työmarkkinatuen aktivointiosuuteen jaettua määrärahaa.

Määrärahalla kehitettiin ensisijaisesti työnhakijoiden osaamista, madallettiin pitkään työttömänä olleiden työllistymisen kynnystä sekä tuotettiin lisäarvoa asiakkaiden palveluprosesseille. Aktivointiasteeseen lasketavien palvelujen piirissä oli yhteensä keskimäärin noin 4.000 henkilöä, mikä on lähes 400 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Palveluja kohdennettiin pitkäaikaistyöttömiin ja maahanmuuttajiin hallitusohjelman tahtotilan mukaisesti.

Kuntayhteistyö on tiivistynyt työllisyyden hoidossa mm. kuntakäyntien ja syksyllä käynnistyneiden kuntainfojen kautta. Toimintatapoja, prosesseja ja palveluja on kehitetty yhteistyössä kuntien kanssa (esim. Kemin ja Rovaniemi-Ranua-alueen kuntakokeiluhankkeet sekä Kemin kaupungin kanssa valmisteltu kumppanuussopimus) ja myös muita sidosryhmiä ja yritystoimijoita on kytketty vahvemmin palvelujen ja koulutusten suunnitteluun.

Yhteistyössä kuntien ja Kelan kanssa tehtiin päätös yhden työllistymistä edistävän moniammatillisen verkoston perustamisesta. Johtoryhmä on asetettu ja kunnat ovat perustaneet ja nimenneet johtajan, jonka johdolla lähdetään rakentamaan palveluverkostoa ja toimintamallia.

Rakennetyöttömyyden hoitoon on käynnistetty Työelämälähtöiset palvelupolut työllistymisen tukena – hanke ESR:n oman tuotannon hankkeena. Uuden rakennerahastokauden mahdollisuuksia on aktiivisesti tuotu esiin sidosryhmille työllisyyden hoidossa. Nuorten Ohjaamo-hanke on käynnistynyt Rovaniemellä.

Työttömien määrä nousi hieman edellisestä vuodesta hidastuen loppuvuotta kohti. Nuorten työttömyydessä on tapahtunut edelleen pientä laskua huolimatta palveluiden piirissä olevien määrän vähenemisestä. Pitkään työttömänä olleiden määrä kasvoi vähän vuoden aikana. Strategisista ohjausindikaattoreista työttömyysastetta koskeva tavoite saavutettiin, mutta nuorten sekä ulkomaalaisten työttömyysasteen tavoitteet jäivät saavuttamatta.

Maaseuturahaston yrityshakemuksia on tullut paljon ja ensimmäiset päätökset tehtiin loppuvuodesta. Kalatalousrahaston kautta on tuettu kahden kalasataman laajennukset sekä parannettu ammattikalastajien toimintaedellytyksiä.

Väestön hyvinvointi

Elinympäristön turvallisuuteen ja viihtyisyyteen on panostettu mm. saattamalla valmiiksi ja ministeriöiden hyväksyttäväksi vesienhoidon toimenpideohjelmat ja vesienhoitosuunnitelmat vuosille 2016 - 2021 sekä tulvariskien hallinnan suunnitelmat vuosille 2016 - 2021 yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Alueellista ilmanlaadun seuranta on toteutettu paikalliset erityisolosuhteet huomioiden. Valtion ja EU:n tuella on toteutettu useita paikallisesti merkittäviä vesistö-, vesihuolto- ja ympäristöhankkeita yhteistyössä kuntien ja elinkeinoelämän kanssa. Kaavoituksessa on edistetty hyvää elinympäristöä ja lisäksi eri hankkeissa on kiinnitetty huomiota elinympäristöön sosiaalisen hyvinvoinnin osatekijänä.

Manner-Suomen maaseuturahastossa painotuttiin 2015 uuden ohjelmakauden viestintään ja toimijoiden koulutukseen. Kehittämishankehakemuksia on tullut paljon (41 kpl). Biotalous on tärkeimpänä teemana ja hakemuksia on tullut niin kiertotalouteen, uusiutuvaan energiaan ja puun hyödyntämiseen kuin myös luonnontuotealalle ja lähiruuan käytön lisäämiseen. Vesihuoltohankkeille ja kyläverkoille on edelleen tarvetta, samoin kuin maaseudun palveluverkoston parantamiselle.

Lapin ELY-keskuksen vastuulla ovat kalatalousasiat koko Pohjois-Suomessa. Tehtävissä ovat korostuneet mm. sinisen biotalouden edistäminen, kalastuslain toimeenpano, rajajokiasiat sekä rakennettuihin vesistöihin liittyvät toimenpiteet.

Tieverkon ja tiestön siltojen kunto heikkeni; Tieverkon kuntotavoite saavutettiin päällysteiden osalta, mutta siltojen osalta ei. Henkilövahinko-onnettomuuksien määrä oli vuoden 2014 tasolla. Joukkoliikenteen palvelutaso heikentyi edelleen. Tienkäyttäjien tyytyväisyys tieverkon tilaan oli alhainen.

Nuorten hyvinvointiin on panostettu mm. vahvistamalla eri toimijoiden välistä yhteistyötä, osallistumalla monialaisten verkostojen toimintaan sekä kuntavierailuilla, joita tehty kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana kaikkiin kuntiin ELY-keskuksen ja TE-toimiston yhteistyönä. Maakunnallinen LANUTI-ryhmä kokoaa maakunnalliset toimijat (ELY, maakuntaliitto ja AVI) määrääjain arvioimaan nuorten tilannetta kokonaisvaltaisesti ja nostamaan esiin tarvittavia kehittämistoimia. LANUTI on sitoutunut kehittämään ohjaus- ja palveluverkostojen toimintaa ja on aktivoinut nuorten palvelujen kehittämiseen ja verkostoihin liittyvää hanke-toimintaa (mm. Lapin nuorten MOP-hanke). Eri toimijoiden välisessä yhteistyössä on viety käytäntöön nuorisopoliittisen ohjelman toimenpiteitä, mutta myös arvioitu ja kehitetty nuorisotakuun toimeenpanoa. Maahanmuuttostrategiaa toteutetaan monialaisena yhteistyönä eri foorumeilla ja mako-verkostoissa. Nuorten työttömyys on saatu hallintaan eli vuositasolla se ei ole loppuvuoden aikana enää kasvanut, mutta maahanmuuttajien työttömyys on jatkanut kasvuaan. Turvapaikanhakijoiden määrän ennennäkemätön kasvu kesästä 2015 alkaen on vahvistanut eri toimijoiden ja viranomaisten välistä yhteistyötä; laajamittaiseen maahantuloon varautumisen työryhmä käynnisti toimintansa syksyllä. Pakolaisten kuntapaikkoja koskevaa tavoitetta ei saavutettu.

1.2.16 ELY-keskuksen erikoistuminen

ELY-keskusten erikoistumis- ja keskittämistehtävistä sekä erillistehtävistä säättäminen

Valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista on säädettävä lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi ne, joissa tehdään hallintopäätöksiä. Valtion alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan muutoin säätää asetuksella.

ELY-keskusten toimivallasta säädetään sekä laissa elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista että erillisissä substanssilaeissa. Lähtökohtaisesti ELY-keskukset huolehtivat niille säädettyjen tehtävien hoitamisesta ja käyttävät niille kuuluvaa toimivaltaa omalla toimialueellaan. ELY-laissa on säädetty myös ELY-keskusten toimialueiden laajentamisesta, jolloin ELY-keskus hoitaa tehtäviä useamman kuin yhden ELY-keskuksen toimialueella. Toimialueen laajentamisesta säädetään asetuksella. Sen perusteena voi olla keskusten toiminnan ja valtion henkilöstö- ja muiden voimavarojen käytön tehostaminen, palveluiden saatavuuden parantaminen, kielellisten oikeuksien turvaaminen, erityisasiantuntemuksen saatavuuden turvaaminen tai muu vastaava syy.

Tehtävistä, joihin ei kuulu julkisen vallan käyttöä, ei tarvitse säätää lailla tai asetuksella. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi asiantuntija- ja koordinoititehtävät, joissa ei tehdä hallintopäätöksiä. Näistä erikoistumisista on sovittu tulossopimuksissa tai niitä on annettu ELY-keskuksille ministeriöiden tai ohjaavien virastojen päätöksillä. Osa tällaisistakin tehtävistä on kirjattu myös ELY-asetukseen.

Erikoistumis- ja keskittämistehtävien määrittely

Keskitettyssä tehtävässä toimivaltaa keskitetään yhden tai useamman ELY-keskuksen alueelta yhdelle tai useammalle ELY-keskukselle. ELY-laissa tai substanssilainsäädännössä tehtävä määritetään ELY-keskuksen tehtäväksi. ELY-asetuksessa tehtävä määritetään tietyn/tiettyjen ELY-keskusten tehtäväksi tietyllä toimialueella.

ELY-keskuksen erikoistuminen on tietyn erikoisosaamisen keskittämistä yhteen tai useampaan ELY-keskukseen ilman toimivaltasiirtoja. Tehtävät voivat olla osoitettuna yhteen ELY-keskukseen tai ne on voitu hajauttaa useaan ELY-keskukseen.

Vuonna 2015 toteutuneet tehtävien keskittämiset

Valtioneuvoston asetuksessa ELY-keskuksista (1392/2014) säädettiin seuraavista keskittämisistä:

- ELY-keskusten ja TE-toimistojen hallinto-, kehittämis- ja maksatustehtävien siirtäminen 1.1.2015 toimintansa aloittaneeseen kehittämis- ja hallintokeskukseen (KEHA)
- Kehittämis- ja hallintokeskuksen perustaminen toteutettiin lailla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta (1131/2014) ja eräiden muiden HE 197/2014 sisältyvien lakien muuttamisesta (myös vastaavat asetukset uudistettiin). Vastaavat muutokset tehtiin 1.1.2015 voimaan tulleen uuteen valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista 1392/2014
- Innovaatio- ja keksintöasioiden sekä liiketoiminnan kansainvälistymistä ja energiatukia koskevien tehtävien keskittämisestä Pirkanmaan ELY-keskuksen valtakunnalliseksi tehtäväksi

- Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain nojalla annettavat yritystoiminnan kehittämis- palveluiden keskittäminen neljään ELY-keskukseen (Häme, Etelä-Savo, Keski-Suomi, Pohjois-Pohjanmaa)
- Pirkanmaan ELY-keskuksen valtakunnallisten tehtävien sekä kehittämispalveluiden keskittäminen neljään ELY-keskukseen säädettiin niin ikään uudessa valtioneuvoston asetuksessa ELY-keskuksista 1392/2014
- Kalataloustehtävien hallinnoinnin keskittäminen Varsinais-Suomen ELY-keskukseen, Pohjois-Savon ELY-keskukseen ja Lapin ELY-keskukseen
- Asetuksen 15 §:n mukaisesti alueellisen kuljetustuen tehtävien (kuljetustukiasetus 1248/2014) keskittäminen Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen.

ELY-keskuskohtaiset erikoistumistehtävät v. 2015:**Uudenmaan ELY**

- Elinkeinonharjoittajan oleskeluluvat
- Merimiesten palkkaturva-asiat
- Meluntorjunnan asiantuntija- ja kehittämistehtävät
- Valtakunnallisen liikennelupajärjestelmän (Vallu) kehittäminen ja järjestelmän pääkäyttäjäyys joukkoliikenteen osalta
- Laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen edellyttämät valvontatoimet

Varsinais-Suomen ELY

- Rannikon kalataloustehtävät
- Saariston yhteysalusliikenteeseen ja maantielauttaliikenteen hankintaan ja palvelutason määrittelyyn liittyvät tehtävät
- Kalankasvatuksen ympäristönsuojelun asiantuntijatehtävät, Saaristomeren biosfäärialueen hallinnointi
- Kuljetus- ja maarakennusalan työvoimakoulutushankinnat Varsinais-Suomen, Uudenmaan, Satakunnan ja Pirkanmaan ELY-keskusalueilla
- Kansallinen yritysasiakkuus -koordinaatio
- Valtakunnallinen tuulivoimaneuvonta (3.8.2015 alkaen)
- EEN tehtävät
- Kokemäenjoen vesistön tulva- ja kuivuusriskien hallintatehtävät
- Lajisuojelun poikkeamisluvat
- Merenhoidon koordinointi
- Vesien- ja merenhoitosuunnitelmiin liittyvien kalastusasioiden suunnitteluun ja toimeenpanoon liittyvät koordinoititehtävät
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen ja hyvien etnisten suhteiden edistämiseen liittyvät tehtävät Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla. Sopimukset kuntasijoituksista Ahvenanmaan kuntien kanssa.
- Palkkaturvan osalta Ahvenanmaan maakunnan hakemusten käsittely

Hämeen ELY

- Maatalouden ja maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät, valtakunnallisten hankkeiden toimeenpano ja koordinointi
- Patoturvallisuuden viranomais- ja vesistöpatojen asiantuntijatehtävät
- Työvoimakoulutuksen hankinnat nosturialan osalta.

- Vantaanjoen vesistöalueen tulvariskien hallintatehtävät
- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Etelä-Suomen alueella

Pirkanmaan ELY

- Kansainvälistymis-, keksintö-, innovaatio- ja energiatukiasiat
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskus
- Liikenteen asiakaspalvelukeskus
- Etelä- ja Länsi-Suomen jätesuunnittelun ohjaus ja edistäminen
- Jätehuollon tuottajavastuuvalvonta
- Valtaosa tienpidon luvista: viestintä- ja sähköjohtojen-, maakaasu- ja kaukolämpö- sekä vesihuolto-putkien sijoittaminen, palvelukohdeopasteet ja tienvarsimainokset, kioski- ja myyntisopimukset, tilapäiset luvat ja liikennejärjestelyt, tiealueeseen kohdistuvat luvat, yhdysteiden ja vähäliikenteisten seututeiden liittymäluvut sekä suoja- ja näkemäalueelle rakentaminen
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pirkanmaan ja Hämeen ELY-keskusten alueilla

Kaakkois-Suomen ELY

- Tienvarsiteknologiaan liittyvät valmistelu-, suunnittelu- ja valvontatehtävät sekä näihin liittyvät puite- ja huoltosopimukset
- Metsäteollisuuden ja siihen liittyvän kemianteollisuuden ympäristökysymyksiä koskevat asiantuntijatehtävät
- Kemikaalilain mukaisten valvontakysymysten asiantuntijatehtävät
- Tulvariskien hallinta Kymijoen ja Vuoksen vesistöalueilla
- Päijänteen ja sen alapuolisen Kymijoen säännöstely
- Saimaan ja Vuoksen juoksutustehtävät
- Suomen ja Venäjän väliseen rajavesistöjä koskevaan sopimukseen liittyvät tehtävät
- Maanrakennus- ja kuljetusalan koulutushankinnat Kaakkois-Suomen, Etelä-Savon ja Hämeen alueella

Etelä-Savon ELY

- Työ- ja elinkeinohallinnon palvelukeskus, johon on keskitetty hallinnollisesti työ- ja elinkeinohallinnon puhelinpalvelu (Työlinja) ja Yritys-Suomi-palvelu.
- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Itä-Suomen alueella
- Saimaannorpan suojelu
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Vuoksen vesistöalueella
- Hankintoihin liittyvän osaamisen ylläpito ja ympäristöhankkeiden kilpailuttaminen
- Saimaan syväväylän öljytorjunnan yhteistoiminnan suunnittelu

Pohjois-Savon ELY

- Järvi-Suomen kalataloustehtävät (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Häme)
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan ELY-keskusten alueilla

Pohjois-Karjalan ELY

- Kivialan koulutuksen hankinnat
- Maanrakennus- ja kuljetusalan koulutushankinnat
- Pohjois-Karjalan biosfäärialueen hallinnointi ja ENCORE-koordinointi
- EURES, valtakunnallinen koordinointi

Keski-Suomen ELY

- Rakennerahastotoiminnan hallinnointi Länsi-Suomen alueella
- Ympäristökasvatuksen yhteensovittamis- ja asiantuntijatehtävät
- Vähäliikenteisen tieverkon hallinnan koordinointi ja yksityistieavustus-toiminnan kehittäminen

Etelä-Pohjanmaan ELY

- Tavarankuljetus- ja joukkoliikenneluvat
- Peltojen vesitalouden hallintaan liittyvät asiantuntijapalvelutehtävät
- Öljyvahinkojen torjunnan teknologian kehittäminen ja valtakunnallinen varallaolo
- Puualan koulutushankinnat
- Valtion vesirakenteiden kunnossapidon ja luvanhaltijana toimimisen asiantuntijatehtävät
- Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen koordinointi

Pohjanmaan ELY-keskus

- Kuljetus- ja maanrakennusalan työvoimakoulutuksen hankinta
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla

Pohjois-Pohjanmaan ELY

- Rakennerahastotehtävät Pohjois-Suomessa
- Turvetuotannon ympäristönsuojelun koordinointi- ja asiantuntijatehtävät
- Rakennettujen vesistöjen kunnostuksen koordinointi
- Vesienhoidon suunnittelun koordinointi Oulujoen-Iijoen vesistöalueella
- Maanrakennus- ja kuljetusalan työvoimakoulutukset
- Maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun ELY-keskusten alueilla

Kainuun ELY

- Patoturvallisuuden viranomais- ja kaivospatojen asiantuntijatehtävät
- Kaivannaistoiminnan ympäristöturvallisuuden asiantuntija- ja kehittämistehtävät.

Lapin ELY

- Rajajokien (Tenojoki, Näätämönjoki, Tornionjoki) kalataloustehtävät
- Arktisten alueiden ympäristöyhteistyön asiantuntijatehtävät sekä Etelämantereen ympäristösuojelun lupa- ja valvontatehtävät

- Tien kunnossapitoon liittyvät vahingonkorvausasiat sekä maantiealueille jätettyjen ajoneuvojen siirtoasiat
- Porotalouden kansalliset ja EU-osarahoitteiset tuet
- Inarijärven säännöstelysopimuksen toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan ja Venäjän viranomaisten kanssa.
- Tenojoen kalastussäännön toimeenpanotehtävät yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa
- Rajajokisopimuksen toimeenpano yhteistyössä Ruotsin viranomaisten kanssa.
- Metsämarjojen ja -sienten varastointituet
- Kaivoserikoistumisen koordinaatio

Vuoden 2016 alussa voimaan tulevat uudet keskittämistehtävät (asetus 445/2015 ja 1732/2015 ja erikseen sovitut tehtävät)

- Vuoden 2016 alusta lähtien tierakentamisen ja kunnossapidon hankintaan sekä sopimuskauden aikaiseen toimintaan liittyvät ELY-keskuksen tehtävät hoidetaan Varsinais-Suomen, Kaakkois-Suomen, Keski-Suomen ja Lapin ELY-keskuksissa.
- Palkkaturva-asiat keskitetään Uudenmaan ELY-keskukseen.
- Työ- ja elinkeinotoimistojen oikeudellinen ohjaus keskitetään Uudenmaan ELY-keskukseen
- Mehiläistalouden kansallinen tuki keskitetään Pohjois-Savon ELY-keskukseen.
- Taksilupahallinto keskitetään Etelä-Pohjanmaan, Lapin, Pohjois-Savon ja Uudenmaan ELY-keskuksiin.
- Maanteiden kunnossapidon alueurakoiden kilpailuttaminen ja hankintapäätökset toteutetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa
- Kasvihuonetuotannon tuki ja puutarhatuotteiden varastointituki hoidetaan Varsinais-Suomen ja Pohjanmaan ELY-keskuksissa.
- Interact-hanke Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa
- Pilaantuneiden maiden kunnostus Pirkanmaan ELY-keskuksessa

1.2.17 ELY-keskusten yhteinen toiminta

1.2.17.1 KEHA-keskus

KEHA-keskus aloitti toimintansa 1.1.2015, jolloin KEHA-keskukseen siirtyi noin 550 henkilöä. KEHA-keskus perustettiin hoitamaan ELY-keskusten ja TE-toimistojen hallinto-, maksatus- ja yleiset kehittämistehtävät. KEHA hoitaa ja kehittää myös AVlen ja maistraattien tietohallintotehtäviä.

Vuonna 2015 ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa käyty YT-prosessi saatiin vietyä tuloksellisesti läpi. Muutostukitoimenpiteiden hyödyntäminen vähensi merkittävästi irtisanottavien määrää. KEHA-keskukselle asetettiin vuodelle 2015 säästötavoitteet myös toimitiloista, hankinnoista ja tietohallinnosta, joihin toteutettiin yhteensä noin 6 % säästöt. ELY-keskusten ja TE-toimistojen matkakulut ovat vähentyneet noin 23 % vuodesta 2014. Ulkoistettuihin virastopalveluihin liittyvä toimintatapamuutos on viety läpi ja muutoksista on sovittu ELY-keskusten ja TE-toimistojen kanssa.

ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen taloushallinnon tehtävät (raportointi, kirjanpito, menojen käsittely, tulojen käsittely, myyntilaskutus ja matkahallinto) hoidettiin ajallaan ja laadukkaasti. Samalla yhdenäistettiin toimintatapoja ja sähköistettiin prosesseja. ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle sekä ohjaaville tahoille tuotettiin johtamisessa ja ohjaustehtävissä tarvittavia taloushallinnon raportteja.

Valtion yhteisen talous- ja henkilöstöhallinnon kehittämishankkeen (Kieku) käyttöönottoprojektit etenivät suunnitellun mukaisesti. Kiekun tuotantokäyttö aloitetaan 1.4.2016.

Asianhallintajärjestelmän (USPA) kehittäminen ja käyttöönotto eteni suunnitellusti. Sähköisen säilyttämisen lupaan tarvittava järjestelmä uudistus tehtiin ja lupa saatiin Arkistolaitokselta. Sähköinen hyväksyntä otetaan näillä näkymin käyttöön USPAssa maaliskuussa. USPAn käyttöön koulutettiin ELY-keskusten vastuualueita ja TE-toimistoja. Lokakuun ja marraskuun välisenä aikana USPaa oli käyttänyt 3.591 henkilöä ja järjestelmään oli viety uusia sähköisiä asiakirjoja yhteensä 76.684 kpl.

ELY-keskusten sähköinen asiointi eteni: ympäristösuojelun ilmoituksia tuli sähköisenä n. 30.000 (3.100 asiakkaalta). Muita sähköisiä, lähinnä uusia, lomakkeita tuli n. 1 200.

TE-toimistojen starttirahan ja palkkatuen maksuhakemusten verkkohakemusten osuus oli vuoden 2015 lopussa 30,3 %, tavoite oli 25 %. Vuoden 2014 lopussa hakemuksista vain 5 % saapui verkkohakemuksina. KEHA-keskuksella oli tavoitteena saada maksatusten käsittelyaika 30 vuorokauden ja käytettävissä olevien seurantatietojen valossa tavoite tullaan saavuttamaan. Marraskuun lopulla palkkatuen ja starttirahan käsittelyaika oli 4,56 vrk ja energia-avustusten 28 vrk.

Uusi digitaalinen työskentely-ympäristö TAIMI otettiin käyttöön KEHA-keskuksen lisäksi ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa lokakuussa.

ELY-keskusten asiakaspalautteiden yhdenmukainen kerääminen ja analysointi KEHA-keskuksessa on käynnistynyt uuden kyselytyökalun myötä. Vuoden 2014 palvelutyytyväisyyskyselyistä laadittiin analyysi ja yhteenveto. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tueksi toteutettiin ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa COSO ERM –kysely. KEHA on toiminut ELY-keskusten ja ohjaavien tahojen tukena uuteen strategiakauteen liittyvissä valmisteluissa, varsinkin tulospöytäkirjojen ja tulostavoitemittariston laatimisessa valtion tulostietojärjestelmään. Alueelliset kehitysnäkymät -katsaukset toteutettiin keväällä ja syksyllä. Syksyn aikana valmisteltiin alueiden työelämäkatsausten sähköistämistä.

TE-palvelujen käyttöön otettiin raportointi – ja analysointityökalu tiedolla johtamisen perustaksi.

Henkilöstötietoja raportoitiin säännöllisesti neljännesvuosittain (tiedot kk-tasolla) ohjaaville tahoille. Henkilöstöyksikkö on osaltaan luonut yhteistyöverkostoa ohjaavien tahojen kanssa (raportointi, selvitykset, rekrytointiasiat, määräaikaista palvelussuhteita koskeva selvittely).

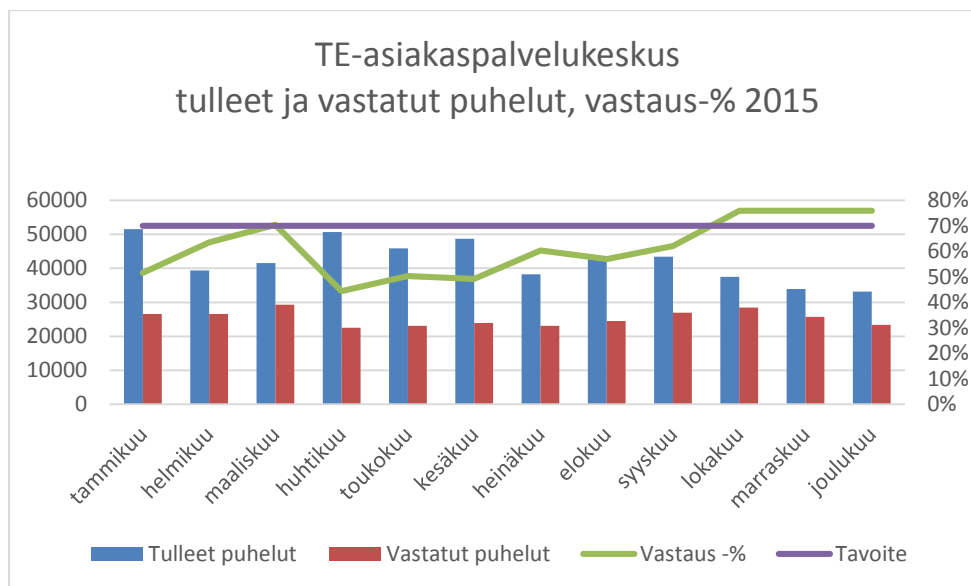
TE-palvelujen asiakasviestinnän yhteisten pelisääntöjen valmistelu aloitettiin henkilöstön osaamisen ja puhelinpalvelujen kehittämisen sekä asiakaskokemuksen johtamisen osalta. Lopulliset pelisäännöt valmistuvat te-palvelut.fi-kehittämisen yhteydessä vuoden 2016 aikana. Palkkatukimaksatusten automatisoinnin suunnittelu aloitettiin teknisten edellytysten selvittämisellä.

TE-palvelujen prosessien määrittelytyössä päädyttiin siihen, että TE-palvelujen perusprosessit ovat valtakunnallisia prosesseja, joita tukee alueellinen asiantuntemus ja tarvittavat käytännön sovellutukset. Operaatiivinen työ on käynnistynyt puhelinpalvelujen kehittämisen kautta, jossa pilotoidaan valtakunnallista yhtä numeroavaruutta. Tavoitteena on siirtyä vuoden 2016 aikana puhelinpalveluissa valtakunnalliseen palvelumalliin. Tämä työ tehdään tiiviissä yhteistyössä sähköisten palvelujen kehittämistyön kanssa. Määrittelytyö kytkeytyy monikanavatyön etenemiseen. TE-palvelujen maksatusten osalta puhelinpalvelumalli on jo otettu käyttöön: Yritys-Suomi puhelinpalvelut hoitaa sähköisen asiointin neuvonnan sekä keskitetysti antaa starttirahan ja palkkatuen maksatusneuvontaa. Maksatusalueiden puhelinpalvelut lakkautettiin vuoden 2015 aikana.

Henkilöstökoulutusta on järjestetty strategisista teemoista (+ml. johtaminen, tyhy) joissa on ollut osallistujia noin 1.400 hlöä. KEHA:n starttitukitoimenpiteet saatiin liikkeelle täysimääräisesti. Digitaalisten välineiden käyttöönottoa on tuettu sekä saatu käyntiin Valtiokonttorin kanssa yhteistyössä ohjaavien tahojen avaintoimijoille virtuaalifasilitoinnin ja -oppimisen koulutus. KEHA luopui marraskuussa 2015 Jyväskylän Salmirannan kiinteistön tiloista.

1.2.17.2 TE-asiakaspalvelukeskus

TE-asiakaspalvelukeskukseen tuli vuonna 2015 hieman yli 500.000 puhelua. Tulleiden puhelujen määrä vähentyi noin kolmanneksella edellisvuoteen verrattuna. Vastattujen puhelujen osuus säilyi edellisen vuoden tasolla. Puhelumäärän vähentymiseen on useita syitä, esim. moninkertaisten soittojen väheneminen takaisinsoittopalvelun myötä, verkkoasiointin lisääntyminen, palveluprosessien tehostuminen.

TE-asiakaspalvelukeskuksen puhelinpalvelun vastausprosenttitaavoitteena oli 70%. Tavoitteeseen päästiin maaliskuussa ja loka-joulukuussa. Koko vuoden osalta vastausprosentti oli 61% (edellisenä vuonna 47 %).

Työlinjan vastatut puhelumäärät ja -kestot pysyivät suunnilleen edellisvuoden tasolla, n. 300.000 puhelua. Puheluiden lisäksi Työlinjalla käsiteltiin sähköposteja ja muistilistoja yhteensä n. 75.000 kpl. Yritys-Suomi puhelinpalveluun kontakteja (puheluja sekä palvelupyynnöitä) tuli n. 21.000 kpl. Kasvua edellisvuodesta reilut 40 %. Talousapu-neuvontapalvelun puhelumäärä oli 2.500 vuonna 2015, kasvua reilut 50 % edellisvuoteen verrattuna.

TE-asiakaspalvelukeskuksen asiakastyytyväisyyttä selvitettiin kolmella palvelulinjalla; koulutusneuvonta, Yritys-Suomi puhelinpalvelu sekä ura-ohjaus. Kaikilla em. palvelulinjoilla yli 90% asiakkaista oli tyytyväisiä saamaansa palveluun.

Vuoden 2015 aikana valmisteltiin TE-puhelinpalvelujen (TE-toimistot, Työlinja, vaihdopalvelut) yhteen valtakunnalliseen numeroavaruuteen siirtymistä. Se edellyttää valtakunnallisesti yhtenäisiä teknisiä ratkaisuja, yhtenäisiä palveluprosesseja ja sitoutumista yhdenmukaisiin toimintamalleihin. TE-puhelinpalvelujen yhden numeroavaruuden valtakunnallinen pilotointi henkilöasiakkaiden osalta suunniteltiin käynnistyväksi helmikuussa 2016.

Yritys-Suomi-puhelinpalvelun jatkokehittämishanke (osa Yritys-Suomen kokonaiskehittämisohjelmaa) saatiin päätökseen vuoden 2015 loppuun mennessä. Hankkeessa täsmennettiin Yritys-Suomi-puhelinpalvelun

tehtäviä suhteessa ELY-keskusten, TE-toimistojen, Patentti- ja rekisterihallituksen, Veron, Tekesin, Tullin, Finnveran ja Finpron yrityspalveluissa sekä puhelinpalvelun roolia Yritys-Suomen sähköisissä palveluissa.

Vuoden 2015 aikana siirrettiin Yritys-Suomi puhelinpalveluun KEHA-keskuksen maksatusalueilta starttirahoihin ja palkkatukiin liittyvien asiakaspuhelujen hoito. Siirrot tehtiin maksatusalue kerrallaan siten, että vuoden lopussa kaikkien maksatusalueiden asiakasneuvonta oli siirretty Yritys-Suomi puhelinpalveluun. Tämä on lisännyt Yritys-Suomi puhelinpalvelun kontaktimäärää noin 16 %:lla ja samalla vapauttanut maksatushenkilöstön työaikaa itse maksatusten käsittelyyn.

Velkajärjestelylain uudistuksen johdosta Talousapu- neuvontapalvelu on ollut yhdessä Kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa kehittämässä valtakunnallista palvelumallia koskien yksityishenkilöiden (elinkeinonharjoittajien) velkajärjestelyä.

Ura-ohjauspalvelujen osalta kokeiltiin videoasiakaspalvelua osana VM:n videoasiakaspalvelukokeilua. Kokeilun pohjalta psykologien antamaa videoyhteyden kautta tapahtuvaa ohjausta ja neuvontaa jatketaan v. 2016.

TE-aspa osallistui kahteen (toimintavuonna käynnistyneeseen) valtakunnalliseen ESR-hankkeeseen; Työvoiman liikkuvuus Euroopassa –hankkeessa kehitetään monikanavaisia palveluja, joilla edistetään työvoiman liikkuvuutta Euroopassa ja Kohtaamo-hankkeessa verkko-ohjausta. Hankkeet jatkuvat v. 2016.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi luotiin itsearviointityökalu ja toteutettiin osaamisen itsearviointi, jota käytetään koulutus- ja kehittämistoimenpiteiden suunnittelun apuna. Työhyvinvoinnin lisäämiseksi työstettiin ja konkretisoitiin työyhteisön arvoja ja pelisääntöjä ns. huoneentaulu-menetelmällä. TE-aspan henkilöstömäärä pysyi edellisen vuoden tasolla.

1.2.17.3 Liikenteen keskitetyt asiakaspalvelut

Liikenteen keskitettyjen asiakaspalveluiden toiminta jatkui vilkkaana. Lupatoiminta ruuhkautui keväällä ja toiminta saatiin normalisoitua vasta loppuvuodesta. Ongelmiin oli useita syitä, joista merkittävimpänä olivat käynnissä olleet YT:t ja siitä johtuva henkilöstövähennys. Ongelmia aiheutti myös KEHA-keskuksen kirjaamon ruuhka. Hakemusten kirjaaminen kesti pahimmillaan 4 viikkoa.

Yksityisteiden maksatus siirtyi Pirkanmaan ELY-keskuksesta KEHA-keskukseen. Suunniteltu yksityistieasioiden keskittäminen Keski-Suomen ELY-keskukseen ei edennyt ja siitä johtuen Pirkanmaalle jäi edelleen osuus yksityistieasioiden keskitetyssä käsittelyssä. Vuoden alussa päätetty tienpidon lupien lisäkeskittäminen Pirkanmaan ELY-keskukseen valmisteltiin toteutettavaksi vuoden 2016 alusta. Norminpurku oli koko loppuvuoden agendalla. Suurin osa kevennyksistä jäi odottamaan maantielain uudistusta.

Pirkanmaan ELY-keskukseen keskitettyjen asiakaspalvelujen palvelutasotavoitteet 2015:

- 1) puheluiden palvelutasototeutuma 71 % alle 20 s. - ei toteutunut
- 2) 98 % käsitelty ja vastattu 2 viikossa - toteutui
- 3) liikenteen luvista 65 % käsitelty tavoiteajassa, - ei toteutunut
- 4) erikoiskuljetusluvista 50 % käsitelty tavoiteajassa, - ei toteutunut

Keskitetyt lupapalvelut

Johtojen ja kaapelien sijoitussopimuksia tehtiin 2.470 kpl (v. 2014: 2.180 kpl). Määrä palasi takaisin vuoden 2013 tasolle. Vuoden 2014 vähäisempään määrään vaikutti esimerkiksi se, että Fortum (nykyisin Caruna) jäädytti lähes kaikki johto- ja kaapelihankkeensa yhtiön myyntiprosessin ajaksi. Pääsääntöisesti ei pysytty palvelulupauksen mukaisessa 4–6 viikon käsittelyajassa.

Palvelukohteiden opastuslupapäätöksiä tehtiin 465 kpl vuonna 2015. Määrä tippui takaisin normaaliin tasoon poikkeuksellisen ruuhkaisten vuosien jälkeen (asetusmuutoksesta ja siirtymäajan päättymisestä johtunut ruuhka). Palvelulupauksen mukaisissa käsittelyajoissa (42 päivää) pysyttiin.

Tienvarsimainosten poikkeuslupahakemuksia käsiteltiin 73 kpl vuonna 2015, kun vuonna 2014 niitä käsiteltiin 99 kpl. Myönteisten päätösten osuus on 30 % (tämä vastaa suuruusluokaltaan aiempia vuosia). Lausuntoja hallinto-oikeuksille tehtiin 23 kpl ja virka-apupyynnöjä AVI:lle 8 kpl. Palvelulupauksessa pysyttiin.

Erikoiskuljetukset

Erikoiskuljetuslupapäätöksiä tehtiin 9.861 kpl (v. 2014: 10.598 kpl) ja ennakkopäätöksiä 69 kpl (v. 2014: 72 kpl). Lupamäärä oli alhaisin viiteentoista vuoteen (v. 2000: 9.831 kpl). Suuren osan vuodesta palveluaika oli pidempi kuin annettu palveluaika-arvio (neljä työpäivää). Lupakäsittelyn ruuhkautumisen lisäksi viiveitä lupien valmistumiseen aiheutui joidenkin kuntien katuverkon käyttöön suostumusten saamisen pitkät viiveet sekä silta- ja maaperälausuntojen viiveet.

Liikenteen asiakaspalvelukeskus

Vuonna 2015 yhteydenottomäärät jäivät hieman edellisen vuoden määristä, kokonaisyhteydenottomäärä oli n. 39.900. Puheluita näistä oli 26.000. Vuoden palvelutaso jäi tavoitteesta ja saavutettiin n. 71 prosentin palvelutaso. Helmikuussa ja marraskuussa päästiin palvelutasossa 82 prosenttiin. Kesäajan palvelutaso oli n. 60 prosenttia. Itsehoidettujen yhteydenottojen osuus koko vuonna oli 80 prosenttia.

Maaliskuussa 2015 otettiin käyttöön mobiilipalautelomake paikannusominaisuudella. Touko-heinäkuussa mobiililomakkeelle pilotoitiin QR-koodiohjausta rautatieasemilta ja pilottia päätettiin laajentaa syksyllä yhä useammille asemille. Kaiken kaikkiaan yhteydenottoja mobiililomakkeen kautta tuli n. 1.500, määrä vakiintui loppuvuonna n. 220 yhteydenottoon kuukaudessa.

Syksyn aikana otettiin käyttöön neljän ELY-keskuksen osalta APK-vetoinen aloitetoimintamalli sekä valmistauduttiin helmikuussa 2016 alkavaan chat-pilottiin. Syksyn aikana kerättiin myös erillisraportit korjausvelka- sekä norminpurkuyhteydenotoista.

1.2.17.4 Y-asiakaspalvelukeskus

Ympäristöasioiden asiakaspalvelukeskuksessa (Y-Aspa) vuosi 2015 oli toinen kokonainen toimintavuosi. Y-aspa vakiinnutti paikkansa ja osoitti olevansa oleellinen osa monikanavaista palvelukonseptia. Yhteydenottoja tuli 7.000 kpl, joista suurin osa tuli puhelimitse (81 %). Näistä Y-Aspa hoiti **itse 70 %** ja loput siirrettiin eteenpäin ELY:n asiantuntijoille. Ympäristöviranomaisia on useita, ja 15 % yhteydenotoista siirrettiinkin eteenpäin esim. kuntiin tai AVI:hin. Erityisesti keväällä ja kesällä kansalaisten aktiivisuus palvelun käyttöön lisääntyi huomattavasti. Viidestä asiakasneuvojasta kolme toimii Tampereella yhteisissä tiloissa Liikenteen asiakaspalvelukeskuksen kanssa sekä kaksi Mikkeliissä, jossa toimii myös työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskus. Lisäksi käytettävissä oli Keski-Suomen ELY-keskuksessa toimivan aluepäätoimittajan (0,4 htv), Pirkanmaan ELY-keskuksen tiedottajan (0,5 htv) sekä teknisen asiantuntijan (OHKE-rahoitus 0,5 htv) työpanos.

ELY-keskus jatkoi Y-Aspan kehittämistä yhdessä YM:n kanssa mm. toimintamallityöskentelyn yhteydessä, tavoitteena toiminnan laajentaminen sekä kattavuudeltaan että asiantuntemuksen syventämisen osalta.

Asiakasneuvojen tietopohjaa laajennettiin mm. tuulivoimalaneuvonnan osalta. Iskukykyinen ELY2 –ohjelman ASPA-hankkeessa kehitettiin ja yhdenmukaistettiin toimintaa aktiivisesti L- ja E- puolten asiakaspalvelukeskusten kanssa ja mm. tekemällä benchmarkkauskäynnit VEROn, PRH:n ja Keskon asiakaspalvelukeskuksiin. Toimintatapoja esiteltiin, menettelytapoja kehitettiin ja vuoropuhelua lisättiin ELYjen kanssa vieraillemalla kaikissa ELY:issä Roadshown merkeissä. Verkkopalveluja ja sähköisen asioinnin valmiuksia parannettiin yhdessä muiden verkkosisällöstä vastaavien toimijoiden kanssa. Tehtiin myös ehdotuksia asiakaspalvelukeskuksen mahdollisuuksista laajentaa toimintaansa esim. eräiden asioiden esikäsittelyyn. Valmisteltiin yhdessä YM:n asiantuntijoiden kanssa projektisuunnitelmaa alueellisen ympäristöhallinnon palveluiden tavoitetilasta ja siirtymisestä palveluissa ns. yhden luukun periaatteen mukaiseen toimintaan.

1.2.17.5 Kasvu ja innovaatiot –yksikkö

1.1.2015 astui voimaan uusi ELY-asetus, jonka mukaan ”Innovaatio- ja keksintöasiat sekä liiketoiminnan kansainvälistymistä ja energiatukia koskevat tehtävät keskitetään Pirkanmaan ELY-keskuksen valtakunnallisesti hoidettavaksi”. Asetuksen johdosta Pirkanmaalle ja sen Kasvu ja innovaatiot –yksikköön siirtyi hallinnollisesti yli 120 asiantuntijan ja palveluneuvojan virat 1.1.2015.

Eräs keskeisimmistä tehtävistä on vastata Team Finland –palvelumallin alueellisesta toteutuksesta. Jokaiseen ELY-keskukseen on valittu Team Finland –koordinaattori ja jokaisella alueella toimii oma alueellinen Team Finland -alueverkosto. Kansainvälistyville asiakkaille tarjottavaa Team Finland palvelumallia on rakennettu yhdessä muiden TF-toimijoiden kanssa ja yhtenäinen palvelumalli on tällä hetkellä käytössä. Koordinaattorit ovat vastanneet osaltaan myös siitä, että alueen ELY-keskuksissa asiakastyötä tekevä henkilöstö tuntee Team Finland –palvelumallin keskeisen sisällön.

Alkaville yrityksille ja yksityisille henkilöille tarjottavat keksintöjen kehittämistoimenpiteet ovat olleet myös osa yksikön palveluita; toimintamalli on ollut valtakunnallista ja apuna on ollut laaja alueellinen/kansallinen verkosto. Yksikön asiantuntijat ovat avustaneet asiakkaita keksintöjen kaupallisessa hyödyntämisessä ja toimintaa on lähdetty integroimaan yhä läheisemmäksi osaksi ELY-keskusten ja Tekesin palvelukokonaisuutta.

Energiatukien hallinnointi ja päätöksenteko on keskitetty myös KI-yksikköön. Osa energiatukia käsittelevistä asiantuntijoista on KI-yksikön asiantuntijoita, osa ristiinesittely-oikeuksin energiahakemuksia käsitteleviä muiden ELY-keskusten asiantuntijoita. Organisoituminen on sujunut hyvin ja jokaisella ELY-keskusalueella on nimetty hakemusten kirjaaja ja esittelijä, jotka käsittelivät vuonna 2015 lähes 500 energiatukihakemusta.

1.2.17.6 Siviilipalveluskeskus

Itä-Uudellamaalla, Lapinjärvellä sijaitseva Siviilipalveluskeskus toimi vuoden 2015 loppuun saakka Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen erillisyyksikkönä. Vuoden aikana valmisteltiin siirtoa ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus KEHAn erillisyyksiköksi.

Siviilipalveluskeskuksen tehtävänä on siviilipalveluksen toimeenpano siviilipalveluslain ja työ- ja elinkeinoministeriön antamien ohjeiden mukaisesti. Siviilipalveluskeskuksen tehtäviä ovat mm. siviilipalvelusvelvollisten palvelukseen määrääminen, kouluttaminen ja valvonta, siviilipalvelustodistuksen antaminen, majoituskustannusten korvaaminen, uusien palveluspaikkojen hyväksyntä sekä palveluspaikkojen ohjaus ja valvonta.

Siviilipalveluskeskuksessa työskentelee 20 henkilöä erityisesti johdon, hallinnon ja koulutuksen tehtävissä. Siviilipalveluskeskuksen terveystarkastusten ja terveysklinikan toiminta organisoitiin uudelleen v. 2015.

Vuosi 2015 oli suoritteiltaan edellisvuoden kaltainen. Siviilipalveluskeskus sai 2.046 siviilipalvelushakemusta (2.197 kpl v. 2014) ja koulutti 1.601 velvollista (1.600). Majoituskorvauspäätöksiä tehtiin 1.206 kpl (1.145), jotka koskivat 316 palveluspaikkaa (337) ja 811 siviilipalvelusvelvollista (797). Yhteensä siviilipalvelukseen liittyviä hallinnollisia päätöksiä tehtiin 15.187 kpl (15.136).

Merkittävin muutos oli lisääntynyt täydennyspalvelushakemusten/-koulutettavien määrä. Vuoden 2014 täydennyspalvelushakemusmäärä yli kolminkertaistui ja hakemuksia saatiin yhteensä 985 kpl (297).

Siviilipalveluskeskuksen koko henkilöstö osallistui neljään työterveyshuollon organisoimaan työhyvinvoinnin työpajaan. Lisäksi järjestettiin siviilipalveluspäivä/koulutusmatka Lappeenrantaan.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

1.3.1.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus ELY-keskuksissa (pl. TE-toimistot)

Alla olevissa taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja.

Taloudellisuus- ja tuottavuustiedot esitetään v. 2015 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2014 ja 2013.

Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän (TAIKA) pohjalta. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Vuosilta 2012 - 2015 esitetään myös ELY-keskusten kokonaistuottavuusindeksit. Indeksien laskenta perustuu tehtäväkohtaiseen kustannuslaskentaan ja suoritteina käytetään taloudellisuus- ja tuottavuuslaskennassa kerättyjä suoritteita. Kokonaistuottavuusindeksi lasketaan Tilastokeskuksen ”Julkisen toiminnan tuottavuustilastointi”-laskennan mukaisesti. Tuottavuuden kehitys on indeksoitu käyttäen julkisten menojen hintaindeksiä (valtiontalous menolajeittain) siten, että vuosi 2011 =100.

Kokonaistuottavuusindeksi ELY-keskuksittain

ELY	v. 2015	v. 2014	v. 2013	v. 2012	V. 2011	Kokonaistuottavuus (muutos 2014-2015)
UUD	136,24	97,38	153	159,71	100	134,03
VAR	84,26	169,92	153,63	107,64	100	70,78
SAT	169,85	150,2	159,03	122,66	100	146,61
HÄM	110,8	148,64	130,3	97,22	100	99,91
PIR	92,15	120,39	122,37	105,59	100	88,71
KAS	108,14	148,16	135,78	93,11	100	106,44
ESA	83,14	174,87	166,93	107,21	100	74,03
POS	98,5	128,06	125,8	106,45	100	90,9
POK	136,97	132,16	137,09	114,66	100	123,91
KES	93,89	147,8	149,72	113,69	100	83,66
EPO	17,2	57,11	166,45	111,4	100	45,01
POH	148,36	177,26	168,91	110,62	100	127,8
POP	35,85	106,68	149,24	102,9	100	48,74
KAI	145,7	202,83	192,39	110,94	100	124,57
LAP	117,84	157,73	175,22	124,8	100	104,9

Puolessa ELY-keskuksista kokonaistuottavuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaistuottavuuden kasvu oli suurinta Satakunnan ELY-keskuksessa. Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten kokonaistuottavuuden laskua selittää mm. se, että vuonna 2015 tehtiin ao. ELY-keskuksissa huomattava määrä vesirakenteiden yliarvostuksesta johtuvia poistoja.

Seuraavaksi tarkastellaan ELY-keskusten taloudellisuutta ja tuottavuutta tarkemmin. Seuraavissa taulukoissa on esitetty ELY-keskusten taloudellisuus- ja tuottavuustietoja avainsuoritteittain. Avainsuoritteina on esitetty 25 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaikaa ELY-keskuksissa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty suoritteiden määrät sekä suoritekohtaiset taloudellisuus- ja tuottavuustiedot vuosilta 2013-2015 ELY-keskuksista yhteensä.

ELY-keskusten avainsuoritteet

Ajanjakso 1.1. - 31.12.2015 (+ vertailutieto v. 2014 ja v. 2013)

Avainsuoritteina on esitetty 25 suoritetta, joiden tuottamiseen ELY-keskuksissa on käytetty eniten työaikaa

Suoritteen nimi	Suoritteiden lkm 2015	Suoritteiden lkm 2014	Suoritteiden lkm 2013
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2 926	2 907	2 897
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	3 026	3 307	3 423
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	4 862	7 822	7 370
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	4 766 621		5 137 593
Yritystukipäätökset	4 321	3 749	3 406
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	427	460	422
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2 764	3 893	4 963
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	7 868	10 395	11 140
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2 049	2 711	3 660
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	56	63	47
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	155	159	106
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	1 866	3 568	2 942
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	5 102	5 822	5 415
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	10 852	11 084	9 739
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm	13 474	23 200	31 021
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	19 853	24 352	24 784
METSO-toteutus, ha	5 948	7 775	7 566
Eläinvalvonnat, kpl	2 619	3 926	2 963
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	8 003	16 036	22 640
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	5 147	4 786	4 178
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	74	71	38
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa, kpl	660	473	396
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	1 554	1 312	1 042
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2 819	3 136	11 913
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	40 000	42 700	43 000

Suoritteen nimi	2015		2014		2013	
	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv	Taloudellisuus kulut yhteensä/ suorite €	Tuottavuus lkm /htv
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	9 539	8	11 750	7	11 414	7
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	3 524	16	3 297	19	3 146	19
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	1 361	60	698	83	661	87
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	1	63 567			2	53 487
Yritystukipäätökset	1 091	71	1 455	52	2 015	39
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	14 337	10	12 836	10	14 732	9
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	1 092	62	915	81	818	91
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	354	195	284	230	257	254
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	1 332	50	1 054	65	948	72
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	63 315	1	69 935	1	170 167	1
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	29 952	4	27 699	4	44 590	2
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	1 297	50	856	79	1 050	64
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	448	140	619	107	436	149
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	152	387	256	244	267	231
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm	152	494			217	368
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	129	741	158	577	150	547
METSO-toteutus, ha	380	223	311	245	315	221
Eläinvalvonnat, kpl	592	99	445	140	557	111
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	206	306	194	341	148	442
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	334	202	365	166	394	151
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	41 896	3	38 293	3	75 113	2
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa, kpl	3 737	31	5 529	19	6 844	15
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	839	84	1 089	65	1 207	57
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	556	156	689	117	153	438
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	20	2 642	25	2 913	30	2 479

Kokonaisuutena ELY-keskusten tuottamat suorittemäärät pysyivät lähes samalla tasolla.

Joiltakin osin suorittemäärät laskivat edellisestä vuodesta. Suorittemäärien vähentymiseen vaikutti osaltaan syyskuussa 2014 aloitettu, ELY-keskuksia ja KEHA-keskusta koskeva yhteistoimintaneuvottelu, jonka johdosta henkilöstömäärä väheni v. 2015 aikana.

Osan suoritteista kohdalla suorittemäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Myös tuottavuus parani, kun suoritteita tuotettiin vähemmällä henkilöresursseilla, kuin aikaisempana vuotena.

EU:n ohjelmakauden vaihdos näkyi sekä maaseutu- että rakennerahasto-ohjelmissa. Mm. maaseudun hanke- ja yritystukipäätösten ja niihin liittyvien maksupäätösten väheneminen johtui EU:n ohjelmakauden vaihtumisesta. Uuden maaseutuohjelman toimeenpanoa leimasi v. 2015 myös tietojärjestelmien hidas valmistauminen, mikä vähensi useiden suoritteiden (päätösten) määrää edellisvuosiin verrattuna. Alkaneen ohjelmakauden rahoituspäätöksiä päästiin tekemään vasta aivan vuoden 2015 lopussa. Hanke- ja yritystukien suorittemäärät koostuivat v. 2015 lähinnä päättyneen ohjelmakauden hankkeiden lopettamisesta tietojärjestelmässä. Myönnön ja maksatuksen henkilöresursssia käytettiin tehokkaasti uuden ohjelmakauden neuvontaan, koulutukseen ja viestintään sekä uusien tukimuotojen markkinointiin. Lisäksi vanhan ohjelmakauden sulkeminen edellytti suurta työpanosta sekä myönnön, maksatuksen että jatkotoimien osalta keskuskittain. Nämä työt taas eivät kaikilta osin näy suoritteiden määrässä. Vuonna 2016 ao. suoritteiden määrät tulevat nousemaan, kun rahoituspäätösten tekeminen on alkanut ja syntynyttä hakemusten jonoa on päästy purkamaan.

Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät vähenivät aikaisempiin vuosiin verrattuna. Syynä tähän oli mm. hankintamäärärahojen supistuminen. Suoritteiden alenemaan vaikutti lisäksi määrärahojen korvamerkintä vaikeimmin työllistävien palveluiden järjestämiseen ja hankintaan.

Seuraavissa taulukoissa vastaavien suoritteiden taloudellisuus- ja tuottavuustiedot on esitetty ELY-keskuskittain.

Taloudellisuus ELY-keskuksittain

kulut yhteensä/suorite €

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
	2013	9 096	13 264			11 900	8 587		18 203		9 635	14 165		7 795		27 175	11 414
	2014	10 495	12 609			11 172	7 410		22 804		8 864	12 647		8 119		31 341	11 750
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2015	7 313	9 951			7 940	6 960		25 087		8 740	12 455		5 705		23 049	9 539
	2013	4 717	3 878	3 433	3 521	2 854	3 740	2 543	2 330	4 036	2 070	2 185	2 564	3 176	4 001	3 426	3 146
	2014	4 321	4 228	3 412	3 310	3 123	3 422	3 124	2 013	4 176	2 608	2 373	2 903	3 470	4 625	4 075	3 297
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	2015	4 453	4 531	3 812	3 656	3 328	3 364	3 717	3 029	4 414	2 705	2 458	2 945	3 675	4 190	3 999	3 524
	2013	432	1 275	420	607	429	814	413	913	557	576	602	908	610	881	851	661
	2014	471	1 187	400	619	508	930	506	924	543	746	624	866	676	855	828	698
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2015	866	1 354	440	1 348	641	1 233	1 930	1 199	719	2 567	869	1 073	2 831	2 071	876	1 361
	2013	1	2	2	1	1	1	2	2	3	3	3	2	1	3	2	2
	2014																
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2015	1	1	1	1	1	1	3	2	2	2	2	1	1	3	3	1
	2013	787	1 592	2 398	2 320	1 088	1 519	2 204	2 051	3 506	2 314	2 268	1 847	2 900	3 737	3 085	2 015
	2014				607			436			265			1 489			1 455
Yritystukipäätökset	2015				1 216	1 838		903			966			1 076			1 091
	2013	6 575	55 824		4 018	13 717	42 747	3 632	42 815	456		16 518		9 807		160 757	14 732
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2014	14 053	43 205		1 823	17 210	19 226	90	59 768	619		18 415		6 394	323	235 000	12 836
	2015	11 221	25 785		1 241	9 593	39 201	59	49 030	425		24 469		5 303		229 285	14 337
	2013	903	812	1 193	614	723	938	846	549	616	689	908	817	710	1 441	1 441	818
	2014	1 426	1 296	1 141	870	827	992	840	899	748	677	1 271	955	495	1 414	834	915
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2015	1 496	1 264	1 796	1 614	792	1 505	996	819	893	505	1 262	1 675	1 079	1 227	941	1 092
	2013	209	292	280		286	96	843	284		324	517	745	379	165	382	257
	2014	301	242	183		307	196	883	205		389	591	771	467	64	326	284
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2015	328	257	455		370	175	1 204	313		238	1 306	793	316	465	1 142	354
	2013	611	1 440	393	1 011	850	1 148	910	1 484	819	1 237	879	882	834	1 040	1 155	948
	2014	1 436	1 240	412	1 255	950	1 238	1 043	822	1 145	1 632	973	669	1 046	911	1 255	1 054
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2015	946	2 969	704	1 763	1 859	766	1 241	1 438	1 791	1 003	1 511	1 399	1 521	1 118	926	1 332
	2013	34 739	1 108 880		50 108	970 383	376 694	31 514	138 238	23 880	309 483	180 793		1 005 708	23 822	317 547	170 167
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2014	18 250	205 839		26 715	378 099	90 051	30 139	68 054	120 454	166 317	138 390		97 611	15 502	535 965	69 935
	2015	30 075	129 122		44 669	341 088	69 018	20 943	52 376	51 191		155 706		64 997	9 450	163 560	63 315
	2013	143 641	52 859		42 370	26 949	72 801	2 666	44 297	36 651	115 737	17 411		86 694	215 371	120 432	38 850
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2014	84 559	25 675		51 716	15 991	41 801	1 072	13 276	28 807	114 124	15 452		161 141	4 692	15 969	44 590
	2015	114 829	38 815		46 811	20 153	28 378	741	54 137	16 776		15 090		190 517	3 194	13 169	29 952
	2013	741	1 214	1 058	856	640	1 241	3 745	1 267	1 503	1 733	882	1 123	826	1 476	769	1 050
	2014	949	968	987	835	591	812	1 539	1 023	1 011	1 133	779	809	688	866	735	856
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2015	1 373	1 205	1 566	1 667	1 291	1 610	2 965	1 525	2 276	2 797	900	1 017	1 497	2 738	788	1 297
	2013	446	406			373	517		620		521	506		988		391	436
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2014	1 660	413			447	1 273		472		670	754		1 202		540	619
	2015	752	371			384	657		518		695	444		684		351	448
	2013	434	152	208	258	416	336	437	224	599	231	164	182	286	344	333	267
	2014	258	226	232	279	250	293	416	258	498	224	141	231	317	322	292	256
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2015	76	77	169	117	156	192	313	129	255	163	103	170	308	223	105	152
	2013	241	210	197	183	289	87	252	254	253	531	291	138	353	116	193	217
	2014																
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2015				135			120			68			117			152

[illegible]

Tuottavuus ELY-keskuksittain

lkm/htv

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
	2013	8	6			6	8		4		7	5		9		3	7
	2014	7	6			7	10		3		8	6		9		3	7
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2015	9	8			9	10		3		9	6		13		4	8
	2013	14	17	17	17	21	16	25	27	16	28	26	23	18	16	18	19
	2014	15	15	17	19	19	18	21	32	16	23	24	21	17	14	16	19
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	2015	13	14	14	16	17	16	19	21	14	20	22	19	15	14	15	16
	2013	137	48	137	94	112	72	145	69	100	100	93	66	93	66	66	87
	2014	130	52	138	95	94	63	125	64	102	76	92	70	84	72	72	83
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2015	74	41	123	66	74	47	91	50	89	56	66	53	54	31	61	60
	2013	103 166	44 527	48 232	48 793	81 765	75 649	36 794	40 940	41 520	31 343	35 259	64 509	60 107	22 938	28 996	53 487
	2014																
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2015	105 549	115 944	60 062	51 017	87 288	80 996	24 584	44 537	37 228	46 535	32 611	68 613	71 904	21 853	27 830	63 567
	2013	97	67	31	29	74	46	30	40	22	33	34	56	25	24	24	39
	2014				115			162			273			48			52
Yritystukipäätökset	2015				61	48		94			81			68			71
	2013	11	3		23	7	3	22	2	152	0	7		21	0	1	9
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2014	7	3		44	12	4	876	2	144	0	7		23	196	1	10
	2015	16	5		67	12	3	1 319	3	276		6		27		1	10
	2013	84	121	63	119	91	72	79	142	125	107	84	82	98	57	50	91
	2014	54	63	66	82	78	72	85	90	102	104	60	72	141	51	88	81
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2015	43	61	34	43	82	42	86	82	78	136	50	39	65	54	70	62
	2013	287	204	222		214	594	75	234		185	164	135	219	410	133	254
	2014	218	247	327		196	293	78	320		145	142	98	147	1 111	197	230
Käsitellyt palkkaturvahakemukset	2015	189	327	130		188	356	61	213		296	70	98	194	165	64	195
	2013	119	49	179	69	76	61	76	48	90	53	76	77	74	71	59	72
	2014	51	55	162	57	66	57	70	84	65	39	70	101	60	82	56	65
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2015	68	24	91	38	35	84	66	49	39	64	42	46	41	61	64	50
	2013	2	0		2	0	1	2	1	3	0	1		0	4	0	1
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2014	4	1		3	0	1	3	1	1	0	0		1	6	0	1
	2015	4	1		2	0	1	4	2	2		0		1	9	1	1
	2013	1	4		2	4	1	30	2	2	1	6		2	0	1	2
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2014	1	5		2	6	2	79	8	3	1	5		1	16	7	4
	2015	2	3		2	6	4	134	2	7		6		1	29	9	4
	2013	105	59	61	77	103	55	17	53	50	37	74	60	78	49	87	64
	2014	82	70	64	83	106	83	44	66	74	57	86	86	97	84	91	79
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	2015	48	59	37	40	48	37	25	44	31	25	68	65	42	24	78	50
	2013	150	197			176	123		97		121	142		66		141	149
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2014	42	191			143	53		134		99	93		53		119	107
	2015	81	228			165	90		119		98	150		86		161	140
	2013	156	433	285	240	147	184	146	293	107	249	360	324	201	198	189	231
	2014	261	284	254	228	230	210	159	256	133	280	410	256	188	217	221	244
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	2015	816	821	328	518	361	279	232	516	240	362	530	328	181	288	602	140
	2013	417	479	380	341	280	785	271	310	274	134	267	838	194	572	371	368
	2014																
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2015				554			668			1 216			574			494

Edellä esitettyihin kaikkia ELY-keskuksia koskeviin analyysihin täydennyksenä, ELY-keskukset ovat analysoineet omia, ELY-keskuskohtaisia lukujaan seuraavasti:

Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueella jatkettiin prosessien ja toimintamallien kehittämistä, parannettiin edelleen töiden organisointia ja selkeytettiin työnjakoa. Suoritemäärät pysyttiin pitämään aiemmalla tasolla tai jopa kasvattamaan niitä vähenevistä resursseista huolimatta. Useamman vuoden jaksolla mitattuna tuottavuus on jatkuvasti parantunut. Vuonna 2015 toteutettiin merkittävä toimintatavan muutos, kun siirryttiin valtion työnä tehtävistä hankkeista avustusmuotoiseen hankkeiden tukemiseen. Siirtymävaiheessa tuettiin vahvasti asiantuntijaresurssein hankevastaavien omaehtoista toimintaa, jolloin joidenkin suoritteiden osalta taloudellisuus näyttää lievästi heikentyneen.

Maatalouden tukivalvonnoissa monet toimintatapoihin liittyvät muutokset paransivat taloudellisuutta ja tuottavuutta. Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset suoritettiin Uudellamaalla huomattavasti kahta edellistä vuotta taloudellisemmin ja tuottavammin ja samalla koko maan keskiarvoa paremmin. Merkittävin syy tähän oli maastokäyntien vähentäminen ja siirtyminen suurelta osin kirjalliseen menettelyyn. Eviran kanssa sovitussa valvontatehtävissä taloudellisuus ja tuottavuus olivat vuonna 2015 hyvällä tasolla johtuen erityisesti ko. valvontatehtävien hajauttamisesta laajemmalle henkilöstölle sekä siitä, että ko. valvontatehtävät oli mahdollista tehdä muiden valvontakäyntien yhteydessä. Hukkakauran valvonnan tarkastuksissa puolestaan hyödynnettiin kuntaviranomaisten katselmuspöytäkirjoja maastokäyntien sijaan. Myös luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten ja lupapäätösten lukumäärissä maastokäyntien sijaan virastossa suoritettu työ auttoi pääsemään taloudellisuudessa ja tuottavuudessa melko hyvälle tasolle.

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Koko tilan valvontojen määrät /hlö olivat Varsinais-Suomessa valtakunnan keskiarvoja alemmat, mikä nosti suoritekohtaisia kustannuksia. Käsittelymäärien alempaan tasoon vaikuttaa mm. se, että hankkeet on Varsinais-Suomessa koottu valtakunnan suurimmiksi, joten työllistävyys/hanke on suurinta.

Sopimusliikenteen suoritekohtainen kustannus oli Varsinais-Suomessa 1.627 € valtakunnan keskiarvon ollessa 839 €. Korkeisiin suoritekohtaisiin kustannuksiin oli osasyynä henkilöstömuutoksista johtuvat päällekkäisjärjestelyt.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen suoritekohtainen kustannus oli 1.057 € valtakunnan keskiarvon ollessa 556 €. Vuodelle 2014 kasautui useita lunastuksia, jolloin suoritekohtainen kustannus oli tavanomaista alhaisempi. Vuonna 2015 suoritekohtaisia kustannuksia nosti vähempien suoritteiden määrä.

Varsinais-Suomessa eläinvalvontojen suoritekohtaista kustannusta (valtakunnallinen keskiarvo=592 €, VS=922 €) nostaa suuret tuotantoyksiköt. Lisäksi tukimuotona laajentunut eläinten hyvinvointituki on hyvin työläs valvottava.

Satakunnan ELY-keskus

Työllisyyspoliittisten avustusten käsittely oli Satakunnassa merkittävästi muuta maata tehokkaampaa ja taloudellisempaa, mutta päätösten vähäisyyden vuoksi tehtävä-alue oli varsin marginaalinen.

Merkittävistä tehtäväalueista (tehtävään käytettiin 4,3 henkilötyövuotta v. 2015) työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät olivat sekä taloudellisuuden että tuottavuuden suhteen valtakunnan keskiarvossa.

Palkkaturvahakemuksia käsiteltiin huomattavasti edellisvuotta vähemmän, mikä vaikutti siihen, että niiden käsittelyn taloudellisuus ja tuottavuus olivat hieman ELY-keskusten keskiarvolukuja heikompia.

Vuosi 2015 oli väli vuosi uusien maaseudun hanke- ja yritystukipäätösten käsittelyssä Hyrrä tietojärjestelmän keskeneräisyyden takia, joten suoritteita, vanhan kauden lopettamispäätöksiä lukuun ottamatta, ei syntynyt. Satakunnassa maaseudun yritystukipäätöksiä valmistelevista henkilöistä kaksi teki ristiin esittelyllä TEM:n hallinnonalan yritystukipäätösten valmistelua Keski-Suomen ELY-keskukselle, joten työaika näiden osalta ei ole kirjautunut oikeassa suhteessa. Kun vanhalta kaudelta ei juurikaan ollut sitomattomia yritystukivaltuuksia eikä uuden kauden päätöksiä v. 2015 voitu tehdä, maaseutuohjelman yritystukipäätösten taloudellisuus ja tuottavuus ovat näennäisesti ELY-keskusten keskiarvoa heikompia. Tilanne korjaantuu kuitenkin vuonna 2016.

Maaseudun hanketukipäätösten käsittely (uusia päätöksiä ei vielä voitu tehdä) ja Euroopan maaseuturahaston yritys- ja hanketukien maksatushakemusten käsittely oli Satakunnassa v. 2015 tuottavuuden ja taloudellisuuden suhteen valtakunnan tehokkainta. Prosessia on hiottu niin, että myönnön ja maksatuksen yhteistyö toimii hyvin, joka korostuu silloin kun kappalemäärät kasvavat.

Maatilojen aloitus- ja investointitukien uuden ohjelmakauden hakemuksiin päästiin tekemään päätöksiä vasta syksyllä ja hakuaikojakin oli vain kaksi normaalivuoden neljään verrattuna, joten hakemusmäärät olivat normaalivuotta pienemmät. Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätösten taloudellisuus ja tuottavuus olivat em. syystä hieman ELY-keskusten keskiarvoa heikompia. Maksupäätösten prosessi on selvästi tehostunut edellisvuodesta, mutta hakemusten määrät jäivät vielä pieneksi ja maksatuksen käsittelyn tietojärjestelmäsovellus valmistui vasta syksyllä, joten täyteen vauhtiin päästään vasta v. 2016.

Kokotilavalvontojen tuottavuus on hieman ELYjen keskiarvon alapuolella, mutta taloudellisuus ei juurikaan poikkea ELYjen keskimääräisestä tasosta. Tuottavuuteen saattaa vaikuttaa se, että useita vapautuneita tarkastajien virkoja on jäänyt täyttämättä. Kokotilavalvonnoissa joudutaan käyttämään merkittävässä määrin kausityövoimaa, joka ei ole niin kokenutta kuin keskuksen vakituinen henkilöstö. Peltolohkorekisterin risitiintarkastusten osalta tuottavuus on hieman ELY-keskusten keskiarvon alapuolella. Eläinvalvontojen taloudellisuus ja tuottavuus on suunnilleen ELYjen keskiarvossa.

Hämeen ELY-keskus

Hämeen ELY-keskuksessa avainsuoritteiden määrä laski hieman edellisestä vuodesta erityisesti elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueella. Keskeisimpänä syynä olivat uuden EU-ohjelmakauden käynnistymiseen liittyvät tietojärjestelmäongelmat, jotka johtivat mm. maaseutuohjelman hanke- ja yritystukien sekä maatilojen investointitukien päätöksenteon käynnistymisen viivästymiseen. Uuden EU-ohjelmakauden käynnistyminen vähensi myös maksatushakemusten ja maksatuspäätösten määrää, koska maksatus alkaa vasta viiveellä päätöksenteon käynnistyttyä.

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueella suoritteiden määrä pysyi pääosin ennallaan. Suoritemäärien kasvua oli havaittavissa mm. YSL:n ja jätelain mukaisissa ilmoituksissa, ympäristöluvanvaraisten laitosten valvontakohteissa ja luonnonsuojeluohjelmien toteutuksessa.

ELY-keskuksen taloudellisuutta ja tuottavuutta paransi toisaalta käytettävissä olleiden henkilöstöresurssien ja suoritteiden tuottamiseen käytettyjen toimintamenojen merkittävä pieneneminen. Henkilöstön määrä on vähentynyt vuoden 2013 tasosta vuoteen 2015 noin 30 prosenttia.

Taloudellisuuden ja tuottavuuden näkökulmasta maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätösten, eläinten merkinnän ja rekisteröinnin sekä Eviran kanssa sovittujen valvontakohteiden, YSL:n ja jätelain mukaisten ilmoitusten, ympäristöluvanvaraisten laitosten valvonnan, luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen, edistettyjen vesihuollon kehittämissuunnitelmien ja valtion vesioikeudellisten lupien velvoitteista huolehtimisen taloudellisuus ja tuottavuus olivat joko selkeästi tai hieman ELY-keskusten keskimääräistä tasoa parempaa.

Vastaavasti taas edellä todetuista syistä mm. maaseudun hanke- ja yritystukiin sekä maatilojen aloitus- ja investointitukiin liittyvien päätösten ja maksatusten taloudellisuus ja tuottavuus heikkenivät vuoden 2014 tasoon verrattuna.

Kokonaisuutena ELY-keskuksen toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden arvioidaan säilyneen lähes ennallaan, koska osa työpanoksesta käytettiin vuonna 2015 sellaisten hakemusten esikäsittelyyn, joista ei tietojärjestelmien käyttöönoton viivästymisen vuoksi päästy tekemään lopullisia päätöksiä vielä vuoden 2015 aikana.

Pirkanmaan ELY-keskus

Innovaatio- ja keksintöasioita sekä liiketoiminnan kansainvälistymistä ja energiatukia koskevat tehtävät keskitettiin vuoden 2015 alusta Pirkanmaan ELY-keskuksen valtakunnalliseksi tehtäväksi. Tämä näkyy Pirkanmaan ELY-keskuksen kohdalla muutoksena yritystukipäätösten tunnusluvuissa.

Pirkanmaan ELY-keskuksessa luonnonsuojeluohjelmien toteutuksessa tuottavuus parani edellisestä vuodesta. Syynä tähän oli se, että vain pieniä kohteita oli jäljellä (vähän hehtaareja maanomistajaa kohden). Myös METSO – toteutuksessa tuottavuus parani. Syynä tähän oli se, että sama henkilö teki maastotyöt, neuvottelut ja päätökset.

Seurantaohjelman mukaisia näytteitä otettiin Pirkanmaalla aika lailla samalla tavalla kuin muissakin ELY-keskuksissa.

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Yleisestä heikosta taloustilanteesta johtuen palkkaturvahakemuksia käsiteltiin Kaakkois-Suomen ELY-keskuksessa aikaisempaa vuotta enemmän. Vuonna 2015 palkkaturvaa maksettiin 2.260.000 €, joka oli yli kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2014 (987.000 €).

Maatalouden valvontojen taloudellisuus parani v. 2015, vaikka tuottavuus esimerkiksi kokotilavalvonnassa hieman laski (18 kokotilavalvontaa/htv -> 16 kokotilavalvontaa/htv). Valvontatehtävien (tukivalvonnat ja EVIRA-tehtävät) kokonaiskulut alenivat vuodesta 2014 vuoteen 2015 merkittävästi (163 800 €).

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen L-vastuualueen toiminta oli v. 2015 edellisvuosien tasolla. L-vastuualueella tapahtui 2015 lopulla organisaatiomuutoksia, jotka koskettivat suurinta osaa henkilökunnasta. Kesällä 2015 päättynyt YT-prosessi toi haastetta erityisesti joukkoliikenneasioiden hoidossa. Vuoden 2016 alusta:

- Perus-ELYN uudet yksiköt ja eteläinen hankinta-alue aloittivat toimintansa
- VALTTI-yksikkö jakautui kahtia Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Liikenneviraston kesken
- Taksiasioiden viranomaisvastuu Kaakkois-Suomessa (Kymenlaakso ja Etelä-Karjala) siirtyi Pohjois-Savon ELY-keskukselle.

Kaakkoisrajan ylittävän liikenteen määrä on jatkanut laskuaan. Vuonna 2015 henkilöliikenne väheni 14,5 % ja oli 23,7 % pienempi kuin huippuvuonna 2013. Raskaan liikenteen määrä on syksystä 2013 lähtien vähentynyt ollen vuonna 2015 noin 49 % pienempi kuin huippuvuotena 2008.

Joukkoliikenteessä päättyi vuoden 2015 aikana joitakin siirtymäajan liikennöintisopimuksia lähinnä Pohjois-Kymenlaaksosta. Tarpeita ja palvelukysyntää sopeutettiin käytettävissä oleviin resursseihin. Liikenteen palveluroolin painottuessa kunnan sisäisiin koululaiskuljetuksiin, rahoitukseen sitoutettiin myös kuntia. Lappeenrannan ja Kouvolan osalta kilpailutuksessa huomioitiin mahdollisuus matkustaa kaupunkien Waltti-järjestelmän mukaisilla kausilipputuotteilla.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen valvottavien ympäristöluvanvaraisten laitosten määrä aleni 277 laitokseen. Muutoksen syynä olivat ympäristönsuojelulakiin tehdyt toimivaltuusmuutokset, joiden vuoksi osa pienistä laitoksista siirtyi kuntien valvottaviksi. Jätelain mukaisia ilmoituksia käsiteltiin 99 kappaletta, mikä on lähes kaksinkertainen määrä vuoteen 2014 verrattuna.

Yleinen taloustilanne ja kaavoituksen eteneminen näkyvät rantapoikkeamispäätösten tavoiteltuakin suurempana vähenemisenä vuonna 2015, jolloin MRL:n mukaisia poikkeamispäätöksiä tehtiin 38 kpl (27 kpl vähemmän kuin vuonna 2014).

Luonnonsuojelun toteutuksessa METSO-ohjelma eteni tehokkaasti (yli 300 ha), mutta toteutuksen osalta loppuillaan olevien vanhojen luonnonsuojeluohjelmien toteutusmäärä jäi vähäiseksi (11 ha). Tavoitteen toteutumiseen vaikutti Repovedellä Woikosken alueiden päätöstä edeltävien maankäyttöratkaisujen hidas eteneminen kaupungin organisaatiossa.

Kaakkois-Suomessa vesistöseurannan näytteenotto ulkoistettiin vuonna 2015. Näytteenotto kilpailutettiin itsenäisesti voimassa olevan analytiikkasopimuksen rinnalle ja seurantaohjelman mukaiset näytteet saatiin pääsääntöisesti otettua (2.312 kpl vuonna 2015). Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan vesivara-tehtävien tuloksissa ei ollut merkittäviä poikkeamia.

Etelä-Savon ELY-keskus

Myös Etelä-Savon ELY-keskuksessa EU:n ohjelmakauden vaihdos näkyi sekä maaseutu- että rakennerahasto-ohjelmissa. Molemmissa oli vuonna 2015 normaalia enemmän maksatuspäätöksiä, mutta maaseutuohjelmassa myöntöpäätöksiä yritysten ja kehittämishankkeiden osalta ei lainkaan. Myöntöpäätöksiä myös rakennerahastoissa oli vähemmän kuin yleensä.

Seurantaohjelman mukainen näytteenotto väheni v. 2015. Taustalla oli yhden näytteenottajan irtisanoutuminen YT-neuvottelujen seurauksena.

Luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen ja METSO-toteutuksen vuosittaiset hehtaarimäärät vaihtelevat, koska eri vuosina on hyvin erilaisia kohteita. Esimerkiksi vuonna 2014 tehtiin yksittäisiä suuria kauppvoja ja vaihtomaajärjestelyjä luonnonsuojeluohjelmien toteuttamiseen liittyen. METSO-toteutuksessa muutama yksittäinen iso tilakauppa nostaa vuoden 2015 hehtaarimäärän korkeaksi, vastaavasti 2014 hehtaarimäärä koostuu useista pienemmistä kokonaisuuksista. Pinta-alaltaan suurilla kaupoilla on parempi tuottavuus.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Savon ELY-keskuksessa maatalouden tulotukien osalta voidaan todeta, että valvontasuunnitelman velvoitteista suoriuduttiin. Valvontoja tehtiin valvontasuunnitelmassa edellytetyt määrät. V. 2015 tulostavoitteet saavutettiin valvontojen määrärajoissa. Pohjois-Savon ELY-keskus on valvontojen tuottavuudessa maan kärkeä. Maatiloihin, peltopinta-alaan ja valvottaviin tuotantoeläimiin nähden valvontaresursseja on vähemmän kuin maassa keskimäärin. Tukivalvonnat tehdään erittäin tehokkaasti. Eviran ja Tukesin valvonnat toteutuivat kokonaisuudessaan 91 %:sti. Näissäkin valvonnoissa ELY-keskuksen resurssit ovat tiukat. Pohjois-Savossa oli v. 2015 kohdennettu näihin n. 1,2 htv:n työpanos, kun se valvontasuunnitelman mukaan tulisi olla n. 1,6 htv.

Työvoimakoulutuksen mittarina on hankittujen opiskelijatyöpäivien määrä. Suoritteet ovat olleet alenevia monesta syystä, mm. lakiuudistus, joka johti ohjaavan koulutuksen, kielikoulutuksen ja tietotekniikan peruskoulutuksen loppumiseen, alensi suoritemääriä. Yleisenä trendinä on ollut myös hankintamäärärahojen supistuminen. Vuonna 2015 suoritteiden alenemaan vaikutti lisäksi määrärahojen korvamerkintä vaikeimmin työllistyvien palveluiden järjestämiseen ja hankintaan. Määrärahojen kohdentaminen pitkään työttömänä oleviin työnhakijoihin vaatii räätälöityjä ja yksilöllisiä koulutushankintoja, jotka ovat kustannuksiltaan

selvästi kalliimpia. Lisäksi ne ovat valitettavasti vaikuttavuudeltaan heikompia ratkaisuja. Erilaiset määrärahojen korvamerkinnot erilliskohteisiin johtaa kustannuksiltaan kalliimpiin ratkaisuihin.

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksessa seurantaohjelman mukainen näytteenotto väheni vuonna 2015. Kahden näytteenottajan irtisanoutuminen ja yhden siirtyminen muihin tehtäviin YT-neuvottelujen seurauksena toukokuussa 2015 vähensi näytteiden määrää lähes 40 %.

Luonnonsuojelun toteutuksessa (ohjelmat ja Metso) kunkin vuoden hehtaaritulos (tuottavuus), riippuu hyvin ratkaisevasti suojeltavien kohteiden kiinteistöjen lukumäärästä, koska jokainen kohde neuvotellaan, sovitaan, päätetään (suojelualueen perustamispäätös / luonnonsuojelukauppa) kiinteistö kerrallaan. Tarvitava henkilötyöpanos vaihtelee siis ratkaisevasti kiinteistöjen määrästä riippuen.

Ohjelmakauden vaihdoksesta ja järjestelmien viivästymisen vuoksi myös Pohjois-Karjalassa maaseuturahaston päätöksenteko (=suoritteet) käynnistyi vasta loppuvuodesta. Resursseja käytettiin ohjelmanvalmisteluun, tiedottamiseen ja kouluttamiseen.

Keski-Suomen ELY-keskus

Keski-Suomen ELY-keskuksessa sähköinen haku maatalojen aloitus- ja investointituissa ei ollut toivotulla tasolla. Kaikki aloitustukihakemukset tulivat paperilla ja investointituistakin kolmannes. Paperihakemusten käsittely on hitaampaa, mikä heikensi tuottavuutta.

Ympäristötuen erityistukisopimusten valmistelussa oli mukana maaseutuohjelman teknisellä avulla palkattu määräaikainen henkilö. Tämä heikensi jonkin verran tuottavuutta, kun esim. maastokäyntejä tehtiin osin yhdessä vakituisen henkilön kanssa, kun niitä olisi periaatteessa voinut tehdä yksinkin.

Maatilainvestointien ja aloitustukien tarkastuksia tehtiin vain 6 kpl ja ne tehtiin pääosin muiden tarkastusten ja matkojen yhteydessä, mikä paransi tuottavuutta.

Eläinvalvontojen tuottavuus oli Keski-Suomen ELY-keskuksessa ELY-keskusten parhaimmista. Tuottavuutta nosti se, että eläinvalvontoja teki kokenut työntekijä.

Myös luonnonsuojeluohjelmien toteutus ha 498 (156) oli Keski-Suomen ELY-keskuksessa valtakunnan parhaimmista. Keskimääräistä suurempi pinta-ala/htv johtui siitä, että ympäristöministeriö neuvotteli UPM Kymmene Oyj:n kanssa isoista suojelualueista, joiden pinta-ala kirjautui vuodelle 2015.

Ympäristöluvanvaraisten laitosten valvonta muuttui maksulliseksi v. 2015. Määräaikaistarkastusten osalta kiinnitettiin huomiota entistä huolellisempaan valmistautumiseen ja entistä laadukkaampien uudenmuotoisten tarkastuspöytäkirjojen laatimiseen sekä entistä huolellisempaan vuosi- ja osavuosisiraporttien tarkastamiseen. Vuosi oli harjaantumista uuteen käytäntöön ja se vei aiempaa enemmän työtunteja useammalta valvojalta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa nuorten viljelijöiden aloitustuki ja maatalouden investointitukipäätösten kohdalla näkyy sekä ohjelmakauden muutos että maatalojen epävarmuus tulevaisuuden osalta. Sisään saapuvien hakemusten määrä putosi aiemmista vuosista. Maatalojen aloitus- ja investointitukien maksatusten osalta näkyi taas kasvua suoritteiden määrässä. Tämä johtuu vuosien 2013 ja 2014 tehtyjen investointipäätösten valmistumisesta.

Ympäristötuen erityistukisopimusten ja ei-tuotannollisten investointitukien määrän putoaminen kolmanneksien aiemmilta vuosilta johtui tukijärjestelmämuutoksesta. Ympäristötuki muuttui ympäristökorvausjärjestelmäksi ja samalla suurin osa erityisympäristötukisopimustyypeistä muuttui lohkokohtaisiksi toimenpiteiksi, joita hallinnoivat alueen yhteistoiminta-alueiden maaseutuelinkeinoviranomaiset.

Vuotuinen peltolohkokesterin ristiintarkastusten määrä riippuu alueen päivitysdigitointialueen suuruudesta sekä tukihauksen yhteydessä tehtyjen karttakorjausten määrästä.

Eviran ja Tukesin tehtävät suoritettiin v. 2015 valvontasuunnitelman mukaisesti.

Liikennevastuualueen tehtäväkentän suoritteissa ei tapahtunut mitään erityisen poikkeavaa. Suoritteiden määrät olivat suunnilleen edellisvuosien tasolla.

METSO-ohjelman toteuttamisessa henkilöstön työpanos oli alkuvuoden sidottuna luonnonsuojeluohjelmien toteutukseen, mistä johtuen METSO-ohjelmaan pystyttiin panostamaan enemmän vasta loppukesästä lähtien.

Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjanmaan ELY-keskuksessa työvoimakoulutuksena hankittujen opiskelijapäivien taloudellisuus ja tuottavuus oli parempi, kuin ELY-keskuksissa keskimäärin. Taloudellisuus ja tuottavuus paranivat myös edellisiin vuosiin verrattuna.

Palkkaturvahakemuksia käsiteltiin huomattavasti edellisvuotta vähemmän, mikä vaikutti siihen, että niiden käsittelyn taloudellisuus ja tuottavuus olivat hieman ELY-keskusten keskiarvolukuja heikompia.

Vuonna 2015 maatilainvestointi- ja aloitustukipäätösten määrä (luku sisältää uudet päätökset ja oikaisupäätökset) väheni edellisvuodesta. Uuden ohjelmakauden hakemuksiin päästiin tekemään päätöksiä vasta syksyllä, ja hakuaijakin oli vain kaksi normaalivuoden neljään verrattuna.

Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit vähenivät v. 2015, koska suuri osa erityistukisopimuksista päättyi tai niitä päätettiin viran puolesta. Näiden osalta ei tehty päätöksiä. Päätökset joita tehtiin v. 2015, olivat päätöksiä sopimusten keskeyttämisestä viljelijän oman ilmoituksen perusteella. Maksupäätöksiä tehtiin myös vähemmän koska v. 2015 oli voimassa sopimuksia huomattavasti vähemmän. Suoritteissa ei ole mukana vuonna 2015 alkaneet uuden ohjelmakauden ympäristösopimukset ja luonnonsuojelun mukaisen tuotannon sitoumukset, joita haettiin ensimmäistä kertaa v. 2015. Nämä olivat ennen erityistukisopimuksia.

Kokotilavalvontojen taloudellisuus pysyi edellisen vuoden tasolla ja oli parempi, kuin ELY-keskuksissa keskimäärin, vaikka tilamäärä vähentyi ohjelmakauden vaihdon myötä. Eläinvalvontojen ja ristiintarkastusten osalta tuottavuus oli hieman ELY-keskusten keskiarvon alapuolella. Eläinvalvontojen määrään vaikuttaa otantamenetelmän muutos, kun kaikki tilan eläintuet valvotaan kerralla.

Eviran valvontasuunnitelman mukaisten tehtävien tuottavuus ja taloudellisuus muuttuivat edelliseen vuoteen verrattuna, johtuen valvontasuunnitelman painopisteistä. Vuonna 2015 esim. siemenmarkkinavalvonnat olivat painopisteenä, kun taas lannoitevalmisteiden valvonta ei. Tarkastukset tehtiin suunnitelman mukaisesti. Luomutuotannon valvonnan tarkastuspäätösten lukumäärä lisääntyi, koska vuonna 2015 haettiin enemmän lupia ja tehtiin enemmän päätöksiä esim. alhaisen jalostuksen osalta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa yritystukipäätösten sekä yritystukien maksatuspäätösten osalta taloudellisuus parantui aikaisempaan vuoteen verrattuna. Suoritteiden määrä kasvoi, koska uuden EU-ohjelmakauden ja uuden yritystukilain mukaisten tukipäätösten tekeminen käynnistyi tehokkaasti vuonna 2015. Lisäksi ohjelmakauden vaihtuessa tehtiin mittavasti maksatuspäätöksiä vanhan kauden hankkeisiin, mutta aloitettiin myös uuden kauden maksatusten ripeä käsittely. Sekä rahoitus- että maksatuspuolella henkilöstön määrä ja henkilöstökustannukset supistuivat vuonna 2015 YT-prosessin seurauksena.

Kuljetustuet keskitettiin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukseen vuoden 2015 alussa, eikä vertailulukua siltä osin ole varsinaisesti käytettävissä. Tuottavuuden voidaan kuitenkin sanoa olevan hyvällä tasolla, kun käsitelyä tehtiin vain 1,2 htv:n voimin.

Tienpidonlupien osalta taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta, koska käytössä olleiden henkilöresurssien määrä pieneni, lupamäärien pysyessä liki ennallaan.

Myös joukkoliikenteen sopimusliikenteen ja valtionapujen osalta taloudellisuus ja tuottavuus paranivat edellisestä vuodesta, koska suoritemäärät kasvoivat, runsaiden kesken sopimuskauden säästösyistä tehtyjen sopeuttamistoimien vuoksi. Tällöin sopimuksia jouduttiin uusimaan suunniteltua aikaisemmin. Samalla henkilöresurssit vähenivät hieman.

Maaseutupuolen taloudellisen tarkastelun perusteella tehokkuus oli keskimääräisen tehokasta tai hyvää.

YVA-hankkeiden suuri määrä näkyi tuottavuuden selkeänä paranemisena. Hankkeiden suuri määrä tuo synergiaetuja.

Luonnonsuojeluohjelmien toteuttamisessa aikaa kului erilaisten korvaustoimitusten hoitamiseen, mikä ei tuottanut suoritteita, mutta laski selkeästi tuottavuutta työajan käytön lisääntyessä suhteessa suoritteeseen. METSO-ohjelmassa vuosi 2014 oli parin suuren yksittäisen kaupan vuoksi ennätysvuosi, josta palattiin vuonna 2015 normaalitasolle.

Ys- yksikön kustannusvastaavuus parantui merkittävästi vuonna 2015. Taustalla oli lainsäädännön muutoksen johdosta käyttöön tullut lupavalvonnan maksullisuus. Yksikkö joutui lisäksi priorisoimaan tehtäviä tarkemmin henkilöstöpoistuman vuoksi.

Kainuun ELY-keskus

Kainuun ELY-keskuksessa työvoimakoulutusasioissa ELY-keskuksen yhtä käytettyä henkilötyövuotta kohti toteutettiin selvästi vähemmän koulutuspäiviä kuin maassa keskimäärin, mikä johtui koulutettavien pienemmästä ryhmäkoosta. Alkanut koulutus vaatii kuitenkin yhtä suuren työpanoksen ryhmäkoosta ja sen kautta koulutuspäivien määrästä riippumatta. Ryhmäkokoa rajoitti eri aloille jakautuva vähäinen työvoiman kysyntä ja tarve koulutettavista. Lisäksi joillekin aloille oli koulutettavissa olevista hakijoista niukkuutta. ELY-keskuksen itse toteuttamista hankkeista kirjautui myös työaikaa työvoimakoulutusasioihin. Hankkeissa tehtiin koulutustarpeen ennakointia, yhteishankintakoulutuksen suunnittelua ja koordinoointia sekä muuta koulutukseen liittyvää yhteistyötä.

Suoritteissa ”ympäristöluvanvaraiset laitokset/valvonta sekä YSL:n ja jätelain mukaiset ilmoitukset/ratkaisut” taloudellisuus/tuottavuus paranivat edellisvuodesta, mutta jäivät valtakunnallisesta keskiarvotasosta. Tämä selittyy toisaalta laajalla valvonta-alueella ja toisaalta vähäisillä tapausmäärillä.

Suoritteissa ”luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha” jäi taloudellisuus/tuottavuus merkittävästi valtakunnan keskiarvotasosta viime vuoden tapaan, mitä selittää se, että varsinainen ohjelmatoimitus on jo tehty ja

nyt on kyse enää erillisistä, pienistä yksittäiskohteista. Suoritteen ”METSO-toteutus (ha)” taloudellisuus/tuottavuus parani edellisvuodesta ollen nyt valtakunnallisella keskiarvotasolla.

Suoritteissa ”lausunnot YVA-arviointiohjelmista ja selostuksista (yht. kpl)”, ”luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa (kpl)”, ”vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty (kpl)” sekä ”vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista (kpl)” taloudellisuus/tuottavuus paranivat selkeästi ollen myös merkittävästi parempia kuin valtakunnallisesti keskimäärin. Tämä kertoo siitä, että näiden toimintoprosessien kehittämisessä, organisoinnissa ja resurssoinnissa on onnistuttu tarvetta vastaavasti.

Koko tilan valvontojen ja peltolohkorekisterin tarkastusten suoritekohtaiset hinnat laskivat edellisvuodesta, vaikka ne olivat yhä jonkin verran valtakunnan keskiarvoja suuremmat. Valvontakustannuksia lisäsi tietojärjestelmien toimimattomuus, mikä aiheutti turhaa odottelua tallennuksissa. Osa työstä siirtyi myös suunnitellusti talviajalle, mikä vaikeuttaa vertailtavuutta. Eläinten valvonta sujui kokonaisuutena tehokkaasti, mikä johtui siitä, että valvonnat tehtiin pääosin yksin. Eviran valvontojen painopisteenä ollut rehuvalvonta sujui myös tehokkaasti.

Lapin ELY-keskus

Lapissa tuottavuus oli vuonna 2015 keskimääräistä alempi työvoimakoulutuksen hankituissa opiskelijapäivissä, palkkaturvan käsitellyissä hakemuksissa, seurantaohjelman mukaisissa näytteissä sekä sopimusliikenteessä ja valtionavuissa.

Työvoimakoulutukseen käytettävissä olevat määrärahat laskivat ja näin ollen myös hankitut opiskelijatyöpäivät vähenivät. Työvoimakoulutuksen hinta oli Lapissa keskimääräistä korkeampi, mikä vaikuttaa myös opiskelijatyöpäivien määrää vähentävästi.

Palkkaturvahakemuksia tuli käsittelyyn varsin vähän, mikä näkyy alhaisempana tuottavuutena. Palkkaturvavalmistelijat käsitelivät Lapin hankkeiden lisäksi Uudenmaan ELY-keskuksen hakemuksia, mikä ei näy näissä tuottavuuslukuissa.

Seurantaohjelman näytteiden osalta vuosi 2015 oli poikkeuksellinen tehtävien ulkoistamisen ja YT-neuvotteluiden johdosta. Näytteitä otettiin aikaisempaa vähemmän. Tuottavuutta alentavat myös pitkät välimatkat.

Tuottavuus oli keskimääräistä parempi maatilojen aloitus- ja investointipäätöksien, peltolohkorekisterin ristiintarkastusten sekä luonnonsuojeluohjelmien toteutuksen osalta. Lapissa on paljon luonnonsuojelualueita ja näin ollen toimenpiteet kattavat laajat alueet.

Vuoden 2015 kustannus- ja henkilötyövuositiedot tehtäväryhmittäin

ELY-keskuksen toimintamenojen käyttö oli kertomusvuonna 201,0 M€ (v. 2014: 209,7 M€). Vähennystä toimintamenojen käytössä oli lähes 9 M€. Myös toimintamenoilla palkattujen henkilöiden määrä väheni. Toimintamenoilla palkattujen osuus oli v 2015 n. 2.880 henkilötyövuotta (v. 2014: 3.100 htv).

Toimintamenojen lisäksi muilla momenteilla oli palkattuna yhteensä n. 400 henkilötyövuotta (v. 2014 n. 600 htv). Muilla momenteilla palkatut työskentelivät mm. EU-osarahoitteisissa projekteissa ja vesivarojen käyttöön ja hoitoon liittyvissä tehtävissä.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten tehtäväryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän (TAIKA) pohjalta tehtäväryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Tehtäväryhmä	2015		2014		2013	
	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset
Alkukartoitus					0,0	255
Aloittavan yrittäjän palvelu					0,2	15 995
Alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu					348,4	26 899 706
Alueidenkäyttö ja rakentamisen ohjaus	132,4	12 727 343	145,2	18 352 850		
Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi	0,0	3 818	0,3	17 019		
Hallinnolliset tehtävät			78,6	4 214 444	25,4	1 405 702
Henkilöasiakkaiden neuvonta ja ohjaus pl. työttömyysturvaneuvonta	0,1	4 096	0,6	33 151		
Henkilöasiakkaiden työttömyysturvaneuvonta palveluprosessin aikana	0,0	1 024				
Kalatalouden tehtävät	52,9	10 807 157	57,9	4 081 284	61,4	4 243 836
Kasvintuotannon tarkastustehtävät	48,1	2 863 709	50,0	3 165 717	52,4	3 287 361
Luonnonsuojelu ja luonnonvarojen kestävä käyttö	161,0	15 652 794	207,8	18 712 840		
Maatalouden tukiasiat	86,8	5 482 962	92,8	6 003 130	101,4	6 483 945
Maatalouden valvonnat	250,7	14 591 595	259,5	16 089 276	255,7	15 695 674
Muu seurantakohde			3,7	296 878	56,7	4 781 226
Muut EU-tehtävät			191,3	13 119 935	197,1	14 660 674
Muut palvelut			39,4	5 707 107	0,2	3 557
Muut tehtävät	31,1	3 892 309				
Muut tukitoiminnot	140,9	14 119 715				
Osaamisen kehittämispalvelut ja työllistymisen tuki					54,8	2 816 868
Rahoituspalvelut	378,2	31 276 946	479,1	32 814 161	507,3	35 139 782
Rekrytointi	0,0	1 495	0,1	4 828		
Selvitykset ja seuranta ja ympäristötietoisuus					123,3	10 159 872
Siviilipalvelustoiminnan tehtävät	22,2	3 797 696	25,9	3 551 546		
Sivistystoimen palvelut	12,8	985 853	21,5	1 717 215	121,3	10 318 188
TE-palvelujen tukitoiminnot	3,5	257 707				
TE-toimistojen johtaminen ja toiminnan kehittäminen	0,1	14 199	0,3	22 244		
Tienpito ja liikenne	555,6	44 790 656	640,4	52 088 979	651,7	48 630 481
TY-neuvottelukunta	0,0	795	0,0	128	0,2	3 538
Työllisyys ja työvoimapalvelut	215,9	16 145 695	296,6	22 924 922	280,8	26 775 837
Työnantaja- ja yritysasiakkaiden neuvonta ja ohjaus	0,4	29 613	0,7	46 945		
Työnvälitys					0,2	22 293
Vesiensuojelu, merenhoito, seuranta	133,2	14 361 700	175,4	18 309 227		
Vesitalous	222,1	33 259 888	243,9	29 892 699		
Vesivarojen käyttö ja hoito					266,0	31 575 853
Yhteiset tieto- ja neuvontapalvelut	0,3	14 972	1,3	66 027		
Yleiset ympäristötehtävät					102,4	9 436 920
Ympäristönsuojelu					350,6	33 543 868
Ympäristönsuojelu ja YVA	359,0	45 581 305	399,2	70 598 704		
Ympäristötehtävien muut seurantakohteet					9,7	1 574 314
Ympäristötehtäviin liittyvät erikoistumistehtävät					43,9	4 257 333
Ympäristötehtäviin liittyvät tilauspalvelut					4,1	551 144
Yritys- ja työnantajapalvelut					0,9	71 241
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	161,2	12 895 692	207,1	15 868 379	192,6	15 041 745
Yhteensä	2 968,4	283 560 734	3 618,3	337 699 635	3 808,8	307 397 207

ELY-keskusten henkilötövuosimäärä väheni vuonna 2015 huomattavasti aikaisempaan vuoteen verrattuna. ELY-keskusten henkilötövuosimäärän vähenemiseen vaikuttivat keskuksille osoitetut säästöt sekä vuoden 2014 lopulla alkaneet yhteistoimintaneuvottelut, joista aiheutuneet henkilöstövähennykset toteutettiin vuoden 2015 aikana.

Työaika jakautui ELY-keskuksissa vuoden 2015 aikana pääosin samassa suhteessa ja samoille tehtäville, kuin vuonna 2014. Näin ollen toiminnan painopisteissä ei tapahtunut suuria muutoksia.

Myös oman toiminnan kustannukset vähenivät edellisestä vuodesta huomattavasti keskuksille osoitettujen säästöjen sekä YT-neuvottelujen johdosta. Henkilöstökulut vähenivät merkittävästi aikaisempaan vuoteen verrattuna. Lisäksi KEHA-keskuksen toimenpiteillä saatiin säästöjä toimitilakuluissa, hankintakuluissa ja tietohallintokuluissa. Myös matkakulut vähenivät aikaisempaan vuoteen verrattuna.

Seuraavassa taulukossa esitetään ELY-keskusten henkilötövuosien kehitys vastuualueittain vuosina 2013 - 2015. Ao. raportti on ajettu ELY-keskusten henkilötietojärjestelmästä.

ELY-KESKUSTEN HENKILÖTYÖVUODET VUOSINA 2015, 2014 ja 2013 SEKÄ HENKILÖTYÖVUOSIEN KEHITYS V. 2013 - 2015															
Henkilötyövuodet	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	YHTEENSÄ	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	YHTEENSÄ	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	YHTEENSÄ	Muutos v. 2013 - 2015			Muutos v. 2013 - 2015		
										Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	YHTEENSÄ	Toiminta- menoilla	Muilla varoilla	YHTEENSÄ
										Muutos %	Muutos %	Muutos %	Muutos htv	Muutos htv	Muutos htv
	2015	2015	2015	2014	2014	2014	2013	2013	2013						
E-vastuualue	813	105	918	909	184	1 093	979	221	1 201	-17,0 %	-52,8 %	-23,6 %	-166	-117	-283
L-vastuualue	476	0	476	524	8	532	544	6	549	-12,4 %	-100,0 %	-13,3 %	-67	-6	-73
Y-vastuualue	748	146	894	813	200	1 013	823	229	1 052	-9,1 %	-36,2 %	-15,0 %	-75	-83	-158
Muut ELY-keskuksen sisäiset yksiköt	251	143	394	699	227	926	686	223	909	-63,5 %	-35,8 %	-56,7 %	-435	-80	-515
Yhteiset yksiköt (w. 2013-2014:AHTI, ELY TH, TAHE, TE-ASPA) (v. 2015: TE-ASPA ja KEHA)	595	8	603	188	10	199	271	14	285	119,6 %	-43,3 %	111,7 %	324	-6	318
YHTEENSÄ	2 883	401	3 285	3 133	630	3 764	3 303	693	3 996	-12,7 %	-42,1 %	-17,8 %	-420	-291	-711
ELVI (Pohjanmaan ELYssä) sisältyy vv. 2013 2014 kohtaan "Muut ELY-keskuksen sisäiset yksiköt"															

Myös tästä näkee, että ELY-keskusten henkilötyövuodet ovat vähentyneet tasaisesti jokaisella vastuualueella. Henkilötyövuodet ovat vähentyneet n. 13% vuosina 2014 ja 2015 (lähes 18% vuosina 2013-2015). Yhteisten yksiköiden henkilötyövuodet ovat lisääntyneet ja muiden ELY-keskuksen sisäisten yksiköiden henkilötyövuodet ovat vähentyneet. Tätä selittää KEHA-keskuksen perustaminen. V. 2015 alusta hallinnolliset tehtävät keskitettiin ELY-keskuksista, TE-toimistoista ja ELY-keskusten erillisyyksistä KEHA-keskukseen.

1.3.1.2 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus TE-toimistoissa

TE-toimistoille ei ole laskettu taloudellisuus- ja tuottavuustunnuslukuja. Sen sijaan TE-toimistojen osalta esitetään taloudellisuuden ja tuottavuuden sijaissuureina TE-toimistojen tehtäväryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja.

TE-toimistojen toimintamenojen käyttö oli kertomusvuonna n. 147,8 milj. euroa (v. 2014: 153,9 M€). Vähennystä toimintamenojen käytössä oli n. 6 M€. Myös toimintamenoilla palkattujen henkilöiden määrä väheni. Toimintamenoilla palkattujen osuus oli v 2015 n. 2.800 henkilötyövuotta (v. 2014 n. 2.900 htv).

Toimintamenojen lisäksi muilla momenteilla oli palkattuna yhteensä n. 375 henkilötyövuotta (v. 2014 n. 400 htv). Suurin osa näistä, n. 370 henkilötyövuotta, oli palkattuna työllisyysmäärärahoilla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty taloudellisuuden ja tuottavuuden sijaissuureina TE-toimistojen tehtäväryhmittäisiä kustannus- ja henkilötyövuositietoja. Tiedot perustuvat ELY-keskusten yhteiseen kustannuslaskentaan. Kokonaiskustannukset on laskettu työajanseurantajärjestelmän (TAIKA) pohjalta tehtäväryhmittäin. Kokonaiskustannuksissa on otettu huomioon henkilöstön palkat ja muut oman toiminnan kulut.

Kustannuslaskennan mukaan sekä kokonaiskustannukset että henkilötyövuodet näyttävät kasvaneen edellisestä vuodesta. Tämä johtuu budjetointitavan ja laskentatavan muutoksesta. V. 2015 alusta hallinnolliset tehtävät keskitettiin KEHA-keskukseen. Samalla hallinnollisia kustannuksia budjetoitiin KEHA-keskuksen maksettavaksi. KEHA-keskus maksoi mm. toimitilavuokrat, tietohallintokulut jne. hallinnolliset kulut kaikkien ELY-keskusten ja TE-toimistojen puolesta. Kustannuslaskennassa nämä KEHA-keskuksen (ELY-keskusten ja TE-toimistojen) puolesta maksamat kulut, n. 80 M€, vyörytettiin ELY-keskusten ja TE-toimistojen laskelmiin ensin toimintamenomomenttien suhteessa ja sen jälkeen muiden kustannusten suhteessa. (Vrt. edellä ELY-keskusten laskelmiin, jossa kokonaiskustannukset vähenivät n. 54 M€ vuosina 2014-2015).

Tehtäväryhmä	2015		2014		2013	
	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset	Htv	Kokonais-kustannukset
Aloittavan yrittäjän palvelu					64,3	3 793 130
Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi	478,4	27 580 530	459,7	26 194 653		
Hallinnolliset tehtävät			11,3	839 214	6,8	410 212
Henkilöasiakkaiden neuvonta ja ohjaus pl. työttömyysturvaneuvonta	1 738,2	104 507 029	1 775,5	103 775 651		
Henkilöasiakkaiden työttömyysturva-neuvonta palveluprosessin aikana	149,7	8 424 910	167,0	9 475 638		
Henkilöstöhallinto	10,2	754 859				
Johtaminen	3,5	325 638				
Maatalouden tukiasiat	0,3	13 016	0,1	5 685		
Muu seurantakohde			1,9	102 426	2,7	154 329
Muut EU-tehtävät			6,2	423 821	15,2	891 509
Muut palvelut					33,4	1 866 472
Muut tukitoiminnot	22,2	1 395 572				
Osaamisen kehittämispalvelut ja työllistymisen tuki					1 256,3	75 548 579
Rahoituspalvelut			0,1	10 289		
Rekrytointi	224,6	13 084 875	219,8	12 736 778		
Sivistystoimen palvelut	0,0	689	0,0	704	0,3	15 137
Taloushallinto	1,4	85 980				
Tietohallinto	1,3	84 845	2,3	145 646	0,9	52 837
Tietohallintopalvelut					0,0	988
Toiminnan kehittäminen	7,9	567 317				
TY-neuvottelukunta	31,2	2 615 718	42,1	3 410 261	6,8	615 264
Työllisyys ja työvoimapaalvelut	56,6	3 305 641	79,2	4 572 096	43,5	2 463 545
Työnantaja- ja yritysasiakkaiden neuvonta ja ohjaus	300,7	17 696 986	255,0	14 969 180		
Työnvälitys					936,9	52 652 874
Työttömyysturva					381,8	21 441 821
Vesitalous			0,3	14 207		
Viestintä	0,3	18 776				
Yhteiset tieto- ja neuvontapalvelut	71,7	4 004 053				
Ympäristönsuojelu ja YVA	0,2	12 355	0,0	677	0,0	1 364
Yritys- ja työnantajapalvelut			47,3	2 632 351	352,2	24 013 082
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	9,2	528 653	7,9	472 703	4,8	286 506
Yhteensä	3 107,5	185 007 440	3 075,5	179 781 982	3 105,7	184 207 647

Seuraavissa taulukoissa esitetään vastaavat henkilötyövuosi- ja kustannustiedot TE-toimistoista tehtäväryhmittäin ja ELY-alueittain.

TE-toimistojen henkilötyövuodet tehtäväryhmittäin ja ELY-alueittain vuosilta 2014-2015:

Summa / RD Yhteensä, TET	UUD		VAR		SAT		HÄM		PIR		KAS		ESA		POS	
Tehtäväryhmä	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi	134	129	39	46	26	26	32	26	46	47	35	28	16	14	18	17
Henkilöasiakkaiden neuvonta ja ohjaus pl. työttömyysturvaneuvonta	400	420	158	148	74	74	155	150	148	151	124	130	45	41	86	100
Henkilöasiakkaiden työttömyysturvaneuvonta palveluprosessin aikana	38	40	19	18	7	10	14	17	5	8	8	8	2	2	4	5
Rekrytointi	39	56	12	12	10	10	12	9	45	33	20	20	5	5	13	10
Sivistystoimen palvelut							0			0		0				
TY-neuvottelukunta	13	13	5	4	0	0	3	3	4	3	0	0	0	7	2	2
Työllisyys ja työvoimapalvelut	10	22	7	12	8	11	5	7	2	0	1	1	3	3	0	1
Työnantaja- ja yritysasiakkaiden neuvonta ja ohjaus	92	64	24	20	15	15	20	15	25	24	20	17	5	9	13	14
Yhteiset tieto- ja neuvontapalvelut	23	18	8	3	5	2	4	1	1	1	3	2	1	2	5	3
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	4	3	1	1	1	1	0	0	0	0	0	1	1	0		
Muut tehtävät	9	7	5	1	3		3		4	7	2		2		1	
Kaikki yhteensä	763	773	277	265	150	150	249	229	280	275	212	207	80	83	143	152
Summa / RD Yhteensä, TET	POK		KES		EPO		POH		POP		KAI		LAP		Yhteensä	
Tehtäväryhmä	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi	15	16	19	18	17	16	18	18	31	30	7	8	25	20	478	460
Henkilöasiakkaiden neuvonta ja ohjaus pl. työttömyysturvaneuvonta	64	65	98	85	58	57	67	79	133	137	48	48	80	90	1 738	1 775
Henkilöasiakkaiden työttömyysturvaneuvonta palveluprosessin aikana	4	5	10	10	11	11	7	8	9	10	7	8	4	5	150	167
Rekrytointi	6	7	15	11	10	10	9	8	17	16	3	3	10	9	225	220
Sivistystoimen palvelut		0										0			0	0
TY-neuvottelukunta	0	1	0	2	1	2	3	6	0	0	0	0		0	31	42
Työllisyys ja työvoimapalvelut	4	3	3	7	1	1	2	3	4	2	5	5	2	0	57	79
Työnantaja- ja yritysasiakkaiden neuvonta ja ohjaus	10	11	16	10	7	7	11	12	25	18	6	6	13	13	301	255
Yhteiset tieto- ja neuvontapalvelut	5	2	5	9	1	0	3	0	6	2	1	1	1	1	72	47
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	1	1	0	0			0	0		0		0	1	0	9	8
Muut tehtävät	4	2	2		1	1	3	1	4		2		2		46	
Kaikki yhteensä	112	113	168	152	105	107	123	135	228	217	79	78	138	140	3 106	3 076

TE-toimistojen oman toiminnan kustannukset tehtäväryhmittäin ja ELY-alueittain vuosilta 2014-2015:

Summa / RD Yhteensä, TET	UUD		VAR		SAT		HÄM		PIR		KAS		ESA		POS	
Tehtäväryhmä	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi	7 146 220	7 357 084	1 998 170	2 532 388	1 689 377	1 384 815	1 541 906	1 405 056	2 989 103	2 886 342	1 920 627	1 595 828	1 285 176	903 374	1 444 948	983 766
Henkilöasiakkaiden neuvonta ja ohjaus pl. työttömyysturvaneuvonta	24 090 670	24 942 556	8 457 866	8 064 312	4 805 397	4 097 401	7 550 414	8 505 944	11 096 357	9 597 764	5 916 907	7 409 605	3 582 469	2 780 637	7 503 590	5 947 488
Henkilöasiakkaiden työttömyysturvaneuvonta palveluprosessin aikana	2 084 615	2 274 351	971 963	935 159	408 449	534 931	694 235	980 148	323 867	459 405	453 353	483 630	176 776	143 875	318 667	282 035
Rekrytointi	2 019 982	3 529 009	613 418	657 156	567 040	531 249	584 566	488 115	2 871 835	2 010 360	1 148 818	1 068 028	370 674	297 281	1 018 045	541 406
Sivistystoimen palvelut							689			505		20				
TY-neuvottelukunta	879 368	1 222 293	510 137	309 028	12 557	29 224	258 294	252 908	339 734	252 857	6 801	11 671	14 392	491 377	307 852	166 048
Työllisyys ja työvoimapalvelut	580 508	1 338 192	366 340	671 105	471 308	583 562	235 660	360 123	149 094	18 280	35 016	77 409	280 879	211 492	24 060	48 469
Työnantaja- ja yritysasiakkaiden neuvonta ja ohjaus	4 986 413	3 670 988	1 280 270	1 087 490	890 543	835 863	980 424	849 904	1 699 408	1 497 837	1 191 620	967 923	410 531	590 975	1 074 290	841 866
Yhteiset tieto- ja neuvontapalvelut	1 182 005	964 236	407 740	176 991	267 548	132 808	209 402	77 631	50 549	63 983	157 809	97 099	53 690	99 734	388 390	163 659
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	201 808	174 225	44 686	68 999	38 223	35 414	8 711	2 749	33 846	12 538	6 125	37 041	73 373	3 940		
Muut tehtävät	639 306	527 833	334 645	72 982	170 151	24 936	161 990	26 010	333 156	520 406	192 378	6 257	132 966	5 967	133 289	39 699
Kaikki yhteensä	43 810 894	46 000 767	14 985 235	14 575 609	9 320 594	8 190 202	12 226 291	12 948 588	19 886 949	17 320 277	11 029 452	11 754 511	6 380 925	5 528 651	12 213 133	9 014 436
Summa / RD Yhteensä, TET	POK		KES		EPO		POH		POP		KAI		LAP		Yhteensä	
Tehtäväryhmä	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Asiakkaiden palvelutarpeen arviointi	1 210 667	1 011 773	945 003	959 302	881 939	832 281	912 791	912 139	1 702 513	1 749 415	400 451	419 947	1 511 642	1 261 143	27 580 530	26 194 653
Henkilöasiakkaiden neuvonta ja ohjaus pl. työttömyysturvaneuvonta	4 929 597	4 164 151	4 947 912	4 859 379	3 014 805	2 915 480	3 561 628	4 274 259	7 332 151	7 978 530	2 764 949	2 570 284	4 952 316	5 667 863	104 507 029	103 775 651
Henkilöasiakkaiden työttömyysturvaneuvonta palveluprosessin aikana	276 105	339 624	462 788	555 575	607 488	631 304	348 755	418 403	501 494	580 575	545 146	527 806	251 207	328 817	8 424 910	9 475 638
Rekrytointi	477 931	447 333	769 956	562 211	499 256	527 048	478 556	423 379	931 179	925 977	159 295	145 690	574 324	582 537	13 084 875	12 736 778
Sivistystoimen palvelut		47										132			689	704
TY-neuvottelukunta	24 095	45 738	30 096	143 656	43 254	117 648	181 028	344 606	4 451	4 463	3 659	18 219		525	2 615 718	3 410 261
Työllisyys ja työvoimapalvelut	272 104	198 953	126 221	425 551	42 225	58 091	118 676	169 113	196 258	122 508	313 767	274 068	93 525	15 180	3 305 641	4 572 096
Työnantaja- ja yritysasiakkaiden neuvonta ja ohjaus	821 216	734 667	806 869	559 183	409 031	404 406	569 108	633 886	1 404 584	1 107 805	365 600	356 500	807 078	829 887	17 696 986	14 969 180
Yhteiset tieto- ja neuvontapalvelut	362 563	120 136	247 629	477 732	30 781	13 627	136 706	19 334	340 948	139 061	78 099	34 974	90 193	51 345	4 004 053	2 632 351
Yritys- ja yrittäjyyspalvelut	50 748	98 266	10 841	12 226			11 563	1 134		6 975		6 336	48 729	12 861	528 653	472 703
Muut tehtävät	300 723	157 342	66 264	8 150	75 414	50 579	193 233	48 997	227 706	36 564	128 805	15 013	168 331	0	3 258 358	1 541 966
Kaikki yhteensä	8 725 750	7 318 030	8 413 579	8 562 965	5 604 194	5 550 464	6 512 045	7 245 250	12 641 285	12 651 873	4 759 771	4 368 971	8 497 344	8 750 157	185 007 440	179 781 982

Kaiken kaikkiaan sekä kokonaiskustannukset että henkilötyövuodet näyttävät kasvaneen edellisestä vuodesta. Tämä johtuu kuitenkin, kuten edellä jo kerrottiin, budjetointitavan ja laskentatavan muutoksesta. V. 2015 alusta hallinnolliset tehtävät keskitettiin KEHA-keskukseen. Samalla hallinnollisia kustannuksia budjetoitiin KEHA-keskuksen maksettavaksi. KEHA-keskus maksoi mm. toimitilavuokrat, tietohallintokulut jne. hallinnolliset kulut kaikkien ELY-keskusten ja TE-toimistojen puolesta. Kustannuslaskennassa nämä KEHA-keskuksen (ELY-keskusten ja TE-toimistojen) puolesta maksamat kulut n. 80 M€ vyörytettiin ELY-keskusten ja TE-toimistojen laskelmiin ensin toimintamenomomenttien suhteessa ja sen jälkeen muiden kustannusten suhteessa. Esim. Pohjois-Savon TE-toimistolla ja Pirkanmaan TE-toimistolla oli huomattava määrä muita kustannuksia v. 2015 muihin TE-toimistoihin verrattuna. Pohjois-Savon TE-toimistossa tehtiin vuonna 2015 mm. käyttöomaisuuteen liittyviä poistoja ja romutuksia vajaan 200.000 euron edestä. Pirkanmaan TE-toimistossa ostettiin muita asiantuntijapalveluja, mm. starttiselvityksiä n. 250.000 euron edestä.

Kokonaiskustannusten nousu johtui laskentatavan muutoksesta. Tämä huomioiden, TE-toimistojen toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden voidaan arvioida pysyneen vuonna 2015 ennallaan tai jopa hieman parantuneen. TE-toimistoissa sekä toimintamenojärärahöjen käyttö että henkilöstömäärä vähenivät v. 2015 aikana. TE-toimistoissa jatkettiin v. 2015 TE-palveluiden uudistamista valtakunnallisen mallin mukaan, haluttujen muutosten läpiviemiseksi palveluprosesseihin. Uusia palvelukanavia otettiin käyttöön. Toimintamallin muutosten lisäksi toimintaa sopeutettiin väheneviin resursseihin. Pysyväisluonteista henkilöstöä jouduttiin työnhakija-asiakkaiden merkittävän lisäyksen takia paikkaamaan määräaikailla rekrytoinneilla, jolloin haasteeksi muodostuivat uusien työntekijöiden perehdytys ja asiakaspalvelun tehokkuuden ja laadun takaaminen. Kysyntää palveluille olisi ollut käytettävissä olleita määrärahoja enemmän mm. starttirahoitukseen, tukityöllistämiseen ja muihin työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin.

Sähköisiä palveluita kehitettiin ja niiden käyttö yleistyi TE-toimistojen asiakaskunnassa v. 2015 aikana.

Vuoden 2015 aikana kokeiltiin myös uusia palvelun tuottamistapoja, mm. Uudenmaan ja Pirkanmaan TE-toimistoissa työvoimapalvelujen tulosperusteisia hankintoja. Tulosperusteisessa ostopalvelupiloteissa tavoitteena oli löytää uusia keinoja ehkäisemään työttömyyden pitkittymistä ja vähentämään pitkäaikaistyöttömyyttä. Tavoitteena oli kokeilla hankintoja, joissa palvelusta maksettava hinta määräytyy tuloksellisuuden, ei niinkään palvelun sisällön perusteella.

Työnantaja- ja yrityspalveluissa painopisteinä olivat yhteistyö muiden yrityspalveluorganisaatioiden kanssa, työnantajakäyntien lisääminen ja avointen työpaikkojen hoidon tehostaminen. Työnhakijapalveluissa painotettiin nuorisotakuun hoitamista ja työttömyyden pitkittymisen ehkäisemistä. Valitettavasti yleinen taloudellinen taantuma lisäsi työttömyyttä, vähensi työpaikkojen määrää ja söi siten mahdollisuuksia saavuttaa tuloksia valituilla painopistealueilla.

1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

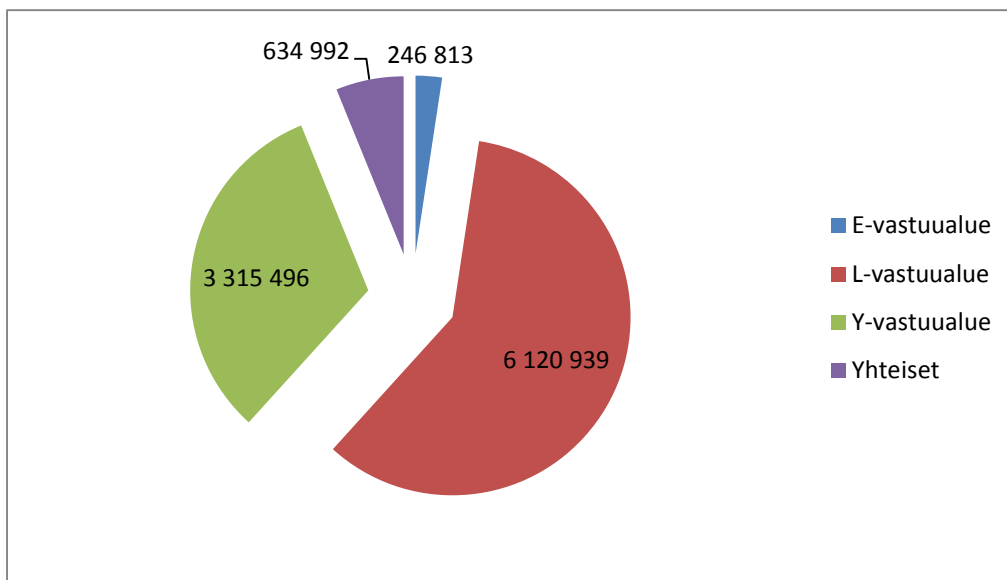
Kunkin ELY-keskuksen maksullisen toiminnan tuloksesta ja kannattavuudesta on laadittu analyysi. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Maksullisen toiminnan tuottojen määrä väheni varainhoitovuonna 9 %. Suurin osa, 10,3 milj. euroa (98 %), maksullisen toiminnan tuotoista muodostui maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista. Tuotoista 170.942 euroa oli maksuperustelain mukaisia liiketaloudellisesti hinnoiteltuja suoritteita. Erityislakien perusteella määrättävistä maksuista tai hinnoiteltavista suoritteista saadut tuotot olivat vielä vähäisempiä (2.653 euroa). Näistä kummastakaan osa-alueesta ei ole laadittu laskelmaa tuottojen vähäisyyden vuoksi.

Tileistöpoistoja maksullisen toiminnan saamisista tehtiin varainhoitovuoden aikana 26.865 euroa.

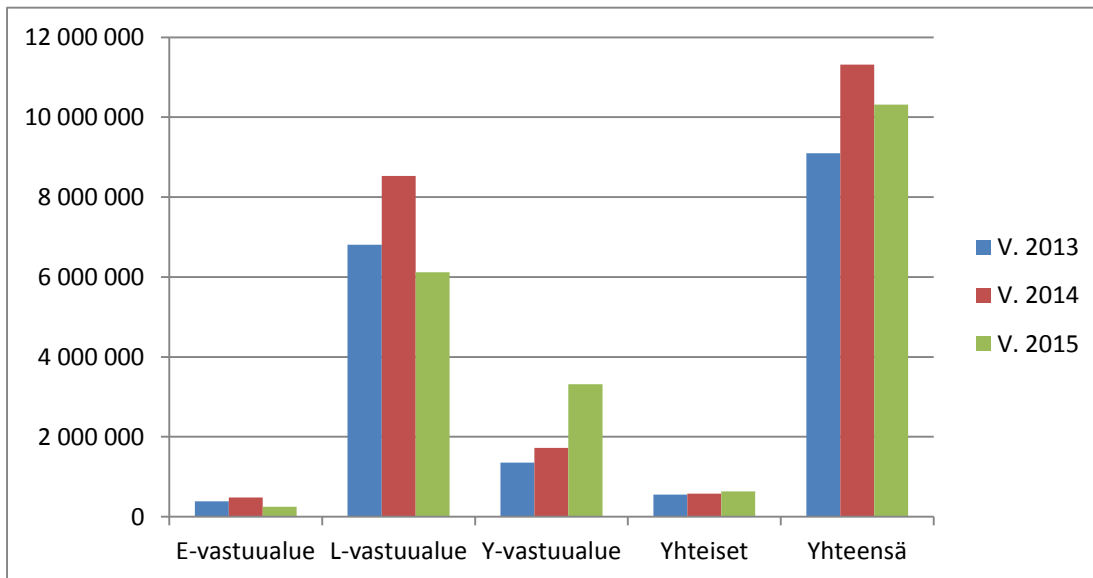
Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot 10,3 milj. euroa jakautuivat vastuualueittain seuraavasti:

	V. 2015	
E-vastuualue	246 813	2 %
L-vastuualue	6 120 939	59 %
Y-vastuualue	3 315 496	32 %
Yhteiset	634 992	6 %
Yhteensä	10 318 240	100 %

Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot vähenivät kirjanpitoyksiköitasolla edellisestä vuodesta 9 %, vaikka Y-vastuualueen tuotot lisääntyivät 92 %.

	V. 2013	V. 2014	V. 2015	Muutos vv. 2014-2015
E-vastuualue	383 345	485 394	246 813	-49 %
L-vastuualue	6 810 693	8 527 292	6 120 939	-28 %
Y-vastuualue	1 352 394	1 726 272	3 315 496	92 %
Yhteiset	552 212	578 043	634 992	10 %
Yhteensä	9 098 644	11 317 001	10 318 240	-9 %

E-vastuualueen julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot koostuivat pääosin kalastuslain ja asetuksen mukaisista päätöksistä ja luvista sekä maataloustuen oikaisuvaatimuspäätöksistä.

Valtioneuvosto siirsi 30.12.2014 antamallaan asetuksella (1392/2014) ELY-keskusten kalatalouspalveluryhmien tehtävät Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskusten kalatalouspalveluyksiköiden hoidettavaksi. Tämä yhdistyminen vaikutti maksullisen toiminnan tuottojen määrän lisääntymiseen näissä ELY-keskuksissa ja vastaavasti vähentymiseen muissa ELY-keskuksissa. Maksut koostuvat pääosin kalastuksenvalvojien hyväksymispäätöksistä, istutuslupapäätöksistä, kalastusopaslupapäätöksistä ja yleisen kalatalousedun valvontaan liittyvistä kalataloudellisten tarkkailuohjelmien hyväksymispäätöksistä.

L-vastuualueen tuotot muodostuivat pääasiassa tiestön käyttö- ja työluvista, tiestön liikennöintiin liittyvistä taksi, tavaraliikenne- ja joukkoliikenneluvista ja Lapin ELY-keskukseen valtakunnallisesti keskitetystä siirtajoneuvokäsittelystä.

L-vastuualueen maksullisen toiminnan tuotot vähenivät vuodesta 2014 johtuen mm. lupien hintojen alentamisesta kustannusvastaavuuden mukaiseksi. Esim. taksiluvan vuosittaisen valvontamaksun lupahinta alentui 100 eurosta 33 euroon.

Y-vastuualueen tuotot lisääntyivät merkittävästi vuoteen 2014 verrattuna. Tämä johtui siitä, että ympäristöluvanvaraisten laitosten valvonta muuttui uuden ympäristösuojelulain (527/2014) myötä maksulliseksi. Maksullisia valvontasuoritteita ovat mm. valvontasuunnitelman mukaiset määräaikaistarkastukset sekä ympäristöluvassa määrättyjen kuukausi-, osavuosi- ja vuosiraporttien tarkastukset. Y-vastuualueen tuotoista lähes puolet, 1,8 milj. euroa (49 %), koostui ympäristönsuojelun valvontamaksuista.

Lisäksi tuottoja kertyi ympäristö- ja luonnonsuojelulain mukaisista päätöksistä, vastuualueen hallinnoimiin rekistereihin kirjattavista ilmoituksista, erilaisista poikkeamis-, kiello- ja rajoituspäätöksistä ja ympäristövai-
kutusten arviointi (YVA) -lausunnoista.

Eniten tuottoja julkisoikeudellisista suoritteista kertyi Pirkanmaan ELY-keskukselle (4,0 milj. euroa) ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle (2,3 milj. euroa).

Pirkanmaan ELY-keskukselle keskitetyistä lupapalveluista kertyi noin 87 % ko. ELYn julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoista. Näistä erikoiskuljetuslupia oli 1,6 milj. euroa. Keskitettyjen lupapalvelujen lupatulojen määrä pysyi edelliseen vuoteen verrattuna ennallaan.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen sijoitetut tavara- ja joukkoliikenteen lupapalvelut muodostivat 77 % ko. ELYn julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoista. Näiden tuottojen määrä väheni 56 % edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä johtui mm. lupien edellä kerrotusta hintojen alentamisesta kustannusvastaavuuden mukaiseksi. V. 2014 peritty tavara- ja joukkoliikenteen valvontamaksu 90 euroa poistettiin myös maksuasetuksesta kokonaan.

Vähiten, alle 10.000 euroa, tuottoja kertyi Satakunnan ja Pohjanmaan ELY-keskuksille. Näissä ELY-keskuksissa on vain E-vastualue.

Julkisoikeudelliset suoritteet syntyvät asiakaslähtöisesti, joten niiden määrään ei virasto itse voi vaikuttaa ja tavoitetta maksullisen toiminnan myyntituotoille voi olla vaikea asettaa. Talousarviossa on merkitty aikaisempien vuosien toteutumien perusteella tavoitteeksi 12 milj. euroa. Julkisoikeudellisesta suoritteesta perittävän maksun suuruuden tulee kuitenkin vastata suoritteen tuottamisesta aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää, ellei suoritetta ole hinnoiteltu alle omakustannusarvon. ELY-keskusten maksupolitiikassa on linjattu mm.

- Julkisoikeudellisista suoritteista peritään pääsääntöisesti omakustannusarvoa vastaava hinta.
- Omakustannusarvoa alempana perittävien maksujen tulee kattaa vähintään 75 % suoritteen tuotantokustannuksista.
- Tavoitteena on, että vuonna 2017 keskimääräinen kustannusvastaavuus on 90 %.

Vuonna 2015 kustannusvastaavuus oli 93 % (v. 2014 100 %). Kustannusvastaavuus-% vaihteli 5 ja 144 prosentin välillä.

Valvontoihin liittyvissä työajan kirjauksissa ilmeni, että tarkastuksiin ja raportointiin käytettyä työaikaa ei ollut kirjattu täysimääräisesti maksullisille suoritteille varsinkaan alkuvuodesta. Tämä johtui siitä, että asia ja käytännöt olivat uusia, ohjeistus viipyi ja ne otettiin käyttöön vuoden aikana vähitellen. Kirjausten valvontakaan ei ollut riittävää niin, että olisi pystytty tekemään korjausta työaikakirjauksiin vielä 2015 puolella. Vuonna 2016 pitäisi saada todellisempi kuva käytettävästä työajasta.

Poikkeamislupapäätösten kustannusvastaavuuteen vaikuttaa se, että eri vuosina hakemuksiin käytettävä työaika vaihtelee paitsi hakemusten määrän, myös niiden työläyden takia. Vaikeat hakemukset vievät enemmän työaikaa. Osa hakemuksista on sellaisia, joiden käsittely on aloitettu ja työaikaa kirjattu, mutta hakemus onkin peruttu tai sitä ei vielä ko. vuonna saatu valmiiksi.

YVA-lausunnoista saatavien tulojen määrä riippuu annettavien lausuntojen lukumäärästä. Lausuntojen lukumäärä puolestaan riippuu täysin siitä, kuinka monta YVA-hanketta kulloisenakin vuonna on vireillä. Viereille tulevien hankkeiden määrään ELY-keskus ei voi vaikuttaa. Kustannusvastaavuutta olisi parempi tarkastella hankekohtaisesti eikä vuosikohtaisesti. Tämä johtuu siitä, että yksittäisen hankkeen kohdalla työaikaa voidaan käyttää maksulliseen YVA-toimintaan kahtena eri vuotena. Tulot ko. hankkeen osalta kuitenkin kirjautuvat vasta lausunnon antamisen jälkeen. Esim. vuonna 2015 marras-joulukuussa on käytetty työaikaa hankkeeseen, josta annetaan lausunto vasta maaliskuussa 2016.

Pienimmät prosentit johtuivat siitä, että ko. ELY-keskuksilla tuotot olivat vähäisiä ja satunnaisia, jolloin niitä vastaavien kustannusten seurantaan ei ollut kiinnitetty riittävästi huomiota.

MAKSULLISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
Maksuperustelain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet

																Vuosi 2015 toteutuma	Vuosi 2015 tavoite	Vuosi 2014 toteutuma	Vuosi 2013 toteutuma
	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Kpy 380 yhteensä			
TUOTOT																			
Maksullisen toiminnan tuotot					¹⁾	²⁾													
Maksullisen toiminnan myyntituotot	837 923	749 625	470	241 121	4 045 696	280 821	106 698	349 321	151 054	212 046	2 280 341	1 470	502 800	133 094	426 421	10 318 900	12 000 000	11 317 001	9 098 644
Maksullisen toiminnan muut tuotot	3 522	-1 360		-1 052	-1 427	-8 324	-204			-390	-6 641	-45	535	0	-2 153	-17 538		-37 210	-943
Tuotot yhteensä	841 445	748 265	470	240 069	4 044 270	272 498	106 493	349 321	151 054	211 656	2 273 700	1 425	503 336	133 094	424 267	10 301 362	12 000 000	11 279 792	9 097 701
KOKONAISKUSTANNUKSET																			
Erilliskustannukset																			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						36 937		693								37 630		2 653	387
Henkilöstökustannukset	791 366	509 116	7 211	118 547	1 705 285	167 096	113 521	306 621	123 480	186 834	1 146 582	8 986	466 059	119 310	412 372	6 182 386		5 677 192	4 162 434
Vuokrat																			
Palvelujen ostot		122 514			311 805	5 389		78 804		22 942	43 412				54 473	639 339		766 990	528 191
Muut erilliskustannukset	121 495	574 928		7 831	158 490	24 343	47 779	97 936	42 706	24 952	69 148	561	71 469	38 942	50 514	1 331 094		1 994 923	798 246
Erilliskustannukset yhteensä	912 861	1 206 558	7 211	126 378	2 175 580	233 765	161 299	484 053	166 186	234 729	1 259 142	9 547	537 528	158 252	517 359	8 190 448	9 300 000	8 441 758	5 489 258
Osuus yhteiskustannuksista																0		0	0
Tukitoimintojen kustannukset	433 008	296 384	1 778	51 211	727 631	82 605	73 441	106 428	84 562	54 176	322 910	3 212	184 096	50 178	183 881	2 655 499		2 643 027	3 263 358
Poistot					180 971											180 971		180 971	180 971
Korot																0		7 239	10 858
Muut yhteiskustannukset														28 846		28 846		29 442	16 858
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	433 008	296 384	1 778	51 211	908 602	82 605	73 441	106 428	84 562	54 176	322 910	3 212	184 096	79 024	183 881	2 865 316	4 000 000	2 860 678	3 472 044
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 345 868	1 502 942	8 989	177 590	3 084 181	316 369	234 740	590 482	250 748	288 905	1 582 052	12 759	721 623	237 276	701 240	11 055 765	13 300 000	11 302 436	8 961 302
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot - kustannukset)	-504 424	-754 677	-8 519	62 480	960 088	-43 871	-128 247	-241 161	-99 694	-77 248	691 648	-11 334	-218 288	-104 182	-276 973	-754 403	-1 300 000	-22 645	136 398
Kustannusvastaavuus-%	63 %	50 %	5 %	135 %	131 %	86 %	45 %	59 %	60 %	73 %	144 %	11 %	70 %	56 %	61 %	93 %	90 %	99,8 %	101,5 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																			
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN	-504 424	-754 677	-8 519	62 480	960 088	-43 871	-128 247	-241 161	-99 694	-77 248	691 648	-11 334	-218 288	-104 182	-276 973	-754 403	-1 300 000	-22 645	136 398
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki																			

1) virheellisistä kirjauksista johtuen kirjanpidossa on myyntituottoja 660 euroa vähemmän

2) virheellisestä toimintayksiköstä johtuen kirjanpidossa on myyntituottoja 72,86 euroa enemmän

Tuotot maksuperustelain mukaisista julkisoikeudellisista suoritteista v. 2015

	11 UUD	12 VAR	13SAT	14HÄM	15PIR	16KAS	17ESA	18POS	19POK	20KES	21EPO	22POH	23POP	24KAI	25LAP	Yhteensä €
Y-vastuualue																
Ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaiset päätökset																
J1000 Melua ja tärinää koskeva ilm.	3 420	3 990		3 990	2 280	1 710	1 710	570	1 140		570		1 710	1 140	1 710	23 940
J1001 Ilmoitus poikkeuksell. tilant		969						570			570		1 710	1 140	1 140	6 099
J1002 Ilm. pilaant. maaperän puhd.	40 006	10 615		20 625	40 480	14 410	6 600	5 225	4 510	5 500	18 040		12 650	2 475	17 295	198 431
J1003 Tarkkailusuunn. hyväksyminen	2 990	5 730		2 530	2 575	275					4 530		2 285	8 910	4 730	34 555
J1004 Tarkkailusuunn. muutos					330			605		385						1 320
J1006 Melua tai tärinää koskeva ilmo									1 210							1 210
J1007 Muun suunnitelman hyväksyminen				3 080												3 080
J1050 Suuri IED laaja valvontatoimen	31 750	21 590		12 383	6 350	22 860	7 620	7 620	13 653	3 810	13 970		12 700	6 033	6 350	166 688
J1051 Suuri IED suppea valvontatoime	910	1 820		6 370	2 730	910			1 820	2 730	12 740		1 820		8 873	40 723
J1052 Pieni IED laaja valvontatoimen	24 793	36 398		13 715	22 419	9 231	2 110	8 440	8 176	5 011	10 550		13 715	3 165	7 121	164 844
J1053 Pieni IED suppea valvontatoime	7 200	2 400		7 400	18 400		4 800	800	600	6 400	6 800		3 000	800	800	59 400
J1054 Muu laitos laaja valvontatoime	7 200	18 200			2 600	4 800	800	25 600	10 600	16 000	4 800		53 400	14 600	30 000	188 600
J1055 Muu laitos suppea valvontatoim	5 404	5 076		2 620	4 421		8 843	3 930		5 731	12 936		6 223	1 965	5 076	62 225
J1056 Raporttien tarkastus laitosryh	5 110	16 060		5 110	4 380	13 870		2 920	5 840	4 380	16 790				6 570	81 030
J1057 Raporttien tarkastus laitosr	5 995	4 905		5 859	3 270	2 725	2 725	3 270	1 635	545	8 720			545	2 180	42 374
J1058 Raporttien tarkastus laitosr	5 749	4 380		5 201	7 665	19 710	5 749	9 764	3 833		9 125			2 464		73 639
J1059 Vuosiraportti laitosryhmä A	45 990	58 218		21 170	17 520	30 660	4 380	7 300	13 688	11 680	34 858		3 650	6 388	8 030	263 530
J1060 Vuosiraportti laitosryhmä B	70 578	128 356		22 073	31 474	15 260	11 854	13 489	14 851	17 985	36 515		20 029	4 769	8 148	395 379
J1061 Vuosiraportti laitosryhmä C	15 660	39 114		7 359	12 325	10 295	9 280	8 048	6 634	11 636	12 144		16 095	9 534	9 969	168 091
J1062 Vuosiraportti suppea	2 825	4 063		6 275	5 288	4 500	1 313	9 300	1 100	3 013	19 503		8 575	2 513	4 675	72 940
J1063 Erillinen tarkastus				365				365			639			16 790	274	18 433
Luonnonsuojelulain (1096/1996) mukaiset päätökset																
J1101 Poikkeus luontotyyppin muuttami					285											285
J1102 Poikkeus e_lajin es.paikan kie															285	285
J1103 Poikkeus eliölajin rauhoitussä	1 680	14 640		240		360	360	120		120	360		240		720	18 840
J1104 Lupa rauhoitetun lajin maahant								120								120
J1105 Muu luonnonsuojelulain lupa	480			120			120		120							840
Muut ympäristöpäätökset																
J1201 Jätehuoltorek hyv. uusi toimit	24 190	16 520		10 620	13 255	7 080	4 720	6 490	6 490	10 620	22 420		10 620	2 950	5 900	141 875
J1202 Jätehuoltorek hyv. muutos/tark	22 800	12 600		6 300	17 400	12 890	5 700	1 200	3 900	6 000	27 600		15 300	600	6 600	138 890
J1203 Ote jätehuoltorekisteristä	2 750	2 805		2 805	220	605	55	55	55	1 430	1 925		55	55	55	12 870
J1205 Tuottajayhteisön hyv. tuottaja					38 520											38 520
J1207 Tuottajayhteisö tai yht. toimi		520														520
J1208 Tuottajan hyv. tuottajarekist					24 410											24 410
J1209 Tuottajayht. hyv. tuottajarek					12 840											12 840
J1213 Ote pal.järj. ylläpitäjälle tu					2 100											2 100
J1214 Vesilain muk. tarkksuunn. hyv	1 100	880		110							3 025			660	1 575	7 350
J1215 Vesilain muk. tarkksuunn. muut		110														110
J1217 Myönteinen poikkeamispäätös	34 510	11 960		8 420	23 920	13 520	16 140	20 800	23 920	11 440	22 360		34 320	17 680	39 140	278 130
J1218 Kielteinen poikkeamispäätös	13 900	6 000		3 500	9 750	2 500	2 460	2 000	4 250	4 170	6 230		4 250	500	7 420	66 930

	11 UUD	12 VAR	13SAT	14HÄM	15PIR	16KAS	17ESA	18POS	19POK	20KES	21EPO	22POH	23POP	24KA1	25LAP	Yhteensä €
J1220 Kielto- tai rajoitus myönt. Ma	1 090	2 070			1 140					1 140						5 440
J1221 Kielto- ja rajoitus kielt. Maa		240														240
J1222 Kielto tai rajoitus myönt. Ves		2 180		520				570							570	3 840
J1223 Kielto tai rajoitus kielt. Ves		630												285		915
J1224 Padon tarkkailuohjelman hyväks				715										4 260	990	5 965
Muut ympäristötehtävien suoritteet																
J1302 Lausunto YVA-lain arviointiohj	8 000										24 000					32 000
J1303 Lausunto YVA-lain arviointisel								70								70
J1304 Ympäristösuojelun tietojärjest	19 140	4 400		6 765	7 480	1 540	1 100	3 520	1 760	5 280	7 040		2 640	440	4 180	65 285
J1305 Lausunto YVA-lain ar(5-10 htp)	4 000	4 000			4 000						8 000		16 000		4 000	40 000
J1306 Lausunto YVA-lain ar(11-17htp)	8 000	8 000		16 000	8 000	16 000	8 000				8 000		70 000		16 000	158 000
J1307 Lausunto YVA-lain ar(18-24htp)															12 000	12 000
J1308 Lausunto YVA-lain ar(yli 24htp)								12 000					12 000			24 000
J1310 Lausunto YVA-lain arv.se7-13ht	6 000														18 000	24 000
J1311 Lausunto YVA-lain arv.se14-23h	22 000	44 000		22 000		33 000		11 000	22 000		110 000		44 000	22 000	22 000	352 000
J1312 Lausunto YVA-lain arv.se24-32h	32 000			16 000							16 000		16 000			80 000
J1313 Lausunto YVA-lain arv.se yli32	16 000															16 000
Tuottajavastuulinen Jätehuollon seuranta																
J1400 Seurantatiet. käs liikev alle					260											260
J1401 Seurantatiet. käs. tuottajayht					15 400											15 400
J1407 Seurantatiet. käs. lv. yli 100					4 240											4 240
J1408 Seurantatiet. käs. lv yli 1mil					17 710											17 710
J1409 Seurantatiet. käs. lv. yli 10m					22 360											22 360
Y-vastuualueen peruutetut lupahakemukset (maksuasetus 5 §)																
J1500 Lupahakemuksen peruuttaminen					50		20									70
Y-vastuualue yhteensä	493 219	493 438	0	240 239	407 846	238 711	106 458	165 760	150 574	136 216	480 759	0	382 986	132 659	262 375	3 691 239
L-vastuualue																
Liikenne, infrastruktuuri (ent. Tiehallinto)																
J2000 Liittymälupa	4 440	4 920			4 680	1 200		6 360		2 040	6 720		8 520		6 000	44 880
J2001 Liittymälupa, elinkharjoittaja	7 395	4 845			4 845	1 530		14 280		5 865	11 985		9 180		8 670	68 595
J2002 M.kelkkailureitin tai m.kelkka						120				120					360	600
J2006 Lupa maanteiden erikoiskäytt					880	110										990
J2007 Kielteinen päätös tienpitoa ko	400				5 150	50				50	100				50	

	11 UUD	12 VAR	13SAT	14HÄM	15PIR	16KAS	17ESA	18POS	19POK	20KES	21EPO	22POH	23POP	24KAI	25LAP	Yhteensä €
J2024 Työlupa, erillinen maastokatse	200									600			1 000		400	2 200
J2030 Lupa palvelukohteiden viitoitu					52 980						350					53 330
J2031 Palvelukohteiden viitoitusluva					1 150											1 150
J2032 Muut liikenteenohjauslaitteet					28 000										180	28 180
J2033 Muita liikenteenohjauslaitt. k					930											930
J2040 Tilapäiset opasteluvut	300				150			150								600
J2041 Tilapäinen liikennemerkkijärje								600					150		1 050	1 800
J2042 Tilapäiset opastel, paikallinen	1 850	1 700			800	200		4 300		1 250	150		350		1 700	12 300
J2043 Tilapäiset opastel, seudulline	4 000	4 150			2 400	2 200		1 400		600			1 400			16 150
J2044 Tilapäiset opastel, valtakunna	1 000				500			500		500	500		1 000			4 000
J2045 Lupa tilap. liikennemerkkijärj	1 200	650			1 100	100		1 350		800	450		450		100	6 200
J2046 Lupa tilap. liikennemerkkijärj	2 600	2 150			2 400	800		1 000		600	800		400		200	10 950
J2047 Lupa tilap. liikennemerkkijärj	1 500									1 500	500					3 500
Eriku																
J2200 Erikun suorite					1 564 131											1 564 131
Liikenne, Infrastruktuuril (ent. Lääninhalitus)																
J2300 Joukkoliikennelupa											52 185					52 185
J2301 Joukkoliikenneluvan muutos											4 030					4 030
J2302 Joukkoliikenteen yhteisölupa											30 380					30 380
J2303 Joukkoliikenteen yhteisöluvan											24 585					24 585
J2304 Joukkoliikenneluvan hylkäyspää											2 560					2 560
J2305 Joukkoliikenneluvan oikeaksi t											90 860					90 860
J2320 Tavaraliikennelupa (kotimaa)						175					101 425					101 600
J2321 Tavaraliikenneluvan muutos											5 244					5 244
J2322 Tavaraliikenteen yhteisölupa											18 690					18 690
J2323 Tavaraliikenteen yhteisöluvan											1 068 968					1 068 968
J2324 Tavaraliikenneluvan hylkäyspää											6 867					6 867
J2325 Tavaraliikenneluvan muutoksen											96					96
J2326 Lupa kadonneen liikennel tai s											4 228					4 228
J2327 Kuljettajato distus						-45					10 027					9 982
J2328 Tavaraliikenteen yhteisöl. ja											224 580					224 580
J2340 Traktoriliikennelupa (kotimaa)											57 950					57 950
J2350 Reittiliikennelupa	7 350	2 390			1 750	2 100		5 950		2 450	4 200		5 600		1 400	33 190
J2351 Reittiliikenneluvan muutospäät	10 335	3 180			265	1 855		3 180		1 060	530		2 120		1 325	23 850
J2352 Reittiliikenneluvan hylkäyspää								350		350						700
J2353 Kutsujoukkoliikennelupa											350		350			700
J2354 Kutsujoukkoliikenneluvan muuto											265					265
J2356 EU-linjalike nnelupa															350	350
J2357 EU-linjalike nneluvan jäljennö															165	165
J2358 Liikenteen lupien vuosittainen											-180					-180
J2359 Joukkoliikennelupa hakemuksen p											300					300
J2360 Reittiliikenneluvan pienehkö a	2 600	1 300			1 400	400		1 600		500	100		700			8 600
J2363 Tavaraliikennelupahakemuksen p											2 612					2 612
J2370 Taksilupa	53 200	15 400			17 500	3 500		26 250		9 450	10 120		15 400		8 050	158 870
J2371 Taksiluvan muutos	5 565							265		795	4 505		795			11 925
J2372 Taksiluvan pienehkö muutos	2 000	1 500			400	400		700		300	400		600			6 300
J2373 Taksien ajovuorojärjestyksen v	1 715	720			810	90				180	135		405		180	4 235

	11 UUD	12 VAR	13SAT	14HÄM	15PIR	16KAS	17ESA	18POS	19POK	20KES	21EPO	22POH	23POP	24KAI	25LAP	Yhteensä €
J2374 Taksien ajovuorojärjestyksen v	3 535	900			300	1 425		300		375			75			6 910
J2375 Taksiluvan hylkäyspäätös	52 500	16 450			21 350	2 100		10 150		5 950	9 800		14 700		2 800	135 800
J2376 Taksiluvanhaltijoiden vuositta	93 720	33 033			20 889	14 190		31 448		13 860	18 084		23 859		13 200	262 283
J2377 Taksilupahakemuksen peruuttami	1 350	600			400	200		400		300			900		300	4 450
L-vastuualue yhteensä	343 525	234 398	0	0	3 635 715	40 180	0	166 153	0	74 925	1 802 531	0	119 224	0	156 110	6 572 761
E-vastuualue																
Muut suoritteet																
J3001 Todistus palkkaturvarekisteris	32	98	70		245	35		175		105	70		70	35	70	1 005
J3002 Päätös/maa taloustuen oikaisu	950	720	400	400	880	880	240	130	480	240	400	240	470	400	560	7 390
J3003 KalastusL 6 §:n muk. pyyntipai		6 600														6 600
J3004 KalastusL 11 §:n muk. rajoitt		2 800		350				7 000				700			2 800	13 650
J3009 Suostumus panttioikeudesta va															220	220
J3010 Porotalouslain ja vastaavan mu												80			1 520	1 600
J3011 Kalastuksensvalvoja ksi hyväksym	22	2 222						902							506	3 652
J3012 Kalastuksensvalvojan kokeen hyv	22	2 277			570			924							572	4 365
J3013 KalastusL 97b§ kalastuksensvalv	11	1 078						517							253	1 859
J3014 Lupa kalastusmatkailutilaisuud	110	1 760						550								2 420
J3016 Saalistodistuksen käs.maksu/VN		200														200
Tuntiveloitteet																
J3100 Perintökaaren 25 luvun 8 §:n					280	1 050										1 330
J3101 Kalastuslain 121 §:n muk. ist		350						1 470								1 820
J3103 KalastusL 25 § 37 §:n 1 mom		394						1 260							420	2 074
J3104 Tarkkailu- ja toimenpidevelv.		3 010						4 130		560		280			490	8 470
J3105 Muu kalastusl.tai asetuksen mu		280													350	630
J3106 Tornionjoen kalastusal moottor															70	70
J3107 Tornionjoen kalastusal lupa ka															35	35
J3109 Tenojoen kalastuspiirin lupa p															70	70
Todistukset ja otteet																
J4000 Diaaritodistus tai -ote				132												132
J4002 Toimitusmaksu											12					12
J4004 Muu pyynnöstä annettu todistus											66					66
E-vastuualue yhteensä	1 147	21 789	470	882	1 975	1 965	240	17 058	480	905	548	1 220	620	435	7 936	57 670
Ilman suoritekoodia	32	0	0	0	-500	38	0	350	0	0	-3 496	250	-30	0	0	-3 356
Kalkki yhteensä	837 923	749 625	470	241 121	4 045 036	280 894	106 698	349 321	151 054	212 046	2 280 341	1 470	502 800	133 094	426 421	10 318 313

1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Kunkin ELY-keskuksen yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuudesta on laadittu analyysi. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on tuotettu keskitetysti KEHA-keskuksessa. Laskelmassa esitetään ELY-keskusten yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot ja kustannukset *Kustannusvastaavuuslaskelmien laatiminen vuodelta 2015* –ohjeen mukaisesti. Yhteisrahoitteinen toiminta sisältää ELY-keskuksen itse toteuttamien hankkeiden eli F-projektien (pois lukien teknisen tuen projektit) sekä L- ja Y-vastuualueen yhteisrahoitteisten hankkeiden tuotot ja kustannukset. Y-vastuualueen yhteisrahoitteiset hankkeet määriteltiin TEM:n asettamassa työryhmässä syksyllä 2012. L-vastuualueen yhteisrahoitteisiin hankkeisiin eivät sisälly Liikenneviraston tilinpäätöksessä käsiteltävät yhteisrahoitteiset investointihankkeet.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 7,7 milj. euroa. Tuottojen romahtaminen 27,7 milj. eurosta (vähenys 72 %) edelliseen vuoteen verrattuna johtui EU-ohjelmakauden vaihtumisesta. Vanhat oman tuotannon hankkeet päättyivät, mutta uuden ohjelmakauden hankkeita käynnistyi vain joitakin ja nekin kesken vuotta.

ELY-keskusten yhteisrahoitteiset hankkeet ovat yrittäjyyttä ja työelämää, osaamisen kehittämistä ja syrjäytymisen ehkäisyä tai ympäristön hyvinvointia edistäviä yhteistyöprojekteja. Yhteisrahoitteisissa hankkeissa tehdään asiantuntija- ja kehittämistyötä, joka tukee ja täydentää ELY-keskusten ja TE-toimistojen perustoimintaa mm. ennakointiin, strategiseen suunnitteluun, tiedotukseen ja viestintään liittyvissä asioissa. Hankkeiden avulla kehitetään ja toteutetaan uusia toimintatapoja ja palveluja, jotka muodostuvat osaksi organisaatioiden perustoimintaa jo hankkeen toteutusaikana.

Omarahoitusosuus oli kirjanpitoyksikkötasolla 81,6 %. Se vaihteli 51 ja 103 %:n välillä.

ELY -keskusten oman tuotannon hankkeissa kustannusvastaavuus on yleisesti alhainen (alle 100 %). Pääosa käynnissä olleista projekteista oli luonteeltaan yleishyödyllisiä vaikutuksia tavoittelevia kehittämisprojekteja, jolloin tulorahoitusta projekteille ei kerry.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuuden korkea taso johtui siitä, että työ- ja elinkeinoministeriön hallinnoiman Interact Point Turku –hankkeen kaikki kustannukset kätetään ministeriön kautta, kuten myös uusien, v. 2015 aloittaneiden Ranku- ja Ruokopelto-hankkeiden kustannukset. Omarahoitusosuutta suurensi myös Enterprise Europe Network-hankkeen osalta vuodelle 2015 tullut tulo. Hankkeesta ei enää vuonna 2015 syntynyt kuluja.

Yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu varsinaisesti tulostavoitetta, mutta talousarviossa on merkitty aikaisempien vuosien toteutumien perusteella tulostavoitteeksi 35,8 milj. euroa.

**YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUSLASKELMA
(LASKELMA OMARAHOITUSOSUUDESTA)**

																Vuosi 2015 toteutuma	Vuosi 2015 tavoite	Vuosi 2014 toteutuma	Vuosi 2013 toteutuma
	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Kpy 380 yhteensä			
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot																			
Muiltä valtion virastoilta saatu rahoitus	395 443	310 434	36 365	181 447	119 343	20 420	245 454	98 054	721 165	598 910	269 633	369 313	80 441	81 198	1 292 547	4 820 166	32 000 000	26 158 390	32 076 782
EU:lta saatu rahoitus		0					0									0	300 000	56 137	399 088
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus		0					0									0		61 214	38 896
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	6 900	1 921 501	0	0	0	27 123	140 669	0	0	0	735 959	0	-385	0	6 580	2 838 346	3 500 000	1 441 898	3 485 727
Tuotot yhteensä	402 342	2 231 934	36 365	181 447	119 343	47 543	386 123	98 054	721 165	598 910	1 005 592	369 313	80 055	81 198	1 299 127	7 658 512	35 800 000	27 717 639	36 000 492
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset																			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 461	11 080	18	3 252	903	117	13 010	0	10 991	5 191	6 557	1 403	31	622	15 756	71 390		104 049	209 505
Henkilöstökustannukset	321 993	977 675	31 963	106 833	84 057	41 953	247 303	72 702	405 297	335 708	145 483	289 301	67 601	78 387	367 620	3 573 875		8 627 415	11 787 344
Vuokrat	34 281	15 082	2 263	4 648	2 029	99	5 201	242	29 231	22 178	888	8 631	193	436	25 190	150 590		621 591	781 579
Palvelujen ostot	51 116	902 346	515	42 832	24 722	752	70 728	15 789	140 873	192 038	299 208	59 651	11 518	339	708 510	2 520 936		15 252 078	21 612 786
Muut erilliskustannukset	31 707	230 664	1 606	23 883	7 633	4 853	17 117	10 584	134 773	50 438	571 582	18 873	3 609	1 193	176 607	1 285 121		4 390 766	5 873 888
Erilliskustannukset yhteensä	441 558	2 136 846	36 365	181 447	119 343	47 774	353 359	99 317	721 165	605 552	1 023 717	377 858	82 951	80 977	1 293 682	7 601 912		28 995 899	40 265 103
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus																			
Tukitoimintojen kustannukset		0														0		65 267	
Poistot		0														0		0	
Korot		0														0		4 635	4
Muut yhteiskustannukset	265 353	38 405	16 925	36 022	22 307	0	150 877	30 870	202 471	248 427	85 410	126 493	15 117	77 110	291 124	1 606 911		655 894	1 798 838
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	265 353	38 405	16 925	36 022	22 307	0	150 877	30 870	202 471	248 427	85 410	126 493	15 117	77 110	291 124	1 606 911		725 795	1 798 842
Kokonaiskustannukset yhteensä	706 911	2 175 251	53 290	217 469	141 650	47 774	504 236	130 188	923 636	853 979	1 109 126	504 351	98 068	158 087	1 584 806	9 208 823	42 000 000	29 721 694	42 063 944
OMARAHOITUSOSUUS (Tuotot - Kustannukset)	-304 568	56 683	-16 925	-36 022	-22 307	-231	-118 113	-32 133	-202 471	-255 070	-103 535	-135 038	-18 012	-76 889	-285 680	-1 550 311	-6 200 000	-2 004 055	-6 063 452
Omarahoitusosuus %	57 %	103 %	68 %	83 %	84 %	100 %	77 %	75 %	78 %	70 %	91 %	73 %	82 %	51 %	82 %	83,2 %	85,2 %	93,3 %	85,6 %

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät

Alla olevassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten avainsuoritteiden lukumäärät. Avainsuoritteina on esitetty 25 suoritetta, joiden tuottamiseen on käytetty eniten työaika ELY-keskuksissa vuosina 2013 - 2015. Tiedot avainsuoritteiden lukumääristä esitetään v. 2015 niiden suoritteiden osalta, joista suoritetiedot oli saatavissa tilinpäätöstä laadittaessa. Vertailutietona esitetään vastaavat tiedot vuosilta 2014 ja 2013.

TE-toimistoille ei ole määritelty avainsuoritteita.

ELY-keskusten avainsuoritteet

Ajanjakso 1.1. - 31.12.2015 (+ vertailutieto v. 2014 ja v. 2013)

Avainsuoritteina on esitetty 25 suoritetta, joiden tuottamiseen ELY-keskuksissa on käytetty eniten työaika

Suoritteen nimi	Suoritteiden lkm 2015	Suoritteiden lkm 2014	Suoritteiden lkm 2013
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2 926	2 907	2 897
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	3 026	3 307	3 423
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	4 862	7 822	7 370
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät lkm	4 766 621		5 137 593
Yritystukipäätökset	4 321	3 749	3 406
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	427	460	422
Maaseudun yritystukipäätökset, kpl	2 764	3 893	4 963
Käsittelyt palkkaturvahakemukset	7 868	10 395	11 140
Maaseudun hanketukipäätökset, kpl	2 049	2 711	3 660
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	56	63	47
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	155	159	106
Maatilojen aloitus- ja investointitukipäätökset, kpl	1 866	3 568	2 942
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	5 102	5 822	5 415
Peltolohkorekisterin ristiintarkastukset, kpl	10 852	11 084	9 739
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut) lkm	13 474	23 200	31 021
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	19 853	24 352	24 784
METSO-toteutus, ha	5 948	7 775	7 566
Eläinvalvonnat, kpl	2 619	3 926	2 963
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	8 003	16 036	22 640
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	5 147	4 786	4 178
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	74	71	38
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa, kpl	660	473	396
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	1 554	1 312	1 042
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2 819	3 136	11 913
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	40 000	42 700	43 000

Kokonaisuutena tarkastellen ELY-keskusten tuottamat suorittemäärät pysyivät lähes tulkoon samalla tasolla.

Joiltakin osin suorittemäärät laskivat edellisestä vuodesta. Suorittemäärien vähentymiseen vaikutti osaltaan syyskuussa 2014 aloitettu, ELY-keskuksia ja KEHA-keskusta koskeva yhteistoimintaneuvottelu, jonka johdosta henkilöstömäärä väheni v. 2015 aikana.

Osan suoritteista kohdalla suorittemäärät kasvoivat edellisestä vuodesta. Myös tuottavuus parani. Näissä tapauksissa suoritteita tuotettiin vähemmällä henkilöresursseilla, kuin aikaisempana vuonna.

EU:n ohjelmakauden vaihdos näkyi sekä maaseutu- että rakennerahasto-ohjelmissa. Mm. maaseudun hanke- ja yritystukipäätösten ja niihin liittyvien maksupäätösten väheneminen johtui EU:n ohjelmakauden vaihtumisesta. Uuden maaseutuohjelman toimeenpanoa leimasi v. 2015 myös tietojärjestelmien hidas valmistuminen, mikä vähensi useiden suoritteiden (päästösten) määrää edellisvuosiin verrattuna. Alkaneen ohjelmakauden rahoituspäätöksiä päästiin tekemään vasta aivan vuoden 2015 lopussa. Hanke- ja yritystukien suoritemäärät koostuivat v. 2015 lähinnä päättyneen ohjelmakauden hankkeiden lopettamisesta tietojärjestelmässä. Myönnön ja maksatuksen henkilöresurssia käytettiin tehokkaasti uuden ohjelmakauden neuvontaan, koulutukseen ja viestintään sekä uusien tukimuotojen markkinointiin. Lisäksi vanhan ohjelmakauden sulkeminen edellytti suurta työpanosta sekä myönnön, maksatuksen että jatkotoimien osalta keskuk-sittain. Nämä työt taas eivät kaikilta osin näy suoritteiden määrässä. Vuonna 2016 ao. suoritteiden määrät tulevat nousemaan, kun rahoituspäätösten tekeminen on alkanut ja syntynyttä hakemusten jonoa on päästy purkamaan.

Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät vähenivät aikaisempiin vuosiin verrattuna. Syynä tähän oli hankintamäärärahojen supistuminen. Suoritteiden alenemaan vaikutti lisäksi määrärahojen korvamerkintä vaikeimmin työllistyvien palveluiden järjestämiseen ja hankintaan.

Ympäristötuen erityistukisopimusten ja ei-tuotannollisten investointitukien määrän putoaminen aiemmilta vuosilta johtui tukijärjestelmämuutoksesta.

Seuraavassa taulukossa on esitetty vastaavien avainsuoritteiden lukumäärät ELY-keskuksittain. Valtakunnallisesti keskitettiin innovaatio- ja keksintöasioita sekä liiketoiminnan kansainvälistymistä ja energiatukia koskevat tehtävät vuoden 2015 alusta Pirkanmaan ELY-keskuksen tehtäväksi. Tämä näkyy Pirkanmaan ELY-keskuksen kohdalla muutoksena yritystukipäätösten lukumäärässä.

ELY-keskuskohtaisia analyysyjä on esitetty kappaleessa 1.3.1. Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.

Avainsuoritteiden määrät ELY-keskuksittain

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Tienpidon hankintojen tilausten määrä	2013	717	308			244	357		242		247	238		436		108	2 897
	2014	666	335			255	387		201		266	256		427		114	2 907
	2015	711	361			295	334		170		249	215		478		113	2 926
Koko tilan valvonnat (pinta-alatuet), kpl	2013	210	342	228	234	247	206	174	248	155	185	369	296	321	78	130	3 423
	2014	207	330	217	227	241	199	178	251	148	172	352	280	306	72	127	3 307
	2015	198	308	193	210	236	201	161	215	128	177	340	257	256	62	84	3 026
Maaseudun hanke- ja yritystukien maksupäätökset, kpl	2013	403	410	439	527	557	386	488	454	582	512	731	467	790	280	344	7 370
	2014	406	497	492	523	628	371	452	504	631	581	758	502	777	286	414	7 822
	2015	254	347	293	261	333	264	308	315	426	395	399	328	456	169	314	4 862
Työvoimakoulutuksena hankitut opiskelijapäivät, lkm	2013	1 254 644	562 222	232 563	322 120	507 789	289 216	130 907	251 122	187 418	213 830	119 548	223 801	466 092	130 397	245 924	5 137 593
	2014																
	2015	1 335 430	497 485	257 011	287 187	435 805	346 487	99 052	188 937	152 052	191 900	112 752	199 536	392 659	85 904	184 424	4 766 621
Yritystuki päätökset	2013	541	356	118	214	264	170	143	200	156	170	99	278	400	99	198	3 406
	2014				762			722			1 344			921			3 749
	2015				701	115		849			1 435			1 221			4 321
Valtion vesioikeudelliset luvat, joiden velvoitteista on huolehdittu, kpl	2013	3	7		14	11	7	3	5	2	0	169		199	0	2	422
	2014	3	7		14	11	7	5	5	2	0	171		199	34	2	460
	2015	3	7		14	11	7	5	6	2		171		199		2	427
Maaseudun yritystuki päätökset, kpl	2013	324	484	290	265	465	136	248	392	345	335	449	392	547	156	135	4 963
	2014	184	290	240	186	279	97	240	257	301	301	280	231	612	154	241	3 893
	2015	194	258	113	80	246	61	178	205	286	300	175	155	290	97	126	2 764
Käsittellyt palkkaturvahakemukset	2013	4 229	1 014	369		1 895	691	181	490		509	348	326	644	189	255	11 140
	2014	3 599	1 128	523		1 432	373	144	858		362	301	228	446	605	396	10 395
	2015	2 795	1 115	244		904	624	82	425		451	197	204	563	56	208	7 868
Maaseudun hanketuki päätökset, kpl	2013	203	148	276	285	305	264	184	138	201	263	366	281	321	157	268	3 660
	2014	120	138	162	194	209	192	129	149	160	156	229	252	307	99	215	2 711
	2015	125	89	146	142	105	178	121	97	117	142	160	156	182	88	201	2 049
Vesihuollon kehittämissuunnitelmat, joiden toteuttamista on edistetty, kpl	2013	6	1		7	2	2	8	1	5	2	4		1	6	2	47
	2014	13	2		11	2	2	10	1	1	3			6	9	1	63
	2015	13	4		6	1	2	10	1	3		2		3	9	2	56
Vesistöt, joissa edistetty säännöstelyjen kehittämistä ja vesistöjen käyttökelpoisuuden parantamista, kpl	2013	4	5		4	5	6	4	5	8	2	50		7	2	4	106
	2014	9	5		4	10	6	18	14	9	2	38		7	9	28	159
	2015	9	5		4	13	6	18	4	15		38		6	9	28	155
Maatilojen aloitus- ja investointituki päätökset, kpl	2013	107	332	176	176	176	130	45	161	77	88	437	305	343	64	325	2 942
	2014	167	407	198	226	230	130	100	192	122	110	474	361	391	75	385	3 568
	2015	56	226	106	65	79	47	41	106	47	49	302	278	178	23	263	1 866
Tienpidon julkisoikeudelliset lupapäätökset ml. ajoneuvon siirto	2013	351	246			3 335	80		379		137	217		233		437	5 415
	2014	460	278			3 320	102		503		166	277		251		465	5 822
	2015	413	234			2 866	48		349		162	233		236		561	5 102
Peltolohkokasterin ristiintarkastukset, kpl	2013	350	1 003	547	603	868	486	482	718	275	537	1 175	1 380	849	158	308	9 739
	2014	1 339	1 128	795	723	478	696	429	788	350	400	1 531	1 099	845	183	300	11 084
	2015	1 314	1 124	781	708	459	678	418	789	345	402	1 474	1 059	827	177	297	10 852
Henkilötyöpäivät (osaamisen kehittämispalvelut), lkm	2013	4 605	3 323	2 557	1 243	2 115	2 119	1 459	854	1 116	696	1 855	2 709	1 107	1 894	3 369	31 021
	2014	222	218	33	4 280	148	17	2 961	132	43	11 075	71	221	3 676	54	49	23 200
	2015				3 513			1 536			6 312			2 113			13 474

Suorite	Vuosi	UUD	VAR	SAT	HÄM	PIR	KAS	ESA	POS	POK	KES	EPO	POH	POP	KAI	LAP	Yhteensä
Seurantaohjelman mukaiset näytteet, kpl	2013	2 700	3 000		600	2 067	2 658	1 962	1 198	2 578	1 600	1 800		1 300	1 465	1 856	24 784
	2014	2 500	2 600		820	2 093	2 663	1 751	1 200	2 675	1 428	1 970		963	1 480	2 209	24 352
	2015	2 500	1 700		1077	1 350	2 312	1 512	1 654	1 469	1 100	1 970		949	1 450	810	19 853
METSO-toteutus, ha	2013	822	372		482	278	299	449	692	863	908	333		834	149	1 085	7 566
	2014	353	446		380	544	392	311	600	742	812	163		1 101	177	1 754	7 775
	2015	248	465		225	540	326	445	624	453	773	119		646	114	970	5 948
Eläinvalvonnat, kpl	2013	114	244	168	211	230	112	124	298	149	156	343	317	313	66	118	2 963
	2014	154	316	178	377	336	140	131	446	184	184	417	445	416	77	125	3 926
	2015	83	217	129	173	224	109	127	275	141	151	301	278	275	66	70	2 619
Ympäristötuen erityistukisopimukset ja ei-tuotannolliset investoinnit, kpl	2013	1 163	2 690	950	1 280	1 475	1 143	1 184	1 778	1 123	812	2 593	3 220	2 441	385	403	22 640
	2014	901	1 952	672	926	1 067	824	910	1 274	860	674	1 887	1 731	1 738	294	326	16 036
	2015	483	905	297	453	721	458	558	767	576	415	606	592	795	183	194	8 003
Maatilojen aloitus- ja investointitukien maksupäätökset, kpl	2013	152	372	201	240	270	181	169	316	200	160	511	452	440	100	414	4 178
	2014	221	425	210	311	360	232	170	355	214	190	530	488	519	141	420	4 786
	2015	239	610	285	319	392	260	155	280	238	210	694	510	469	72	414	5 147
Tulvakartoitetut alueet, joilla edistetty tulvariskien hallintaa, kpl	2013	3	4		3	1	2	1	5	2	0	7		5	0	5	38
	2014	7	5		3	12	2	10	1	1	2	8		15	0	5	71
	2015	7	5		3	12	2	10	1	5		8		16	0	5	74
Luokitellut padot, joissa suoritettu patoturvallisuusvalvontaa, kpl	2013	0	0		122	0	0	0	0		0	0		19	247	8	396
	2014	0	0		128	0	0	5	2	0	0	0		19	260	59	473
	2015	0	0		135	0	0	5	2	0		0		19	440	59	660
Sopimusliikenne ja valtion avut (ostosopimukset, valtionapupäätökset)	2013	159	178			77	53		203			169		105		98	1 042
	2014	170	177			144	62		328			194		86			1 161
	2015	180	192			155	77		375		79	160		188		148	1 554
Luonnonsuojeluohjelmien toteutus, ha	2013	211	236		29	49	100	560	1 161	94	79	584		622	0	8 188	11 913
	2014	69	283		5	55	49	738	100	120	214	890		218	11	384	3 136
	2015	180	189		238	70	11	224	50	68	477	856		68	8	380	2 819
Asiakaspalautteet (liikenteen asiakaspalvelukeskus)	2013					43 000											43 000
	2014					42 700											42 700
	2015					40 000											40 000

1.4.2 Palvelukyky ja suoritteiden laatu

1.4.2.1 ELY-keskuksen palvelukyky ja suoritteiden laatu

ELY-keskusten asiakastyytyväisyyttä mitataan palvelutyytyväisyyskyselyn kautta. Vuonna 2015 toteutetun palvelutyytyväisyyskyselyn lopulliset tulokset eivät olleet vielä toimintakertomuksen julkaisuaikana käytävissä. Vuoden 2014 palvelutyytyväisyyskyselyn tulokset julkistettiin vuoden 2015 toukokuussa. Vuoden 2014 palvelutyytyväisyystutkimukseen osallistuivat kaikki 15 ELY-keskusta ja arvioituja palvelukokonaisuuksia olivat rahoitus-, maksatus-, lupa- ja valvontapalvelut. Palvelutyytyväisyyskyselyn tuloksista vuodelta 2014 ja alustavasti vuodelta 2015 on esitelty luvussa 1.4.2.1.1.

ELY-keskusten yhteinen sidosryhmätutkimus toteutettiin kolmannen kerran vuoden 2015 aikana (aiemmin vuosina 2011 ja 2013). Sidosryhmätutkimuksella kartoitettiin ELY-keskusten viranomaiskumppanien, muiden kumppanien ja palveluntuottajien tyytyväisyyttä ja mielipiteitä ELY-keskuksen toiminnasta. Sidosryhmätutkimuksen tuloksia on esitelty luvussa 1.4.2.1.2.

Liikennevastuualueella tienkäyttäjien tyytyväisyyttä tienpitoon seurataan Liikenneviraston valtakunnallisesti teettämällä kesä- ja talvitutkimuksella. Talvitutkimus tehdään joka vuosi ja kesätutkimus joka toinen vuosi. Vuonna 2015 teetettiin talvitutkimus. Tyytyväisyys arvioidaan asteikolla 1 - 5, jossa 1 on huonoin ja 5 paras arvosana. Tietoa kerätään sekä yksityishenkilöiden että raskaan liikenteen edustajien maanteihin liittyvistä kokemuksista ja mielipiteistä. Tienkäyttäjien tyytyväisyyttä on analysoitu ELY-keskuksittain tarkemmin luvussa 1.4.2.1.3.

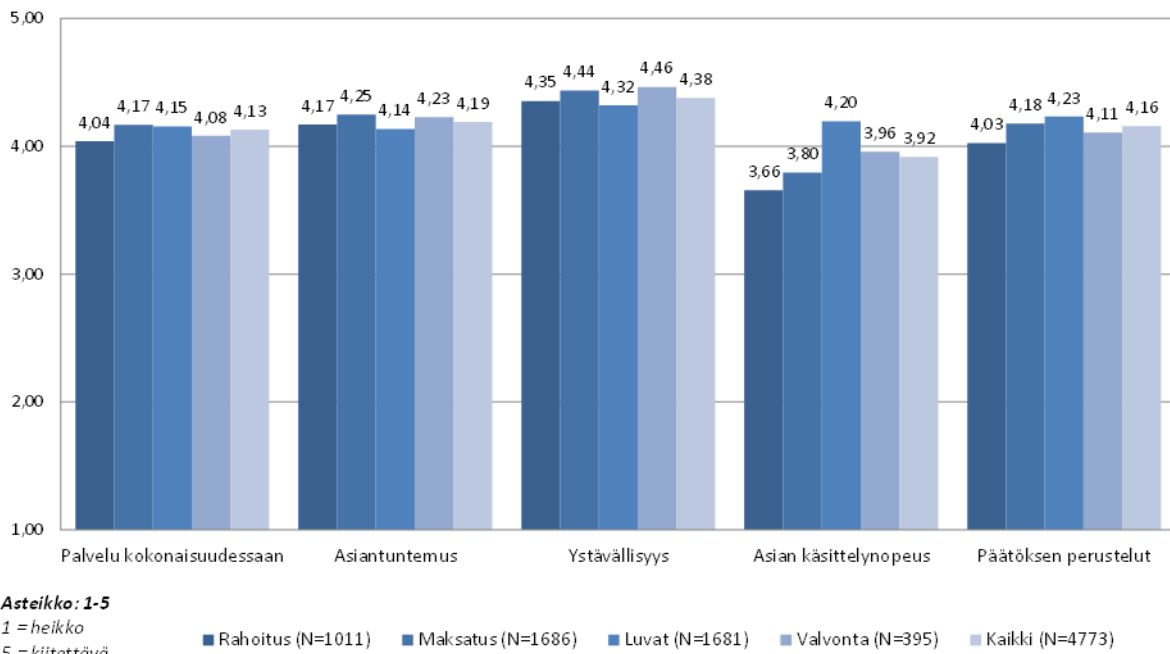
1.4.2.1.1 ELY-keskusten asiakastyytyväisyys ja suoritteiden laatu

Käytettävissä olevat valtakunnalliset tulokset ELY-keskusten asiakastyytyväisyydestä perustuvat vuonna 2015 valmistuneeseen ELY-keskusten palvelutyytyväisyystutkimus 2014 – yhteenvetoraporttiin. Vuoden 2014 palvelutyytyväisyystutkimukseen osallistuivat kaikki 15 ELY-keskusta ja arvioituja palvelukokonaisuuksia olivat rahoitus-, maksatus-, lupa- ja valvontapalvelut. Tutkimukseen osallistui 4.773 asiakasta.

ELY-keskusten asiakkailta saamien ”palvelu kokonaisuudessaan” tyytyväisyysarvosanojen valtakunnallinen keskiarvo oli kaikkien palveluiden osalta yli neljä (4,13) eli tyytyväinen ja parantunut hienoisesti vuoden 2013 tuloksista (4,07). Vastaavasti keskiarvot ovat palveluittain seuraavat:

Valtakunnalliset keskiarvot palveluittain		
	2014	2013
Kokonaisarvio	4,13	4,07
Luvat	4,15	3,77
Maksatus	4,17	4,14
Rahoitus	4,04	4,03
Valvonta	4,08	3,97

Seuraavassa kuvassa on esitetty ELY-keskusten palvelun eri tekijöille annettujen tyytyväisyysarvioiden keskiarvot palveluittain vuodelta 2014.

Valtakunnallisten yhteenvedotulosten mukaan asiakkaiden kokemukset ELY-keskusten palveluihin olivat positiivisia ja tulokset ovat valtakunnallisesti aiemmasta parantuneet. Parhaan arvosanan asteikolla 1-5 ELY-keskukset saivat kokonaisarvioissa asiakaspalvelun ystävällisyydestä (4,38). Tyytymättömiä asiakkaita olivat asioiden käsittelynopeuteen (3,92). Valtakunnallinen keskiarvo kaikkien palveluiden osalta nousi myös hienoisesti ollen yli neljän (4,13). Tätä voidaan pitää positiivisena huomion jo aikaisempien tutkimusten korkeat arvosanat sekä ELY-keskusten toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ja sopeuttamiset.

Rahoituspalvelut ovat saaneet keskimäärin hivenen muita palveluja heikommat arvosanat (kokonaistyytyväisyys 4,04). Erityisesti asian käsittelynopeus on rahoituspalveluiden osalta saanut muita palveluita alhaisemmat tyytyväisyysarvosanat. Maksatuspalvelut ovat saaneet muita palveluita hivenen korkeammat keskimääräiset tyytyväisyysarvosanat (kokonaistyytyväisyys 4,17), pl. asian käsittelynopeus. Lupapalveluiden asiakkaat ovat selvästi muita palveluita tyytyväisempiä asian käsittelynopeuteen ja myös kokonaistyytyväisyys on hyvällä tasolla (4,15). Valvontapalveluiden asiakkaat olivat tyytyväisiä etenkin asiantuntemukseen ja palvelun ystävällisyyteen (kokonaistyytyväisyys 4,08).

Kokonaistyytyväisyyteen vaikuttaa olennaisesti asiakkaan saama päätös; positiivisen päätöksen saaneet ovat luonnollisesti selvästi tyytyväisempiä kuin kielteisen päätöksen saaneet. Asiakastyytyväisyyden parantamiseksi päätösperusteita kielteisissä päätöksissä tulee selkeyttää ja luoda uusia menettelytapoja vuorovaikutukselle.

Edellisiin tutkimuksiin nähden merkittävimpänä erona ovat asiakkaiden selvästi kasvaneet odotukset sähköisten palveluiden hyödyntämiseen. Käyttökokemusten perusteella asiakkaat odottavat palvelujen kehittämistä kattamaan koko prosessin käsittelyn. Kehittämiskohteiksi nähtiin myös teknistä kehittämistyötä. Lisäksi sähköisten palvelujen täysimääräinen hyödyntäminen vaatii panostuksia asiakasneuvontaan. Asiakkaat toivovat lisäksi toimintaprosessien keventämistä ja uudistamista.

ELY-keskusten palvelutyytyväisyyskyselyiden alustavat tulokset vuodelta 2015

Vuoden 2015 aikana ELY-keskusten asiakastyytyväisyyttä mitattiin palvelutyytyväisyyskyselyjen kautta. Arvioitavia palvelukokonaisuuksia olivat rahoitus-, maksatus-, lupa- ja valvontapalvelut. Lisäksi arvioitaviin palveluihin sisältyivät yritysten kehittämispalvelut (ns. KEHPA-palvelut) sekä KEHA-keskuksen vastuulle kuuluvat maksatustehtävät.

Yksityiskohtaisemmat tiedot ja niistä laadittava varsinainen ELY-keskusten palvelutyytyväisyystutkimus valmistuvat myöhemmin keväällä v. 2016. Palvelutyytyväisyyskyselyjen alustavien koontitietojen mukaan kyselyiden yhteenlaskettu vastaajamäärä vuonna 2015 oli 3.382 kpl.

Alustavien tulosten mukaan ELY-keskusten palvelukyky pysyi vuonna 2015 edellisvuoden tasolla. Vaikka ELY-kohtaisissa arvioissa onkin muutosta niin parempaan kuin huonompaankin suuntaa, näyttävät muutokset vuoden 2014 tuloksiin verrattuna olevan pieniä. Ottaen huomioon ELY-keskusten toimintaan kohdistuneet tehostamistoimet, näyttäisi ELY-keskusten palvelukyky asiakkaiden kannalta pysyneen silti hyvällä tasolla.

1.4.2.1.2 ELY-keskuksen sidosryhmien tyytyväisyys

ELY-keskusten yhteinen sidosryhmätutkimus toteutettiin kolmannen kerran vuoden 2015 aikana (aiemmin vuosina 2011 ja 2013). Sidosryhmätutkimuksella kartoitettiin ELY-keskusten viranomaiskumppanien, muiden kumppanien ja palveluntuottajien tyytyväisyyttä ja mielipiteitä ELY-keskuksen toiminnasta. Asiakkaat eivät sisältyneet vastaajaryhmiin.

Tutkimuksen kohteena olivat sidosryhmien edustajat, joiden kanssa ELY-keskukset ovat tehneet yhteistyötä vuoden 2014 aikana. Tutkimus toteutettiin kahtena sähköisenä kyselynä: sidosryhmille sekä ohjaaville ministeriöille ja virastoille suunnattuna kyselynä. Kyselyyn vastasi kaikkiaan 2.429 henkilöä, ja vastausprosentiksi muodtui 40 %.

Viranomaiskumppaneiden, muiden kumppaneiden ja palveluntuottajien antamat keskimääräiset kokonaistyytyväisyysarvosanat olivat pysyneet käytännössä ennallaan vuoden 2013 tutkimuksen kanssa. Niiden vastaajien osuus, jotka kokevat ELY-keskusten toiminnan kehittyneen huonompaan suuntaan osuus oli kuitenkin kasvanut (22 % 2015/3 % 2011).

Taloudellisesti tiukat ajat näkyvät sidosryhmien vastauksissa. ELY-keskusten elinkeinopoliittiset tavoitteet korostuivat. Sidosryhmät toivoivat käytännön yhteistyötä paikallisten yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi. Henkilötason yhteistyökynnystä tulisi alentaa. ELY-keskusten odotettiin jalkautuvan aikaisempaa paremmin paikallisten toimijoiden ja yritysten pariin. Toimintojen valtakunnallinen keskittäminen aiheutti huolta vastaajissa. Monet toivat esille huolestumisensa paikallistuntemuksen katoamisesta sekä alueellisen vaikutusvallan vähentymisestä.

ELY-keskuksilta odotettiin aiempaa palveluhenkisempää otetta yhteistyöhön ja asiakastoimintaan. Lisäksi toivottiin kehitysmyönteisempää suhtautumista: rajoittamisesta ja sääntelystä tulisi siirtyä kohti yhteistä kehittämistä, ratkaisujen hakemista sekä ohjausta. Toiminnan yhtenäisyyteen ja yhdenmukaisuuteen sekä sisäisen yhteistyön toimivuuteen tulisi panostaa.

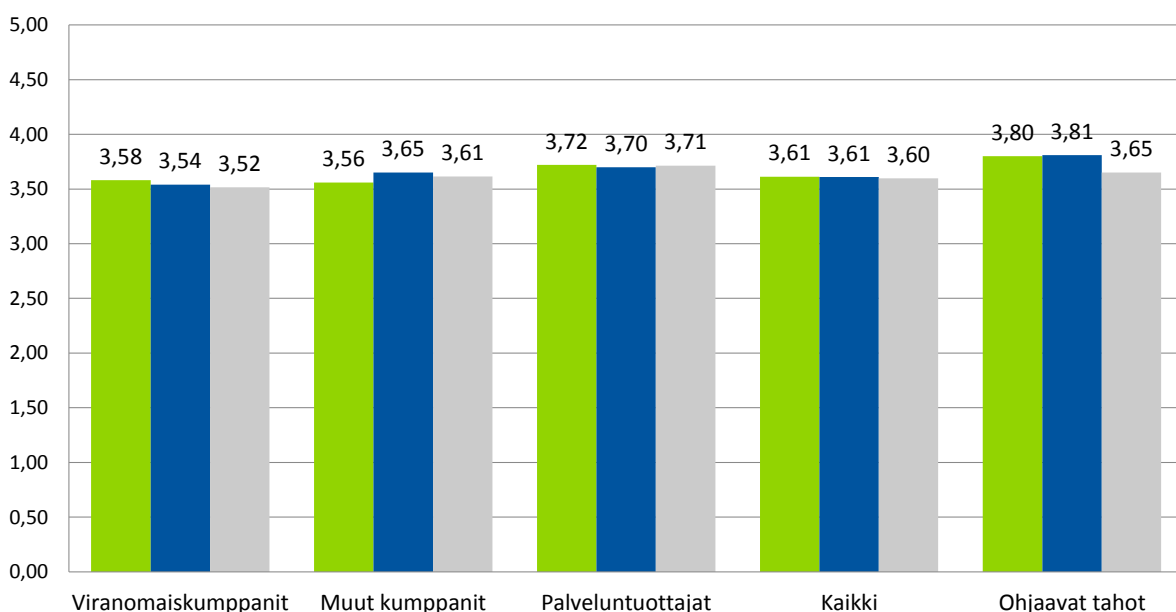
Ohjaavien tahojen antama keskimääräinen kokonaistyytyväisyysarvosana oli laskenut hivenen vuoden 2013 tutkimukseen nähden. Sen sijaan ohjaavien tahojen tyytyväisyys toiminnan eri osa-alueisiin oli pääosin parantunut.

Kehityskohteiden ohella sidosryhmät näkivät ELY-keskusten toiminnassa myös paljon hyvää ja kehityksen olleen oikean suuntaista resurssien vähenemisestä huolimatta. Asiantuntemus ja asiantuntijoiden toiminta saivat myös paljon kiitosta sidosryhmiltä.

Kaikkien vastanneiden antama kokonaistyytyväisyysarvosana 3,60 on pysynyt samana (-0,01) vuoden 2011 ja 2013 tutkimuksiin verrattuna. Palveluntuottajat ovat selvästi muita sidosryhmiä tyytyväisempiä ELY-keskusten toimintaan.

Kokonaistyytyväisyysarvosana vaihtelee ELY-keskuksittain 3,17–3,77 välillä, kun asteikkona on 1 (erittäin tyytymätön) – 5 (erittäin tyytyväinen).

Seuraavassa kaaviossa on esitetty sidosryhmien tyytyväisyys arvioimansa ELY-keskuksen toimintaan kokonaisuutena ja vertailu vuosien 2011 ja 2013 tutkimuksiin:

Asteikko: 1-5

1 = Erittäin tyytymätön

■ ELY-keskukset 2011

■ ELY-keskukset 2013

■ ELY-keskukset 2015

1.4.2.1.3 Tienkäyttäjien tyytyväisyys

Liikennevirasto tutkii tienkäyttäjien tyytyväisyyttä tienpitoon 1-2 vuoden välein tehtävillä asiakaskyselyillä. Lisäksi Liikennevirasto saa tiestöstä suuren määrän muuta asiakaspalautetta, jota käsitellään Liikennevirastossa ja alueellisissa ELY-keskuksissa monin eri tavoin.

Talven tienkäyttäjättyytyväisyystutkimus toteutetaan joka vuosi ja kesän tienkäyttäjättyytyväisyystutkimus joka toinen vuosi. Tietoa kerätään sekä yksityishenkilöiden että raskaan liikenteen edustajien maanteihin liittyvistä kokemuksista ja mielipiteistä. Talven 2015 tienkäyttäjättyytyväisyystutkimus on osa säännöllisten asiakastutkimusten kokonaisuutta.

Yksityishenkilöiden kokonaistyytyväisyys maanteiden tilaan ja kuntoon talvikaudella 2014–2015 on heikentynyt huomattavasti. Tyytyväisten osuus on laskenut vuoden 2014, 47 prosentista 34 prosenttiin ja tyytymättömien osuus on noussut 26 prosentista 39 prosenttiin.

Ammattikuljettajien kokonaistyytyväisyys maanteiden tilaan on laskenut edellisvuoden tasosta. Tyytyväisin on kaikkein nuorin ikäryhmä eikä sitä vanhempien ikäryhmien välillä ole suurta eroa tyytyväisyydessä. Tyytyväisimpiä ovat myös lyhytmatkaisia kuljetuksia kaupunkiseuduilla tai taajamissa hoitavat. Kaikkein tyytyväisimpiä ovat paikallisen ja/tai seudullisen linja-autoliikenteen harjoittajat sekä muita vähemmän ajavat. Muita tyytymättömiä ovat 35–44-vuotiaat, yli 100 000 kilometriä vuodessa ajavat, vähäliikenteisillä teillä kuljetuksia harjoittavat sekä pitkämatkaisia kuljetuksia pääteillä tekevät, joiden joukossa on lähes sama osuus tyytymättömiä kuin vähäliikenteisillä teillä ajavilla. Erityisen tyytymättömiä ovat metsäteollisuuden raakapuukuljetuksia harjoittavat.

Tyytyväisyys maanteiden talvihoitoon kokonaisuudessaan			
Yksityishenkilöt	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
Tyytyväisiä (arvosana 4 tai 5)	45	47	34
Tyytymättömiä (arvosana 1 tai 2)	27	26	39

Tyytyväisyys maanteiden talvihoitoon kokonaisuudessaan			
Raskas liikenne	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
Tyytyväisiä (arvosana 4 tai 5)	27	29	25
Tyytymättömiä (arvosana 1 tai 2)	40	41	50

1.4.2.2 TE-toimistojen palvelukyky ja suoritteiden laatu

Työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta toteutettiin asiakaspalautetutkimus v. 2015. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää työhallinnon palveluiden laatua koko maassa ja 15 TE-toimistossa. Kohdejoukkona oli työhallinnon URA-asiakastietojärjestelmästä satunnaisotannalla poimitut työnantaja- ja työnhakija-asiakkaat, jotka olivat asioineet TE-toimistoissa v. 2015 tammi-toukokuun aikana.

Työnantaja-asiakkaiden positiivisten palvelukokemusten osuudet olivat vähentyneet tasaisesti ja kaikilla alueilla jäätin tulostavoitteesta (positiivisten palvelukokemusten osuus 69 %). TE-toimistoista Lapin, Hämeen ja Keski-Suomen kokonaistulokset olivat huonontuneet eniten. Tulokset ovat laskeneet tasaisesti muissakin TE-toimistoissa. Vain Varsinais-Suomen tulos on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Palvelulajeittain arvioituna työnantajien kokemukset toiminnan luottamuksellisuudesta, asiakasneuvojen ystävällisyydestä ja kansainvälisistä palveluista olivat koko maan tasolla pysyneet käytännössä ennallaan. Avoimia työpaikkoja ilmoittaneet, omia yhteystietoja päivittäneet sekä palkkatukea hakeneet olivat lisääntyneet viimevuodesta. Entistä useampi on myös halukas asioimaan enemmän verkon kautta. Arviot eri verkkopalveluista niitä käyttäneiden keskuudessa olivat yhtä hyvällä tasolla kuin viime vuonna.

Työnhakija-asiakkaiden positiivisille palvelukokemuksille asetettuun tulostavoitteeseen (65 %, Kainuu 72%) ylsivät Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Karjala. Työnhakija-asiakkaiden myönteisten kokemusten osuus on kasvanut kahdeksalla alueella ja koko maan tasolla on tapahtunut parannusta edellisvuodesta.

Positiivisten palvelukokemusten yhteenlaskettu %-osuus TE-toimistoittain vuosina 2013 - 2015						
	Työnhakija-asiakkaat		2013	Työnantaja-asiakkaat		2013
	2015	2014		2015	2014	
Uusimaa	54	51	56	61	63	57
Varsinais-Suomi	58	56	55	63	63	67
Satakunta	60	65	60	63	65	62
Pirkanmaa	52	51	53	54	61	52
Häme	59	55	63	55	67	49
Kaakkois-Suomi	59	56	62	57	64	61
Etelä-Savo	60	59	60	58	59	65
Pohjois-Savo	61	63	64	54	61	62
Pohjois-Karjala	67	65	60	60	66	62
Keski-Suomi	54	54	58	53	63	65
Etelä-Pohjanmaa	67	61	58	55	62	61
Pohjanmaa	61	61	59	56	62	59
Pohjois-Pohjanmaa	60	61	62	56	65	57
Kainuu	61	66	62	60	65	61
Lappi	56	57	62	51	68	55
Koko maa	62	61	60	58	64	60

1.5 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstöhallinnon tehtävien keskittäminen KEHA-keskukseen

KEHA-keskuksen toiminnan käynnistymisen myötä kaikki henkilöstöhallinnon tehtävät koottiin valtakunnallisesti KEHA-keskuksen henkilöstöyksikköön. Henkilöstöyksikön tehtävät muodostuvat työnantajatoimintaan liittyvistä tehtävistä (ml. ministeriöstä siirtyneet neuvotteluviranomaistehtävät), palvelussuhdeasioiden hoitamisesta, henkilöstösuunnittelusta, rekrytoinnin tuesta sekä työsuojeluun, työterveyteen ja työhyvinvointiin liittyvistä tehtävistä. Tehtävien kokoaminen mahdollisti henkilöstön osaamisen paremman huomioon otamisen tehtäväkuvien rakentamisessa. Tehtävien kokoaminen on edesauttanut sitä, ettei korvausrekrytointeja ole näihin tehtäviin tehty.

Henkilöstöhallinnon johtamisen, ohjeiden ja toimintatapojen yhtenäistäminen

Henkilöstöhallinnon tehtävien johtaminen on yhdenmukaistunut keskittämisen myötä. Tavoitteena on ollut tehtävien asiantunteva ja laadukas hoitaminen sekä tehokas toimintatapa. Se on tuonut lisäksi esille hyviä käytäntöjä, joiden valtakunnallinen käyttöönotto henkilöstöhallinnon prosessien virtaviivaistamisen ohella yhtenäisti henkilöstöhallinnon toimintatapoja. Kertomusvuonna päivitettiin myös valtaosa henkilöstöhallinnon ohjeista. Edellä kuvattu työ on turvannut virastojen henkilöstölle aiempaa yhdenmukaisemman kohtelun eri puolilla maata.

Työhyvinvoinnin edistäminen

KEHA-keskus tiivisti ja yhdenmukaisti yhteistyötä työterveyshuollon palveluntuottajien kanssa keskittämällä koordinoitavien tehtävien alueellisten vastuuhenkilöiden muodostamalle tiimille. Virastojen aiemmat työterveyspalveluita koskevat henkilöstöohjeet koottiin yhteen ja korvattiin yhteisellä työkyvyn hallinnan, työterveyspalveluiden käytön ja sairauspoissaolokäytäntöjen ohjeistuksella. Myös muut työsuojeluun ja työhyvinvointiin liittyvät yhteiset ohjeet päivitettiin. Virastojen yhteinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma uudistettiin. Vuosittain päivitetyt virastokohtaiset työterveyshuollon toimintasuunnitelmat korvattiin virastojen yhteisellä 2-vuotisella toimintasuunnitelmalla.

Työsuojelu organisoitiin valtakunnallisesti neljälle alueelle, joille nimettiin päätoimiset työsuojelupäälliköt. Vuoden aikana luotiin työsuojelupäälliköiden ja varatyösuojelupäälliköiden valtakunnallinen verkosto ja alueelliset verkostot työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutettujen kesken. Työkokouksia pidettiin kuukausittain ja yhteistyötä tehtiin tiiviisti myös työhyvinvointiasiantuntijan ja työterveyshuollon yhdyshenkilöiden kanssa. Valtakunnallinen työsuojelun yhteistoimintaryhmä kokoontui vuoden 2015 aikana 6 kertaa. Työsuojelulle luotiin oma sivusto Taimi-intraan. Sivustolta löytyy kaikki työsuojeluun liittyvät yhteyshenkilöt, ohjelmat, ohjeet ja dokumentit. Laadittiin valtakunnallinen työsuojelun toimintaohjelma, ohje häirinnän ja muun epäasiallisen kohtelun ehkäisemiseksi, ohje päihdeongelmien käsittelystä, väkivalta- ja uhkatilanteen raportointi sekä riskienhallinnan kysely sähköiseen muotoon.

Osaamisen ja johtamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisessä painopiste oli strategisesti linjattujen osaamisten tukemisessa. Toiminnan kehittämisyksikkö laati kehittämisohjelman, jolla tuettiin osaamista TE-palveluissa osaamisalueilla: asiakaskokemus, kaikkikanavaisuus ja tilintekovastuu. ELY -palveluissa osaamista tuettiin ISKU 2 – hankkeen mukaisissa teemoissa. Yksikön järjestämään henkilöstökoulutukseen osallistui noin 1.400 henkilöä.

TE-toimistoille ja ELY-keskuksille rakennettiin kehittämiskumppaneiden verkosto, jotka toimivat virastojen kanssa yhdessä tukien paikallista toiminnan kehittämistoimintaa.

Toiminnan kehittämisessä toimittiin rohkaisten kokeiluihin ja tuottaen uusia tapoja toimia mm. vertaistuen ja – oppimisen kulttuurin kehittämiseksi ja virtuaalisen fasilitoinnin taitojen kehittämiseksi.

1.5.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstö

Tunnuslukujen analyysit on laadittu keskitetysti, mutta ne sisältävät myös virastojen omat analyysit henkilöstön ja henkilötyövuosien määrän muutoksista sekä henkilöstötyytyväisyyskyselyn indeksien kehityksestä siltä osin, kun niitä on toimitettu.

Toimintakertomuksen lopussa, allekirjoitusten jälkeen, on yhteenvedo keskeisistä tunnusluvuista, joidenkin tunnuslukujen vertailu TEM:n hallinnonalan ja valtionhallinnon lukuihin, inhimillisen pääoman suunnitelmien tavoitteet, toimintakertomuksessa käytettyjen käsitteiden määritelmiä sekä VMBaron indekseihin sisältyvät kysymykset.

1.5.1.1 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja KEHA-keskuksen henkilöstön määrä ja henkilöstön rakenne

Henkilöstön määrä

ELY-keskusten henkilömääriin ja henkilötyövuosien muutoksiin vaikuttivat 7,4 miljoonan euron säästöt keskusten käyttöön osoitetussa toimintamenomäärärahaossa, henkilöiden siirrot ELY-keskuksista ja TE-toimistoista KEHA –keskukseen, ELY-keskusten väliset henkilöstön siirrot sekä ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa toteutettu yhteistoimintamenettely.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) aloitti toimintansa 1.1.2015. Vuodenvaihteessa keskitettiin innovaatio-, kansainvälistymis- ja energiatukitehtävät Pirkanmaan ELY-keskukseen ja kalataloustehtävät Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksiin.

Syyskuussa 2014 aloitettiin ELY-keskuksia ja KEHA –keskusta koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelujen perusteena olivat ELY-keskusten toimintamenosäästöt vuosina 2015–2018 (yhteensä 33 M€) sekä mm. henkilöstön palkkaukseen käytettävän rakennerahastojen teknisen tuen väheneminen kaudella 2014 – 2020 (yhteensä 56 M€ aikaisempaan verrattuna). Taloudellisia perusteita tarkasteltaessa katsotaan virastokokonaisuutta, ei yksittäisiä virastoja.

YT-neuvottelut saatiin valtakunnallisella tasolla päätökseen 14.1.2015. YT-neuvottelut koskivat KEHA-keskusta, kaikkia ELY-keskuksia ja kaikkia niiden vastuualueita ja yksiköitä sekä niiden toimintamäärärahalla ja rakennerahastojen teknisellä tuella palkattua henkilöstöä.

Valtakunnallisten neuvottelujen tuloksena kokonaisvähennystarpeeksi muotoutui noin 600 htv sisältäen eläköitymisen ja muun poistuman. Neuvottelujen tuloksena KEHA-keskuksen ja ELY-keskusten todettiin irtisanovan enintään 220 henkilöä. Näistä noin 60 olisi rakennerahastojen teknisellä tuella työskenteleviä ja noin 160 toimintamenoilla palkattuja. Alkuperäinen arvio alittui selvästi (150 teknisellä tuella ja 320 toimintamäärärahoilla eli yhteensä 470 irtisanottavaa henkilöä). Säästöjä sovittiin kohdennettavaksi myös toimitiloihin (yht. 1.000.000 €) ja ostopalveluihin (yht. 1.050.000 €). Valtakunnallisissa neuvotteluissa sovittiin kattava muutostukipaketti henkilöstön tueksi.

Valtakunnallisten neuvottelujen päättyttyä ELY-keskuksiin ja KEHA-keskukseen perustettiin YT-jaostot neuvottelemaan valtakunnan tasolla sovittujen periaatteiden mukaisista toimintamenojen sopeutusta koskevista konkreettisista toimenpiteistä (esim. toimintamenoitehtävien uudelleen järjestelyt, irtisanottavien määrän tarkentaminen ja irtisanomisten kohdentaminen). Lisäksi YT-jaostoissa käsiteltiin luottamusmiesten esille tuomia mahdollisia vaihtoehtoja, joilla irtisanomisten määrää voitaisiin rajoittaa ja vaikutuksia lieventää. YT-jaosten työ päättyi 6.5.2015.

Irtisanomiset rakennerahastotehtävistä toteutettiin helmikuun 2015 loppuun mennessä ja toimintamene-
notehtävistä 28.5.2015 mennessä. Tukipakettien käytöllä vähennettiin merkittävästi irtisanomistarvetta.
Muutostukitoimenpiteet (pl. irtisanoutumiskorvaus) olivat irtisanottujen henkilöiden käytettävissä palvelus-
suhteen päättymiseen saakka. Kaikkiaan muutostukeen käytettiin kertomusvuonna hieman yli 6,1 M€. Ker-
tomusvuonna myönnettiin kaikkiaan 138 irtisanoutumiskorvausta ja 54 henkilöä siirtyi 1+1-sopimuksella
työskentelemään toiselle työnantajalle. Näissä luvuissa on mukana myös syksyllä muutamassa ELY-keskuk-
sessa toteutettujen pienimuotoisten YT-neuvottelujen tuloksena tehdyt tukitoimenpiteet. Nämä YT-neuvot-
telut koskivat maaseutuohjelman teknisellä tuella ja YM:n erillismäärärahoilla palkattuja henkilöitä.

Irtisanomistilanne kertomusvuoden lopussa rahoitusmuodoittain ja hallinnonaloittain

Virasto	TOIMINTAMENOT	RR TEKNINEN TUKI	MAASEUTUOHJELMAN TEKNINEN TUKI	ERILLISMÄÄRÄRAHAT	LVM	MMM	TEM	YM	Muu	Yhteensä
Uudenmaan ELY	4	0	0	0	1	0	1	1	1	4
Varsinais-Suomen ELY	3	0	0	1	0	1	0	2	1	4
Satakunnan ELY	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Hämeen ELY	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Pirkanmaan ELY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaakkois-Suomen ELY	2	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Etelä-Savon ELY	1	3	0	0	0	0	0	1	3	4
Pohjois-Savon ELY	0	0	0	1	0	0	0	1	0	1
Pohjois-Karjalan ELY	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Keski-Suomen ELY	2	7	0	0	0	0	0	1	8	9
Etelä-Pohjanmaan ELY	3	0	0	0	0	0	3	0	0	3
Pohjanmaan ELY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pohjois-Pohjanmaan ELY	8	8	3	0	1	3	3	3	9	19
Kainuun ELY	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lapin ELY	3	0	0	2	0	0	1	4	0	5
KEHA-keskus	17	3	0	0	0	0	0	0	20	20
Yht.	45	21	3	4	2	4	12	14	42	73

Alla olevassa taulukossa on esitelty ELY-keskusten ml. KEHA-keskuksen henkilöstön lukumäärät ja henkilö-
työvuodet.

Mittari (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön määrä (ELY-keskukset)			
Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa	4 056	3 661	3 135
Henkilötyövuosien määrä ao. vuonna	3 995,61	3 763,52	3 284,77
Henkilötyövuosimäärä toimintamenoilta	3 302,81	3 133,13	2 883,30
Henkilöstön lukumäärän %-muutos vuoden alusta	-1,89%	-9,73 %	-14,37%
Henkilötyövuosien määrän %-muutos vuoden alusta	+0,06 %	-5,81 %	-12,72 %

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen henkilötyövuodet olivat yhteensä 3.284,78 ja ne vähenivät 478,75 htv:tä
eli 12,72 %:lla edellisestä vuodesta. Toimintamenoilta palkatuista väheni 249,8 htv:tä eli 8,0 %. Henkilöstön
palkkaaminen palkkatuella ELY-keskuksiin ei ollut mahdollista YT-neuvottelujen takia, mikä merkitsi 72,33
henkilötyövuoden vähennystä. Muilla varoilla palkattujen osalta muutos oli – 156,6 htv:ta (-28,1%) edelli-
sestä vuodesta.

Virastojen analyysit:

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen henkilöstön kokonaismäärä laski 26 % kertomusvuonna toimeenpantujen sopeuttamistoimenpiteiden ja valtakunnallisten keskittämiskäytäntöjen johdosta. Kertomusvuonna eläköityi 13 virkailijaa ja palvelussuhteensa päätti muutostukitoimin 16 virkailijaa. Irtisanotuksi joutui 4 virkailijaa ja yksi henkilö on työllistynyt muun työnantajan palvelukseen muutostukitoimin (1+1 –sopimus). Kertomusvuonna ELY-keskuksessa tehtiin ainoastaan yksi korvausrekrytointi ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle ympäristönsuojelulain valvontatehtäviin, yhtään uusrekrytointia ei tehty.

Satakunnan ELY-keskuksen henkilöstömäärä vähentyi kolmanneksella. Vähentyminen johtuu keskittämistä, virkasiirroista, KEHA-keskuksen perustamisesta ja projektien päättymisestä. Myöskään avautuvia virkoja ei ole pääsääntöisesti täytetty eläköitymisten jälkeen, työt on jaettu töissä olevien kesken. Edellä mainitusta johtuen lähtövaihtuvuus on ollut suurempi kuin tulovaihtuvuus.

Hämeen ELY-keskuksen palveluksessa oli 135 henkilöä. Henkilöstön määrä väheni edellisen vuoden lopusta 57 henkilöä eli 29,7 %. Henkilöstön merkittävä väheneminen johtui tehtävien keskittämisestä, YT-prosessin vaikutuksista sekä eläkepoistumasta. Vuoden 2015 alussa Hämeen ELY-keskuksesta siirtyi innovaatio- ja keksintöasioiden sekä liiketoiminnan kansainvälistymisen ja energiatukitehtävien keskittämisessä Pirkanmaan ELY-keskukseen 7 henkilöä, kalataloustehtävien keskittämisessä Pohjois-Savon ELY-keskukseen 6 henkilöä ja hallintotehtävien keskittämisessä KEHA-keskukseen 21 henkilöä. YT-prosessin muutostukitoimenpiteillä ja irtisanomisilla henkilöstön määrä väheni 10 henkilöllä. Eläkepoistuma oli seitsemän henkilöä.

Pirkanmaan ELY-keskuksen henkilöstön määrä lisääntyi edellisvuodesta 19 henkilöä eli 6 % ja henkilötyövuosien määrä nousi 20 henkilötyövuotta. Eläkkeelle siirtyi 7 henkilöä. Määräaikaisten määrä väheni 14 henkilöllä. ELY-keskuksissa käytiin vuoden 2015 aikana YT-neuvottelut ja niiden seurauksena ELY-keskuksen henkilöstö väheni 24 henkilöllä vapaaehtoisten muutostukikäytäntöjen kautta. Vakinaisen henkilöstön määrä lisääntyi 33 henkilöllä lähinnä sen vuoksi, että innovaatio ja kansainvälistymistehtävät keskitettiin kaikista ELY-keskuksista Pirkanmaan ELY-keskukseen. ELY-keskuksesta henkilöstöä siirtyi kehittämis- ja hallintotehtäviin KEHA-keskukseen. YT-neuvottelujen vuoksi palkkatuella ei voitu palkata henkilöstöä. Eläköityneiden tilalle ei palkattu uusia henkilöitä. Tehtäviä jaettiin virastossa uudelleen sisäisesti.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen palveluksessa oli 167 henkilöä vuoden 2015 lopussa. Henkilöstön määrä väheni edellisen vuoden lopusta 72 henkilöä eli 30 %. Henkilöstön merkittävä väheneminen johtui tehtävien keskittämisestä, suuresta eläkepoistumasta ja YT-prosessin vaikutuksista. Vuosien 2014/2015 vaihteessa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksesta siirtyi innovaatio-, kansainvälistymis- ja energiatukitehtävien keskittämisessä Pirkanmaan ELY-keskukseen 8 henkilöä, kalataloustehtävien keskittämisessä Varsinais-Suomen ELY-keskukseen 6 henkilöä ja hallintotehtävien keskittämisessä vuodenvaihteessa ja keväällä 2015 KEHA-keskukseen 29 henkilöä.

Etelä-Savon ELY-keskuksen henkilöstömäärä pieneni edellisestä vuodesta merkittävästi. Suurin osa henkilöstömäärän vähennyksestä (-24 %) oli seurausta kalatalous- ja innovaatiotehtävien sekä tukipalvelujen keskittämisestä, mutta vähennystä tapahtui myös YT-prosessin seurauksena. Pääosa sopeuttamistoimista tapahtui muutostukitoimenpiteitä hyödyntäen ja irtisanomisia oli neljä (ml. rakennerahastotehtävistä kolme). TE-aspan osalta henkilöstön määrässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen henkilöstön määrä jatkoi laskuaan – vuoden 2015 lopussa ELY-keskuksen palveluksessa oli 164 henkilöä eli 50 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Henkilöstön lukumäärä laski 23,4 %. Henkilötyövuosien määrä laski 21,3 % ollen 176,60 htv. Toukokuussa 2015 päättyneet YT-neuvottelut selittävät henkilöstön määrän laskusta merkittävän osan. Vaikka YT-neuvottelujen päätteeksi irtisanoitiin lopulta vain yksi henkilö, lähti ELY-keskuksen palveluksesta YT-neuvottelujen seurauksena ns. muutosturvapakettin kautta yhteensä 14 henkilöä: 9 irtisanoutui irtisanoutumiskorvauksen tuella ja 5 työllistyi 1+1 sopimuksella toisen työnantajan palvelukseen.

Rekrytointeja ei vuonna 2015 tehty, mutta ELY-keskuksen palvelukseen tuli kalataloustehtävien keskittämisen ratkaisun myötä virkasiirroilla 1.1.2015 alkaen 17 kalataloustehtäviä hoitavaa virkamiestä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen henkilöstömäärä pieneni edellisestä vuodesta merkittävästi. Henkilöstömäärän vähennys (-34 %) oli suurin ELY-keskuksen perustamisen jälkeen. Pääosin muutos oli seurausta kalatalous- ja innovaatiotehtävien sekä tukipalvelujen keskittämisestä, mutta vähennystä tapahtui myös YT-prosessin seurauksena. Pääosin sopeuttamistoimista tapahtui muutostukitoimenpiteitä hyödyntäen ja irtisanomisia oli ainoastaan yksi. Vuodesta 2010 ELY-keskuksen henkilöstömäärä on vähentynyt 56 % (198 henkilöä vuonna 2010 ja 88 henkilöä vuonna 2015).

Vuoden 2015 henkilötyövuosien määrä oli 31.12.2015 henkilöstömäärää suurempi, koska päättyneen ohjelmakauden projektihenkilöstö oli töissä alkuvuoden ja sopeuttamistoimien henkilöstövaikutuksetkin ajoittuivat pääosin kevääseen 2015.

Keski-Suomen ELY-keskuksen henkilöstön määrä väheni edellisvuodesta 82 henkilöä eli 31 % ja henkilötyövuosien määrä väheni 51 henkilötyövuotta. Eläkkeelle siirtyi 6 henkilöä. Määräaikaisten määrä väheni 16 henkilöllä. Vakinaisen henkilöstön määrä väheni 66 henkilöllä lähinnä sen vuoksi, että tehtäviä keskitettiin toisiin ELY-keskuksiin ja henkilöstö siirtyi tehtävien mukana. Siirtoja tapahtui KEHA-keskuksen perustamisen takia, innovaatio ja kansainvälistymistehtävät keskitettiin Pirkanmaan ELY-keskukseen ja kalataloustehtävät Pohjois-Savon ELY-keskukseen.

ELY-keskuksissa käytiin vuoden 2015 aikana YT-neuvottelut ja niiden seurauksena Keski-Suomen ELY-keskuksen henkilöstö väheni 7 henkilöllä sekä irtisanomisten että vapaaehtoisten muutostukiratkaisujen kautta.

YT-neuvottelujen vuoksi palkkatuella ei voitu palkata henkilöstöä. Eläköityneiden tilalle ei palkattu uusia henkilöitä. Tehtäviä jaettiin virastossa uudelleen sisäisesti.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen henkilöstö väheni edellisestä vuodesta 23 % (332->254) ja vakinaisten osalta 16 % (262->220). Henkilöstön määrän väheneminen johtui tukipalvelujen siirrosta KEHA-keskukseen sekä innovaatio- ja kansainvälistymistehtävien keskittämistä ja YT-prosessiin liittyvistä sopeuttamistoimista.

Pohjanmaan ELY-keskuksen palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 66 henkilöä. Kokonaishenkilöstömäärä väheni toimintakertomusvuoden aikana 32 hlöllä. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 68,37 htv, joista toimintamenoilta 59,13 htv. Henkilötyövuosien määrä väheni edellisvuodesta 36 htv:llä. Koko henkilöstön ja henkilötyövuosien määrän vähentyminen selittyy pääosin kansainvälisen kasvun ja innovaatioiden, kalatalouden ja hallintotehtävien, ml. ELVI -yksikön keskittämällä toisiin ELY-keskuksiin ja KEHA-keskukseen 1.1.2015 lukien, YT-menettelyn muutostukitoimilla, määräraikaisten henkilöiden määrän vähenemisellä sekä eläköitymisillä. Muilla, kuin toimintamenoilla palkatun määräraikaisen henkilöstö väheni 6,1 htv:lla.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 262 hlöä. Kokonaishenkilöstömäärä väheni toimintakertomusvuoden aikana 108 hlöllä. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 268,72 htv, joista toimintamenoilta palkattuja oli 200,25 htv. Henkilötyövuosien määrä kasvoi edellisvuodesta noin 68 htv:llä.

Koko henkilöstön ja henkilöstötyövuosien määrän vähentyminen selittyy pääosin liikenteen urakointi- ja taksilupien, palkkaturvatehtävien ja hallintotehtävien keskittämällä toisiin ELY-keskuksiin ja KEHA-keskukseen, YT-neuvottelujen jälkeisillä irtisanomisilla ja muutostukipaketin vähentämistoimilla, määräaikaisten henkilöiden määrän vähenemisellä sekä eläköitymisillä. Rekrytointeja voitiin tehdä vain aivan välttämättömiin tehtäviin.

Kainuun ELY-keskuksen palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 64 hlöä. Kokonaishenkilöstömäärä väheni toimintakertomusvuoden aikana 29 hlöllä. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 67,50 htv, joista toimintamenoilta palkattuja oli 56,50 htv. Henkilötyövuosien määrä väheni edellisvuodesta noin 30 htv:llä. Koko henkilöstön ja henkilöstötyövuosien määrän vähentyminen selittyvät tehdyillä substanssitehtävien ja hallintotehtävien keskittämällä toisiin ELY-keskuksiin ja KEHA-keskukseen, YT-neuvotteluihin liittyvillä muutostukipaketin vähentämistoimilla, määräaikaisten henkilöiden määrän vähenemisellä sekä eläköitymisillä. Rekrytointeja voitiin tehdä vain aivan välttämättömiin tehtäviin.

Lapin ELY-keskuksen palveluksessa oli vuoden 2015 lopussa 189 hlöä. Kokonaishenkilöstömäärä väheni toimintakertomusvuoden aikana 36 hlöllä. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 195,19 htv, joista toimintamenoilta palkattuja oli 168,81 htv. Henkilötyövuosien määrä väheni edellisvuodesta noin 73 htv:lla. Koko henkilöstön ja henkilöstötyövuosien määrän vähentyminen selittyvät tehdyillä substanssitehtävien ja hallintotehtävien keskittämällä toisiin ELY-keskuksiin ja KEHA-keskukseen, YT-neuvottelujen jälkeisillä irtisanomisilla ja muutostukipaketin vähentämistoimilla, määräaikaisten henkilöiden määrän vähenemisellä sekä eläköitymisillä. Rekrytointeja voitiin tehdä vain aivan välttämättömiin tehtäviin.

KEHA-keskuksen kokonaishenkilömäärä vuoden 2015 lopussa oli 495 henkilöä. Vuoden aikana päättyi henkilöstösuunnitelman mukaan 111 palvelussuhdetta, joista 87 olivat vakituisia virka- tai työsuhteita. Vuoden aikana jäi 22 henkilöä eläkkeelle. Muut vakituiset palvelussuhteet päättyivät muutostukitoimenpiteen, irtisanomisen tai oman irtisanoutumisen johdosta. Henkilöstövähennykset kohdistuivat valtaosin asianhallinta- ja virastopalvelutehtäviin (43 henkilöä). KEHA-keskuksen henkilötyövuosikertymä oli 518 henkilötyövuotta, josta 510 toimintamenoilta.

Henkilöstön rakenne (vakinaiset, sukupuoli)

Seuraavassa taulukossa on esitetty henkilöstön rakennetta. ELY-keskusten naisten ja miesten osuudet pysyivät kertomusvuonna lähes samana verrattuna edelliseen vuoteen. Vakinaisten osuus kasvoi 5,65 prosenttiyksikköä ja vastaavasti määräaikaisten määrä väheni 281 henkilöllä. Tukityöllistettyjä ei ollut ollenkaan YT-neuvottelujen takia.

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen henkilöstön keski-ikä nousi kalenterivuoden aikana yhdellä vuodella ja oli tasan 51 vuotta. Korkeimmat keski-ikäet olivat KEHA-keskuksessa 53,61 vuotta, Lapin ELY-keskuksessa 52,3 vuotta ja Pohjois-Savon ELY-keskuksissa 52,1 vuotta. Matalimmat keski-ikäet olivat TE -asiakaspalvelukeskuksessa 45,8 vuotta, Pohjanmaan ELY-keskuksessa 46,2 vuotta, ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa 49,2 vuotta. Keski-ikä on yli 50 vuotta kymmenessä ELY-keskuksessa.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön määrä ja rakenne (ELY-keskukset ja KEHA -keskus)			
Vakinaisten lukumäärä	3195	3092	2 825
Naisten lukumäärä	2354	2143	1 825
Miesten lukumäärä	1702	1518	1 310
Kokoaikaisten lukumäärä	3790	3439	2 990
Osa-aikaisten lukumäärä	266	222	145
Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta	49,6	50,0	51,0
Vakinaisten % -osuus henkilöstöstä	78,77 %	84,46 %	90,11 %
Määräaikaisten % -osuus henkilöstöstä	21,23 %	16,14 %	9,89 %
Palkkatuella palkattujen % -osuus henkilöstöstä	2,14 %	1,25 %	0,00 %
Naisten % -osuus henkilöstöstä	58,04 %	58,54 %	58,21 %
Miesten % -osuus henkilöstöstä	41,96 %	41,46 %	41,79 %
Kokoaikaisten % -osuus henkilöstöstä	93,44 %	93,94 %	95,37 %
Osa-aikaisten % -osuus henkilöstöstä	6,56 %	6,06 %	4,63 %

ELY-keskusten henkilöstön ikäjakauma

Alla olevassa taulukossa on esitetty kuinka paljon henkilöitä oli eri ikäluokissa. Vuoden 2015 lopussa 74,7 % ELY-keskusten henkilöstöstä oli saavuttanut 45 vuoden iän. Vastaava luku koko valtionhallinnossa oli 57,3 %. Yli 65-vuotiaiden määrä väheni 18 henkilöllä ollen 35. Samalla myös alle 25-vuotiaiden määrä väheni 11 henkilöllä.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Ikäjakauma, henkilöiden lkm (ELY-keskukset ja Keha-keskus)			
- 24 v	23	18	7
25 – 34 v	443	365	218
35 - 44 v	751	674	569
45 - 54 v	1375	1207	1089
55 - 64 v	1418	1344	1217
65 v -	46	53	35

ELY-keskusten henkilöstön koulutustasoindeksi

Seuraava taulukko kertoo ELY-keskusten koulutustasoindeksit. Sekä naisten että miesten koulutustasot nousivat. Hallinto henkilöstön siirryttyä KEHA-keskukseen melkein kaikkien ELY-keskusten koulutustasoindeksit nousivat. Eniten nousi Etelä-Savon ELY-keskuksen indeksi 0,7 yksikköä. KEHA-keskuksen koulutustaso oli 5,1.

Mittari (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa	5,50	5,70	5,80
Koulutustasoindeksi, naiset	5,40	5,50	5,60
Koulutustasoindeksi, miehet	5,70	5,80	6,00

1.5.1.2 ELY-keskusten (pl. TE-toimistot) ja Keha-keskuksen työhyvinvointi**ELY-keskusten henkilöstön työtyytyväisyyskyselyn indeksit**

Työtyytyväisyyskysely (VM Baro) toteutettiin aiempien vuosien tapaan virastoittain. Erona aiempiin vuosiin oli KEHA-keskuksen mukaan tulo uutena virastona sekä ELY-keskusten sisäisiin toimintayksikkörakenteisiin tehdyt päivitykset. Kyselyyn sisällytettiin joitakin uusia lisäkysymyksiä koskien työn muuttumista ja tukea muutoksissa.

Työtyytyväisyyskyselyn vastausaktiivisuus laski ELY-keskuksissa 64,9 %:iin (-2,7 %). KEHA-keskuksen henkilöstöstä 68 % vastasi kyselyyn.

Barometrin indeksit pysyivät pääsääntöisesti edellisen vuoden tasolla, eniten nousivat motivaatio ja työnimi 0,10 sekä työhyvinvointi 0,08. Kokonaistyytyväisyysindeksit vaihtelivat Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen 3,17 ja Kainuun ELY-keskuksen 3,55 välillä. KEHA-keskuksen kokonaisindeksi oli 3,35.

ELY-keskusten kokonaisindeksi ja osa-indeksit ovat hieman alhaisemmat kuin valtionhallinnossa keskimäärin vuoden 2015 kyselyssä. Yksittäisistä kysymyksistä työpaikan varmuus nyt ja tulevaisuudessa (ELY:t 2,95, valtionhallinto keskimäärin 3,28) sekä työpaikan maine hyvänä työnantajana (ELY:t 2,99, valtio 3,44) nousivat esille vertailussa valtionhallinnon keskiarvolukuihin.

Mittari (ELY-keskukset ja Keha-keskus)	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
VMBaron indeksit			
Kokonaistyytyväisyysindeksi	3,35	3,33	3,34
Johtajuusindeksi (JO)	3,38	3,42	3,43
Osaamisen johtamisindeksi (OS)	3,48	3,48	3,44
Työhyvinvointi-indeksi (TY)	3,68	3,59	3,67
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen (OKU)	3,38	3,39	3,34
Motivaatio ja työnimi (MTI)	3,63	3,50	3,60
Johtaminen ja työyhteisön vuorovaikutus (JTV)	3,48	3,51	3,54

ELY-keskukset ovat osana työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaa (Vatu) laatineet inhimillisen pääoman suunnitelmat (IPO), joihin liittyy työhyvinvointiin liittyviä tulostavoitteita. Vuonna 2015 tarkistettavat tavoitteet ovat liitteessä.

Virastojen analyysit:

Varsinais-Suomen ELY-keskus on kertomusvuonna toteuttanut VM Baro –työtyytyväisyyskyselyn tulosten perusteella työtyytyväisyyden kehittämisen toimenpideohjelman. Toimenpiteitä kohdistettiin erityisesti asioiden valmistelun ja päätöksenteon avoimuuteen, vuorovaikutuksen lisäämiseen ja kehittämiseen sekä johtamiseen. Tehdyt toimenpiteet ovat nostaneet näiden osa-alueiden tulokset työtyytyväisyyskyselyssä selvästi yli valtakunnan keskiarvon. Kokonaistyötyytyväisyysindeksi on kertomusvuonna toteutetuista sopeuttamistoimenpiteistä ja isoista organisaatiomuutoksista huolimatta noussut, ollen nyt 3,34. Strategisen tulossopimuksen tavoite 3,34 saavutettiin. Johtajuusindeksi nousi selkeästi, ollen nyt 3,53, kun valtakunnan taso on 3,43. Kehittämistoimia jatketaan suuntaamalla ne kyselyn tulosten perusteella.

Satakunnan ELY-keskuksen työtyytyväisyyskyselyn kokonaisindeksi ja kaikki osaindeksit nousivat edelliseen vuoteen verrattuna. Eniten nousivat osaamisen kehittyminen ja uudistuminen sekä motivaatio ja työnimu indeksit. Tulokset ylittivät ELY-keskusten keskiarvot.

Hämeen ELY-keskuksen työtyytyväisyyskyselyn kokonaisindeksi 3,53 oli koko ELY-ajan paras, takana olleesta YT-neuvotteluiden säilyttämisestä vuodesta huolimatta. Myös useimmissa yksittäisissä kysymyksissä vastausten keskiarvo oli ELY-ajan paras. Ainoa vuodesta 2010 merkittävästi huonommaksi muuttunut vastaus oli tulos- ja kehityskeskusteluiden toimivuus osaamisen kehittämisessä.

Pirkanmaan ELY-keskuksen työtyytyväisyysindeksi laski hieman ja jäi jonkun verran alle ELY-keskusten keskiarvon. Vastausprosentti oli 63. Kyselyssä parhaimmat arviot annettiin esimiehen antamalle tuelle työnteossa ja sen edellytysten luomisessa (3,64), oikeudenmukaiselle kohtelulle esimiehen taholta (3,78), työn itsenäisyydelle ja mahdollisuuksille vaikuttaa työn sisältöön (3,96), työn haastavuudelle (3,88), oikeudenmukaiselle kohtelulle työtovereiden taholta (3,96) sekä sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumiselle (3,96). Palkkausosio kokonaisuudessaan sai arvioksi 2,50. Alhaisimmat arviot annettiin työnantajakuvalle (2,85) ja kehittymisen tukemisen osiolla (2,87). Kehittämiskohteeksi esitettiin nostettavaksi kehittymisen tuki ja tiedon kulku.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen VMBaron tulokset ovat YT-neuvotteluista huolimatta hienokseltaan nousussa edellisestä vuodesta, lukuun ottamatta tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuutta osaamisen kehittämisessä. Kokonaistyötyytyväisyys oli 3,21. Kyselyn vastausprosentti oli 53,1 %. Kertomusvuonna on ELY-keskuksessa panostettu esimiesten muutosvalmennukseen, henkilöstöinfoja ja –tiedotustilaisuuksia sekä päällekkäisiä on pidetty säännöllisesti sekä siviilipalveluskeskuksessa toteutettu työhyvinvointipajoja. Yhteistyötä ja vaikuttavuutta työterveyshuollon kanssa on lisätty.

Etelä-Savon ELY-keskuksessa henkilöstöbarometrin tulokset kehittivät positiivisesti ja työtyytyväisyys kasvoi kaikilla indekseillä mitattuna. TE-aspan tulokset olivat vielä hieman ELY-keskusta parempia.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen VMBarometrien vastausten keskiarvo pysyi lähes ennallaan (laski 3,21 -> 3,19) keuhällä 2015 päättyneistä YT-neuvotteluista huolimatta. Strategisen tulossopimuksen mukaan henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksin tavoitteeseen 3,45 ei kuitenkaan päästy.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksin tavoitetta ei saavutettu, mutta työtyytyväisyys säilyi lähes aikaisemmalla tasolla. Työhyvinvointi-indeksi kehittyi positiivisesti, mutta johtajuusindeksin tulokset heikkenivät

Keski-Suomen ELY-keskuksen työtyytyväisyysindeksi nousi edellisvuodesta. ELY-keskusten välisessä vertailussa indeksi oli hieman ELY-keskusten keskiarvon alapuolella (3,34). Vastausprosentti oli alhainen 54. Kyselyssä parhaimmat arviot annettiin työn itsenäisyyteen ja mahdollisuuteen vaikuttaa työn sisältöön (4,02), työn haastavuuteen (4,01) sekä oikeudenmukaiseen kohteluun työtovereiden taholta (4,11). Alhaisimmat arviot annettiin kehityskeskustelujen toimivuuteen osaamisen kehittämisessä (2,76) ja työpaikan varmuuteen nyt ja tulevaisuudessa (2,69). Koko palkkaus-osio (2,65) arvioitiin alhaiseksi. Lisäksi työnantajan maine hyvänä työnantajana sai alhaiset arviot (2,89), samoin arvojen toteutuminen (2,71). Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa sai arviokseen 2,98 ja se valittiinkin koko ELY-keskusten kehittämishankkeeksi. Työhyvinvointi oli lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, 7,69.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tulokset VMBaro- henkilöstön työhyvinvointikyselyssä olivat kautta linjan samalla tasolla kuin valtakunnassa keskimäärin. Indeksit vaihtelivat Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksessa 3,33 – 3,60 ja valtakunnan tasolla 3,34 – 3,67. Kokonaistyytyväisyys laski vuoden 2014 3,42:sta 3,31:een, mutta oli edelleen suhteellisen hyvällä tasolla huomioiden raskaat YT-neuvottelut, jotka johtivat Etelä-Pohjanmaalla irtisanomisiin.

Pohjanmaan ELY-keskuksen henkilöstön kokonaistyytyväisyysindeksi laski hieman. Indeksiksi 3,52 on edellisen ELY –keskusten kärkitasoa ja ylittää ELY-keskusten keskimääräistä työtyytyväisyysindeksiä 3,34. Myös kaikki kyselyn osaindeksi laskivat hieman edellisvuodesta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen henkilöstön kokonaistyytyväisyysindeksi nousi hieman edellisvuodesta ollen kertomusvuonna 3,28 ja jäi hiukan ELY-keskusten keskimääräistä työtyytyväisyysindeksiä 3,34 alhaisemmaksi. Käydyt YT-neuvottelut ja niiden mukanaan tuoma epävarmuus eivät näy työtyytyväisyyskyselyn tuloksissa.

Kainuun ELY-keskuksen henkilöstön työtyytyväisyysindeksin kokonaisarvo nousi merkitsevästi edellisvuodesta ollen kertomusvuonna 3,57. Se oli korkein ELY-keskuksista huolimatta YT-neuvottelutilanteesta vuoden aikana. ELY-keskusten keskimääräinen työtyytyväisyysindeksiä oli 3,34. Indeksiarvot kohosivat kaikkien alla olevien mitattavien kysymysten osalta.

Lapin ELY-keskuksen henkilöstön työtyytyväisyysindeksin kokonaisarvo nousi hieman edellisvuodesta ollen kertomusvuonna 3,27. Se oli hiukan ELY-keskusten keskimääräistä työtyytyväisyysindeksiä 3,34 alhaisempi. YT-neuvottelutilanne ei heijastunut tuloksia huonontavasti. Indeksiarvot kohosivat kaikkien alla olevien mitattavien kysymysten osalta.

KEHA-keskuksen kokonaisindeksi, 3,35 vastasi ELY-keskusten keskitasoa. Tulos on hyvä uudelle organisaatiyksikölle, varsinkin kun samaan aikaan toiminnan käynnistämisen kanssa käytiin yhteistoimintaneuvottelut. KEHA-keskuksen vahvuuksia olivat työtyytyväisyyskyselyn mukaan työilmapiiri ja yhteistyö, työn sisältö ja haasteellisuus sekä työolot. Kyselytuloksen perusteella selkeästi eniten kehitettävää oli palkkausjärjestelmän toimivuudessa ja työnantajakuvassa. KEHA-keskuksen tärkeimmäksi yhteiseksi kehittämiskohteeksi valittiin työnantajakuvan selkiyttämistarpeeseen liittyvä arvojen työstäminen.

ELY-keskusten ja KEHA -keskuksen tulo- ja lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö

Korkea lähtö- ja tulovaihtuvuus ELY-keskuksissa johtuu merkittävistä henkilösiirroista 1.1.2015 perustettuun KEHA-keskukseen sekä tehtävien keskittämisestä johtuvista ELY-keskusten välisistä henkilösiirroista. Korkeaan lähtövaihtuvuuteen vaikuttaa myös YT-prosessista sekä määräaikaisen henkilöstön vähentämisestä johtuva palvelussuhteiden päättymisen. Eläkkeelle siirtyi yhteensä 152 henkilöä, mikä on 17 henkilöä enemmän, kuin vuonna 2014.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (ELY-keskukset ja KEHA-keskus)			
Lähtövaihtuvuus, siirtyneiden henkilöiden lukumäärän %-osuus (ELY-keskukset)	18,35 %	39,98 %	35,02 %
Tulovaihtuvuus, %-osuus (ELY-keskukset)	6,04 %	15,77 %	41,32 %
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus (ELY-keskukset)	3,14 %	3,38 %	4,17 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus (ELY-keskukset)	0,24 %	0,03 %	0,14 %

ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen sairauspoissaolot ja koulutuspäivät

Seuraavassa taulukossa on esitetty ELY-keskusten sairauspoissaolot vv. 2013–2015. Sairauspoissaolot (7,12 työpäivä/htv) nousivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. ELY-keskuksissa, ml KEHA-keskus oli kertomusvuonna lyhyitä sairaustapauksia (1-3 pv) 1,1 tapausta henkilötyövuotta kohden. Vuoteen 2014 verrattuna 1-3 pv tapausten %-osuus on laskenut 3,41 %:a prosenttiyksikköä ollen 75,92 %. Seitsemässä ELY-keskuksessa sairauspoissaolot pv/htv nousivat edelliseen vuoteen verrattuna. Vähiten sairauspoissaoloja oli Etelä-Savon ELY-keskuksessa 3,98 pv/htv.

KEHA-keskuksessa oli 10,9 sairauspoissaolopäivää/htv ja lyhytaikaisten sairauspoissaolojen (1-3 pv) osuus oli 73,2%.

Vuonna 2015 oli keskimäärin 1,6 sairauspoissaolotapausta per henkilötyövuosi eli hieman vähemmän kuin 2014, jolloin tapauksia oli 1,7/htv.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (ELY-keskukset ja KEHA-keskus)			
Sairauspoissaolot, pv/htv	7,80	6,98	7,12
Koulutuspanos, pv/htv	2,12	1,53	1,11

ELY-keskusten koulutuspäivät/htv vähenivät 1,1 päivään. Naisten osuus kaikista ESS-järjestelmään rekisteröidyistä koulutuspäivistä oli n. 72%.

1.5.2 TE-toimistojen henkilöstö

1.5.2.1 TE-toimistojen henkilöstön määrä ja henkilöstön rakenne

Alla olevassa taulukossa on esitetty TE-toimistojen henkilöstön ja henkilötyövuosien määrä sekä niissä tapahtuneet muutokset vuosina 2013 – 2015. Henkilöstön määrä vuoden lopussa väheni kaiken kaikkiaan 236 henkilöllä, mikä on huomattavasti enemmän kuin vuotta aikaisemmin, jolloin vähenemä oli 52 henkilöä. Määrä laski kaikissa muissa toimistoissa paitsi Hämeen TE-toimistoissa. Henkilöstön määrä väheni yli kymmenellä prosentilla Lapin, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Kainuun, Etelä-Pohjanmaan ja Satakunnan TE-toimistoissa. Lukumääräisesti suurin vähennys, 47 henkilöä, oli Uudenmaan TE-toimistossa.

TE-toimistojen kokonaishenkilötyövuosien määrä väheni 138,2 htv:lla. Suurin osa vähennyksestä, eli 102,1 henkilötyövuotta, johtui toimintamenoilla palkatun henkilöstön vähenemisestä. Toimintamenojen jakopuolesta muutettiin siten, että palkkamenoihin osoitettiin määrärahat tammikuun vakituisten ja määräaikaisten henkilöstön palkkasummien perusteella. Toimintamenoihin tehtiin samalla yhteensä 10,7 miljoonan euron tuottavuus- ja kehysvähennykset ja toteutetut säästöt kohdistuivat pääosin henkilöstömenoihin. Työllisyysvaroilla palkattujen henkilötyövuosimäärä väheni 23,8 htv:lla ja muilla varoilla palkattujen 12,3 htv:lla.

Suhteellisesti suurimmat vähennykset tapahtuivat Pohjanmaan (-13,7 %) ja Pohjois-Savon (-11,2 %) TE-toimistoissa. Henkilötyövuosien määrä kasvoi ainoastaan kahdessa TE-toimistossa. Hämeen TE-toimiston kokonaishenkilötyövuosimäärä kasvoi 2,8 %:lla (+6,2 htv) ja Keski-Suomen TE-toimiston 4,3 %:lla (+6,3 htv). Näissä TE-toimistoissa toimintamenoilla palkatun henkilötyövuosimäärä kasvoi 4,6:lla ja 16,2:lla henkilötyövuodella.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön määrä (TE-toimistot)			
Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa	3079	3027	2791
Henkilötyövuosien määrä ao. vuonna	2919,85	2931,24	2792,99
Henkilöstön lukumäärän %-muutos edellisen vuoden lopusta	- 9,76 %	- 1,69 %	- 7,80 %
Henkilötyövuosien määrän %-muutos edellisestä vuodesta	- 9,74 %	+ 0,4 %	- 4,72 %

Virastojen omat analyysit:

Varsinais-Suomen TE-toimiston TE -toimiston henkilöstön kokonaismäärä laski 6,8 % edelliseen vuoteen verrattuna, mikä on hieman valtakunnallista keskiarvoa (7,8 %) vähemmän. Henkilöstön määrän väheneminen on Varsinais-Suomen TE-toimistossa ollut viimeisten vuosien aikana kuitenkin merkittävää: vuoteen 2012 verrattuna henkilöstön määrä on vähentynyt 14,2 % (288 henkilöstä 247 henkilöön). TE-toimistoissa oli käytössä kesäkuusta lähtien täyttölupamenettely.

Satakunnan TE-toimiston henkilöstömäärä on vähentynyt 15 hengellä edellisvuodesta. Avautuvia virkoja ei ole täytetty eläköitymisten jälkeen. Edellä mainitusta johtuen lähtövaihtuvuus on ollut suurempi kuin tulo-vaihtuvuus.

Hämeen TE-toimiston henkilöstön määrä vuoden 2015 lopussa oli 228 henkilöä. Henkilöstön määrä pysyi lähes samalla tasolla kuin edellisen vuoden lopussa. Henkilötyövuosien määrä lisääntyi edellisestä vuodesta, mikä johtui siitä, että henkilöstöä palkattiin monialaisen yhteispalvelun tehtäviin siihen ministeriön osoittamilla kertaluonteisilla määrärahoilla. Lisäksi työllisyysvaroilla palkattujen määrä lisääntyi edellisestä vuodesta.

Pirkanmaan TE-toimiston henkilöstön määrä väheni edellisvuodesta 24 henkilöllä eli 10 %. Keski-ikä nousi puolella vuodella. TE-toimistoille asetettiin kesällä 2015 virkojen täyttölupamenettely, joten rekrytointi oli rajoitettua. Henkilöstöä on eniten ikäryhmässä 45–54 – vuotiaat. Eläkkeelle jäi 7 henkilöä.

Kaakkois-Suomen TE-toimiston henkilöstön määrä vuoden 2015 lopussa oli 189 henkilöä. Henkilöstön määrä väheni edellisen vuoden lopusta 15 henkilöä. Puolet vähenemästä kohdistui toimintamenoilta palkattuun henkilöstöön.

Etelä-Savon TE-toimiston henkilöstömäärä väheni vuodessa lähes 7 %. Vuodesta 2013 lähtien vähennys on ollut 16 %. Vakinaisen henkilöstön osuus on hiukan kasvanut, mutta määräaikaista palvelussuhteita on edelleen huomattava määrä (17 %). Tukityöllistettyjen määrän väheneminen on vaikuttanut määräaikaissuuk-sien osuutta vähentävästi.

Pohjois-Savon TE-toimiston henkilöstön määrä on laskenut, mikä johtuu eläköitymisestä sekä rekrytointi-mahdollisuuksin vähenemisestä. Vuoden 2015 lopussa henkilöstöä oli 133, kun vuoden 2014 lopussa henki-löstöä oli 147. Henkilötyövuosien määrä laski 11,1 % ollen 128,44 htv.

Pohjois-Karjalan TE-toimiston henkilöstömäärä väheni vuodessa lähes 13 %. Henkilöstömäärä on vähenty-nyt jo viisi vuotta peräkkäin ja vähennys on vuodesta 2010 lähtien ollut 42 %. Henkilötyövuosien vähenemi-nen on ollut 30 %, koska samanaikaisesti henkilöstömäärän vähenemisen kanssa, kokoaikatyötä tekevien osuus on kasvanut.

Keski-Suomen TE-toimistoissa henkilöstön määrä pysyi samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Keski-ikä laski 1,5 vuotta. TE-toimistoille asetettiin kesällä 2015 virkojen täyttölupamenettely, minkä vuoksi rekry-tointien määrä oli rajallista. Henkilöstöä on eniten ikäryhmässä 45–54- vuotiaat. Eläkkeelle jäi 6 henkilöä. Määräaikaisten henkilöstön määrä pysyi samalla tasolla ja osa-aikaisten määrä laski.

Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston henkilöstön määrä väheni edellisestä vuodesta noin 11 % eli 105 -> 93. Tästä oli työllisyysvaroilla palkattujen vähenemä 4 henkilöä. Henkilöstön määrän väheneminen johtui pää-osin toimintamenomäärärahojen niukkuudesta, jolloin vapautuneita virkoja ei voitu täyttää.

Pohjanmaan TE-toimiston henkilöstön määrä oli vuoden 2015 lopussa 111 henkilöä, mikä on 18 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Väheneminen johtui ennen kaikkea myönnetyn toimintamenomäärä-rahamerkitsevistä leikkauksesta sekä lisäksi projektien päättymisestä, eläköitymisistä ja palkkatuella pal-kattujen henkilöiden vähentymisestä.

TE-toimiston kokonaishenkilötyövuodet vähenivät 17,5:llä, joista toimintamenoilla palkatun henkilöstön osuus oli peräti 13,4 henkilötyövuotta. Toimintamenoilla palkattujen henkilötyövuosimäärä väheni Pohjan-maan TE-toimistossa 12,3 %:lla, kun vähenemä TE-toimistoissa keskimäärin oli vain 4,1 %.

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston henkilöstön määrä oli vuoden 2015 lopussa 208 henkilöä, mikä on 18 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Väheneminen johtui mm. eläköitymisestä ja palkkatukityöllis-tämisaikojen vähentymisestä. Henkilötyövuodet olivat v. 2014: 206,83 ja v. 2015: 205,02, vähennystä edelliseen vuoteen oli 0,8 %. Vakinaisen henkilöstön määrä oli vuoden 2015 lopussa 141 henkilöä, mikä on 17 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli 68 %. Määräaikaista tukityöllistettyjen määrä oli 32, mikä oli 2 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Muita määräaikaista oli vuoden 2015 lopussa 35 henkilöä, mikä oli 3 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lisäksi TE- toimisto on saanut kuormittavuuden perusteella määräaikaista lisäresurssia. Määräai-kaisten osuus koko henkilöstön määrästä on huomattavan suuri.

Kainuun TE-toimiston henkilöstön määrä oli vuoden 2015 lopussa 66 henkilöä, mikä on 9 henkilöä vähem-män kuin edellisenä vuonna. Väheneminen johtui mm. eläköitymisestä ja palkkatukityöllistämisaikojen vä-hentymisestä. Henkilötyövuodet olivat v. 2014: 59,78 ja v. 2015: 59,75 eli sama. Vakinaisen henkilöstön määrä oli vuoden 2015 lopussa 53 henkilöä, mikä on kolme henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vakinaisen henkilöstön osuus koko henkilöstöstä oli 80 %. Määräaikaista tukityöl-listettyjen määrä oli v. 2015 lopussa 6, mikä oli 6 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Muita määrä-aikaista oli vuoden 2015 lopussa 7 henkilöä, mikä oli sama määrä kuin edellisen vuoden lopussa.

Lapin TE-toimiston henkilöstön määrä oli vuoden 2015 lopussa 118 henkilöä, mikä on 24 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vähentyminen johtui mm. eläköitymisestä ja toimintamenomäärärahojen niukuudesta, joka ei mahdollistanut sijaisten palkkaamista esimerkiksi virkavapaalle oleville eikä uusien henkilöiden palkkaamista lähtevien tilalle. Lisäksi vuoden lopussa palkkatuetussa työssä olevien työsuhteita päättyi maksimiajan täytyessä tai niin, että he työllistyivät avoimille työmarkkinoille.

TE-toimistojen henkilöstön rakenne

Alla olevassa taulukossa kuvataan TE-toimistojen henkilöstön rakennetta ja sen kehitystä 2013-2015.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön rakenne (TE-toimistot)			
Vakinaisten lukumäärä	2 319	2 355	2 201
Naisten lukumäärä	2 472	2 435	2 242
Miesten lukumäärä	607	592	549
Kokoaikaisten lukumäärä	2 824	2 800	2 600
Osa-aikaisten lukumäärä	255	227	191
Keski-ikä vuoden lopussa, vuotta	48,6	49,4	49,9
Palkkatuella palkatun henkilöstön lukumäärä	441	364	357
Määräaikaisten (ilman tukityöllistettyjä) lukumäärä	319	308	233
Vakinaisten %-osuus henkilöstöstä	75,32 %	77,8 %	78,9 %
Määräaikaisten %-osuus henkilöstöstä	24,68 %	22,2 %	21,1 %
Palkkatuella palkattujen %-osuus henkilöstöstä	14,32 %	12,02 %	12,79 %
Naisten %-osuus henkilöstöstä	80,29 %	80,44 %	80,33 %
Miesten %-osuus henkilöstöstä	19,71 %	19,56 %	19,67 %
Kokoaikaisten %-osuus henkilöstöstä	91,72 %	92,5 %	93,16 %
Osa-aikaisten %-osuus henkilöstöstä	8,28 %	7,5 %	6,8 %

Palkkatuella palkatun henkilöstön osuus on noussut hieman viime vuodesta, ollen nyt 12,79 % koko henkilöstöstä.

Määräaikaisten osuus henkilöstöstä on edelleen laskenut, mutta on edelleen korkeampi kuin hallinnonalalla ja valtionhallinnossa keskimäärin (n. 12,5 %). Ero selittyy pääosin palkkatuella palkatun henkilöstön merkittävällä osuudella henkilöstöstä.

Naisten ja miesten osuuksissa henkilöstöstä ei ole tapahtunut muutosta edelliseen vuoteen nähden.

Koko- ja osa-aikaisten suhteellisessa osuudessa on edelleen tapahtunut pientä muutosta siten, että kokoaikaisten osuus koko henkilöstöstä on hieman kasvanut ja osa-aikaisten laskenut. Kokoaikaisen henkilöstön osuus on hieman alhaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin (94,8 %).

TE-toimistojen ikäjakauma

TE-toimistojen henkilöstöstä yli 54-vuotiaita on 36,2 % mikä on noin 10 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin valtiolla keskimäärin. Yli 65-vuotiaiden määrä on vähentynyt ja heitä oli vuoden lopussa 18 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä on noussut puolella vuodella kalenterivuoden aikana ja 49,9 vuoteen. Henkilöstön keski-ikä koko valtionhallinnossa oli 46,0 vuotta.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Ikäjakauma, henkilöiden lkm (TE-toimistot)			
- 24 (TE-toimistot)	26	15	13
25 - 34 (TE-toimistot)	331	340	274
35 - 44 (TE-toimistot)	569	530	485
45 - 54 (TE-toimistot)	1097	1095	1010
55 - 64 (TE-toimistot)	1034	1023	991
65- (TE-toimistot)	22	24	18

TE-toimistojen koulutusaste/koulutustasoindeksi

Koulutustasoindeksi kertoo organisaation ammatillisella pohjakoulutuksella mitatusta osaamispotentiaalista. Sekä naisten että miesten koulutustasoindeksi nousi hieman edellisestä vuodesta TE-toimistoissa. Indeksien nousua tapahtui kahdeksassa toimistossa ja sillä ei ollut vaikutusta keskimääräiseen kokonaisindeksiin.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön määrä ja rakenne (TE-tstot)			
Koulutustasoindeksi vuoden lopussa (TE-tstot)	5,3	5,5	5,5
Koulutustasoindeksi, naiset	5,2	5,4	5,5
Koulutustasoindeksi, miehet	5,5	5,6	5,7

1.5.2.2 TE-toimistojen työhyvinvointi

Työtyytyväisyyskyselyn (VMBaro) vastausaktiivisuus oli hieman aiempaa vuotta korkeampi TE-toimistoissa (71,1%).

TE-toimistojen kokonaisindeksi parani edelleen, mutta on noin 0,15 yksikköä alhaisempi kuin ELY-keskuksissa ja KEHA-keskuksessa ja 0,24 yksikköä alhaisempi, kuin valtionhallinnossa keskimäärin. Myös kaikki barometrin osaindeksit paranivat (0,01 – 0,1 yksikköä). Kokonaistyytyväisyysindeksi nousi kahdessatoista toimistossa ja vaihteli Etelä-Savon TE-toimiston 2,85 ja Kainuun TE-toimiston 3,36 välillä.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
VMBaron indeksit			
Kokonaistyytyväisyysindeksi	2,99	3,13	3,19
Johtajuusindeksi (JO)	2,92	3,14	3,23
Osaamisen johtamisindeksi (OS)	3,14	3,27	3,28
Työolojen johtamisindeksi (TY)	3,37	3,51	3,57
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen (OKU)	3,10	3,25	3,26
Motivaatio ja työn imu (MTI)	3,29	3,41	3,44
Johtaminen ja työyhteisön vuorovaikutus (JTV)	3,06	3,27	3,37

Virastojen omat analyysit:

Varsinais-Suomen TE-toimiston VMBaron indeksiluvut olivat kaikissa kyselyn osa-alueissa edelleen valtakunnallisen keskiarvon yläpuolella, vaikka kokonaisuustyytyväisyysindeksi laski hieman (3,31 -> 3,24). Kokonaisuustyytyväisyysindeksin valtakunnallinen keskiarvo on 3,19. Varsinais-Suomen TE-toimistossa on jatkettu toiminnan ja palveluprosessien suunnitelmallista kehittämistyötä yhdessä henkilöstön ja luottamusmiesten kanssa (mm. CAF-prosessi, prosessien kehittämispäivät). Kehittämistyö on heijastunut paitsi tyytyväisyyteen myös asiakastulosten ja asiakastyytyväisyyden parantumiseen.

Satakunnan TE-toimiston tyytyväisyysindeksi ja osaindeksit ovat edellisen vuoden tasolla. VMBaron tulokset on käsitelty ohjeistuksen mukaan.

Hämeen TE-toimiston henkilöstön tyytyväisyys on kehittynyt positiiviseen suuntaan edellisestä vuodesta ja oli kertomusvuonna toimistojen keskiarvon yläpuolella.

Pirkanmaan TE-toimiston tyytyväisyysindeksi nousi edelleen jonkin verran ja oli neljänneksi paras TE-toimistoista. Vastausprosentti oli 85. Parhaimmat arviot saivat esimiehen antama tuki työn tekemiselle (3,69), oikeudenmukainen kohtelu esimiehen taholta (3,89), työn haastavuus (3,66) sekä työn itsenäisyys (3,53). Työilmapiiri ja yhteistyö –osio sai hyvän arvioinnin (3,84). Alimmat arviot sai tiedon kulku ja avoimuus asioiden valmistelussa (2,99). Se nostettiin yhteiseksi kehittämiskohteeksi. Työhyvinvointi oli noussut; edellisenä vuonna 7,33 ja nyt 7,60.

Kaakkois-Suomen TE-toimiston kokonaistyytyväisyys vuonna 2015 oli 3,20. Kehitys edellisestä vuodesta oli positiivinen henkilöstöbarometrin kaikilla osa-alueilla.

Etelä-Savon TE-toimiston tyytyväisyyskyselyn tulokset paranivat edellisestä vuodesta, mutta vuoden 2015 tuloksia tullaan käymään läpi yhdessä henkilöstön kanssa ja keskustelujen pohjalta sovitaan kehittämistoimenpiteistä.

Pohjois-Savon TE-toimiston VMBarometrin vastausten keskiarvo nousi hieman (nousua 3,18 -> 3,20). Yhdistyneen TE-toimiston ensimmäisen vuoden 2013 barometrikeskiarvo arvio oli 3,07.

Pohjois-Karjalan TE-toimiston tyytyväisyyskyselyn tulokset paranivat selkeästi edellisestä vuodesta kaikilla arviointialueilla. Vuoden 2014 tuloksia käytiin läpi yhdessä henkilöstön kanssa ja keskustelujen pohjalta sovittiin kehittämistoimenpiteistä.

Keski-Suomen TE-toimiston tyytyväisyysindeksi nousi edellisvuodesta ja oli toiseksi paras TE-toimistoista. Vastausprosentti oli 72,9. Parhaimmat arviot annettiin oikeudenmukaisesta kohtelusta esimiesten taholta (3,80), sisäisestä yhteistyöstä ja työilmapiiristä työyhteisössä (4,03). Työhyvinvointi-indeksi nousi 7,48 – 7,70. Alhaisimmat arviot saivat töiden yleinen organisointi työyhteisössä (2,91), kehityskeskustelujen toimiminen osaamisen kehittämisessä (3,03) ja työpaikan varmuus nyt ja tulevaisuudessa (2,83). Palkkaus-osio kokonaisuudessaan sai alhaiset arviot (2,85), kuitenkin palkkausperusteiden selkeys ja ymmärrettävyys sai arvion 3,19.

Etelä-Pohjanmaan TE-toimiston indeksit vaihtelivat johtajuusindeksin 3,09:stä työhyvinvointi-indeksin 3,51, valtakunnalliset indeksit olivat johtamisessa 3,23 ja työhyvinvoinnissa 3,57. TE-toimiston kokonaistyytyväisyys nousi edellisen vuoden 3,03:sta 3,19:sta. TE-toimisto on panostanut työhyvinvoinnin kehittämiseen ulkopuolisen konsultin avulla.

Pohjanmaan TE-toimiston työtyytyväisyysindeksi nousi hiukan edellisestä vuodesta ja kokonaistyötyytyväisyysindeksi oli 3,25 kun kaikkien TE-toimistojen keskiarvo oli 3,19. Positiivinen tulos on merkittävä, kun huomioidaan henkilöstöresurssien supistumisesta johtuvat sopeuttamistoimenpiteet. VMBaro-kyselyä on täydennetty erillisellä työhyvinvointikyselyllä, joiden tulosten perusteella on laadittu kehittämissuunnitelma.

Kaikki henkilöstöbarometrin osaindeksit nousivat ja ylittivät valtakunnallisia keskiarvoja. Eniten nousivat johtaminen ja työyhteisön vuorovaikutus-indeksi (+ 0,15) sekä työolojen johtaminen-indeksi (+ 0,15).

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston työtyytyväisyysindeksi nousi hiukan edellisestä vuodesta ja kokonaistyötyytyväisyysindeksi oli 3,17 kun kaikkien TE-toimistojen keskiarvo oli 3,13, kokonaisindeksit vaihtelivat välillä 2,85 – 3,36. Johdon toiminta esimerkkinä ja töiden yleinen organisointi –indeksiarvot olivat edellisvuotta korkeampia. Kehittämistoimia jatketaan työtyytyväisyyden kehittämisohjelman pohjalta.

Kainuun TE-toimiston työtyytyväisyysindeksi nousi edelleen ja kokonaistyötyytyväisyysindeksi oli 3,37, mikä oli TE-toimistojen korkein. TE-toimistojen keskiarvo oli 3,13 ja kokonaisindeksit vaihtelivat välillä 2,85 – 3,36. Korkeimmat arviot tulivat työn sisältöön ja haasteellisuuteen liittyvien kysymysten osalta, työilmapiirin ja yhteistyön sekä työolojen osalta. Alhaisimmat lukemat olivat palkkauksen ja tiedon kulun koskeissa vastauksissa. Yksittäisenä kysymyksenä hyvin myönteinen kehitys on ollut työn innostavuuden ja työssä koetun ilon osalta. Kehittämistoimia jatketaan työtyytyväisyyden kehittämisohjelman pohjalta.

Lapin TE-toimiston kokonaistyötyytyväisyysindeksi laski hiukan edellisestä vuodesta ja oli 3,08 kun kaikkien TE-toimistojen keskiarvo oli 3,13. TE-toimistojen kokonaisindeksit vaihtelivat välillä 2,85 – 3,36. Kehittämistoimia jatketaan työtyytyväisyyden kehittämisohjelman pohjalta.

Koko toimiston yhteiseksi kehittämishankkeeksi on valittu arjen sujuvuuden edistäminen sekä esimiestyön ja johtamisen kehittäminen.

TE-toimistojen lähtövaihtuvuus, vakinainen ja määräaikainen henkilöstö

TE-toimistojen henkilöstö vaihtuvuus lisääntyi. Eläkkeelle jäi 123 henkilöä ja muu lähtövaihtuvuus oli 410 henkilöä. Muusta lähtövaihtuvuudesta suurin osa johtuu määräaikaisten sopimusten päättymisestä. Tulovaihtuvuus oli 15,04 % eli 366 henkilöä.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön vaihtuvuus (TE-tstot)			
Lähtövaihtuvuus, lukumäärän %-osuus	13,19 %	14,56 %	21,90 %
Tulovaihtuvuus, lukumäärän %-osuus	4,82 %	9,89 %	15,04 %
Eläkkeelle siirtyneiden (kaikki eläkelajit) %-osuus	2,59 %	3,15 %	4,52 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden %-osuus	0,39 %	0,38 %	0,53 %

TE-toimistojen sairauspoissaolot ja koulutuspäivät

TE-toimistojen sairauspoissaolot olivat edellisen vuoden tasolla, 12,51 pv/htv. Sairauspoissaolot vaihtelivat Etelä-Savon TE-toimiston 8,9 pv/htv ja Kainuun TE-toimiston 18,28 pv/htv välillä.

Sairaustapauksia/htv oli keskimäärin 2,5, josta 1-3 päivän sairaustapauksia oli 1,9 pv/htv. Merkittävää muutosta ei ole tapahtunut.

Mittari	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015
Henkilöstön työtyytyväisyys ja osaaminen (TE-tstot)			
Sairauspoissaolot, pv/htv (TE-tstot)	13,83	12,30	12,51
Koulutuspanos, pv/htv (TE-tstot)	1,69	1,72	1,23

1.5.3 ELY-keskusten, KEHA-keskuksen ja TE-toimistojen osaaminen ja aineeton pääoma

ELY-keskusten, KEHA-keskuksen ja TE-toimistojen henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstöinvestointeja kuvaavat luvut ovat ELY-keskusten ja TE-toimistojen keskiarvoja.

Mittari	TOT 2013 ELY-kes- kukset	TOT 2014 ELY-kes- kukset	TOT 2015 ELY-keskuk- set ja Keha- keskus	TOT 2013 TE-toi- mistot	TOT 2014 TE-toimis- tot	TOT 2015 TE-toimis- tot
Henkilöstöinvestoinnit (ELY-keskukset ja TE-tstot)						
Virkistystoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät investoinnit, euroa/htv (ELY –keskukset + TE-tstot)	188,67	158,05	172,89	149,89	184,17	87,77
Koulutuskustannukset euroa/htv (ELY-keskukset+ TE-tstot)	611,05	660,59	419,64	333,26	470,19	204,12
Työterveyshuollon kustannukset, euroa/htv (ELY-keskukset +TE-tstot)	516,70	421,30	-	546,00	579,09	-

Henkilöstö- ja luontaisetujen käytäntöjä yhtenäistettiin uudella ohjeella 1.1.2015 lukien. Ohjeen mukaan kulttuuri- ja liikuntaseteleitä voidaan tilata 28 kappaletta/vuosi á viisi euroa henkilöä kohden 50%:n omavastuulla. Liikunta-, hyvinvointi- virkistys- ja kulttuuritapahtumien järjestämiseen ja tapahtumiin osallistumiseen myönnetään 50 euroa/henkilö vuodessa.

KEHA-keskus on vuonna 2015 maksanut työterveyshuollon kustannukset keskitetysti, joten erittelyä ELY-keskusten ja TE-toimistojen osalta ei ole ollut mahdollista tehdä. Laskennalliset työterveyshuollon kustannukset/htv ELY-keskuksissa, KEHA-keskuksessa ja TE-toimistoissa keskimäärin on 587 €/htv.

Henkilöstön koulutuskustannukset ovat laskeneet merkittävästi koulutuspäivien vähentyessä.

ELY-keskusten, KEHA-keskuksen ja TE-toimistojen työajan käyttö ja työvoimakustannukset

Alla olevassa taulukossa tehdyn työajan % -osuus säännöllisestä vuosityöajasta oli ELY-keskuksissa 75,76 % ja TE-toimistoissa 74,09 %.

ELY-keskusten tehty työaika vaihteli Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen 73,9 % ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen 78,6 % välillä. Tehty työaika KEHA-keskuksessa oli 74,0%.

TE-toimistojen työajan käyttö vaihteli Kainuun TE-toimiston 67,9 % ja Pohjois-Karjalan TE-toimiston 77,1 % välillä.

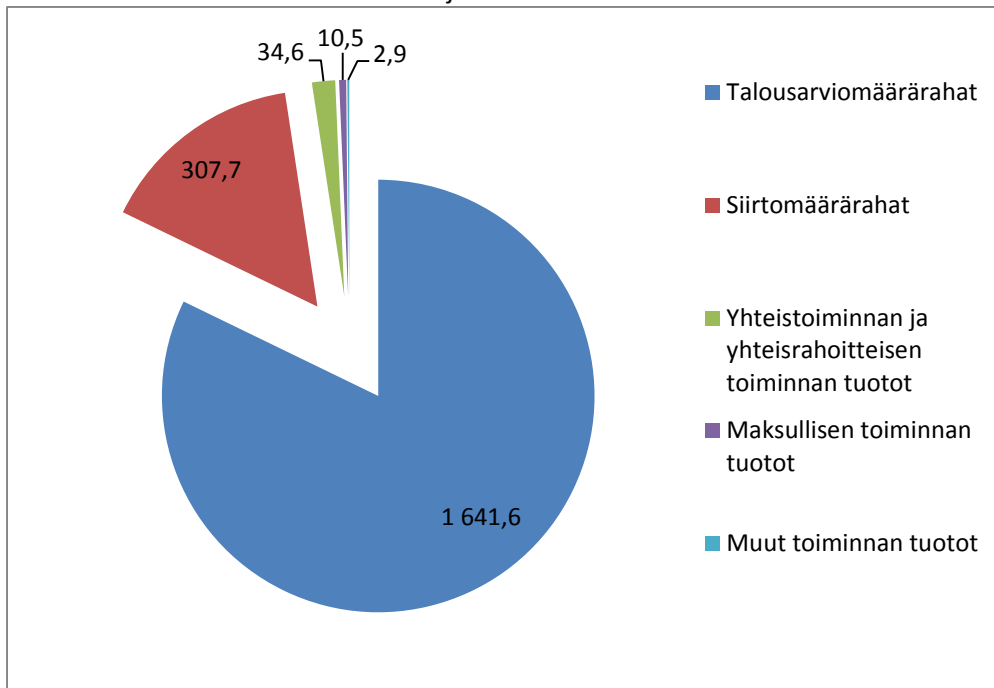
Mittari	TOT 2013 ELY-keskuk- set	TOT 2014 ELY-keskuk- set	TOT 2015 ELY-keskuk- set ja Keha- keskus	TOT 2013 TE-toimis- tot	TOT 2014 TE-toimis- tot	TOT 2015 TE-toimis- tot
Työajan käyttö ja työvoi- makustannukset (ELY-keskukset ja TE-tstot)						
Tehdyn työajan %-osuus säännöllisestä vuosi- työajasta	78,59 %	78,32 %	75,76 %	77,13 %	76,89 %	74,09 %
Tehdyn työajan palkat, eu- roa	133.625.620	127.873.231	113.506.550	79.253.962	79.102.865	75.595.288
Välilliset työvoimakustan- nukset, euroa	82.539.282	80.449.591	76.080.962	50.472.232	52.081.809	46.852.335

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

ELY-keskusten toiminnan rahoitus muodostui talousarviossa myönnettyistä määrärahoista, edelliseltä vuodelta siirtyneistä määrärahoista sekä maksullisen, yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista.

Luvut seuraavassa kaaviossa ovat milj. euroa:

Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan sisältöä on kuvattu kappaleessa 1.3.2 *Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus* ja 1.3.3 *Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus*.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Kunkin ELY-keskuksen talousarvion toteutumisesta on laadittu analyysi. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

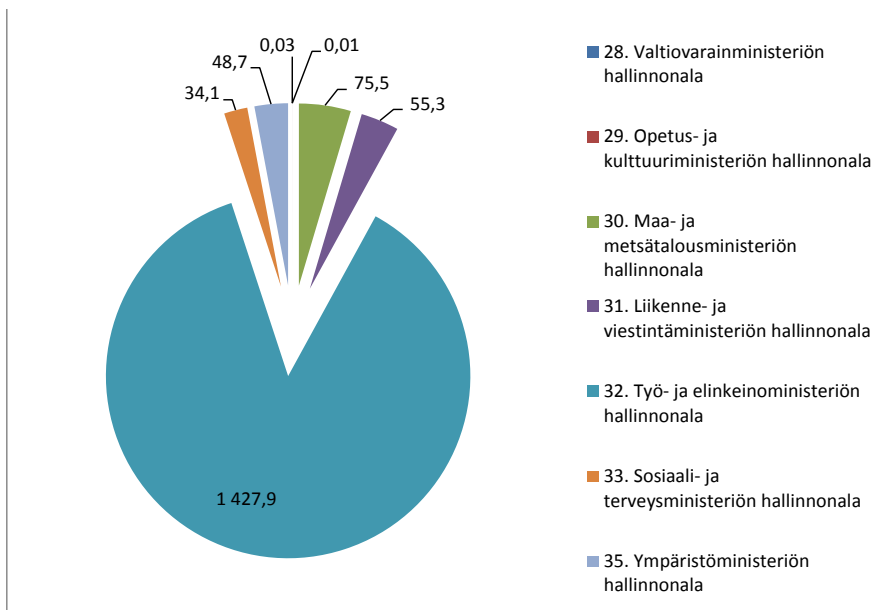
Talousarviotileistä tulotileille kertyi vuonna 2015 25,2 milj. euroa, mikä oli 6 % enemmän kuin edellisenä vuonna (23,6 milj. euroa). Suurin osa 25,1 milj. euroa (99,6 %) oli sekalaisia tuloja, joista eniten 7,6 milj. euroa (32 %) kertyi YM:n hallinnonalan muista tuloista. Niiden määrä moninkertaistui, mikä johtui siitä, että Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesältä saatiin vuonna 2014 ympäristövahinkojen torjuntaan annettujen ennakkomaksujen palautusta 7,4 milj. euroa.

Palkkaturvamaksujen palautuksia kertyi 7,1 milj. euroa, mikä oli 11 % vähemmän kuin v. 2014. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset vähenivät 80 % ja olivat v. 2015 0,9 milj. euroa.

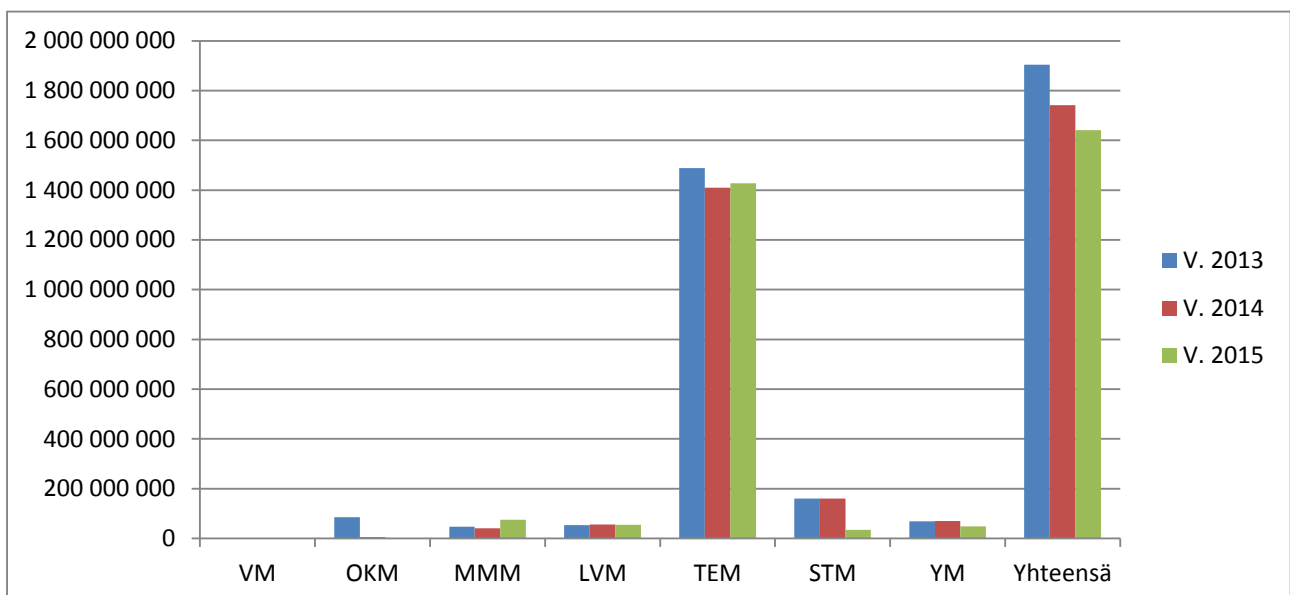
ELY-keskusten vuoden 2015 talousarviomäärärahat olivat kirjanpitoyksikön kirjanpidossa yhteensä 1.641,5 milj. euroa.

V:n 2015 määrärahat jakautuivat ministeriöiden pääluokkien mukaan seuraavasti:

	V. 2015		Muutos vv. 2014-2015
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	25 454	0,0 %	
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	12 710	0,0 %	-100 %
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	75 507 767	4,6 %	87 %
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	55 305 000	3,4 %	-1 %
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 427 932 083	87,0 %	1 %
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	34 054 000	2,1 %	-79 %
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	48 716 925	3,0 %	-30 %
	1 641 553 939	100,0 %	-6 %

Määrärahat vähenivät 6 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Talousarviomäärärahojen lisäksi ELY-keskuksilla oli käytettävissään 307,7 milj. euroa edelliseltä vuodelta siirtyneitä määrärahoja.

ELY-keskuksista keskitettiin kansainvälistä kasvua ja innovaatioita sekä energiatukia koskevat tehtävät Pirkanmaan ELY-keskukseen ja kalataloustehtävät Varsinais-Suomen, Pohjois-Savon ja Lapin ELY-keskuksiin. ELY-keskusten hallintotehtävät ja keskitetysti hoidettavien laskujen maksaminen siirrettiin hoidettavaksi KEHA-keskukseen. Nämä muutokset vaikuttivat talousarviomäärärahojen lisääntymiseen ao. ELY-keskuksissa ja vastaavasti vähentymiseen muissa ELY-keskuksissa.

Valtionvarainministeriö myönsi tehdyn hakemuksen perusteella ELY-keskusten ja TE-toimistojen koulutuskorvauksiin 106.060 euroa vuoden 2014 määrärahaa momentille *28.60.12 Osaamisen kehittäminen*.

Pääosa **opetus- ja kulttuuriministeriön** hallinnonalan tehtävistä sekä niihin liittyvä rahoitus siirrettiin 1.1.2014 alkaen aluehallintovirastoille. Varainhoitovuonna oli kuitenkin vielä käytettävissä 167.096 euroa vuodelta 2014 siirtyneitä määrärahoja.

Maa- ja metsätalousministeriö myönsi eniten määrärahaa, 37,0 milj. euroa, *Elinkeinokalatalouden edistämisen* –momentille *30.40.62*.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla suurin momentti oli, kuten aiemminkin, *31.30.63 Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen*, jolle oli osoitettu määrärahaa 32,6 milj. euroa, mikä oli noin miljoona enemmän kuin edellisenä vuonna.

Selvästi suurin momentti oli, kuten aikaisempinakin vuosina, **Työ- ja elinkeinoministeriön** hallinnonalan *Julkiset työvoima- ja erityispalvelut* *32.30.51*, 571,2 milj. euroa, jonka osuus kaikista määrärahoista oli 35 %. Määrärahaa myönnettiin 82 milj. euroa (17 %) enemmän kuin vuonna 2014.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan määrärahat 34,1 milj. euroa oli osoitettu momentille *33.20.31 Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä*.

Ympäristöministeriön määrärahoista yli puolet kohdentui, kuten aiempinakin vuosina, luonnonsuojelualueiden hankintaan liittyviin toimiin. Momentille *35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot* oli myönnetty määrärahaa 30,1 milj. euroa, mikä oli 7,6 milj. euroa (20 %) vähemmän kuin vuonna 2014.

Arviomäärärahoja ja kiinteitä määrärahoja jäi käyttämättä 20,5 milj. euroa, mikä oli lähes puolet enemmän kuin edellisenä vuonna.

Käyttämättä jäi momentille *32.70.30 Valtion korvaukset kunnille* 9,1 milj. euroa (9 %) ja momentille *33.20.31 Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä* 11,2 milj. euroa (33 %).

Vuodelle 2016 siirtyi määrärahoja yhteensä 310,9 milj. euroa (12 % enemmän kuin edellisenä vuonna), josta talousarviovuoden määrärahojen osuus oli 283,5 milj. euroa. Suurimmat siirtyneet määrärahaerät on esitetty alla olevissa taulukoissa. *Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut* –momentti ja toimintamenot ovat 2-vuotisia siirtomäärärahoja ja muut alla mainitut määrärahat 3-vuotisia. Prosentti taulukossa kertoo, kuinka monta prosenttia varainhoitovuonna käytettävissä olleista määrärahoista siirtyi käytettäväksi v. 2016.

32.30.51	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	133,6 milj. euroa	(18 %)
30.40.62	Elinkeinokalatalouden edistäminen	41,4 milj. euroa	(75 %)
32.20.46	Laivanrakennuksen innovaatiotuki	23,1 milj. euroa	(64 %)
35.10.63	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot	19,8 milj. euroa	(36 %)
35.10.61	Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen	14,0 milj. euroa	(61 %)
30.40.31	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen	12,5 milj. euroa	(99 %)

ELY-keskusten toimintamenot

	V:lta 2014 siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015	Siirretty v:lle 2016	
414.32.01.02.1	16 918 159	16 918 159	16 918 159		
32.01.02.1		200 814 931	184 104 124	16 710 807	(8 %)
Yhteensä		217 733 090	201 022 283		
	V. 2014	222 674 702	209 748 561		
	Vähennys	-4 941 612	-8 726 278		
		-2 %	-4 %		

TE-toimistojen toimintamenot

	V:lta 2014 siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015	Siirretty v:lle 2016	
414.32.30.01.1	5 758 966	5 758 966	5 758 966		
32.30.01.1		147 464 625	142 024 998	5 439 627	(4 %)
		153 223 591	147 783 964		
	V. 2014	159 571 560	153 912 514		
	Vähennys	-6 347 969	-6 128 550		
		-4 %	-4 %		

Nettobudjetoituja momenteja olivat toimintamenomäärärahat ja *Vesivarojen käytön ja hoidon menot*.

Valtuuksia oli käytettävissä yhteensä 580,0 milj. euroa, 16 % enemmän kuin v. 2014.

Lähes kaikki käytettävissä olevat valtuudet olivat TEM:n hallinnonalalla, 571,4 milj. euroa (99 %). LVM:n hallinnonalalla oli 1 % ELY-keskuksilla käytettävissä olevista valtuuksista. YM:n hallinnonalalla ei vuosina 2014 ja 2015 ollut enää käytettävissä valtuutta.

Käytettävissä olevista valtuuksista 381,7 milj. euroa oli uusia, 12 % enemmän kuin v. 2014.

Valtuuksia käytettiin 342,6 milj. euroa (59 %) ja käyttämättä jäi 237,4 milj. euroa, mikä oli 12 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Kunkin ELY-keskuksen tuotto- ja kululaskelmasta on laadittu analyysi. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

Tuotto- ja kululaskelma osoitti tilikaudelta 1.596 milj. euron kulujäämää. Kulujäämä pieneni noin 237 milj. eurolla (13 %) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toiminnan tuotot, jotka olivat 48,0 milj. euroa, vähenivät 18,5 milj. euroa (28 %) edellisvuodesta. Tuotoista 10,5 milj. euroa (22 %) oli maksullisen toiminnan tuottoja. Näiden määrä väheni 9 %. Suurin osa tuotoista 37,3 milj. euroa (78 %) oli muita toiminnan tuottoja, joiden määrä väheni 32 %.

10,3 milj. euroa maksullisen toiminnan tuotoista (98 %) oli maksuperustelain mukaisia julkisoikeudellisia suoritteita, jotka olivat mm. erilaisia liikenteeseen ja tienpitoon liittyviä lupia sekä ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulakeihin liittyviä päätöksiä ja lausuntoja. Näiden tuottojen määrä väheni noin 9 % edellisestä vuodesta.

Maksullisen toiminnan tuotoissa oli vähäinen määrä (2 %) maksuperustelain mukaisista liikeloudellisesti hinnoitelluista suoritteista ja erityislakien perusteella määrättävistä maksuista tai hinnoiteltavista suoritteista saatuja tuottoja.

Tileistäpoistoja maksullisen toiminnan saamisista tehtiin varainhoitovuoden aikana 26.865 euroa.

Maksullisesta toiminnasta ja siinä tapahtuneista muutoksista on kerrottu tarkemmin kohdassa *1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus*, jossa on myös esitetty laskelma julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuudesta.

Muista toiminnan tuotoista 7,7 milj. euroa (21 %) oli yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja oman tuotannon hankkeista. Niiden määrä väheni 20 milj. euroa edellisestä vuodesta, koska vanhan ohjelmakauden hankkeiden valmistuttua ei uusia saatu vielä käynnistettyä.

Toiminnan kulut, yhteensä 496,1 milj. euroa, vähenivät koko kirjanpitoyksikön osalta 16 %.

Edellä kerrotuista tehtävien keskittämisistä aiheutuneet muutokset vaikuttivat ELY-keskuskohtaisiin kuluihin, toisiin lisäävästi ja toisiin vähentävästi.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot 7,3 milj. euroa vähenivät yli puolella edelliseen vuoteen verrattuna. V. 2014 ostot, 15,1 milj. euroa, olivat lisääntyneet 26 % vuoteen 2013 verrattuna.

Suurimmat kuluerät olivat, kuten aikaisempinakin vuosina, henkilöstökulut 301,4 milj. euroa ja palvelujen ostot 85,0 milj. euroa.

Henkilöstökulujen määrä väheni 9 %. Tähän vaikutti mm. määräaikaisten henkilöstön väheneminen, eläköitymiset ja keväällä päättyneiden YT-neuvottelujen seurauksena irtisanomiset sekä muut muutostukitoimenpiteet.

Palvelujen ostojen määrä väheni 9 %. Niistä noin puolet maksettiin keskitetysti KEHA-keskuksesta.

Palvelujen ostoissa suurin kuluerä (15 %) oli *Atk-palvelujen ostot valtion virastoilta ja laitoksilta* 12,8 milj. euroa. Tästä summasta 10,4 milj. euroa maksettiin Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtorille.

Toiseksi suurin erä palvelujen ostoissa oli Varsinais-Suomen ELY-keskuksen maksamat *Saariston yhteysalusliikennepalvelut* 11,7 milj. euroa.

Muihin asiantuntijapalveluihin, jotka olivat aiemmin suurin erä palvelujen ostoissa, käytettiin 8 milj. euroa. Niiden määrä väheni yli puolella. Tämäkin johtui yhteisrahoitteisten hankkeiden päättymisestä.

Projektikonsultointi ja hankintapalvelujen käyttö –tilille kertyi kuluja 6,7 milj. euroa. Ne olivat pääasiassa muilta valtion virastoilta laskutettavia kuluja.

Vuokrat muodostuivat pääosin (80 %) toimitilojen vuokrasta. Niitä maksettiin 32,3 milj. euroa, joka oli hie-
man vähemmän (3 %) kuin edellisenä vuonna. Vuokrasta 91 % maksettiin keskitetysti KEHA-keskuksesta.

Muista kuluista 5,8 milj. euroa (82 %) oli matkakuluja. Niiden määrä jatkoi vähenemistä. V. 2015 niiden määrä väheni 31 %, kun v. 2014 vähennys oli 7 % ja v. 2013 12 % edelliseen vuoteen verrattuna. Päivärahojen määrä väheni varainhoitovuonna 25 %, kilometrikorvausten 23 % ja matkustuspalvelujen 38 %. Kuljetusvälineiden vuokriin, jotka olivat 1,7 milj. euroa käytettiin 14 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ajoneuvojen polttoaineisiin käytettiin 0,6 milj. euroa (25 % vähemmän kuin edellisenä vuonna).

Poistojen määrästä (24,7 milj. euroa) suurin osa, 23,2 milj. euroa, oli rakenteista tehtyjä poistoja. Niiden määrä pieneni yli puolella vuoteen 2014 verrattuna. Tämä johtui siitä, että v. 2014 tehtiin kertaluonteisesti suuria poistoja maa- ja vesirakenteiden arvon korjaamiseksi.

Sisäiset kulut olivat pääasiassa työllisyysperusteisia siirtomenoja investointeihin ja oman tuotannon hankkeiden kuluja. Niiden määrä jatkoi laskuaan ja väheni 28 % edellisestä vuodesta.

Rahoitustuotoista, joiden määrä vähentyi 7 % edellisestä vuodesta, kertyi 0,7 milj. euroa (70 %) palkkaturvamaksujen palautusten koroista. Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesän maksamia tuen takaisinperinnästä aiheutuneita korkotuloja oli 0,2 milj. euroa.

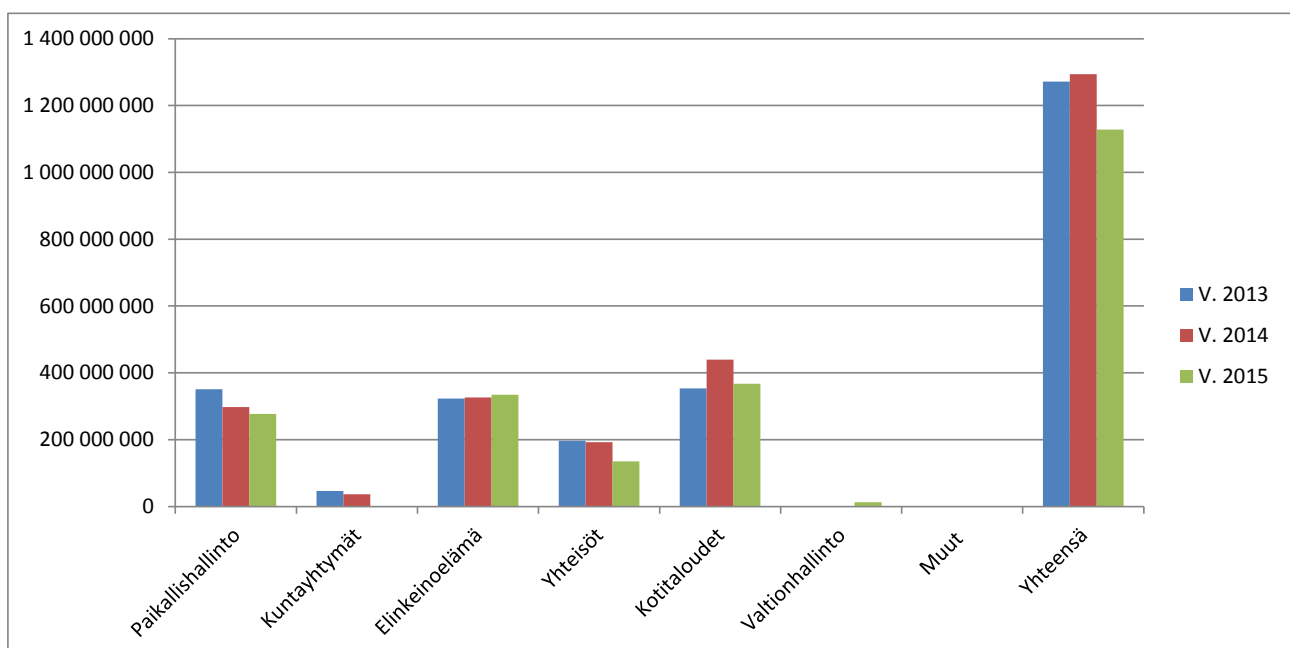
Rahoituskulujen määrä yli kolminkertaistui. Niistä suurin osa (89 %) oli luonnonsuojelualueiden hankinnan yhteydessä maksettuja korkoja, joiden määrä vaihtelee sen mukaan, miten kauppahinnat on jakotettu.

Satunnaisiin tuottoihin kirjatusta tuotoista suurin osa oli perintönä saatuja luonnonsuojelualueita ja vähäinen määrä saatuja vahingonkorvauksia.

Satunnaiset kulut olivat pääasiassa irtisanoutumiskorvauksia, joita maksettiin 5 milj. euroa.

Siirtotalouden kuluissa kunnat ja kuntayhtymät on yhdistetty tiliksi *Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle* ja lisäksi tuli uusi tili *Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle*. Siirtotalouden kulujen palautuksia ei kirjattu vuonna 2015 enää omalle tililleen, vaan palautukset kirjattiin vastaavalle menotilille.

Siirtotalouden kuluja maksettiin 13 % vähemmän kuin edellisenä vuonna, yhteensä 1.128 milj. euroa. Suurin saajasektori siirtotalouden kuluissa oli, kuten edellisenäkin vuonna, kotitaloudet. Niille maksettiin tulonsiirtoja 367,5 milj. euroa, joka oli 33 % siirtotalouden kuluista. Niiden määrä väheni 16 % edellisestä vuodesta. Muille saajasektoreille maksetut tulonsiirrot vähenivät myös paitsi elinkeinoelämälle maksetut, joiden määrä nousi 2 %.

Verot ja veronluonteisten maksut, 2,9 milj. euroa, olivat vesioikeudellisia kalatalousmaksuja. Niiden määrä väheni 4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

1.6.4 Tase

Kunkin ELY-keskuksen taseesta on laadittu analyysi muiden kuin 19- ja 20-alkuisten LKP-tilien osalta, joita ei voi analysoida ELY-kohtaisesti. Tämä analyysi on laadittu näiden analyysien pohjalta.

ELY-keskuksilla oli kansallisomaisuutta 50 milj. euroa, joka muodostui luonnonsuojelutarkoitukseen hankituista maa- ja vesialueista. Hankinnat ovat ELY-keskusten taseessa vain väliaikaisesti näkyvä erä. Hankintaprosessin edetessä alueet siirretään Metsähallituksen taseeseen. Vuosittaiset vaihtelut riippuvat maanhankinta- ja korvausneuvottelujen onnistumisista ja kohteiden tarjonnasta. Joillakin ELY-keskuksilla omaisuus pieneni ja joillakin se taas kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Kirjanpitoyksikkötasolla omaisuuden määrä kasvoi 14 % edellisestä vuodesta. Ennakkomaksut 40.000. euroa olivat luonnonsuojelualueiden hankinnan yhteydessä Aluehallintovirastoon (AVI) talletettuja maksuja. Niitä oli varainhoitovuoden päättyessä enää Varsinais-Suomen ELY-keskuksella.

Käyttöomaisuus, 85 milj. euroa, muodostui pääasiassa (96 %) rakenteista. Näistä 77,8 milj. euroa oli vesirakenteita, joiden arvo pieneni 21 milj. euroa (22 %). Vähennys johtui maa- ja vesirakenteiden normaaleista suunnitelmanmukaisista poistoista.

Koneista ja laitteista, joiden arvo taseessa oli 0,9 milj. euroa, oli 0,7 milj. euroa vesirakenteisiin liittyviä laitteita. Niiden määrä vähentyi 0,1 milj. euroa. Aineettomista hyödykkeistä suurin osa 0,3 milj. euroa oli itse teetettyjä ATK-ohjelmia (Maha2- ja Eriku-järjestelmät). Muutos (0,2 milj. euroa) näiden ELY-keskusten tietohallintoyksikön hallinnassa olevien järjestelmien arvossa johtui suunnitelman mukaisista poistoista.

Iso muutos kalusteiden arvossa, lähes 1 milj. euroa, johtui siitä, että Pohjois-Savon ELY-keskus poisti v. 2013 hankitut toimitilojen kalusteet käyttöomaisuudesta vastaamaan annettua ohjeistusta.

Keskeneräisten maa- ja vesirakenteiden arvo lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna 148 %, vuoden 2015 lopussa arvo oli 1,7 milj. euroa. Varsinais-Suomen ELY -keskus rakentaa kahden vanhan yhteysalusliikennelaiturin tilalle uudet laiturit ja ne kirjataan keskeneräisiin rakenteisiin. Valmistuttuaan ne aktivoidaan oikealle omaisuuslajille ja siirretään Liikennevirastolle.

Käyttöomaisuusarvopaperit olivat pääasiassa puhelinosakkeita. Varainhoitovuoden aikana luovuttiin muutamien tarpeettomien osakkeiden omistuksesta.

Vaihto-omaisuudessa Valmiit tuotteet/tavarat 13,5 milj. euroa olivat luonnonsuojelualueiden hankintaan liittyviä vaihtomaita. Osa maa-alueista on saatu valtiolle perintönä. Vaihto-omaisuuden arvo säilyi jokseenkin ennallaan.

Siirtosaamisissa oli euromäärältään merkittävä hanke (1,8 milj. euroa) Varsinais-Suomen ELY-keskuksen hallinnoima kalastuksen valvonnan tietojärjestelmän kehittämishanke. Hieman yli puolet muista lyhytaikaisista saamisista oli reskontran kautta laskutettavia saamisista. Niiden määrä väheni 36 % edellisestä vuodesta.

Muissa lyhytaikaisissa saamisissa 30 %, 4,4 milj. euroa oli oman tuotannon ja teknisen tuen projektien menoja, joista ei ollut ennätetty tehdä maksatushakemusta. Näiden väheneminen (60 %) johtui oman tuotannon hankkeiden vähenemisestä.

Ennakkomaksuista poistui 2,8 milj. euroa Talvivaara Sotkamo Oy:n konkurssipesälle maksettuja ennakoita, jotka maksettiin takaisin vuonna 2015.

Kirjanpitoyksiköiden välisiä tilityksiä ja edelleen tilitettäviä eriä (ennakonpidätykset, eläke- ja jäsenmaksut yms.) oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna (12 milj. euroa).

Siirtoveloista 54 milj. euroa (99 %) muodostui lomapalkkavelasta.

Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kirjattiin päättyneelle tilikaudelle kuuluvia ja sen aikana suorittamatta jääneitä arviomäärärahaa maksettavia menoja (siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvät velat, ent. menorästit) yhteensä 57 milj. euroa, mikä oli 11 milj. euroa (17 %) vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Syynä oli momenttien 30.40.31, 35.10.61 ja 35.10.63 kirjausperusteen muuttuminen vuoden 2015 talousarviossa maksupäätösperusteiseksi.

1.7 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) kirjanpitoyksikön hallinnollisista tehtävistä vastasi vuonna 2015 KEHA-keskus. Kirjanpitoyksikön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vastaa KEHA-keskuksen johto sekä oman virastonsa osalta kunkin ELY-keskuksen ja TE-toimiston johto.

Kirjanpitoyksikön kehittämiskohteiksi vuodelle 2015 nimettiin ELY-keskusten organisaatiomuutosten, tehtävien keskittämisten ja KEHA-keskuksen aloittamisen hallinta sekä henkilöstön työhyvinvoinnista ja työmotivaatiosta huolehtiminen. ELY-keskukset ovat muuttaneet organisaatorakenteensa vastaamaan tehtävien keskittämisiä ja muita rakenteellisia muutoksia. Hallinnolliset tehtävät keskitettiin KEHA-keskukseen ja keskittämistä jatketaan edelleen. Virastoissa on otettu käyttöön uusia toimintatapoja ja sähköisiä työkaluja. Uusia sähköisiä välineitä ovat mm. Skype for Business, USPA-asianhallintajärjestelmä, yhteinen TAIMI-intranet. Työhyvinvointikyselyjen keskiarvot pysyivät hyvällä tasolla ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen YT-menettelyistä huolimatta. ELY-keskuksissa ja TE-toimistoissa arviot ovat hiukan nousseet. Henkilöstön työhyvinvoinnista ja työmotivaatiosta pyrittiin huolehtimaan järjestämällä tiedotus-, keskustelu- ym. tilaisuuksia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vakiinnuttamiseksi KEHA-keskukselle luotiin riskienhallintapolitiikka ja se muokattiin myös ELY-keskusten ja TE-toimistojen käytettäväksi. Valtionhallinnon riskienhallintatyökalun kehittämiseen osallistuttiin aktiivisesti ja sitä testattiin muutamissa KEHA-keskuksen riskiarvioinneissa. Riskienhallintatyötä jatketaan ohjeistuksen yhtenäistämällä ja riskienhallintatyökalun käyttöön oton laajentamisella.

Arvotyötä vietiin eteenpäin mm. virastojen henkilöstöinfoissa ja kehittämistoimina. Arvokeskusteluja käytiin ja arvot olivat esillä kehityskeskusteluissa. Arvot nousivat esille myös virastojen sisäisen toimintakulttuurin ja yhteistyön kehittämisessä. KEHA-keskuksessa yhteiset arvot määritellään ja arvotyötä jatketaan sovitun toimintasuunnitelman mukaisesti.

Hallinto- ja kehittämistehtävien kokoamisella on tavoitteena tehtävien keskittämisen kautta aikaansaada asiantuntemuksen syvenemistä ja niukkenevien resurssien joustavampaa käyttöä mm. tarkastustoiminnassa esiin tulleiden puutteiden korjaamiseksi. Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomuksissa olleet havainnot käsiteltiin KEHA-keskuksen talousyksikön johtotiimissä. Ryhmäpäälliköt kävivät tarkastushavainnot läpi omissa ryhmissään ja koordinoivat havaittujen puutteiden korjaamista ohjeissa ja toimintatavoissa. Tarkastushavainnot käytiin läpi myös ELY-keskusten vastuualueiden asiataarkastajien/hyväksyjien kanssa, jotta vastaavat virheet vältetään jatkossa.

Vuoden 2016 kehittämiskohteiksi ovat nousseet seuraavat asiat:

- KIEKU -järjestelmän myötä uusien, yhtenäisten toimintatapojen, järjestelmien sekä raportoinnin tehokkaan käyttöönoton varmistaminen tilanteessa, jossa ELY-keskuksien organisaatiot ovat vasta muuttuneet ja KEHA-keskus toimii toista vuottaan.
- Arvotyön vakiinnuttaminen virastojen arkityöhön on edelleen ajankohtaista. KEHA-keskuksen arvotyötä jatketaan sovitun toimintasuunnitelman mukaan.
- Monipaikkaisten työyhteisöjen kehittämistä jatketaan toimintatapoja uusimalla ja yhtenäistämällä, hyviä käytäntöjä jakamalla, uusia sähköisiä työkaluja hyödyntämällä sekä työhyvinvoinnista ja työmotivaatiosta huolehtimalla.

Kirjanpitoyksikön sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyttä on arvioitu käyttämällä tehtyjä sisäisen valvonnan tilan arviointituloksia (COSO ERM-kyselyt KEHA-keskuksissa ja TE-toimistoissa sekä ELY-keskuksissa), henkilöstö- ja sidosryhmäkyselyiden tuloksia sekä ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen havaintoja. Arviointien perusteella todetaan, että kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttää kohtuullisesti valtion talousarviosta annetun asetuksen 69 §:ssä asetetut tavoitteet.

1.8 Yhteenvedo havaituista väärinkäytöksistä

Ely-keskukset olivat vuoden aikana mukana viidessä esitutkinnassa, jotka kohdistuivat ELY-keskusten hoitoon tai vastattavina oleviin varoihin tai omaisuuteen. ELY-keskukset olivat joko tutkintapyyntöjen tekijöitä tai asianomistajia ja esitutkinnot koskivat pääosin epäiltyjä avustuspäätöksiä. Useimmista esitutkintaan johdaneiden väärinkäytösepäilyjen aiheuttamista vahingoista ei ole tarkempaa tietoa, kahteen epäiltyyn tekoon liittyvien vahinkojen määräksi on ilmoitettu yhteensä 15.464 euroa.

Oikeudenkäyntejä, joihin ELY-keskukset osallistuivat, oli kaikkiaan 19. Näistä kaksi oli hovioikeuskäsittelyjä, muut alioikeuskäsittelyjä. Oikeudenkäynnit koskivat velallisen rikoksia 11 tapauksessa ja muut petosrikoksia.

Yhdeksän ELY-keskusta teki vuoden aikana yhteensä 27 sääntöjenvastaisuusilmoitusta EU-osarahoitteisten avustusten tai tukien osalta.

EU-osarahoitteisten tukien takaisinperintäpäätökset

EU-osarahoitteiset (kaikki ELY-keskukset)	Päätökset kpl	Takaisinperittävä määrä €	Perityksi saadut v. 2015, euroa	Prosenttia
ESR, 2007 - 2013	34	330 910,40	310 561,12	93,9
EAKR, 2007 - 2013	62	1 638 717,34	273 770,27	16,7
EKTR 2007 - 2013	4	14 695,70	555,04	3,8
EMR inv.- ja kehitt.tuki, nuoren vilj.al.tuki, ym.	197	2 163 757,20	896 317,37	41,4
EMR 2007 - 2013, Erityisymp.tuki	847	298 544,80	271 998,55	91,1
YHTEENSÄ	1144	4 446 625,44	1 753 202,35	39,4

EU-osarahoitteisten avustusten takaisinperintäpäätösten määrä nousi vuonna 2015 edellisen vuoden 858:sta 1.144 päätökseen. Euromäärältään takaisinperittävät määrät olivat samaa suuruusluokkaa molempina vuosina.

Euroopan maaseuturahastoa koskevia takaisinperintäpäätöksiä oli eniten vuonna 2015, yhteensä 1.044 kappaletta ja myös euromääräisesti niiden määrä oli suurin, yli 2,4 miljoonaa euroa. Näistä oli kappalemääräisesti valtaosa erityis ympäristötukien takaisinperintäpäätöksiä, mutta euromäärältään ne olivat vain vajaa 300.000 euroa. Euroopan sosiaalirahastosta, aluekehitysrahastosta ja kalatalousrahastosta myönnettyjen avustusten takaisinperintäpäätöksiä oli kaikkiaan 100 kpl, euromäärältään lähes 2 miljoonaa euroa. Vuoden aikana perittiin EU-osarahoitteisia avustuksia ja tukia takaisin kaikkiaan 1,75 miljoonaa euroa.

Kansallisten avustusten ja tukien takaisinperintäpäätösten määrä laski edellisen vuoden yli 90 päätöksestä 59:ään. Takaisinperittävä euromäärä nousi kuitenkin 8,3 miljoonaan euroon. Määrää nosti yksi ympäristölle aiheutettujen vahinkojen korvaamista koskevan lain mukainen takaisinperintäpäätös, joka oli määrältään 7,4 miljoonaa euroa. Seuraavaksi suurimmat takaisinperittävät määrät koskivat yritystoiminnan kehittämistä koskevan lain mukaisia avustuksia, joita määrättiin takaisinperittäväksi 501.286 euroa (12 päätöstä). Maaseutuelinkeinojen rahoituslain ja maatalouden rakennetukilain perusteella myönnettyjen avustusten ja

tukien takaisinperintäpäätöksiä oli yhteensä 25, euromäärältään 280.490 euroa. Muut kansallisten avustusten ja tukien takaisinperintäpäätökset jakautuivat maa- ja puutarhatalouden avustuksiin, palkkatukeen, starttirahaan ym.

Seuraavassa taulukossa ovat EU-osarahoitteisten ja kansallisten tukien takaisinperintäpäätösten kappale- ja euromäärät eriteltyinä ELY-keskuksittain.

Kaikki takaisinperinnät ELY-keskuksittain

ELY-keskus	EU-osarahoitteiset		Kansalliset av. ja tuet		Yhteensä		Peritty v. 2015, euroa yhteensä	Prosent-tia
	Kpl	Perittävä €	Kpl	Perittävä €	Kpl	Perittävät €		%
UUELY	98	142 392,28	4	8 899,73	102	151 292,01	108 302,49	71,6
VARELY	74	226 479,06	6	104 622,39	80	331 101,45	172 846,53	52,2
SATELY	43	97 087,90	3	8 497,00	46	105 584,90	67 959,35	64,4
HÄMELY	77	816 000,22	1	590,66	78	816 590,88	548 866,91	67,2
PIRELY	48	223 876,43	1	602,31	49	224 478,74	21 001,91	9,4
KASELY	6	12 156,09	4	75 006,42	10	87 162,51	26 206,60	30,1
ESAELY	83	890 031,94	1	2 019,79	84	892 051,73	107 027,47	12,0
POSELY	12	349 079,91	4	22 826,33	16	371 906,24	73 127,10	19,7
POKELY	77	216 833,19	0	0,00	77	216 833,19	16 821,16	7,8
KESELY	88	237 892,14	7	314 448,96	95	552 341,10	203 781,28	36,9
EPOELY	175	292 149,69	6	91 182,20	181	383 331,89	106 844,70	27,9
POHELY	128	157 490,30	2	28 591,80	130	186 082,10	138 936,67	74,7
POPELY	175	483 992,51	9	189 226,66	184	673 219,17	113 589,77	16,9
KAIELY	49	83 097,30	2	7 444 212,92	51	7 527 310,22	7 450 923,39	99,0
LAPELY	11	218 066,48	0	0,00	11	218 066,48	174 277,11	79,9
KEHA	0	0,00	9	28 305,23	9	28 305,23	8 032,96	28,4
YHTEENSÄ	1 144	4 446 625,44	59	8 319 032,40	1 203	12 765 657,84	9 338 545,40	73,2

Kaikkiaan EU-osarahoitteisia ja kansallisia avustuksia ja tukia saatiin perityksi takaisin vuoden aikana 9,3 miljoonaa euroa.

Avustusten ja tukien maksamisen keskeytyspäätöksiä tehtiin vuoden aikana EU-osarahoitteisten avustusten osalta 35 kpl ja kansallisten avustusten osalta 18 kpl, yhteensä 53 päätöstä.

2 Talousarvion toteutumalaskelma

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2015	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	103 050,99	92 733	92 732,85	0,00	100,00
11.04.01. Arvonlisävero	103 050,99	92 733	92 732,85	0,00	100,00
12. Sekalaiset tulot	23 509 852,29	26 571 429	25 056 483,85	-1 514 945,58	94,30
12.29.99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	75 533,76	53 636	53 635,82	0,00	100,00
12.30.40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	3 067 473,26	2 900 000	2 940 012,88	40 012,88	101,38
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	351 199,21	65 009	65 009,10	0,00	100,00
12.31.10. Liikenneviraston tulot	991 728,35	4 452 000	2 897 041,54	-1 554 958,46	65,07
12.31.10.2. Joukkoliikenteen lipputulot	991 728,35	4 452 000	2 897 041,54	-1 554 958,46	65,07
12.32.31. Palkkaturvamaksujen palautukset	7 943 756,61	7 106 895	7 106 895,32	0,00	100,00
12.32.99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	1 701 535,88	1 741 681	1 741 680,83	0,00	100,00
12.32.99.03. Palkkaturvapalautusten korot	904 493,04	665 940	665 939,77	0,00	100,00
12.32.99.06. Muut tulot	797 042,84	1 075 741	1 075 741,06	0,00	100,00
12.33.99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	8 775,50	2 151	2 151,20	0,00	100,00
12.35.99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	434 574,54	7 996 885	7 996 884,99	0,00	100,00
12.35.99.2. Muut sekalaiset tulot	110 851,09	7 556 434	7 556 434,25	0,00	100,00
12.35.99.3. EU-rahoitus	322 424,77	440 451	440 450,74	0,00	100,00
12.35.99.4. Vesiensuojelumaksut	1 298,68				
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	4 723 162,86	949 456	949 456,09	0,00	100,00
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	4 212 112,32	1 303 716	1 303 716,08	0,00	100,00
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	11 767,92	1 709	1 709,40	0,00	100,00
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot (nettob)	11 767,92	1 709	1 709,40	0,00	100,00
13.03.01.1. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot	11 767,92	1 709	1 709,40	0,00	100,00
Tuloarviotilit yhteensä	23 624 671,20	26 665 872	25 150 926,10	-1 514 945,58	94,32

Päälukon, momentin ja tilijaoituksen numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen käyttö vuonna 2015	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	0,00	25 454	25 454,48	0,00	25 454,48	0,00	106 060,36	106 060,36	106 060,36	0,00
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	0,00	25 454	25 454,48		25 454,48	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2v)							106 060,36	106 060,36	106 060,36	0,00
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	4 968 532,35	12 710	12 710,37	0,00	12 710,37	0,00	167 095,84	167 095,84	152 088,79	0,00
29.01.29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	19 187,35	12 710	12 710,37		12 710,37	0,00				
29.30.20. Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (siirtomääräraha 2v)	100 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	67 095,84	67 095,84	54 331,97	0,00
29.30.20.1. Opetustoimen henkilöstökoulutus	100 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	67 095,84	67 095,84	54 331,97	0,00
29.30.20.1.06. Ohjausosaamisen pilottikoulutus (KPY)	100 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	67 095,84	67 095,84	54 331,97	0,00
29.30.21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2v)	100 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	100 000,00	97 756,82	0,00
29.30.21.4. Maahanmuuttajien koulutuksen tehostaminen (ml. Osallisena Suomessa -hanke) (KPY)	100 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	100 000,00	100 000,00	97 756,82	0,00
29.30.31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	4 749 345,00	0	0,00		0,00	0,00				
29.30.31.2. Valtionavustus työelämän palvelutoiminnan ja koulutuksen laadun kehittämiseen, näyttötutkintojen koe- ja materiaaliin palveluihin sekä edellisuosien loppusuorituksiin ja oikaisuihin (EK) (enintään)	4 749 345,00	0	0,00		0,00	0,00				
29.30.31.2.1. Valtionavustus työelämän palvelutoiminnan kehittämiseen (KPY)	4 749 345,00	0	0,00		0,00	0,00				
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	40 358 000,52	75 507 767	13 213 448,01	62 272 538,91	75 485 986,92	21 780,00	40 775 043,57	113 128 700,57	40 929 499,38	72 172 565,63
30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 218 823,72	2 480 349	2 480 348,92		2 480 348,92	0,00				
30.10.44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	0,00						600 000,00	600 000,00	584 201,01	15 798,99
30.10.44.2. Kalataloudelle maksettava tuki (EK) (enintään)	0,00						600 000,00	600 000,00	584 201,01	15 798,99
30.10.51. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2v)		1 764 000	1 764 000,00	0,00	1 764 000,00	0,00		1 764 000,00	1 764 000,00	0,00
30.20.43. Maatalouden ympäristötuki eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2v)	569 000,00						330 827,65	330 827,65	319 265,33	0,00
30.20.43.1. Vesitaloussuunnittelu (EK) (enintään)	84 000,00						69 087,80	69 087,80	62 087,80	0,00
30.20.43.5. Suojavyöhykkeiden, luonnon monimuotoisuutta ja kosteikkoja koskevien yleissuunnitelmien laatiminen (EK) (enintään)	260 000,00						154 760,30	154 760,30	150 198,00	0,00
30.20.43.6. Yhteisön vesipolitiikan puitteiden toteuttaminen (EK) (enintään)	225 000,00						106 979,55	106 979,55	106 979,53	0,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen käyttö vuonna 2015	Talousarvion 2015 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.20.47. Kansallinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	140 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	126 802,42	126 802,42	79 489,36	47 313,06
30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämissuunnitelmat (KPY)	140 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	126 802,42	126 802,42	79 489,36	47 313,06
30.40.20. Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 3v)	2 500 000,00	2 900 000	768 632,35	2 131 367,65	2 900 000,00	0,00	1 773 365,53	4 673 365,53	2 535 725,30	2 137 640,23
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (netto) (siirtomääräraha 3 v)		9 935 000	4 109 428,24	5 825 571,76	9 935 000,00	0,00		9 935 000,00	4 109 428,24	5 825 571,76
30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)		594 000	303 985,21	290 014,79	594 000,00	0,00		594 000,00	303 985,21	290 014,79
30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen		594 000	303 985,21	290 014,79	594 000,00	0,00		594 000,00	303 985,21	290 014,79
30.40.31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)		12 679 000	139 088,16	12 539 911,84	12 679 000,00	0,00		12 679 000,00	139 088,16	12 539 911,84
30.40.40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arvionmääräraha)		673 761	651 981,00		651 981,00	21 780,00				
30.40.43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2v)	1 764 000,00						0,00	0,00	0,00	0,00
30.40.51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2v)	3 775 000,00	6 757 377	2 797 372,72	3 960 004,28	6 757 377,00	0,00	181 068,13	6 938 445,13	2 978 440,85	3 960 004,28
30.40.51.2. Muu kalatalouden edistäminen	3 775 000,00	6 757 377	2 797 372,72	3 960 004,28	6 757 377,00	0,00	181 068,13	6 938 445,13	2 978 440,85	3 960 004,28
30.40.52. Kalastuslupamaksujen palautukset ja saimaannorpan suojeluun liittyvät sopimuspalkkiot (arvionmääräraha)	3 707 810,08									
30.40.52.1. Kalastuslupamaksujen palautukset	3 377 410,08									
30.40.52.2. Saimaannorpan suojelu (EK) (enintään)	330 400,00									
30.40.62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3v)	2 024 000,00	36 967 280	102 748,11	36 864 531,89	36 967 280,00	0,00	18 349 728,32	55 317 008,32	13 901 351,15	41 414 556,11
30.40.62.1. EKTR-hankkeiden EU rahoitusosuudet (EK)	616 000,00	1 275 000	0,00	1 275 000,00	1 275 000,00	0,00	4 261 460,80	5 536 460,80	3 981 899,51	1 554 561,29
30.40.62.2. EKTR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu)	1 302 000,00	1 325 000	0,00	1 325 000,00	1 325 000,00	0,00	6 664 149,88	7 989 149,88	6 457 799,13	1 531 350,75
30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	90 000,00	573 280	102 748,11	470 531,89	573 280,00	0,00	1 442 990,79	2 016 270,79	1 283 584,36	731 585,37
30.40.62.3.1. Poistokalastus	0,00	100 000	0,00	100 000,00	100 000,00	0,00	403 972,11	503 972,11	286 495,24	216 738,45
30.40.62.3.2. Muut kansalliset toimenpiteet	90 000,00	473 280	102 748,11	370 531,89	473 280,00	0,00	1 039 018,68	1 512 298,68	997 089,12	514 846,92
30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	0,00	17 889 000	0,00	17 889 000,00	17 889 000,00	0,00	1 555 000,00	19 444 000,00	0,00	19 444 000,00
30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kansallinen rahoitusosuus (EK) (varattu)	0,00	15 905 000	0,00	15 905 000,00	15 905 000,00	0,00	1 764 126,85	17 669 126,85	159 126,85	17 510 000,00
30.40.62.6. Valvonta- ja jäljitettävyyssjärjestelmien EU:n rahoitusosuudet	0,00						2 052 000,00	2 052 000,00	1 605 042,74	446 957,26
30.40.62.7. Valvonta- ja jäljitettävyyssjärjestelmien kansallinen rahoitusosuus	16 000,00						610 000,00	610 000,00	413 898,56	196 101,44

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 käyttö vuonna 2015	Talousarvion 2015 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3v)	757 000,00	757 000	95 863,30	661 136,70	757 000,00	0,00	2 110 716,13	2 867 716,13	1 843 160,21	1 024 555,92
30.50.20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (siirtomääräraha 3v)	9 404 000,00						8 266 932,42	8 266 932,42	6 170 943,46	2 095 988,96
30.50.31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3v)	12 949 000,00						9 035 602,97	9 035 602,97	6 200 421,10	2 821 209,69
30.50.43. Eräät valtion maksettavaksi määrättyt korvaukset (arvionmääräraha)	549 366,72									
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	55 751 000,00	55 305 000	40 525 186,35	14 779 813,65	55 305 000,00	0,00	15 393 374,48	70 564 374,48	55 006 854,90	15 557 519,58
31.01.40. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	134 000,00	134 000	134 000,00		134 000,00	0,00				
31.01.40.5. Mobilia-säätiö (KPY)	134 000,00	134 000	134 000,00		134 000,00	0,00				
31.10.50. Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3v)	8 000 000,00	5 000 000	3 491 560,91	1 508 439,09	5 000 000,00	0,00	3 746 188,15	8 746 188,15	6 824 529,06	1 921 659,09
31.30.63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3v)	31 569 000,00	32 643 000	23 323 095,19	9 319 904,81	32 643 000,00	0,00	8 476 434,65	41 119 434,65	31 435 043,91	9 684 390,74
31.30.63.02. Alueellisen ja paikallisen liikenteen ostot, hintavelvoitteet ja kehittäminen (KPY)	31 319 000,00	32 393 000	23 137 943,13	9 255 056,87	32 393 000,00	0,00	8 406 590,71	40 799 590,71	31 180 047,91	9 619 542,80
31.30.63.05. Merenkurkun liikenne (KPY)	250 000,00	250 000	185 152,06	64 847,94	250 000,00	0,00	69 843,94	319 843,94	254 996,00	64 847,94
31.30.64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3v)	10 745 000,00	12 225 000	10 511 211,49	1 713 788,51	12 225 000,00	0,00	2 120 763,16	14 345 763,16	12 631 974,65	1 713 788,51
31.30.66. Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset (siirtomääräraha 3 v)	5 303 000,00	5 303 000	3 065 318,76	2 237 681,24	5 303 000,00	0,00	1 049 988,52	6 352 988,52	4 115 307,28	2 237 681,24
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	1 421 691 119,58	1 427 932 083	1 241 234 104,97	177 423 064,96	1 418 657 169,93	9 274 913,00	206 274 963,71	1 147 431 291,24	963 883 338,28	182 818 302,96
32.01.01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2 v)							129 182,03	129 182,03	129 182,03	0,00
32.01.01.6. Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmia (KPY)							129 182,03	129 182,03	129 182,03	0,00
32.01.02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2v)	210 505 728,00	202 514 931	184 116 174,23	18 398 756,77	202 514 931,00	0,00	18 670 544,20	221 185 475,20	202 786 718,43	18 398 756,77
32.01.02.1. Toimintamenot (KPY)	208 605 728,00	200 814 931	184 104 124,23	16 710 806,77	200 814 931,00	0,00	16 918 158,81	217 733 089,81	201 022 283,04	16 710 806,77
32.01.02.2. Yritystoiminnan kehittämispalvelut (KPY)	1 900 000,00	1 700 000	12 050,00	1 687 950,00	1 700 000,00	0,00	1 752 385,39	3 452 385,39	1 764 435,39	1 687 950,00
32.01.20. Siviilipalvelus (arvionmääräraha)	3 846 096,47	4 180 000	4 179 826,47		4 179 826,47	173,53				
32.01.21. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2v)	300 000,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	273 296,69	273 296,69	273 296,69	0,00
32.01.29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonnisäveromenot (arvionmääräraha)	82 164 241,65	74 087 331	74 087 331,46		74 087 331,46	0,00				
32.20.43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arvionmääräraha)	8 234 185,00	8 700 000	8 532 814,00		8 532 814,00	167 186,00				
32.20.45. Yritysten tutkimus- ja kehittämisohjelmien valmistelu (siirtomääräraha 3v)	2 000 000,00						1 983 893,00	1 983 893,00	692 721,00	562 065,00
32.20.46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3v)	13 200 000,00	20 000 000	0,00	20 000 000,00	20 000 000,00	0,00	15 758 449,00	35 758 449,00	12 699 366,00	23 059 083,00

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji		Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen käyttö vuonna 2015	Talousarvion 2015 määrärahojen siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
								Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.30.01.	Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (nettob) (siirtomääräraha 2v)	149 601 838,00	147 464 625	142 024 998,15	5 439 627,13	147 464 625,28	0,00	5 758 965,96	153 223 591,24	147 783 964,11	5 439 627,13
32.30.44.	32.30.01.1. Toimintamenot (KPY)	149 601 838,00	147 464 625	142 024 998,15	5 439 627,13	147 464 625,28	0,00	5 758 965,96	153 223 591,24	147 783 964,11	5 439 627,13
	Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3v)	575 211,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	4 492 332,00	4 492 332,00	2 717 699,00	1 774 090,00
32.30.45.	Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	26 298 360,00	24 427 544	24 427 544,00		24 427 544,00	0,00				
32.30.50.	Palkkaturva (arviomääräraha)	35 546 196,28	27 501 431	27 501 430,94		27 501 430,94	0,00				
	32.30.50.1. Palkkaturva (KPY)	35 428 525,49	27 381 267	27 381 267,30		27 381 267,30	0,00				
	32.30.50.2. Takaisinperittyjen saatavien palautukset ja niistä kertyvät korot (KPY)	16 436,42	11 768	11 768,29		11 768,29	0,00				
	32.30.50.3. Viranomaismaksut, oikeudenkäyntikulut ja konkurssikustannukset (EK) (enintään)	101 234,37	108 395	108 395,35		108 395,35	0,00				
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	489 221 105,79	571 176 771	437 592 090,19	133 584 681,06	571 176 771,25	0,00	159 208 300,83	730 385 072,08	596 800 391,02	133 584 681,06
	32.30.51.01. Asiantuntija-arvioinnit (KPY)	4 502 912,80	4 042 707	3 716 945,19	325 761,33	4 042 706,52	0,00	282 488,19	4 325 194,71	3 999 433,38	325 761,33
	32.30.51.02. Kokeilut ja valmennukset (KPY)	20 159 256,78	22 193 054	19 457 660,38	2 735 393,77	22 193 054,15	0,00	3 510 523,62	25 703 577,77	22 968 184,00	2 735 393,77
	32.30.51.03. Työvoimakoulutuksen hankinta (KPY)	221 977 923,08	204 270 413	204 270 413,13	0,00	204 270 413,13	0,00	0,00	204 270 413,13	204 270 413,13	0,00
	32.30.51.04. Työvoimakoulutuksen kehittämis-, tiedotus- ja ilmoitustoiminta (KPY)	648 743,37	354 093	354 092,55	0,00	354 092,55	0,00	0,00	354 092,55	354 092,55	0,00
	32.30.51.05. Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä hankittava koulutus (KPY)	1 681 797,75	1 732 629	1 732 628,88	0,00	1 732 628,88	0,00	0,00	1 732 628,88	1 732 628,88	0,00
	32.30.51.06. Starttiraha (KPY)	23 355 046,47	34 425 585	19 156 728,24	15 268 857,20	34 425 585,44	0,00	20 672 724,70	55 098 310,14	39 829 452,94	15 268 857,20
	32.30.51.07. Palkkatuetty työ, valtionhallinto (KPY)	17 608 605,79	13 789 421	13 789 421,25	0,00	13 789 421,25	0,00	0,00	13 789 421,25	13 789 421,25	0,00
	32.30.51.07.1. Palkkaukset (KPY)	17 532 870,23						0,00	0,00	0,00	0,00
	32.30.51.07.2. Muut menot (KPY)	75 735,56						0,00	0,00	0,00	0,00
	32.30.51.08. Palkkatuki, kunnat ja kuntayhtymät (KPY)	38 456 348,71	72 818 619	47 482 245,29	25 336 373,97	72 818 619,26	0,00	33 067 515,00	105 886 134,26	80 549 760,29	25 336 373,97
	32.30.51.09. Palkkatuki, yksityinen sektori (KPY)	122 089 774,75	171 650 934	100 818 299,64	70 832 634,13	171 650 933,77	0,00	84 903 858,79	256 554 792,56	185 722 158,43	70 832 634,13
	32.30.51.10. Työllisyyspoliittinen avustus (KPY)	26 890 382,01	32 587 651	24 393 693,56	8 193 957,07	32 587 650,63	0,00	10 120 051,02	42 707 701,65	34 513 744,58	8 193 957,07
	32.30.51.11. Korvaukset (KPY)	2 054 314,28	2 492 466	1 800 435,84	692 029,83	2 492 465,67	0,00	174 179,63	2 666 645,30	1 974 615,47	692 029,83
	32.30.51.14. Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta (EK) (enintään)	170 000,00	8 000 000	586 520,00	7 413 480,00	8 000 000,00	0,00	0,00	8 000 000,00	586 520,00	7 413 480,00
	32.30.51.15. Kuntakokeilukunnille maksettavat tulospalkkiot (EK) (enintään)	7 200 000,00	310 700	0,00	310 700,00	310 700,00	0,00	5 394 700,00	5 705 400,00	5 394 700,00	310 700,00
	32.30.51.16. Työnetsintäpalkkio kuntakokeilukunnissa (EK) (enintään)	611 000,00	8 500	8 500,00	0,00	8 500,00	0,00	500 414,46	508 914,46	508 914,46	0,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen käyttö vuonna 2015	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	66 061 452,21	48 716 925	19 703 016,84	29 013 907,29	48 716 924,13	0,48	45 013 810,16	93 059 242,36	52 575 817,49	40 305 260,91
35.01.01. Ympäristöministeriön toimintamenot (netto) (siirtomääräraha 2 v)	0,00	898	897,52	0,00	897,52	0,48	0,00	898,00	897,52	0,00
35.01.01.01. Yhteiset menot (KPY)		898	897,52	0,00	897,52	0,48		898,00	897,52	0,00
35.01.29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 084 212,76	671 492	671 492,41		671 492,41	0,00				
35.01.65. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3v)	372 200,00	385 000	316 322,09	68 677,91	385 000,00	0,00	54 268,20	439 268,20	351 856,09	86 411,59
35.10.20. Ympäristövahinkojen torjunta (arviomääräraha)	6 156 474,45									
35.10.21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	1 149 300,00	912 800	458 445,61	454 354,39	912 800,00	0,00	592 800,44	1 505 600,44	912 408,17	593 192,27
35.10.22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3v)	6 170 170,00	5 975 142	2 212 240,18	3 762 901,82	5 975 142,00	0,00	5 615 492,57	11 590 634,57	6 342 003,71	5 167 002,54
35.10.61. Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	11 137 900,00	9 340 956	266 113,06	9 074 842,94	9 340 956,00	0,00	13 451 867,58	22 792 823,58	8 743 735,28	13 964 497,74
35.10.63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3v)	37 641 195,00	30 058 587	14 995 428,21	15 063 158,79	30 058 587,00	0,00	24 554 383,76	54 612 970,76	34 832 045,76	19 780 925,00
35.10.63.1. Luonnonsuojelualueiden hankinnasta ja korvauksesta aiheutuvat menot	37 592 695,00	30 058 587	14 995 428,21	15 063 158,79	30 058 587,00	0,00	24 447 114,50	54 505 701,50	34 774 331,76	19 731 369,74
35.10.63.2. Yhteistoimintasopimusten perusteella maksettavat palkkiot (EK) (enintään)	48 500,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	107 269,26	107 269,26	57 714,00	49 555,26
35.10.64. EU:n ympäristörähdaston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3v)	0,00	522 049	0,00	522 049,20	522 049,20	0,00	507 395,79	1 029 444,99	447 846,53	581 598,46
35.20.64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3v)	1 350 000,00	850 000	782 077,76	67 922,24	850 000,00	0,00	237 601,82	1 087 601,82	945 024,43	131 633,31
Määrärahatilit yhteensä	1 729 350 976,69	1 641 553 939	1 337 607 327,73	283 489 324,81	1 621 096 652,54	20 457 286,77	307 730 348,12	1 424 456 764,85	1 112 653 659,20	310 853 649,08

Talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella 2015

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarvioenot ja määräraharave (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2015 valtuudet						Talousarvioenot 2015	Talousarvioenot 2016	Talousarvioenot 2017	Talousarvioenot 2018	Määräraharave myöhemmin	Määräraharave yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2016 TA:ssa						
31.30.64 Saariston yhteysalusliikenne- palvelujen ostot ja kehittäminen	73 234	0	8 666	8 666	0	8 666	8 666	10 131	9 636	10 383	10 613	17 645	48 276
Aikaisempien vuosien valtuudet	73 234							10 131	9 636	10 383	10 613	17 645	48 276
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		0	8 666	8 666	0	8 666	8 666	0	0	0	0	0	0
31.30.66 Yhteysaluspalvelujen ostosopimukset	53 030	0	0	0	0	0	0	4 115	4 721	5 062	5 172	27 513	42 468
Aikaisempien vuosien valtuudet	53 030							4 115	4 721	5 062	5 172	27 513	42 468
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.20.43 Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin	18 344	8 188	0	8 188	8 169	19	0	8 533	3 474	500	0	0	3 974
Aikaisempien vuosien valtuudet	18 344							3 838	500	0	0	0	500
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		8 188	0	8 188	8 169	19	0	4 695	2 974	500	0	0	3 474
32.30.45 Yritysten investointi- ja kehittämisahkkeiden tukeminen	210 233	49 824	16 779	66 603	46 313	20 290	20 290	24 428	31 197	22 118	9 999	2 108	65 422
Aikaisempien vuosien valtuudet	210 233							20 382	14 333	7 363	1 567	0	23 262
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		49 824	16 779	66 603	46 313	20 290	20 290	4 045	16 864	14 756	8 432	2 108	42 159
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yritysahvelut	198 141	82 876	0	82 876	62 988	19 888	0	75 907	70 929	2 371	2	0	73 302
Aikaisempien vuosien valtuudet	198 141							75 868	10 334	19	0	0	10 353
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		82 876	0	82 876	62 988	19 888		39	60 595	2 352	2	0	62 949
32.30.64. Työllisyssperusteiset siirtomenot investointeihin	32 638	0	0	0	0	0	0	5 716	6 613	240	0	0	6 853
Aikaisempien vuosien valtuudet	32 638							5 716	6 613	240	0	0	6 853
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32.50.64 EU:n ja valtios rahoitusosuus EU:n rakennerahasto, ulkorajayht.työ- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin	1 610 287	201 271	172 893	374 164	185 682	188 482	187 397	224 196	72 131	48 627	21 247	27 379	169 385
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 610 287							198 856	7 703	670	272	398	9 043
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		201 271	172 893	374 164	185 682	188 482	187 397	25 341	64 429	47 957	20 975	26 981	160 342
32.60.40. Energiatuki	82 773	39 532	0	39 532	39 484	48	0	17 568	18 539	12 191	4 687	904	36 321
Aikaisempien vuosien valtuudet	82 773							16 043	11 304	5 861	1 069	0	18 234
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		39 532	0	39 532	39 484	48	0	1 525	7 235	6 330	3 617	904	18 087
35.10.61 Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen	2 730	0	0	0	0	0	0	645	1 068	100	0	0	1 168
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 730							645	1 068	100	0	0	1 168
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Talousarvion toteutumataskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella 2015

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2015 valtuudet						Talousarviomenot 2015	Talousarviomenot 2016	Talousarviomenot 2017	Talousarviomenot 2018	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2016 TA:ssa						
Yhteensä	2 281 410	381 692	198 337	580 029	342 636	237 393	216 353	371 239	218 307	101 593	51 720	75 549	447 169
Aikaisempien vuosien valtuudet	2 281 410							335 595	66 211	29 698	18 693	45 555	160 158
Vuonna 2015 käytettävissä olleet valtuudet		381 692	198 337	580 029	342 636	237 393	216 353	35 644	152 096	71 894	33 026	29 994	287 011

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan EAKR-valtuudet mom. 32.50.64 sisältävät TEKESin valtuudet ja valtuuksien käytön ohjelmakaudella 2007-2013

Valtuuksien käytöstä aiheutuneet menot eivät sisälly vuoden 2015 talousarvioihin, koska menot on maksanut TEKES, eikä ne ole näinollen ELY-keskusten kirjanpidossa.

Ohjelmakauden 2014-2020 valtuustiedot eivät sisällä TEKESin osuutta

¹⁾ Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

²⁾ Myös pääluokan tai luvun päätösoasassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

³⁾ Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevina varainhoitovuosina.

3 Tuotto- ja kululaskelma

ELY-KESKUSTEN SEKÄ TE-TOIMISTOJEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2015 - 31.12.2015		1.1.2014 - 31.12.2014	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	10 465 043,33		11 466 881,87	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	183 415,28		338 582,51	
Muut toiminnan tuotot	<u>37 315 442,90</u>	47 963 901,51	<u>54 682 811,49</u>	66 488 275,87
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	7 279 530,78		15 088 086,74	
Varastojen lisäys/vähennys	1 762 120,37		862 762,22	
Henkilöstökulut	301 424 075,69		331 456 402,58	
Vuokrat	40 247 500,82		41 120 543,21	
Palvelujen ostot	84 960 820,82		93 476 120,56	
Muut kulut	7 087 067,51		12 085 556,81	
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	-357 093,76		-1 624 943,08	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-2 279 897,40		-1 334 500,77	
Poistot	24 742 697,49		56 346 520,55	
Sisäiset kulut	<u>31 247 747,05</u>	<u>-496 114 569,37</u>	<u>43 559 663,27</u>	<u>-591 036 212,09</u>
JÄÄMÄ I		-448 150 667,86		-524 547 936,22
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	950 014,46		1 022 968,55	
Rahoituskulut	<u>-110 272,79</u>	839 741,67	<u>-32 979,91</u>	989 988,64
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	3 531 615,23		3 123 890,10	
Satunnaiset kulut	<u>-5 153 586,61</u>	-1 621 971,38	<u>-298 886,50</u>	2 825 003,60
JÄÄMÄ II		-448 932 897,57		-520 732 943,98
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta	27 938,00		0,00	
Siirtotalouden tuotot elinkeinoelämältä	2 869 103,54		991 728,35	
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	<u>440 450,74</u>	3 337 492,28	<u>322 424,77</u>	1 314 153,12
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	277 143 322,16		297 662 567,71	
Siirtotalouden kulut kuntayhtymille	0,00		36 349 451,73	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	334 785 482,00		326 640 509,04	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	135 373 188,38		192 720 421,68	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	367 504 444,33		439 512 531,84	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	13 135 112,65		0,00	
Muut siirtotalouden kulut	113 373,20		873 490,00	
Siirtotalouden kulujen palautukset	<u>0,00</u>	<u>-1 128 054 922,72</u>	<u>-9 616 381,25</u>	<u>-1 284 142 590,75</u>
JÄÄMÄ III		-1 573 650 328,01		-1 803 561 381,61
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Verot ja veronluonteiset maksut	2 940 395,01		3 068 771,94	
Perityt arvonlisäverotuotot	92 732,85		4 767 543,89	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-25 407 336,17</u>	<u>-22 374 208,31</u>	<u>-37 128 397,50</u>	<u>-29 292 081,67</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-1 596 024 536,32</u>		<u>-1 832 853 463,28</u>

4 Tase

ELY-KESKUSTEN SEKÄ TE-TOIMISTOJEN KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSEN TASE

	31.12.2015		31.12.2014	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	50 373 200,58		44 052 668,60	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>40 000,00</u>	<u>50 413 200,58</u>	<u>122 068,52</u>	<u>44 174 737,12</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		50 413 200,58		44 174 737,12
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	14 390,14		17 990,14	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>279 777,24</u>	294 167,38	<u>512 554,46</u>	530 544,60
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	45 713,48		45 713,48	
Rakennusmaa- ja vesialueet	411 125,02		411 125,02	
Rakennukset	104 188,63		118 285,10	
Rakennelmat	228 269,55		213 016,77	
Rakenteet	81 290 136,93		103 291 255,40	
Koneet ja laitteet	853 432,51		1 072 879,61	
Kalusteet	10 115,49		999 799,89	
Muut aineelliset hyödykkeet	16 678,55		16 678,55	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 733 719,38</u>	84 693 379,54	<u>700 393,50</u>	106 869 147,32
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>5 188,71</u>	<u>5 188,71</u>	<u>51 404,16</u>	<u>51 404,16</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET Sijoitukset YHTEENSÄ		84 992 735,63		107 451 096,08
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/tavarat	<u>13 501 343,28</u>	13 501 343,28	<u>13 388 930,65</u>	13 388 930,65
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 503 572,72		1 705 069,99	
Siirtosaamiset	7 368 216,17		6 670 399,59	
Muut lyhytaikaiset saamiset	18 245 469,40		26 650 835,85	
Ennakkomaksut	<u>1 200,00</u>	28 118 458,29	<u>2 796 197,11</u>	37 822 502,54
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>621,59</u>	<u>621,59</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		41 619 801,57		51 212 054,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>177 025 737,78</u>		<u>202 837 887,98</u>
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Edellisten tilikausien pääoman muutos	4 005 733,04		54 044 032,54	
Pääoman siirrot	1 579 297 577,61		1 782 815 163,78	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-1 596 024 536,32</u>	-12 721 225,67	<u>-1 832 853 463,28</u>	4 005 733,04
VIERAS PÄÄOMA				
PITKÄAIKAINEN				
Muut pitkäaikaiset velat	<u>89 390,54</u>	89 390,54	<u>362 990,02</u>	362 990,02
LYHYTAIKAINEN				
Valtion hoitoon jätetyt vieraat varat	840,94		840,94	
Saadut ennakot	879 142,68		561 082,49	
Ostovelat	64 663 525,86		54 207 952,78	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	6 544 196,91		7 529 706,82	
Edelleen tilittettävät erät	5 629 222,75		6 144 073,10	
Siirtovelat	54 504 351,10		60 507 438,11	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>57 436 292,67</u>	<u>189 657 572,91</u>	<u>69 518 070,68</u>	<u>198 469 164,92</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		189 746 963,45		198 832 154,94
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>177 025 737,78</u>		<u>202 837 887,98</u>

5 Liitetiedot

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Momentti 29.30.20 oli poistunut varainhoitovuonna. Talousarvion toteutumalaskelman sarakkeessa Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot oli käyttöä varainhoitovuonna kirjaustilillä 20.1.06 Ohjausosaamisen pilottikoulutus. Siirtyneissä määrärahoissa momentin 29.30.21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen kirjaustiliin 21. 4 Maahanmuuttajien koulutuksen tehostaminen varainhoitovuoden käyttö näkyy vain edelliseltä vuodelta siirtyneenä käyttönä.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Varainhoitovuodelta oli poistunut momentti 30.20.43 Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei tuotannolliset investoinnit sekä kirjaustilit 43.1 Vesitaloussuunnittelu, 43.5 Suojavyöhykkeiden, luonnon monimuotoisuutta ja kosteikkoja koskevien yleissuunnitelmien laatiminen sekä 46.6. Yhteisön vesipolitiikan puitedirektiivin toimeenpano. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää Siirtomäärärahoja koskevissa täydentävissä tiedoissa vain siirtyneiden määrärahojen tiedot.

Vesivarojen käytön ja hoidon menot 30.40.21 luku ja alajaottelut oli olivat muuttuneet vuodesta 2014, jolloin ne olivat 50. ja 20. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen 30.40.31 luku oli muuttunut vuodesta 2014, jolloin se oli 51. Siten talousarvion 2015 määrärahojen vertailuluvut Tilinpäätöksen 2014 -lukuun ja siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot ovat eri kohdassa talousarvion toteutumalaskelmassa.

Kalatalouden edistäminen momentti 30.40.51 oli edellisenä vuonna alajaoteltu 51.2. nimelle Muu kalatalouden edistäminen. Talousarvion 2015 määrärahan vertailtavuus Tilinpäätös 2014 -lukuun sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot ovat siten eri riveillä.

Nimi momentilla 30.42.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen muuttui edellisvuodesta, jolloin se oli Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen.

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Varainhoitovuonna olivat poistuneet momentit 32.20.45 Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu sekä 32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää vain siirtyneiden määrärahojen tiedot.

Varainhoitovuonna momentin 32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut kirjaustilien nimiä ja numeroiteja oli muuttunut. Kirjaustilit 51.07.1 Palkkaukset ja 51.07.2 Muut menot oli yhdistetty kirjaustiliksi 51.07 Palkkatuetty työ, valtionhallinto. Kirjaustilin 51.13 Venäjän lähialueiden työvoiman ammatillinen kehittäminen nimi ja sisältö oli muuttunut vuodesta 2014, jolloin se oli Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien kokeilujen käynnistäminen. Kirjaustilin 51.14 Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta nimi ja sisältö oli muuttunut vuodesta 2014, jolloin se oli Venäjän lähialueiden työvoiman ammatillinen kehittäminen. Kirjaustilin 51.15 Kuntakokeilukunnille maksettavat tulospalkkiot nimi ja sisältö oli muuttunut vuodesta 2014, jolloin se oli Yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankinta. Kirjaustilin 51.16 nimi ja sisältö oli muuttunut vuodesta 2014, jolloin se oli Kuntakokeilukunnille maksettavat tulospalkkiot. Kirjaustilin 51.17 Työnetsintäpalkkio yksityisille palveluntuottajille nimi ja sisältö oli muuttunut vuodesta 2014, jolloin se oli Työnetsintäpalkkio kuntakokeilukunnissa. Talousarvion 2015 määrärahan vertailtavuus Tilinpäätös 2014 -lukuun sekä siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot ovat eri riveillä.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

Momentin 35.10.61 Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen nimi edellisenä vuonna oli Ympäristönsuojelun edistäminen.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2015	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
13.03.01. Bruttotulot	11 767,92	*	1 709,40		
Osinkotulot, Bruttomenot pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot (nettob)	0,00	*	0,00		
Nettotulot	11 767,92	1 709	1 709,40	0,00	100,00 %

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen		Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2015	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.21. Bruttomenot		*	4 263 060,05		10 088 631,81				4 263 060,05	
Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (siirtomääräraha 3v)		*	153 631,81		153 631,81				153 631,81	
Nettomenot		9 935 000	4 109 428,24	5 825 571,76	9 935 000,00	0,00		9 935 000,00	4 109 428,24	5 825 571,76
30.50.20. Bruttomenot	9 525 362,40								6 170 943,46	
Vesivarojen käytön ja hoidon menot (nettob) (siirtomääräraha 3v)	121 362,40								0,00	
Nettomenot	9 404 000,00						8 266 932,42	8 266 932,42	6 170 943,46	2 095 988,96

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2014	Talousarvio 2015 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2015 määrärahojen		Tilinpäätös 2015	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2015	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2015	Käyttö vuonna 2015 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.01.01.	Bruttomenot									129 182,03	
Työ- ja	Bruttotulot									0,00	
elinkeinoministeriön											
toimintamenot (nettob)											
(siirtomääräraha 2 v)											
	Nettomenot							129 182,03	129 182,03	129 182,03	0,00
32.01.02.	Bruttomenot	264 956 188,28	*	217 963 495,66		236 362 252,43				236 638 794,51	
Elinkeino-, liikenne- ja	Bruttotulot	54 450 460,28	*	33 847 321,43		33 847 321,43				33 852 076,08	
ympäristökeskusten											
toimintamenot (nettob)											
(siirtomääräraha 2 v)											
	Nettomenot	210 505 728,00	202 514 931	184 116 174,23	18 398 756,77	202 514 931,00	0,00	18 670 544,20	221 185 475,20	202 786 718,43	18 398 756,77
32.30.01.	Bruttomenot	150 096 179,81	*	142 357 410,88		147 797 038,01				148 116 376,84	
Työ- ja	Bruttotulot	494 341,81	*	332 412,73		332 412,73				332 412,73	
elinkeinotoimistojen											
toimintamenot (nettob)											
(siirtomääräraha 2 v)											
	Nettomenot	149 601 838,00	147 464 625	142 024 998,15	5 439 627,13	147 464 625,28	0,00	5 758 965,96	153 223 591,24	147 783 964,11	5 439 627,13
33.20.52.	Bruttomenot	120 712 119,18									
Valtionosuus	Bruttotulot	0,00									
työmarkkinatuesta											
(nettob)											
(arviomääräraha)											
	Nettomenot	120 712 119,18									
35.01.01.	Bruttomenot	0,00	*	897,52		897,52				897,52	
Ympäristöministeriön	Bruttotulot	0,00	*	0,00		0,00				0,00	
toimintamenot (nettob)											
(siirtomääräraha 2 v)											
	Nettomenot	0,00	898	897,52	0,00	897,52	0,48	0,00	898,00	897,52	0,00

* Tässä saa esittää talousarvion mukaiset bruttotulot ja -menot.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen liite 3: Talousarvion arviomäärärahojen ylitykset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ollut arviomäärärahojen ylityksiä.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.		Peruutettu Tilijaottelu	Yhteensä
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala			15 007,05
Vuosi 2014			15 007,05
29.30.20.1.06.	Ohjausosaamisen pilottikoulutus (S2V)	12 763,87	
29.30.21.4.	Maahanmuuttajien koulutuksen tehostaminen (ml Osallisena Suomessa-hanke)(S	2 243,18	
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala			26 635,56
Vuosi 2013			15 073,24
30.40.62.3.1.	Poistokalastus Itämerellä ja sisävesistössä (S3V)	738,42	
30.40.62.3.2.	Muut kansalliset toimenpiteet (S3V)	362,64	
30.50.31.	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (S3V)	13 972,18	
Vuosi 2014			11 562,32
30.20.43.1.	Vesitaloussuunnittelu (S2V)	7 000,00	
30.20.43.5.	Suojavyöhykkeiden, luonnon monimuotoisuutta ja kosteikkoja koskevien yleissuunnitelmien laatiminen (S2V)	4 562,30	
30.20.43.6.	Yhteisön vesipolitiikan puitesäätötoimenpiteiden toimeenpano (S2V)	0,02	
32.Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala			729 650,00
Vuosi 2013			729 650,00
32.20.45.	Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (S3V)	729 107,00	
32.30.44.	Alueellinen kuljetustuki (S3V)	543,00	
35.Ympäristöministeriön hallinnonala			178 163,48
Vuosi 2013			178 163,48
35.01.65.	Avustukset järjestöille ja ympäristöhoitoon(S3V)	1 000,52	
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (S3V)	81 628,32	
35.10.61.	Ympäristösuojelun edistäminen (S3V)	84 590,56	
35.20.64.	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (S3V)	10 944,08	
Pääluokat yhteensä			949 456,09
Vuosi 2013			922 886,72
Vuosi 2014			26 569,37

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2015	2014
Henkilöstökulut	247 522 982,64	270 442 101,53
Palkat ja palkkiot	251 250 315,07	272 133 191,92
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	-3 727 332,43	-1 691 090,39
Henkilösivukulut	53 901 093,05	61 014 301,05
Eläkekulut	48 550 577,95	53 499 330,39
Muut henkilösivukulut	5 350 515,10	7 514 970,66
Yhteensä	301 424 075,69	331 456 402,58
Johdon palkat ja palkkiot, josta	5 902 235,38	6 182 910,47
- tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	11 291,21	8 645,85
Johto	8 160,00	7 925,85
Muu henkilöstö	3 131,21	720,00

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
110 Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3	33,3	0,00 %
111 Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3	33,3	0,00 %
112 Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 - 10	20 - 10	0,00 %
Lisenssit	Tasapoisto	5	20	0,00 %
Sähköliittymät	Tasapoisto	10	10	0,00 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5	20	0,00 %
Itse valmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat	Tasapoisto	5	20	0,00 %
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	5	20	0,00 %
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa			
120 Maa- ja vesialueet	Ei poistoa			
121 Rakennusmaa- ja vesialueet	Ei poistoa			
122 Teollisuus- ja toimistorakennukset	Tasapoisto	30	3,3	0,00 %
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30	3,3	0,00 %
123 Rakennelmat	Tasapoisto	20	5	0,00 %
124 Rakenteet	Tasapoisto	30	3,3	0,00 %
125 - 126 Koneet ja laitteet	Tasapoisto	5 - 15	20 - 6,7	0,00 %
1250 Autot ja muut maajetäsvälineet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
1251 Laivat ja muut vesikuljetäsvälineet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
1253 Raskaat työkoneet	Tasapoisto	15	6,7	0,00 %
1254 Kevyet työkoneet	Tasapoisto	10	10	0,00 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet	Tasapoisto	3	33,3	0,00 %
1256 Toimistokoneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
1259 Laboratoriolaitteet ja -kalusteet	Tasapoisto	8	12,5	0,00 %
1260 Muut tutkimuslaitteet	Tasapoisto	8	12,5	0,00 %
1261 Vesirakenteiden laitteet	Tasapoisto	10	10	0,00 %
1269 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
127 Kalusteet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
128 Taide-esineet	Ei poistoa			
Muut aineelliset hyödykkeet	Tasapoisto	5	20	0,00 %
129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa			
13 Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Ei poistoa			

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

	Kansallisomaisuus		Yhteensä
	100 Maa- ja vesialueet	109 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2015 (+)	43 554 817,60	122 068,52	43 676 886,12
Lisäykset (+)	14 887 887,50	0,00	14 887 887,50
Vähennykset (-)	-8 069 504,52	-82 068,52	-8 151 573,04
Hankintameno 31.12.2015 (=)	50 373 200,58	40 000,00	50 413 200,58
Kertyneet poistot 1.1.2015 (-)	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2015 (=)	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015 (=)	50 373 200,58	40 000,00	50 413 200,58

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	112 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2015 (+)	18 000,00	1 163 886,12	0,00	1 181 886,12
Lisäykset (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2015(=)	18 000,00	1 163 886,12	0,00	1 181 886,12
Kertyneet poistot 1.1.2015 (-)	-9,86	-651 331,66	0,00	-651 341,52
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	-3 600,00	-232 777,22	0,00	-236 377,22
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonlennukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2015 (=)	-3 609,86	-884 108,88	0,00	-887 718,74
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015 (=)	14 390,14	279 777,24	0,00	294 167,38

	Aineelliset hyödykkeet							Yhteensä
	120 Maa- ja vesialueet	121 Rakennusmaa- ja vesialueet	122-124 Rakennukset, rakennelmat ja rakenteet	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	129 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2015 (+)	45 713,48	411 125,02	186 294 987,00	1 995 465,69	1 595 348,95	16 678,55	700 393,50	191 059 712,19
Lisäykset (+)	0,00	0,00	1 246 571,52	60 992,00	0,00	0,00	1033325,88	2 340 889,40
Vähennykset (-)	0,00	0,00	-50 894,86	-90 689,08	-1 568 398,55	0,00	0,00	-1 709 982,49
Hankintameno 31.12.2015 (=)	45 713,48	411 125,02	187 490 663,66	1 965 768,61	26 950,40	16 678,55	1 733 719,38	191 690 619,10
Kertyneet poistot 1.1.2015 (-)	0,00	0,00	-82 672 429,73	-922 586,08	-595 549,06	0,00	0,00	-84 190 564,87
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00	46 780,35	84 466,68	1 568 398,55	0,00	0,00	1 699 645,58
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	0,00	-23 221 786,44	-270 665,95	-265 182,94	0,00	0,00	-23 757 635,33
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00	-20 632,73	-3 550,75	-724 501,46	0,00	0,00	-748 684,94
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2015 (=)	0,00	0,00	-105 868 068,55	-1 112 336,10	-16 834,91	0,00	0,00	-106 997 239,56
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015 (=)	45 713,48	411 125,02	81 622 595,11	853 432,51	10 115,49	16 678,55	1 733 719,38	84 693 379,54

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	Yhteensä
	130 Käyttöomaisuus- arvopaperit	
Hankintameno 1.1.2015 (+)	51 404,16	51 404,16
Lisäykset (+)	360,00	360,00
Vähennykset (-)	-46 575,45	-46 575,45
Hankintameno 31.12.2015 (=)	5 188,71	5 188,71
Kertyneet poistot 1.1.2015 (-)	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot (+)	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot (-)	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot (-)	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2015 (=)	0,00	0,00
Arvonkorotukset (+)	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2015 (=)	5 188,71	5 188,71

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot		Muutos	
	2015	2014	2015-2014
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	961 816,19	1 011 069,76	-49 253,57
Liikelaitosten voiton tuloutukset	939,60	11 767,92	-10 828,32
Muut rahoitustuotot	-12 741,33	130,87	-12 872,20
Rahoitustuotot yhteensä	950 014,46	1 022 968,55	-72 954,09
Rahoituskulut		Muutos	
	2015	2014	2015-2014
Korot euromääräisistä veloista	110 260,33	32 345,80	77 914,53
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	0,00	500,00	-500,00
Muut rahoituskulut	12,46	134,11	-121,65
Rahoituskulut yhteensä	110 272,79	32 979,91	77 292,88
Netto	839 741,67	989 988,64	-150 246,97

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole talousarvionaloudesta annettuja lainoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappale määrä	Markkina-arvo	31.12.2015 Kirjanpitoarvo	Omistussuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	31.12.2014 Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	17		5 188,71			939,60		51 404,16
Alajärven Puhelinosuuskunta						0,00		1 412,78
Anvia Oyj						0,00		40 563,78
Ikaalisten-Parkanon puhelinyhdistys						39,60		
Oravais Central Antenni	2		100,91			0,00		100,91
Parikkalan Valo Oy						0,00		269,10
Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy						0,00		1 186,50
Pohjanmaan Puhelinosuuskunta						0,00		2 102,35
Pohjanmaan Puhelinosuuskunta	9		2 882,82			900,00		2 722,82
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	1		439,00			0,00		439,00
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	4		1 749,16			0,00		1 749,16
Suomen järvikalastussäätiö						0,00		840,94
Toholaamin Vesi Oy	1		16,82			0,00		16,82
Huoneisto- ja kiinteistöosakkeet	0		0,00			0,00		0,00
...								
Osakkeet ja osuudet yhteensä	17		5 188,71			939,60		51 404,16

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2015	Kirjanpitoarvo 31.12.2014
Liikelaitos	0,00	0,00
- Peruspääoma	0,00	0,00
- Muu oma pääoma	0,00	0,00
...		
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	0,00	0,00
...		
Yhteensä	0,00	0,00

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole liitteen mukaisia taseen rahoituseriä ja velkoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Myönnettyt takaukset ja takuut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole valtiontakauksia eikä takuita.

Muut monivuotiset vastuut ja valtion toissijaiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	25 341 730,02	22 617 611,30	21 681 331,99	21 827 605,66	76 200 875,71	142 327 424,66

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve 2017	Määräraha- tarve 2018	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Muut monivuotiset vastuut yhteensä 25 341 730,02 22 617 611,30 21 681 331,99 21 827 605,66 76 200 875,71 142 327 424,66

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole taseeseen sisältyviä rahastoituja varoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole liitteessä tarkoitettuja velkoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksella ei ole liitteessä tarkoitettuja velkoja.

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Täydentävä tieto tilinpäätöslaskelmien ja liitteiden kokoamiseen

KEHA-keskuksen talousyksikkö on laatinut keskitetysti liitteet 1, 12 ja 17

KEHA-keskuksen talousyksikössä on koottu talousarvion toteumalaskelma valtuuksien osalta.

Muiden laskelmien ja liitteiden tiedot on Palkeet koonnut kirjanpidosta kaikkien ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen osalta yhdeksi asiakirjaksi.

Muihin lyhytaikaisiin saamisiin 14.409.888,80 euroa sisältyy 4.377.429,00 euroa oman tuotannon ja teknisen tuen projekteista aiheutuvia ELY-keskusten sisäisiä saamia.

Rakennerahastomomentilla 32.50.64.02 oli käyttöä yhteensä 67.909.348,87 euroa, josta tukikelpoisuustarkastamatonta toteuttajan käyttöä ilman valtuusvuotta momentilla 32.50.64.02.3 yhteensä -7.155.972,32 euroa. Miinus-saldo johtuu siitä, että suurin osa kyseisistä menoista on kirjattu talousarviokirjanpitoon momentille 32.50.64.02 vuodelle 2014, kun taas vastaavasti tukikelpoisuustarkastuksia ja maksatuksia oli tehty (kredit-kirjaus) enemmän varainhoitovuonna 2015. Keski-Suomen ELY-keskus on kirjannut 2107,32 euroa tilille 32.50.64.02.4 Palauttamismääräyksellä palautettavat erät.

Tukikelvottomia menoja oli kirjattu momentille 32.50.64.02. yhteensä 0 euroa.

Toimintamenoihin oli kirjattu tukikelvottomia menoja yhteensä 71.535,44 euroa.

Varainhoitovuoden alusta toimintansa on aloittanut ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)

Henkilöstöä on yhteensä noin 550 työskennellen hajautetusti ympäri Suomea.

Vuoden alusta KEHA-keskukseen siirtyi myös TEM:n alaisen Koulutus- ja kehittämiskeskus Salmian toiminnot ja henkilöstö.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnoalan momentin 30.40.31 kirjausperuste on muutettu I LTA:ssa siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteiseksi.

Ympäristöministeriön hallinnonalan momentit 35.10.21, 35.10.22, 35.10.61 ja 35.10.63 on muutettu IV LTA:ssa siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteiseksi.

Menomomenttien käyttö pääryhmyksestä poikkeavaan käyttötarkoitukseen

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei tuotannolliset investoinnit ja 414.30.20.43	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	8 390	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	127 201	
	42 Vuokrat	1 809	
Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin ja ja kokonaan kansallista määrärahaa enintään 22 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen kohdissa 2 - 4 tarkoitettuihin toimenpiteisiin.	43 Palvelujen ostot	129 781	
	45 Muut kulut	6 717	
	49 Sisäiset kulut	14 724	
	93 Suoritetut alv-menot	30 643	
	Yhteensä	319 265	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
414.30.20.47 Kansallinen ruokaketjun kehittäminen	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	445	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	65 145	
	42 Vuokrat	237	
	43 Palvelujen ostot	3 189	
	45 Muut kulut	9 480	
Määrärahaa saa käyttää myös enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.	93 Suoritetut alv-menot	993	
	Yhteensä	79 489	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.31 Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen	43 Palvelujen ostot	9 825	
	Yhteensä	9 825	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.51 Kalatalouden edistäminen ja 414.30.40.51	41 Henkilöstökulut	848	
	42 Vuokrat	386	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	18 020	
	49 Sisäiset kulut	12 500	
Määrärahaa saa käyttää enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.	93 Suoritetut alv-menot	3 930	
	Yhteensä	35 684	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen sekä 413. ja 414.30.40.62	40 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11 031	
	41 Henkilöstökulut	22 913	
	42 Vuokrat	2 770	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	25641	
	45 Muut kulut	12562	
Määrärahaa saa käyttää kansallisesti rahoitettavista elinkeinokalatalouden edistämistoimenpiteistä ja ammattikalastajille myönnettävistä saimaannorpan suojelusta aiheutuvien taloudellisten vahinkojen korvauksista aiheutuvien menojen maksamiseen.	49 Sisäiset kulut	3 778 295	
	93 Suoritetut alv-menot	7 159	
	Yhteensä	3 860 371	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
30.40.77 Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet sekä 413. ja 414.30.40.77	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	27 414	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	42 532	
	42 Vuokrat	1 115	
Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.	43 Palvelujen ostot	1 645 269	
	45 Muut kulut	9 693	
	49 Sisäiset kulut	25 271	
	Yhteensä	1 751 294	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen sekä 413. ja 414.30.50.31	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	3 945	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	42 345	
	42 Vuokrat	99	
Määrärahaa saa käyttää valtion työnä toteutettavista vesihuoltohankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen.	43 Palvelujen ostot	162 335	
	45 Muut kulut	1 730	
Määrärahaa saa käyttää myös enintään 27 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen ja muiden kulutusmenojen	49 Sisäiset kulut	159 721	
	93 Suoritetut alv-menot	61 489	
	Yhteensä	431 664	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.30.63 Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen sekä 414.31.30.63	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 629	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	43 Palvelujen ostot	327 263	
	93 Suoritetut alv-menot	75 366	
Määrärahaa saa käyttää alueellisen ja paikallisen liikenteen palvelujen ostoihin sekä hintaveloitteisiin sekä merenkurkun laivaliikenteen palvelujen ostoihin.			
	Yhteensä	404 258	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
31.30.64 Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen sekä 414.31.30.64	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	20 755	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	42 Vuokrat	27 193	
	43 Palvelujen ostot	9 590 952	
Määrärahaa saa käyttää saariston yhteysalusliikennepalveluihin ja niistä aiheutuviin kulutusmenoihin.	51 Korot	31	
	45 Muut kulut	226	
	93 Suoritetut alv-menot	2 293 052	
Määrärahaa saa käyttää myös saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen.			
	Yhteensä	11 932 209	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	
31.30.66 Yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimukset sekä 414.31.30.66	43 Palvelujen ostot	3 318 796	
Määrärahaa saa käyttää yhteysalusliikennepalvelujen ostoihin.	93 Suoritetut alv-menot	796 511	
	Yhteensä	4 115 307	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.01.20 Siviilipalvelus	82-83 Siirtotalouden kulut	2 383 500	
Määrärahasta maksetaan siviilipalvelusvelvollisten ylläpitokustannukset.			
	Yhteensä	2 383 500	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.01.29 TEM hallinnonalan arvonnäisäveromenot	82-83 Siirtotalouden kulut	56 198 225	
Määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien alv-menojen maksamiseen.			
Menot kirjattu menonsiirtoina LKP-tilille, koska hankittu tavara tai palvelu on annettu menonsiirtoina.	Yhteensä	56 198 225	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.30.50 Palkkaturva	43 Palvelujen ostot	108 395	
Määrärahaa saa käyttää takaisinperittyjen saatavien palautusten ja niistä kertyvien korkojen ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.	51 Korot	105	
Momentin määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.			
	Yhteensä	108 500	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.30.51 Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut sekä 414.32.30.51	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	7 428	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	13 328 100	
Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.	42 Vuokrat	5 726	
	43 Palvelujen ostot	4 301 566	
	45 Muut kulut	43 292	
	Yhteensä	17 686 112	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.30.64 Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin	49 Sisäiset kulut	4 050 430	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:			
Määrärahaa saa käyttää myös investoinneiksi katsottavista valtion hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.	Yhteensä	4 050 430	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.50.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin	49 Sisäiset kulut	21 010 123	
	50 Rahoitustuottosaamisten tileis	11 524	
Määrärahaa saa käyttää myös rahoitusosuuksien maksamiseen toiselle valtion virastolle.			
Määrärahaa saa käyttää ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun sekä ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen.			
Määrärahaa saa käyttää myös EAKR-osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 94 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen ja ESR-osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 400 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.	Yhteensä	21 021 647	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
32.70.30 Valtion korvaukset kunnille	41 Henkilöstökulut	162 848	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	42 Vuokrat	130	
	43 Palvelujen ostot	1 810	
	45 Muut kulut	43 887	
	93 Suoritetut alv-menot	678	
Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen.	Yhteensä	209 353	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
35.01.29 YM:n alv menot	82-83	77	
	Yhteensä	77	

Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
35.10.61 Vesien- ja Ympäristönhoidon edistäminen sekä 413. ja 414.35.10.61	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	44 801	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	221 748	
Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilös-	42 Vuokrat	794	
tön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Momentin	43 Palvelujen ostot	1 032 149	
määrärahasta rahoitettu valtion työnä toteutettu ja valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi	45 Muut kulut	19 221	
kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on myös sovittava ehdoista, joita työn vastaan-	49 Sisäiset kulut	339 769	
ottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.	93 Suoritetut alv-menot	244 796	
	61 Satunnaiset kulut	14 078	
	Yhteensä	1 917 356	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
35.10.63 Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot sekä 413. ja 414.35.10.63	10 Kansallisomaisuus	10 808 732	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	2 523	
Määrärahaa voi käyttää luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden tai yksityisiksi suojelu-	41 Henkilöstökulut	1 064	
alueiksi perustettavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä sekä	42 Vuokrat	6 308	
yksityisten suojelualueiden merkinnästä aiheutuviin menoihin ja lisäksi ympäristöministeriön	43 Palvelujen ostot	762 908	
hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon ja mahdollisiin korvaustoimitusten kuluihin.	45 Muut kulut	48 228	
Enintään 160.000 euroa erikseen tehtävien yhteistoimintasopimusten perusteella maksettaviin	51 Rahoituskulut	98 083	
palkkioihin, joilla edistetään maanomistajien tekemien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuus-	61 Satunnaiset kulut	3 875	
ohjelman (METSO) mukaisten tarjousten käsittelyä.	93 Suoritetut alv-menot	81 647	
Koron maksamiseen jaksotetuille kauppahinnan ja korvauksen maksuerille, jolloin koron suuruus on			
kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen.	Yhteensä	11 813 368	
Momentti	LKP-ryhmä	Euroa	Muu määre
413. ja 414.35.10.64 EU:n ympäristörahaston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin	40 Aineet, tarvikkeet, tavarat	1 006	
Talousarviossa päätetty käyttötarkoituksen laajennus:	41 Henkilöstökulut	192 133	
Määrärahaa saa käyttää noin 50 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen	42 Vuokrat	2 315	
projektitehtäviin. Momentille nettoutetaan työnantajalle maksettavat sairaus- ja	43 Palvelujen ostot	9 981	
äitiyspäivärahat.	45 Muut kulut	8 958	
	49 Sisäiset kulut	9 656	
	93 Suoritetut alv-menot	1 785	
	Yhteensä	225 834	

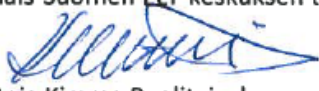
6 Allekirjoitus

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 29. päivänä helmikuuta 2016.

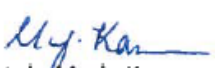
Uudenmaan ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Rita Piirainen
Uudenmaan ELY-keskus

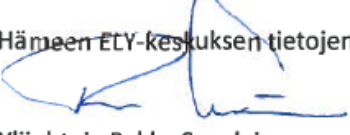
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Kimmo Puolitaival
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Satakunnan ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Marja Karvonen
Satakunnan ELY-keskus

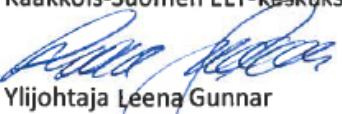
Hämeen ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Pekka Savolainen
Hämeen ELY-keskus

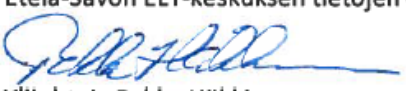
Pirkanmaan ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Leena Vestala
Pirkanmaan ELY-keskus

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Leena Gunnar
Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Etelä-Savon ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Pekka Häkkinen
Etelä-Savon ELY-keskus

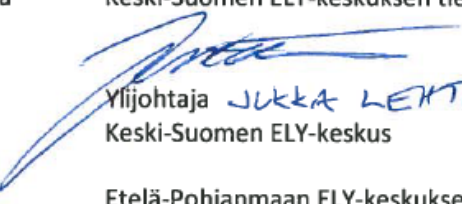
Pohjois-Savon ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Kari Virranta
Pohjois-Savon ELY-keskus

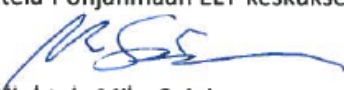
Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Ari Niiranen
Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Keski-Suomen ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja JUKKA LEHTINEN
Keski-Suomen ELY-keskus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Mika Soininen
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjanmaan ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Kaj Suomela
Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Matti Ränkä
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

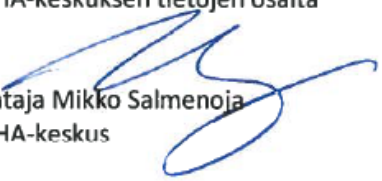
Kainuun ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Kari Pääkkönen
Kainuun ELY-keskus

Lapin ELY-keskuksen tietojen osalta

Ylijohtaja Pirkko Saarela
Lapin ELY-keskus

KEHA-keskuksen tietojen osalta

Johtaja Mikko Salmenoja
KEHA-keskus

7 Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä ____/____ 2016

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen, keskeiset tunnusluvut, IPO-suunnitelmien tavoitteet, eräitä vertailutietoja TEM:n hallinnonalaan ja valtionhallintoon, käsitelmäritelmiä sekä VMBaron osaindeksien sisältö.

Henkilötyövuodet 2013 - 2015 sekä henkilötyövuosimäärän muutos 2014 -2015 (ELY-keskukset ja Keha-keskus)																		
Henkilötyövuodet 2013 - 2015, kaikki määrärahat	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	TE-aspa	Keha-keskus *)	Yhteensä
2013	420,9	182,5	375,2	87,5	338,2	221,9	123,4	363,9	341,9	126,3	300,0	253,3	164,6	247,8	154,8	74,5	218,9	3995,6
2014	412,3	191,2	338,1	80,9	304,0	253,5	104,4	342,9	360,9	107,8	267,9	224,6	148,7	249,2	169,3	86,9	121,1	3763,5
2015	267,6	147,0	251,0	47,3	324,7	201,9	68,4	270,7	268,7	67,5	195,2	176,7	91,9	177,6	125,9	84,8	518,0	3284,8
*) 2013-2014: Tahe, Ahti, tietohallinto ja Elvi																		
Henkilötyövuodet 2013 - 2015, toimintamenot	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	TE-aspa	Keha-keskus *)	Yhteensä
2013	365,86	151,60	292,54	68,74	301,07	177,27	103,33	287,04	270,31	87,13	240,78	214,01	128,08	218,39	117,28	74,01	205,37	3302,81
2014	373,27	147,17	275,32	63,40	277,33	185,70	89,07	276,54	268,82	86,91	225,44	197,80	123,86	228,17	116,69	85,59	112,05	3133,13
2015	249,47	115,92	211,03	42,41	313,98	160,22	59,13	217,49	200,25	56,50	168,81	162,60	74,85	167,69	88,05	84,84	510,06	2883,30
*) 2013-2014: Tahe, Ahti, tietohallinto ja Elvi																		
Muutos 2014 - 2015 htv (lkm)	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	TE-aspa	Keha-keskus *)	Yhteensä
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm), toimintamenot	-123,8	-31,3	-64,3	-21,0	36,7	-25,5	-29,9	-59,1	-68,6	-30,4	-56,6	-35,2	-49,0	-60,5	-28,6	-0,8	398,0	-249,8
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm) työllisyysvarat	-13,2	-4,3	-3,2	-0,8	-9,3	-7,0	-2,8	-2,8	-11,7	-3,8	-1,6	-2,0	-2,6	-5,1	-0,4	-0,5	-0,5	-72,3
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm) muut varat	-7,7	-8,7	-19,6	-11,8	-6,7	-19,2	-3,3	-10,4	-11,9	-6,1	-14,5	-10,7	-5,3	-6,0	-14,4	0,0	-0,6	-156,6
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm) yhteensä	-144,7	-44,2	-87,1	-33,6	20,7	-51,6	-36,0	-72,2	-92,2	-40,3	-72,7	-47,9	-56,9	-71,6	-43,4	-2,0	396,9	-478,8
*) Muutos Keha vrt. Tahe, Ahti, tietohallinto ja Elvi yhteensä 2013 ja 2014																		
Muutos 2014 - 2015 htv (%)	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	TE-aspa	Keha-keskus *)	Yhteensä
Henkilötyövuosien määrän muutos (%), toimintamenot	-33,2 %	-21,2 %	-23,4 %	-33,1 %	13,2 %	-13,7 %	-33,6 %	-21,4 %	-25,5 %	-35,0 %	-25,1 %	-17,8 %	-39,6 %	-26,5 %	-24,5 %	-0,9 %	255,2 %	-8,0 %
Henkilötyövuosien määrän muutos (%) työllisyysvarat	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %	-100,0 %
Henkilötyövuosien määrän muutos (%) muut varat	-29,7 %	-21,8 %	-32,9 %	-70,9 %	-38,5 %	-31,5 %	-26,0 %	-16,3 %	-14,8 %	-35,7 %	-35,4 %	-43,1 %	-23,6 %	-37,6 %	-27,5 %		-7,3 %	-28,1 %
Henkilötyövuosien määrän muutos (%) yhteensä	-35,1 %	-23,1 %	-25,8 %	-41,6 %	6,8 %	-20,3 %	-34,5 %	-21,0 %	-25,6 %	-37,4 %	-27,1 %	-21,3 %	-38,2 %	-28,7 %	-25,6 %	0,1 %	227,7 %	-12,7 %
*) Muutos Keha vrt. Tahe, Ahti, tietohallinto ja Elvi yhteensä 2013 ja 2014																		

Henkilötyövuodet 2013 -2015 sekä henkilötyövuosimäärän muutos 2014 -2015 (TE-toimistot)																
Henkilötyövuodet 2013 - 2015, kaikki määrärahat (lkm)	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Yhteensä
2013	728,2	220,1	244,7	147,7	242,1	155,0	131,0	100,7	204,5	72,3	132,6	143,6	113,6	197,0	87,0	2919,9
2014	741,0	217,8	252,6	143,2	261,0	144,8	128,3	102,4	206,8	72,3	131,9	144,6	107,3	198,7	78,5	2931,2
2015	686,7	223,9	248,8	134,8	251,7	151,1	110,8	94,3	205,0	70,1	124,4	128,4	99,7	191,1	72,2	2793,0
Henkilötyövuodet 2013 - 2015, toimintamenot (lkm)	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Yhteensä
2013	673,2	185,2	205,8	131,0	203,7	120,8	113,6	88,3	182,0	60,2	118,8	131,5	96,6	175,4	79,5	2565,4
2014	681,8	177,4	202,4	126,0	215,4	110,2	108,4	86,9	177,5	59,8	111,7	133,5	90,6	167,7	70,9	2520,2
2015	633,8	182,0	194,4	121,9	214,2	126,3	95,0	82,6	178,7	59,8	102,0	116,7	86,7	160,3	63,7	2418,1
Muutos 2014 - 2015 htv (lkm)	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Yhteensä
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm), toimintamenot	-48,0	4,6	-8,0	-4,2	-1,2	16,2	-13,4	-4,3	1,2	0,0	-9,7	-16,8	-3,9	-7,4	-7,2	-102,1
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm) työllisyysvarat	-6,6	1,6	4,2	-4,3	-3,3	-3,2	-3,0	-3,8	-3,1	-2,2	2,2	0,6	-3,7	-0,1	0,8	-23,8
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm) muut varat	0,3	0,0	0,0	0,0	-4,8	-6,7	-1,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-12,3
Henkilötyövuosien määrän muutos (lkm) yhteensä	-54,4	6,2	-3,8	-8,4	-9,3	6,3	-17,5	-8,0	-1,8	-2,3	-7,5	-16,2	-7,6	-7,6	-6,4	-138,3
Muutos 2014 - 2015 htv (%)	Uusimaa	Häme	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Keski-Suomi	Pohjanmaa	Etelä-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Kaakkois-Suomi	Etelä-Savo	Yhteensä
Henkilötyövuosien määrän muutos (%), toimintamenot	-7,0 %	2,6 %	-4,0 %	-3,3 %	-0,5 %	14,7 %	-12,3 %	-4,9 %	0,6 %	-0,1 %	-8,7 %	-12,6 %	-4,3 %	-4,4 %	-10,2 %	-4,1 %
Henkilötyövuosien määrän muutos (%) työllisyysvarat	-11,3 %	3,9 %	8,3 %	-24,8 %	-8,2 %	-11,3 %	-16,1 %	-24,2 %	-10,7 %	-17,7 %	10,9 %	5,8 %	-22,1 %	-0,5 %	11,1 %	-6,0 %
Henkilötyövuosien määrän muutos (%) muut varat	33,3 %				-83,0 %	-100,0 %	-100,0 %									-84,3 %
Henkilötyövuosien määrän muutos (%) yhteensä	-7,3 %	2,8 %	-1,5 %	-5,9 %	-3,5 %	4,3 %	-13,7 %	-7,8 %	-0,9 %	-3,1 %	-5,7 %	-11,2 %	-7,1 %	-3,8 %	-8,1 %	-4,7 %

VMBaron indeksit 2013 - 2015 (ELY-keskus ja Keha-keskus)																	
Kokonaisindeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Keha - keskus	Kaikki
2013	3,44	3,34	3,51	3,58	3,28	3,35	3,28	3,44	3,41	3,47	3,32	3,2	3,36	3,31	3,27		3,35
2014	3,42	3,41	3,4	3,46	3,12	3,30	3,19	3,34	3,61	3,38	3,26	3,21	3,34	3,39	3,28		3,33
2015	3,30	3,43	3,53	3,55	3,17	3,32	3,27	3,27	3,52	3,37	3,28	3,19	3,48	3,42	3,34	3,35	3,34
Johtajuusindeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Keha - keskus	Kaikki
2013	3,43	3,39	3,53	3,64	3,26	3,37	3,26	3,54	3,43	3,50	3,36	3,17	3,33	3,34	3,29		3,38
2014	3,50	3,51	3,44	3,53	3,08	3,40	3,22	3,50	3,72	3,48	3,32	3,35	3,37	3,49	3,45		3,42
2015	3,41	3,60	3,65	3,69	3,25	3,38	3,30	3,36	3,58	3,37	3,37	3,30	3,44	3,48	3,54	3,42	3,43
Osaamisen johtamisindeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Keha - keskus	Kaikki
2013	3,56	3,45	3,57	3,67	3,44	3,47	3,47	3,52	3,49	3,63	3,45	3,35	3,55	3,44	3,40		3,48
2014	3,57	3,55	3,54	3,57	3,27	3,50	3,46	3,44	3,74	3,48	3,42	3,35	3,52	3,55	3,44		3,48
2015	3,43	3,45	3,56	3,61	3,26	3,52	3,47	3,34	3,65	3,48	3,38	3,29	3,68	3,49	3,42	3,43	3,44
Työhyvinvointi-indeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Keha - keskus	Kaikki
2013	3,76	3,60	3,88	3,85	3,64	3,68	3,56	3,75	3,74	3,69	3,70	3,62	3,56	3,63	3,66		3,68
2014	3,62	3,64	3,70	3,69	3,43	3,60	3,37	3,65	3,88	3,58	3,57	3,54	3,54	3,64	3,59		3,59
2015	3,60	3,68	3,88	3,80	3,55	3,60	3,56	3,67	3,82	3,63	3,64	3,62	3,68	3,74	3,69		3,67
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen indeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Keha - keskus	Kaikki
2013	3,46	3,38	3,48	3,57	3,37	3,36	3,32	3,43	3,47	3,48	3,36	3,27	3,33	3,36	3,32		3,38
2014	3,45	3,50	3,41	3,48	3,21	3,40	3,31	3,40	3,67	3,31	3,30	3,28	3,35	3,47	3,35		3,39
2015	3,33	3,38	3,45	3,54	3,24	3,42	3,36	3,26	3,54	3,35	3,25	3,21	3,56	3,42	3,30	3,41	3,34
Motivaatio ja työn imu indeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Keha - keskus	Kaikki
2013	3,72	3,56	3,76	3,76	3,55	3,62	3,55	3,73	3,62	3,68	3,67	3,53	3,59	3,61	3,63		3,63
2014	3,59	3,57	3,57	3,56	3,31	3,48	3,35	3,52	3,74	3,52	3,50	3,37	3,49	3,53	3,51		3,50
2015	3,55	3,65	3,77	3,70	3,43	3,55	3,52	3,60	3,69	3,55	3,60	3,49	3,67	3,67	3,61	3,56	3,60

VMBaron indeksit 2013 - 2015 (TE-toimistot)																
Kokonaisindeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	TEYht
2013	3,05	2,91	3,02	3,16	3,08	2,84	2,90	3,18	3,01	3,24	2,89	3,07	2,67	2,89	3,17	2,99
2014	3,03	2,78	3,09	3,20	3,13	3,15	3,12	3,23	3,19	3,01	3,13	3,18	3,23	3,05	3,31	3,13
2015	3,19	2,85	3,23	3,36	3,20	3,32	3,08	3,28	3,25	3,31	3,17	3,20	3,22	3,08	3,24	3,19
Johtajuusindeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	TEYht
2013	2,91	2,81	2,87	3,09	2,86	2,74	2,74	3,20	2,80	3,17	2,97	3,05	2,48	2,86	3,18	2,92
2014	2,94	2,61	3,05	3,21	3,02	3,05	3,07	3,27	3,15	3,07	3,11	3,19	3,26	3,15	3,33	2,94
2015	3,09	2,80	3,24	3,38	3,13	3,28	3,03	3,33	3,29	3,39	3,22	3,24	3,33	3,23	3,31	3,23
Osaamisen johtamisindeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	TEYht
2013	3,16	3,07	3,15	3,35	3,27	2,99	3,03	3,28	3,18	3,42	3,03	3,25	2,83	3,03	3,33	3,14
2014	3,20	2,92	3,26	3,46	3,31	3,25	3,28	3,27	3,34	3,17	3,28	3,30	3,35	3,17	3,43	3,27
2015	3,32	3,00	3,35	3,55	3,29	3,41	3,11	3,31	3,40	3,45	3,24	3,31	3,27	3,18	3,30	3,28
Työhyvinvointi-indeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	TEYht
2013	3,45	3,23	3,42	3,39	3,46	3,25	3,25	3,57	3,40	3,51	3,22	3,41	3,24	3,30	3,51	3,37
2014	3,37	3,31	3,48	3,37	3,47	3,63	3,45	3,57	3,54	3,36	3,48	3,55	3,59	3,48	3,72	3,51
2015	3,51	3,31	3,65	3,59	3,56	3,67	3,48	3,59	3,69	3,70	3,56	3,51	3,59	3,51	3,63	3,57
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen indeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	TEYht
2013	3,11	2,98	3,11	3,30	3,18	2,98	3,01	3,29	3,18	3,33	2,95	3,18	2,80	3,02	3,30	3,10
2014	3,09	2,92	3,21	3,38	3,24	3,26	3,28	3,31	3,39	3,17	3,24	3,30	3,33	3,16	3,42	3,25
2015	3,23	2,91	3,31	3,46	3,22	3,41	3,11	3,33	3,41	3,44	3,20	3,31	3,28	3,19	3,27	3,26
Motivaatio ja työn imu indeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	TEYht
2013	3,32	3,19	3,28	3,38	3,43	3,10	3,17	3,43	3,30	3,49	3,15	3,38	3,10	3,25	3,42	3,29
2014	3,29	3,13	3,41	3,38	3,41	3,44	3,35	3,40	3,45	3,25	3,40	3,41	3,53	3,35	3,62	3,41
2015	3,44	3,24	3,53	3,59	3,49	3,56	3,35	3,43	3,51	3,62	3,42	3,38	3,48	3,35	3,52	3,44
Johtaminen ja työyhteisön vuorovaikutus indeksi 2013 - 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi	TEYht
2013	3,03	2,89	3,05	3,19	3,01	2,89	2,89	3,35	2,97	3,30	3,07	3,16	2,65	3,01	3,29	3,06
2014	3,06	2,77	3,18	3,31	3,16	3,20	3,19	3,42	3,32	3,19	3,24	3,32	3,37	3,30	3,45	3,27
2015	3,24	2,92	3,38	3,50	3,27	3,43	3,18	3,46	3,47	3,53	3,36	3,36	3,45	3,36	3,41	3,37

Inhimillisen pääoman suunnitelman tavoitteet (ELY-keskukset)															
Mittari/Tulostavoite 2015	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Häme	Kainuu	Kaakkois-Suomi	Keski-Suomi	Lappi	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Satakunta	Uusimaa	Varsinais-Suomi
IPO -suunnitelman tavoitteet															
Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnannäytäjänä	3,45	3,28	3,40	3,60	3,10	3,30	3,30	3,30	3,50	3,50	3,30	3,40	-	3,30	3,30
Töiden yleinen organisointi työyhteisössä	3,40	3,27	3,35	3,50	3,20	3,35	3,35	3,40	3,40	3,40	3,35	3,40	-	3,35	3,40
Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisessä	3,15	3,21	3,10	3,40	3,20	3,20	3,20	3,10	3,30	3,00	3,20	3,40	-	3,20	3,00
Esimiesten ja johdon asettamat mahdollisuudet uudistua työssä	3,30	3,28	3,30	3,50	3,75	3,35	3,35	3,10	3,45	3,30	3,35	3,40	-	3,35	3,30
Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa	3,30	3,26	3,30	3,40	3,30	3,30	3,30	3,30	3,40	3,40	3,30	3,50	-	3,30	3,20
Työn innostavuus ja koettu työn ilo	3,75	3,72	3,65	3,60	3,50	3,60	3,60	3,40	-	3,70	3,60	3,60	-	3,60	3,50
Sairauspoissaolojen väheneminen (+/- työpäivää/htv)	-1,0	7,3	8,0	-0,2	7,0	7,0	7,0	-1,0	3,7	-	+/-0	-1,0	-	7,0	-3,0
Tiedot: ELY-keskusten strategiset tulossuunnitelmat, tarkistuskierros 2015.															

Henkilöstön rakenne, vertailu TEM:n hallinnonalaan ja koko valtionhallintoon (ELY-keskukset ja Keha-keskus sekä ja TE-toimistot); ikäjakauma, palvelussuhteen laatu sekä koko- ja osa-aikaisuus								
Henkilöstön ikäjakauma ja keski-ikä 2015								
Ikäryhmä	Henkilömäärät				Prosenttiosuudet			
	ELY ja Keha	TET	TEM hallin- nonala *)	Valtio *)	ELY ja Keha	TET	TEM hallin- nonala *)	Valtio *)
- 24	7	13	63	1 531	0,2 %	0,5 %	0,6 %	1,9 %
25 - 34	218	274	1 435	13 121	7,0 %	9,8 %	12,7 %	16,7 %
35 - 44	569	485	2 372	18 948	18,1 %	17,4 %	20,9 %	24,1 %
45 - 54	1089	1010	3 568	24 849	34,7 %	36,2 %	31,5 %	31,5 %
55 - 64	1217	991	3 759	19 519	38,8 %	35,5 %	33,1 %	24,8 %
65-	35	18	145	799	1,1 %	0,6 %	1,3 %	1,0 %
Yhteensä	3135	2791	11342	78767	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Keski-ikä 31.12.2015	51,0	49,9	49,7	46,0				
Vakituisten ja määräaikaisten palvelussuhteiden määrät ja niiden suhteelliset osuudet								
Vakituiset ja määräaikaiset palvelussuhteet	Henkilömäärät				Prosenttiosuudet			
	ELY ja Keha	TET	TEM hallin- nonala *)	Valtio *)	ELY ja Keha	TET	TEM hallin- nonala *)	Valtio *)
Vakitunen palvelussuhde	2825	2201	6 918	64 431	90,1 %	78,9 %	86,5 %	87,5 %
Määräaikainen palvelussuhde, ml. harjoittelijat	310	590	1 082	9 245	9,9 %	21,1 %	13,5 %	12,5 %
Yhteensä	3135	2791	8000	73676	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Palvelussuhteiden koko- ja osa-aikaisuus ja niiden suhteelliset osuudet								
Koko- ja osa-aikainen palvelus	Henkilömäärät				Prosenttiosuudet			
	ELY ja Keha	TET	TEM hallin- nonala *)	Valtio *)	ELY ja Keha	TET	TEM hallin- nonala *)	Valtio *)
Kokoaikaiset	2990	2600	7 567	69 836	95,4 %	93,2 %	94,6 %	94,8 %
Osa-aikaiset	145	191	433	3 840	4,6 %	6,8 %	5,4 %	5,2 %
Yhteensä	3135	2791	8000	73676	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
*) tiedot Netra-järjestelmästä, %-osuudet laskettu lukumääristä								

Käsite	Määritelmä
Henkilömäärä	Henkilöstön lukumäärä- ja rakennetiedot koskevat kunkin vuoden lopun eli joulukuun viimeisen päivän tilannetta.
Henkilötyövuosi	Henkilötyövuodella tarkoitetaan säännöllistä normaalia vuosityöaikaa, johon ei lasketa ylityötä eikä muuta normaalin työajan ylittävää työaikaa. Yhden henkilön henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi.

Keski-ikä	Henkilön keski-ikä lasketaan vuosina raportointiajankohdan (kuukausi/vuosi) ja syntymäajan(kuukausi/vuosi) erotuksena.
Koulutusindeksi	Kerrotaan eri koulutusasteen omaavien henkilöiden lukumäärät niiden koulutustasoindeksillä ja lasketaan näin saadut tulot yhteen. Tulojen summa jaetaan henkilöiden kokonaislukumäärällä
Lähtö- ja tulovaihtuvuus	Lähtö- ja tulovaihtuvuusprosentit sekä muut poistumaprozentit (eläkkeellesiirtymiset jne.) lasketaan suhteuttamalla työpaikkaa vaihtaneiden, muista syystä eronneiden ja palvelukseen tulleiden henkilöiden lukumäärät tarkasteltavana vuonna edellisen vuoden lopun henkilöstön lukumäärään kussakin tarkasteltavassa henkilöstöryhmässä.
VMBaro	VMBaro on valtiovarainministeriön omistama henkilöstökyselyjärjestelmä, jolla organisaatiot voivat mitata ja seurata henkilöstönsä työtyytyväisyyttä, lähesimiestensä johtamistyötä ja sen onnistumista sekä valtion palkkausjärjestelmän toimivuutta käytännössä.
Tehty ja ei tehty työaika	Säännöllinen vuosityöaika (tuntia/henkilötyövuosi) lasketaan kertomalla vuoden todellisten työpäivien lukumäärä keskimääräisellä työpäivän (tuntia) pituudella. Tehty vuosityöaika lasketaan vähentämällä säännöllisestä vuosityöajasta koulutukseen käytetty työaika ja ei tehty vuosityöaika. Ei tehty työaika lasketaan summaamalla muihin toimintoihin kuin varsinaiseen työntekemiseen ja koulutukseen käytetty palkallinen työaika, joka on käytetty seuraaviin toimintoihin: 1. Vuosiloma, 2. Lapsen syntymä ja hoito (äitiysloma), 3. Sairaus, 4. Tapaturmat, 5. Muut palkalliset vapaat, 6. Arkipyhät (tuntipalkkaiset), 7. Ammattiyhdistys- ja yhteistoiminta sekä 8. Virkistystoiminta
Tehdyn työajan palkat	Tehdyn työajan palkat lasketaan vähentämällä kokonaispalkkasummasta välilliset palkat. Välilliset palkat koostuvat lomarahasta, vuosiloma-ajan palkoista, äitiysloma-ajan palkoista (lapsen syntymä ja hoito), sairausajan palkoista (ml. tapaturmapoissaolot), muista palkallisista vapaista, reservin kertausharjoitusten ajan palkoista, koulutusajan palkoista, arkipyhien palkoista sekä ammattiyhdistystoimintaan, yhteistoimintaan, työsuojelun yhteistoimintaan ja virkistystoimintaan käytetyn työajan palkoista.

Lähde: Valtion työmarkkinalaitoksen julkaisuja 3/2001: Henkilöstövoimavarojen hallintajärjestelmä. Henkilöstötilinpäätös. Käsikirja valtion organisaatioille.

VMBaro kyselyn kokonaisindeksin ja osaindeksien sisältämät kysymykset

VMBaron indeksi	Kysymykset, joista indeksi koostuu (aritmeettiset keskiarvot)
Kokonaisindeksi	Kysymykset 1.1 -8.3
Johtajuusindeksi (JO)	1.2 Esimiehen antama tuki työhön liittyvissä kysymyksissä ja työnteon edellytysten luonnissa 1.2 Töiden yleinen organisointi työyhteisössä 1.3 Esimiehen antama palaute työtuloksista, ammatinhallinnasta ja työssä kehittymisestä 1.4 Oikeudenmukainen kohtelu esimiehen taholta 1.5 Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä 7.1 Sisäinen viestintä ja tiedonkulku työyhteisössä 7.2 Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa
Osaamisen johtamisindeksi (OS)	2.1 Tulos- ja muiden työtavoitteiden selkeys 2.2 Työn itsenäisyys ja mahdollisuus vaikuttaa työn sisältöön 2.3 Työn haastavuus 2.4 Työn innostavuus ja työssä koettu työn ilo 4.1 Uralla eteneminen ja sen tukeminen työyhteisössä 4.2 Työpaikkakoulutusmahdollisuudet ja muut työyhteisön tarjoamat osaamisen konkreettiset kehittämistoimenpiteet 4.3 Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisen välineenä
Työhyvinvointi-indeksi (TY)	5.1 Sisäinen yhteistyö ja työilmapiiri työyhteisössä 5.2 Oikeudenmukainen kohtelu työtovereiden taholta 5.3 Osaamisen ja työpanoksen arvostus työyhteisössä 5.4 Sukupuolten tasa-arvon toteutuminen työyhteisössä 6.1 Mahdollisuudet yhteensovittaa työ- ja yksityiselämä 6.2 Työpaikan varmuus nyt ja tulevaisuudessa 6.3 Jaksaminen ja energisyys 6.4 Työtilat ja työvälineet
Osaamisen kehittyminen ja uudistuminen (OKU)	2.2 Työn itsenäisyys ja mahdollisuus vaikuttaa työn sisältöön 4.1 Uralla eteneminen ja sen tukeminen työyhteisössä 4.2 Työpaikkakoulutusmahdollisuudet ja muut työyhteisön tarjoamat osaamisen konkreettiset kehittämistoimenpiteet 4.3 Tulos- ja kehityskeskustelujen toimivuus osaamisen kehittämisen välineenä 5.3 Osaamisen ja työpanoksen arvostus työyhteisössä B2.1 Esimiesten ja johdon antamat mahdollisuudet uudistua työssä
Motivaatio ja työn imu (MTI)	2.3 Työn haastavuus 2.4 Työn innostavuus ja työssä koettu työn ilo 5.1 Sisäinen yhteistyö ja työilmapiiri työyhteisössä 6.1 Mahdollisuudet yhteensovittaa työ- ja yksityiselämä 6.2 Työpaikan varmuus nyt ja tulevaisuudessa 6.3 Jaksaminen ja energisyys
Johtaminen ja työyhteisön vuorovaikutus (JTV)	1.1 Esimiehen antama tuki työnteossa ja sen edellytysten luonnissa 1.2 Töiden yleinen organisointi työyhteisössä 1.3 Esimiehen antama palaute työtuloksista, ammatinhallinnasta ja työssä kehittymisestä 1.4 Oikeudenmukainen kohtelu esimiehen taholta 1.5 Johdon toiminta esimerkkinä ja suunnan näyttäjänä 5.2 Oikeudenmukainen kohtelu työtovereiden taholta 7.2 Työyhteisön avoimuus asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa